

Τῷ ἀγαθῷ Κυρίῳ Α. Συρίῳ
Ἐς ἀνάμνησιν τοῦ ἀγαθοῦ ζυγίου μου

Μαρτ. Καίρας

Ἐκ Πύργου τῆς 20^{ης} Αὐγούστου 1932.

LONGUS

PASTORALES

Αριθ. ειλ. 141.627.

ANTOINE KAIRIS

LICENCIÉ ÈS-LETTRES DE LA FACULTÉ DES LETTRES DE PARIS
PROFESSEUR A L'ÉCOLE DES HAUTES ÉTUDES COMMERCIALES A ATHÈNES.

**LONGUS
PASTORALES**

ÉDITION CRITIQUE

ATHÈNES
LIBRAIRIE M. S. SARIVAXÉVANIS

5, RUE PHIDIAS
1932.
Tous droits réservés.

Τὰ γνήσια αντίτυπα φέρουσι τὴν ὑπογραφήν τῆς Κυρίας Μ. Α.
Καίτη.

Αὐτ. Αὐτ. 89.

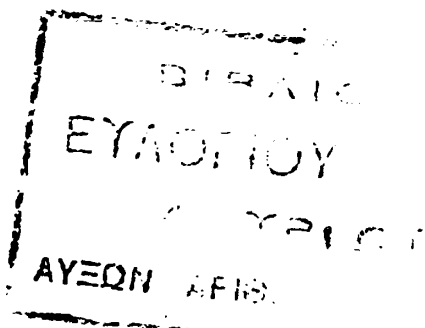
Μαίτη

Imprimerie N. Frantzeskakis
Athènes, 36, Rue Kapo d'Istria.

A L'ÉCOLE ÉVANGÉLIQUE
DE SMYRNE

Cette édition des «Pastorales» de *Longus* est entièrement l'œuvre de M. Antoine Kaïris¹. S'il avait pu surmonter la défaillance cardiaque qui l'a terrassé brutalement le 20 avril 1928, il l'eût depuis longtemps, et comme Docteur ès-Lettres de notre Université, présentée lui-même avec l'Étude grammaticale qui devait l'accompagner et qu'il a laissée inachevée. Il allait en effet soutenir bientôt ses deux thèses en Sorbonne, le visa de la Faculté des Lettres lui ayant été accordé en 1914.

Né à Smyrne le 16 janvier 1882, M. Kaïris y avait fait d'excellentes études secondaires à l'*École Évangélique*, à laquelle il a dédié ce travail en témoignage de sa reconnaissance. Venu ensuite à Paris pour y continuer ses études à la Sorbonne, il obtint la Licence-ès-Lettres et prépara sa thèse de Doctorat sous la direction de MM. Goelzer et Mazon. Nommé professeur de français à Kherson, en 1909, il venait d'achever sa thèse et s'appêtait à l'aller soutenir à Paris quand la guerre éclata. Obligé de rester en Russie, il y fut surpris, à Odessa où il était professeur de lycée, par la Révolution, qui le ruina et pour comble de malheur lui fit perdre, au cours de nombreuses tribulations, presque tous ses papiers de travail. Il ne put en sauver que son édition critique de *Longus*, qu'il rapporta précieusement en Grèce, quand il vint s'y réfugier, en février 1920.

Nommé en janvier 1921 professeur de français à l'École des Hautes Études Commerciales, à Athènes, il eut le

¹ Je n'ai fait qu'établir la liste des *Addenda et Corrigenda*, utilisant d'ailleurs les nombreuses notes manuscrites trouvées dans l'exemplaire de travail de M. Kaïris.

- p. 39, l. 9. après (*v. supra*). ajouter : —29.4 δοῦλον ἔχειν οὐκ ἄχρ.
l. 10, au lieu de πανήρ lire πατήρ.
l. 12, après πολλοί. ajouter :—37.2 τὴν Νάπην τῇ Ρόδῃ.
- p. 42, l. 25. au lieu de V'' lire V'
avant-dernière ligne, avant IV 32.3, ajouter : IV
16.4 παίζων.
- p. 43, l. 1, au lieu de V'' lire V'
l. 24, au lieu de ! lire ;
- p. 49, l. 3, au lieu de ἐπεισερούσαις τῇ θαλάσῃ lire ἐπεισερού-
σης τῆς θαλάσσης.
l. 9, après τῇ θαλάσῃ ajouter : ; VP καὶ κεκόσμ.
- p. 51, app. crit. l. 2 et 3, au lieu de προσέκλυζεν lire προσέκλυξεν.
app. crit. l. 9, au lieu de V₂ lire V₁
- p. 52, app. crit. l. 3, après πρό. ajouter :—4 μαλακῆς ; cf. § 5.
- p. 53, comment. l. 11, au lieu de *un* lire *une*.
- p. 54, app. crit. l. 5, au l. de καὶ οὗτοι lire ἴσως οὗτοι.
- p. 55, app. crit. l. 2, après ἄγουσα ajouter : H₁ ἀνάγουσα.
comment. l. 13 au l. de *a eu* lire *a eue*.
id. l. 16 au l. de § 37 lire § 7
- p. 56, l. 6, au l. de ἀποπλανώμετα lire ἀποπλανωμένα.
l. 13, au l. de ἀλλήλους lire ἀλλήλοις.
app. crit. l. 2, suppr. *cei*. après ἔβαλον ;
comment. l. 8, au lieu de 10 lire 13.
- p. 57, l. 5, au l. de εἰς lire ἐς.
app. crit. l. 5, au lieu de V₂ lire V₂₃
comm. l. 7, au lieu de εἰς lire ἐς.
- p. 58, app. crit. l. 5, au lieu de AV₂ πρὸς lire AV₁ πρὸς.
id. l. 6, id. AV₂ lire AV₁.
- p. 59, app. crit. l. 7, après A om. οὐδέ. ajouter :—11 A [οὐ-
δὲν χώμ. δὲ καὶ πηλ]οῦ π.
comm. l. 3, au lieu de 5 lire 4.
- p. 60, app. crit. l. 4, après αὐτῇ ajouter :—4 A ἐδόκ[ει τὸ
λ]ουτρον.

- p. 60, app. crit. l. 11, au lieu de [ἐπεθύ]μει lire ἐ[πεθύ]μει.
p. 61, app. crit. l. 4, au l. de ἐφλέ]γετο lire ἐφ]λέγετο.
p. 62, l. 13, ponctuer : τὸ ὄνομα. Δόρκων δὲ...
p. 63, app. crit. l. 1, après [ἐξεπυρ]τεύθη. ajouter :—2 A [ὡς
π]αιδός.
app. crit. l. 2, lire εὐρ[οις]...
id. l. 3, lire ἐ]κέ[μισε]...
p. 64, app. crit. l. 4, au lieu de ἔθρεψε ; lire ἔθρεψε μηρὸν
θηρίον ;
app. crit. l. 10. au lieu de 13 lire 14 ; au lieu de 14
lire 15.
p. 69, app. crit. l. 6, au l. de 11—12 lire 10—11.
p. 70, placer le chiffre 2 (de la ligne 3) devant la ligne 4.
p. 73, ligne 3, ponctuer σωτηρίας.
app. crit. l. 4, au l. de *cet. om. τῆς* lire *cet. om. Καί.*
p. 74, l. 15, au l. de παρὰ lire περὶ.
p. 75, app. crit, dernière ligne, ajouter à AV₁ : V_{3m}
p. 76, l. 6, ponctuer βούς, ἐμοῦ...
app. crit. l. 2, au l. de V₂ lire V₃.
id. l. 7, au l. de N_{x6}, lire Nab.
comm. l. 2, au l. de *chiaste* lire *chiasme*.
p. 77, comm. l. 3, avant 22—23 ajouter : 19 ἀπαρχάς ; cf.
§ 34 (AV₁—άς, V₂₃ P - χήν.).
p. 78, app. crit. l. 1, après τοῦ δορκ. ajouter : (P₂ om. τόν).
id. l. 2, au l. de V₁ lire V₃.
p. 80, l. 3, après οἶνον ponctuer :
p. 84, l. 12, après πτερόγων ajouter : καὶ τῶν ὤμων.
p. 85, l. 20, lire ; ἀμελοῦσιν
comment. l. 4, lire : καὶ ἡμεῖς.
p. 92, app. crit. l. 9, lire : cf. § 58.6.
p. 94, l. 1, au l. de ἀλλὰ εἰς lire ἀλλ' εἰς.
comm. l. 2, au lieu de *à ce que* lire *que*.
p. 95, app. crit. après ἐμέμπετο ajouter : —7 ἠρπάσθη : cf.
§ 28.

- p. 96, app. crit. l. 4, après πολέμιος. ajouter : —15 γεγονέ-
ναι ; cf. § 106.
- p. 101, texte, dernière ligne, après ἦσεν ajouter ἦ
app. crit. l. 2, après αὐτός τε). ajouter —7 V₃ ἐνέθηκεν.
- b. 102, app. crit. l. 6, après ὁ δὲ ajouter —16 V₃ ποδός.
- p. 103, l. 11, au lieu de Ἔρωσ lire ἔρωσ.
app. crit. l. 2, après τόν. ajouter : —7 πρὸς β. ; cf. § 66.
- p. 106, l. 3, au l. de Θεός lire θεός.
- p. 107, l. 4, au l. de 4 lire 2.
comment. l. 2, au l. de *les recrutements* lire *le re-
crutement*.
- p. 108, app. crit. l. 3, lire βλλ.
- p. 109, comm. l. 2, lire κατχουαινομένοις.
- p. 113, l. 21, après τῆς ἐπιούσης ajouter : ἡμέρας.
- p. 116, app. crit. l. 5, au lieu de P lire PV₂ ; et au lieu de
V lire V₁₃.
- p. 121, comm. av. dern. l. ; au l. de An lire Au.
- p. 121, l. 8, au l. de ἐσθιόντος lire ἐσθίοντος.
- p. 124, comm, dern. l., corriger § 111.1. en 112.1.
- p. 126, app. crit. dern. ligne, au l. de 22 V₁ lire 23 V₁.
- p. 127, comm. l. 2, au l. de 28 lire 29.
- p. 130, l. 18, ponctuer : ὦ Δρύα,
- p. 131, l. 20, lire προσέβαλλε.
- p. 132, app. crit., l. 4, lire : 13 V₂₃ P ἡ τύχη ;
- p. 133, app. crit., l. 1, lire : *corr.* Hr. ;
- p. 134, app. crit., l. 2, lire : P₂ V φύσις...
comm. l. 4, lire : Cf. Ach. *Tat.*
- p. 135, comm. l. 4, lire : *de* Lycurgue
- p. 136, comm. l. 1, lire : Cf. Hom. *Od.*
- p. 137, app. crit. l. 3, lire : εἰ.
- p. 138, l. 10, lire : μετόπωρον.
- p. 141, comm. l. 2, au lieu de 6) lire 59.
- p. 142, app. crit., l. 3, ajouter, après cet. —άς : —7 V₂
ἀκούσαι.

- app. crit., l. 6, au lieu de VP, sed. lire VP, sed.
p. 143; comm. dern. ligne, au l. de *titulaire* lire *tutélaire*.
p. 144, l. 6, ajouter *Καί* après *ἀλλά*.
l. 17, au l. de *μεστὸν τὸ δὲ* lire *μεστὸν, τὸ δὲ...*
p. 145, app. crit. l. 2, après 113.7. lire :—3 *Α χάριεν ἔχομεν ;*
cet. χάριν ἔχομεν. V, χ. ἔχομεν.
p. 146, l. 9, au lieu de *ὡς* lire *ὅτι*.
comm. l. 5, après *considère* ajouter *avec Cb*.
p. 147, l. 11/12, au l. de *γέ-νεσθαι* lire *γε-νέσθαι*.
p. 149, app. crit., l. 6, au lieu de AV lire P.
p. 150, l. 14, au l. de *ἔλειοι* lire *ἔλειοι*.
l. 19, au lieu de *αὐλοῦς* lire *γαυλοῦς*.
p. 152, l. 5, corriger *Ω* en *Ω*.
p. 154, comm. l. 2, au l. de : cf. § 38 lire : cf. § 47.
p. 159, comm. l. 1, au l. de *ποιμένιψον* lire *ποιμενικόν*.

INTRODUCTION

I

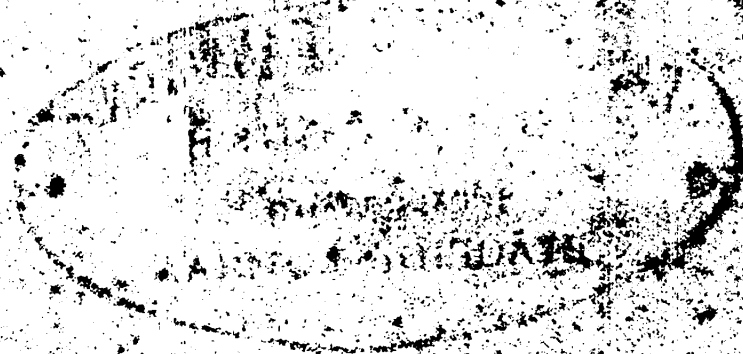
NOTICE LITTÉRAIRE

“De Longo apud antiquos scriptores nihil sane mē legisse memini. Apud recentiores vero aliquoties eum magnopere laudatum comperi. Ex quibus tamen neque quis ille fuerit, neque quando vixerit, potui colligere: hoc igitur alii docebunt“. Cet espoir que Raph. Colombani exprimait en 1598, en présentant pour la première fois au public le texte grec des Aventures de Daphnis et de Chloé, ne s'est pas réalisé malheureusement, et aujourd'hui encore, nous n'en savons pas plus long que lui sur l'auteur de cet ouvrage. Bien plus, après la découverte du manuscrit de Courier, on a conçu des doutes sur l'authenticité du nom même de Longus. Le titre des Pastorales d'après ce manuscrit serait: Λόγου Ποιμενικῶν περὶ Δάφνιν καὶ Χλόην. Et comme l'auteur lui-même appelle βιβλούς les quatre parties de son roman (Proœm. 2), on pourrait soutenir que l'ouvrage entier aurait dû s'intituler: Λόγου Ποιμενικοῦ π. Δ. κ. Χ. βιβλία δ'. Il est vrai que dans tous les autres manuscrits nous lisons Λόγου Ποιμενικῶν, mais en tout cas, l'hypothèse que ce nom propre pourrait bien provenir de l'altération du mot Λόγου, n'est pas aussi invraisemblable que paraissent le croire Jacobs ¹⁾ et Rohde ²⁾.—Quant à la patrie de l'auteur des Pastorales,

¹⁾ Traduction allemande des Pastorales. 1832. Introd p. 6.

²⁾ Erw. Rohde. Der Griech. Roman². 1900. p. 536 n. 3.

INTRODUCTION

I

NOTICE LITTÉRAIRE

“De Longo apud antiquos scriptores nihil sane me legisse memini. Apud recentiores vero aliquoties eum magnopere laudatum comperi. Ex quibus tamen neque quis ille fuerit, neque quando vixerit, potui colligere: hoc igitur alii docebunt”. Cet espoir que Raph. Colombani exprimait en 1598, en présentant pour la première fois au public le texte grec des Aventures de Daphnis et de Chloé, ne s'est pas réalisé malheureusement, et aujourd'hui encore, nous n'en savons pas plus long que lui sur l'auteur de cet ouvrage. Bien plus, après la découverte du manuscrit de Courier, on a conçu des doutes sur l'authenticité du nom même de Longus. Le titre des Pastorales d'après ce manuscrit serait: Λόγου Ποιμενικῶν περὶ Δάφνιν καὶ Χλόην. Et comme l'auteur lui-même appelle βιβλούς les quatre parties de son roman (Proœm. 2), on pourrait soutenir que l'ouvrage entier aurait dû s'intituler: Λόγου Ποιμενικοῦ π. Δ. κ. Χ. βιβλία δ'. Il est vrai que dans tous les autres manuscrits nous lisons Λόγου Ποιμενικῶν, mais en tout cas, l'hypothèse que ce nom propre pourrait bien provenir de l'altération du mot Λόγου, n'est pas aussi invraisemblable que paraissent le croire Jacobs ¹⁾ et Rohde ²⁾.—Quant à la patrie de l'auteur des Pastorales,

¹⁾ Traduction allemande des Pastorales. 1832. Introd p. 6.

²⁾ Erw. Rohde. Der Griech. Roman². 1900. p. 536 n. 3.

on suppose qu'il était natif de Lesbos, parce que l'histoire qu'il nous raconte se passe dans cette île. Et comme Longus est un nom latin, on admet ordinairement que ce Lesbien était probablement un affranchi, ancien esclave d'un Romain, qui lui avait transmis son nom en lui accordant la liberté. Mais toutes ces hypothèses ne reposent sur rien de bien solide, car aucun des anciens, comme le remarquait déjà Colombani, ne mentionne ni Longus ni son œuvre.— Jungermann, le premier, ajouta au nom de l'auteur le qualificatif de *Σοφιστής*, qui ne se lit dans aucun des manuscrits des Pastorales. Que Longus ait été l'élève des adeptes de la 2e sophistique, cela on ne saurait le nier; l'influence de cette école s'est même trop fait sentir sur le style de notre auteur. Mais nous n'avons aucun indice qui nous permette d'affirmer que Longus a été sophiste dans le sens que ce mot avait au IIe siècle de notre ère, c'est à dire professeur de rhétorique.

Quoi qu'il en soit de leur auteur, il semble que les Pastorales ont été composées en Italie. Cela découle de la remarque que nous lisons au chap. 1 du liv. II: *Πᾶσα γὰρ κατὰ τὴν Δέσβον ἢ ἄμπελος ταπεινή, οὐ μετέωρος οὐδὲ ἀναδενδράς, ἀλλὰ κάτω τὰ κλήματα ἀποτείνουσα καὶ ὡσπερ κιττός νεμομένη*. Naber remarque avec raison: "Potuit hoc Romanis notabile videri, nam in Italia uti hodie sic olim quoque sublimes et jugatæ vineæ erant, quod Varro memoriæ prodidit de Re Rustica I 8; sed in Græcia atque in Asia præsertim terra cubilia præbet uvis, quæ sæpe vulpibus et hominibus fiunt communes". ¹⁾ Le passage en question me paraît, à moi aussi, très caractéristique, et je considère comme très probable l'hypothèse que les Pastorales ont été écrites en Italie.—Par contre, il me semble qu'on a eu tort de mettre en doute le fait que Longus connaissait Lesbos "de visu": "Quod Lon-

¹⁾ Mnemosyne Nov. Ser. V (1877) p. 201.

gus describit vineam humilem apparet eum nosse Græciam vel Asiam; Lesbum tamen non novit, nam est ea insula multo minor quam opinatus est. 1)“ En effet, Longus, dans son récit, semble représenter son île plus grande qu'elle ne l'est en réalité. Ainsi la distance qui sépare Méthymne de Mytilène serait d'après lui de 330 stades environ, tandis que d'après Strabon elle n'est que de 270. Mais le seul fait d'avoir vu un pays, ou même d'y être né, n'implique pas forcément la connaissance exacte des distances qui séparent les différentes localités de ce pays. Si Longus s'est trompé sur certains chiffres, cela ne peut pas signifier qu'il n'a jamais vu Lesbos. Ce qui est beaucoup plus important pour nous, c'est l'impression qu'il nous donne dans son livre de l'île en général; et cette impression, comme aussi les détails sur la ville de Mytilène que nous lisons au chap. 1 du liv. I, correspondent pleinement à la réalité.—Il y a encore, il est vrai, la question de l'hiver du IIIe livre. “Cette description de l'hiver“, nous dit Courier, “ne convient pas au climat de Lesbos“. Mais d'abord, Longus ne nous dit pas que cette saison y est aussi rigoureuse tous les ans. Au contraire; il me semble qu'on peut déduire du chap. 4 de ce même livre que c'était là un événement extraordinaire pour les habitants de l'île. Et puis, Lesbos n'est pas aux tropiques; il y fait froid et il y neige en hiver. En tout cas, l'hiver que nous décrit Longus n'est pas aussi rigoureux qu'on l'a dit; il l'est beaucoup moins que celui du IVe livre de l'Anabase de Xénophon et ne rappelle que de loin les hivers de la Scythie dont parle M. Gaschet à propos de ce passage des Pastorales 2).

Quant à la date de la composition de ce roman, il n'était

1) Voir à ce sujet la suite de l'article de Naber et Philologus 1859. 14 pp. 6-7 Meineke, Krit. Blätter.

2) Rob. Gaschet. Les Pastorales de Longus, trad. par M. P.-L. Courier. 1911 p. 160.

pas facile de l'établir même approximativement, car l'étude de la langue, pour un auteur tel que Longus, ne peut pas suppléer aux témoignages des anciens qui nous font complètement défaut. — Il y a quelque temps, on admettait ordinairement que Longus est un auteur du IVe ou même du Ve siècle de notre ère ¹⁾. M. H. Reich, dans son opuscule "De Alciphronis Longique aetate," (Diss. Königsb. 1894), s'est attaché à démontrer que les Pastorales ne pouvaient pas être postérieures à l'année 229 après J.-Chr., car les Lettres d'Élien avaient été composées avant cette date. Or, Élien, toujours d'après M. Reich, est un imitateur d'Alciphron, et ce dernier a imité à son tour, dans quelques unes de ses Lettres, certains passages des Pastorales. D'autre part, Longus a subi indubitablement l'influence de la 2e sophistique; son œuvre, par conséquent, ne peut pas être antérieure au commencement du IIe siècle. Les Pastorales doivent donc être placées vers la fin du IIe siècle après J.-Chr., et cette date a été adoptée par Ed. Norden ²⁾ et par Ulr. von Wilamowitz=Moellendorff ³⁾. — Erwin Rohde (loc. cit.) ne croit pas que la filiation que M. Reich établit ainsi entre Longus, Alciphron et Élien, soit suffisamment démontrée. Ce qu'il ne veut pas surtout admettre, c'est qu'Alciphron ait imité Longus; Rohde prétend au contraire que c'est Longus qui a imité Alciphron. M. W. Schmid, dans son article sur la dis-

¹⁾ Cf. G. Asser. De Longi Sophistæ usu grammatico. 1873. p. 3. — Fr. Jacobs. Introd. de la Trad. allem. — Boden. Praef. ad Longum p. VIII: "sæculo, ni fallor, quarto vel quinto floruisse videatur."

²⁾ Die Antike Kunstprosa ², 1909. T. I p. 437: "Ich halte ihn (den Longus) längst für mich als einen Schriftsteller spätestens der ersten Hälfte des III Jahrh. n. Chr. gelesen und war erfreut, als ich dies subjektive Gefühl, das uns bei der Stabilität der antiken Literatur so häufig irreleitet, kürzlich bestätigt fand durch den evidenten Nachweis von H. Reich".

³⁾ Die Griech. Literatur ³. 1912. p. 259.

sertation de M. H. Reich, article paru en 1901 dans le *Jahresbericht der kl. Altertumswissenschaft (Bursian)* p. 258, trouve que Rohde a eu raison de protester contre les raisonnements et surtout contre la conclusion de M. Reich : "Der raffinierteste aller Romanschreiber, stilistisch der bedeutendste, wird in solcher Manier in das 2. Jahrhundert versetzt, was völlig undenkbar ist". Je ne peux pas entrer dans les détails de la question, ce qui m'entraînerait trop loin; cependant j'avoue que les arguments de M. Reich, bien qu'ils n'aient pas l'évidence d'une démonstration mathématique, me paraissent assez probants, et j'incline, moi aussi, à admettre que Longus est un écrivain du IIe siècle après J.-Chr.

Si nous ne sommes pas suffisamment renseignés sur la personne de l'auteur des *Pastorales*, du moins aujourd'hui possédons-nous ce roman en assez bon état pour pouvoir juger de sa valeur littéraire. Jusqu'au commencement du XIXe siècle, les différentes éditions qui s'étaient succédé depuis 1598, date de l'édition princeps, donnaient le texte de Longus avec une lacune assez considérable dans le 1er livre. Grâce à la découverte de Courier, cette lacune fut comblée en 1810, et la partie déjà connue du texte fut améliorée d'après le manuscrit de Florence. Et pourtant, les *Pastorales*, que les XVIe, XVIIe et XVIIIe siècles tenaient pour exquis, ne trouvèrent plus la même faveur devant les critiques modernes. Le style de Longus que Villoison, par exemple, qualifiait de suave, a été amèrement critiqué par la grande majorité des critiques du XIXe siècle; on a blâmé aussi le sujet de son roman et surtout sa façon de le traiter. Les éloges des anciens critiques sont en général hyperboliques, mais les blâmes des modernes ne sont pas toujours mérités. Pour pouvoir mieux apprécier ce roman, voyons d'abord ce que Longus a voulu faire en com-

posant les Pastorales ; nous examinerons ensuite comment il a su réaliser sa conception.

Le Roman, comme genre littéraire, est un des derniers rejetons de la Muse hellénique ¹⁾. Il est né trop tard pour avoir le temps de se développer en Grèce même, et ce n'est que dans les temps modernes qu'il a pu se constituer définitivement. Les Aventures de Daphnis et de Chloé ont pourtant droit à une place d'honneur dans l'histoire de la littérature, grâce à la nouvelle orientation que Longus a donné au genre qu'il traite. Le sujet de presque tous les romans grecs, c'est l'amour ; mais tandis que les premiers romanciers se plaisaient à décrire dans leurs ouvrages des aventures plus ou moins extraordinaires survenues à leurs héros, Longus développe surtout l'analyse psychologique des sentiments. Dans son œuvre, il veut faire de la psychologie de l'amour, alors que pour ses prédécesseurs, les amours de leurs héros n'étaient qu'un prétexte pour raconter des voyages extraordinaires, décrire des pays plus ou moins merveilleux et composer des scènes libertines. Il y a aussi un peu de tout cela dans les Pastorales, mais le centre de gravité de l'intérêt y est déplacé. Longus veut avant tout nous donner l'étude psychologique de la naissance et du développement de l'amour dans le cœur de deux enfants qui n'en ont jamais entendu parler.

Pour pouvoir étudier ce sentiment dans sa forme la plus rapprochée de la nature, il a choisi comme héros de son roman deux jeunes pâtres, Daphnis le chevrier et la bergère Chloé, qui vivent presque solitaires dans l'intérieur de l'île de Lesbos. Le cadre où se déroule l'action, présente ainsi une certaine parenté avec l'idylle bucolique des Alexan-

1) Cf. pour l'évolution de ce genre le livre classique de Rohde : *Der Griechische Roman und seine Vorläufer*. 2. Aufl. Leipzig, 1900.

drins, et Longus s'inspire souvent de Théocrite. Mais, à mon avis du moins, ce n'est pas le cadre qui a obligé Longus, comme le croit M. Croiset, à modifier la conception qu'on se faisait alors du roman comme genre littéraire; le choix du cadre, au contraire, s'explique par la nature du sujet des Pastorales. — Daphnis et Chloé ne sont pourtant pas de simples pâtres; ce sont des enfants trouvés d'origine bourgeoise ou, si l'on veut, aristocratique. Ce détail n'a été inventé par Longus qu'à l'exemple des pièces de la Nouvelle Comédie, et dans sa pensée, l'origine quasi illustre de ces pâtres devait réhausser l'intérêt que leurs aventures pouvaient inspirer au lecteur. Mais jusqu'au jour de l'ἀναγνώρισις, tout se passe comme si Daphnis et Chloé n'étaient que des enfants de paysans.

Les amours de ces deux pâtres ne devaient donc, par hypothèse, avoir rien de conventionnel ni de littéraire. Devaient-elles être pour cela ingénues, comme le veut M. Croiset? Je ne le crois pas, ou du moins, Longus n'était pas obligé de comprendre ainsi son sujet. Et en effet, l'amour s'éveille dans le cœur de Chloé un jour où elle a eu l'occasion de voir nu le beau corps de son ami et de toucher sa peau qui était aussi douce que la peau d'une jeune fille. Jusqu'à ce jour-là, les deux enfants s'aimaient en amis; ils avaient des égards l'un pour l'autre, se rendaient de petits services et passaient ensemble leurs journées. Mais le nouveau sentiment que Chloé sent naître en elle, ne ressemble plus à ce qu'elle ressentait jusqu'alors pour son jeune ami. Ce qui la tourmente maintenant, c'est bien l'amour charnel, le désir surtout de revoir tout nu le corps de Daphnis et aussi certains autres désirs confus qu'elle ne comprend pas, car elle ne connaît encore "ni le nom ni les œuvres de l'amour". Quelque temps après, un baiser de Chloé, prix d'un concours entre Daphnis et un autre pâtre, ouvre les yeux

du jeune garçon et lui fait désirer les beautés de son amie ; mais il n'est pas plus savant qu'elle en amour et ne comprend pas ce qu'il désire. Le but que se propose maintenant l'auteur, c'est de nous faire voir comment ces deux jeunes gens arriveront à la pleine connaissance de l'amour. Le chemin par lequel il les conduit à sa fin, n'est pas simple ; il aurait pu laisser parler l'instinct animal tout seul, mais il a préféré faire venir du dehors la première initiation. Le pasteur Philétas se charge de leur expliquer que le sentiment qu'ils éprouvent s'appelle "amour" et que le seul remède aux maux causés par cette passion, c'est "le baiser, embrasser, coucher ensemble, nue à nu...". L'initiation, comme on le voit, n'est pas complète, et du reste la pudeur naturelle ne leur permet pas d'essayer le troisième remède. Longus ajoute tout de suite que si rien ne venait à les déranger, ils seraient peut-être arrivés d'eux-mêmes à la réalisation de leurs désirs. Mais une guerre qui éclate en ce moment, bouleverse leur train de vie et peu après, l'hiver les sépare pendant un certain temps. Le printemps les réunit de nouveau et cette fois-ci leur passion devient plus pressante. Les spectacles que leur offre la nature en cette saison, les enflamment de plus en plus. A un certain moment, Daphnis était tout près de la solution, mais Chloé refuse de se prêter à l'expérience que lui propose son ami. En ce moment même, intervient Lycénion qui complète l'initiation de Daphnis. Seulement, par ses conseils inopportuns quoique justes, elle effraye le jeune garçon, qui ne comprend pas très bien la portée des paroles employées par la bonne femme. Et Chloé pourra, dans la suite, essayer, de sa propre initiative, le troisième remède de Philétas ; Daphnis n'osera pas abuser de la situation. Plus tard, quand il verra que d'autres recherchent la main de sa bien-aimée et qu'il risque de la perdre, il deviendra plus hardi et voudra Chloé pour femme. Il

l'aura à la fin du roman, et Longus laisse supposer que Daphnis a fini par oublier toutes ses craintes; il a grandi, c'est tout dire.

Le roman de Longus est donc une étude psychologique de la naissance et du développement de l'amour suivant la nature. M. Mérejkofsky, le traducteur russe des Pastorales, y voit encore autre chose. Dans la Notice mise en tête de la traduction avec le titre significatif "Du symbolisme dans les Pastorales", l'éminent écrivain russe tâche de retrouver dans ce roman grec un des caractères essentiels d'une certaine école moderne, et croit que Longus, en décrivant la vie de ces pâtres, semble regretter les temps heureux où l'homme pouvait vivre selon la nature. "Pour l'auteur des Pastorales, nous dit-il, la vie païenne, c'est le passé plus ou moins éloigné; ce n'est plus ce qui est, mais ce qui a été et qui aurait dû être". Et ceci amène M. Mérejkofsky à supposer que les Pastorales ont été composées vers la fin du IVe siècle, longtemps après la Mort du grand Pan, et que leur auteur était un des collaborateurs de l'Empereur Julien. Pour ma part, je ne vois pas d'ombre de Symbolisme dans cette œuvre; je suis convaincu que Longus écrivait en plein paganisme et que Daphnis et Chloé menaient à peu près la vie de tous les paysans grecs de la fin des temps classiques. — Je signalerai encore un autre contre-sens que font ceux qui s'appuient sur les données soi-disant historiques fournies par Longus, pour en déduire des conclusions sur la vie des Grecs à l'époque impériale et particulièrement sur l'organisation politique de leurs municipalités. D'après ce que leur auteur nous en dit, les Aventures de Daphnis et de Chloé se rapportent à une époque indéterminée, mais antérieure à celle où il vivait lui-même. Les détails historiques peuvent n'être qu'une pure fiction; en tout cas, pour Longus déjà, c'était là de l'histoire ancienne, de vieux récits qu'un ἐξηγητὴς était censé lui avoir racontés.

servi de modèle. Dans le passage qui nous intéresse ici, Longus, grâce aux détails qu'il ajoute, réussit à adapter convenablement à la situation de la jeune bergère les traits traditionnels dont s'étaient déjà servis différents poètes pour dépeindre les tourments de l'amour. Il n'a pas eu, malheureusement, la main aussi heureuse dans l'analyse qu'il fait faire à Chloé au chapitre suivant (liv. I ch. 14). Ces Plaintes-là ont un caractère nettement littéraire, qui ne correspond plus à l'idée que l'auteur nous avait donnée de son héroïne. Ces séries d'antithèses qui se balancent si élégamment, décèlent l'artificiel de l'invention. Nous y retrouvons, du reste, certaines réminiscences littéraires, comme, par exemple, le vœu traditionnel des chansons érotiques: εἶθε αὐτοῦ σὺριγξ ἐγενόμην, qui refroidissent l'impression générale du morceau. — Un peu plus loin, c'est le tour de Daphnis d'éprouver les feux de l'amour. Ici encore nous avons deux analyses: l'une impersonnelle et l'autre que Daphnis est censé se faire en lui-même. Dans cette deuxième analyse (liv. I ch. 18), nous retrouvons les mêmes défauts que dans les Plaintes de Chloé. Quant à la première (liv. I ch. 17), il faut d'abord reconnaître qu'elle ressemble trop à ce que Longus nous avait déjà dit à propos de Chloé. Et puis, cette éclosion de l'amour dans le cœur du jeune garçon a quelque chose de trop brusque qui la fait paraître peu naturelle; la passion avait mis un peu plus de temps pour embraser le cœur de Chloé. Il est vrai pourtant que le baiser qui réveille les sens du jeune Daphnis, est le premier qu'il a reçu de son amie, et ceci pourrait à la rigueur expliquer la fougue de la tourmente qui s'ensuivit. Car chez Daphnis, comme du reste aussi chez Chloé, la passion dès sa naissance est si fougueuse que toute l'ardeur du soleil méridional suffirait à peine à la justifier.

Dans les deux passages que je viens d'analyser, il est facile de reconnaître que l'art de Longus n'est pas toujours

à la hauteur de sa tâche. Heureusement, le manque de naturel qu'on lui a trop reproché, ne se fait pas sentir dans son œuvre aussi souvent qu'on aurait pu le supposer d'après ce qu'en disent les critiques modernes. Ainsi le développement de la passion est, à mon avis, assez bien analysé dans la suite du roman. Après la scène où Philétas leur donne les conseils dont j'ai parlé plus haut, une lutte s'engage dans le cœur de nos héros entre la pudeur naturelle et le désir de voir cesser leurs tourments. Le moment critique de cette lutte nous est donné au chap. 14 du liv. III, dans la scène où Daphnis, rejetant toute pudeur, propose à Chloé d'imiter l'exemple que leur offriraient leurs boucs et leurs chèvres. Mais chez la jeune fille le sentiment de la pudeur est encore assez fort, et elle arrive à gagner la partie, grâce à quelques sophismes aussi naïfs qu'adroits. Ici l'harmonie est parfaite entre les caractères des héros et ce que l'auteur leur fait dire et faire, et cette scène, qu'on a blâmée avec raison au point de vue de la morale, me paraît presque irréprochable au point de vue de l'art. On a trouvé pourtant qu'elle vient un peu trop tard. Mais s'il y a retard voulu dans l'action, c'est que le sujet, tel que le comprend Longus, était trop mince pour un roman. Il le corse donc, d'après la tradition du genre, en intercalant deux ou trois aventures survenues à ses héros et quelques récits empruntés à la mythologie, et interrompt ainsi l'analyse psychologique. En tout cas, la critique que M. Croiset adresse à ce point de vue à l'auteur des Pastorales ne me paraît point juste. M. Croiset lui reproche "d'avoir prêté simultanément à ses héros une ignorance prolongée et une curiosité incessante qui sont contradictoires". Et M. Gaschet dans sa thèse (*Les Pastorales*, etc. p. 160) ajoute: "Développant cette critique nous observerons que deux jeunes pâtres curieux des choses de l'amour, et en faisant une véritable étude, pour vérifier les enseignements de Philétas, devaient trouver faci-

de grandes différences. La principale, c'est que dans la Bergerie de Longus il y a aussi des loups. Il y a d'abord Lampis, qui n'a rien du Chasseur de Dion, et puis aussi Dorcon, l'homme-loup des chapitres 20, 21 et 22 du 1er livre. Les parents adoptifs des jeunes héros n'ont pas non plus le cœur très droit ni très tendre. Dans la scène de l'exposition de Daphnis, Lamon, en voyant les *γυωρέσιμα* qui étaient très riches, "si fut entre deux d'emporter ces enseignes de reconnaissance, sans autrement se soucier de l'enfant". Ces paysans, Dryas aussi bien que Lamon, sont durs au travail, mais aussi âpres au gain. Rappelez-vous encore Dorcon, qui regrette, quand il se voit refuser la main de celle qu'il aime, les beaux fromages dont il vient de faire cadeau à Dryas. — D'autre part, la vie des villes, que Longus nous fait entrevoir dans le IVe livre surtout, ne sert pas de simple repoussoir pour mieux mettre en lumière les délices de la vie des champs. L'auteur a été amené à en parler, d'abord parce que cela était nécessaire pour le dénouement du récit. Et puis, ce maître qu'on attend avec tant de peur et d'angoisse, devait nous montrer le revers de la médaille de cette vie heureuse. Longus sait bien, et il nous le fait sentir, que la vie de ces paysans n'a pu être aussi heureuse qu'il l'a dépeinte, que grâce à des circonstances exceptionnelles, qui ne devaient pas se rencontrer souvent dans la vie ordinaire. Brunck avait raison de noter ce qu'il y a d'in vraisemblable dans le fait que Daphnis à 16 ans allait voir son maître pour la première fois de sa vie. Mais ce ne fut peut-être que ce hasard invraisemblable qui lui permit de vivre heureux, tout en étant esclave. Le triste sort de cette caste de la société grecque, Longus l'a bien senti et noté, et dans les quelques lignes qu'il lui consacre, on sent vibrer son cœur compatissant. — En somme, la seule opposition qui soit bien marquée dans les Pastorales, est celle de l'amour selon la nature que représentent

Daphnis et Chloé, et de l'amour contre nature du parasite Gnathon. Pour le reste, Physis et Antiphysie ne s'opposent pas à proprement parler, et M. Méréjkofsky se trompe quand il croit voir dans ce roman une œuvre dirigée contre le christianisme. D'ailleurs, Antiphysie est née bien avant Jésus-Christ, avec les premières ébauches de vie civilisée.

Quant au cadre où se déroule l'action du roman, on en a déjà vanté la beauté et l'harmonie parfaite avec le sujet. Goethe en était enchanté, comme du reste aussi la plupart des critiques modernes. M. Croiset trouve à ce cadre "un charme réel". "L'auteur, dit-il, a de l'imagination : il voit les choses, il s'entend à les grouper et à en dégager l'impression poétique. Chacune des saisons, qui forment comme les actes de son drame, est finement caractérisée ; il sait en noter non seulement l'aspect et le décor, mais l'influence morale, pour ainsi dire, c'est à dire la manière dont elle modifie l'action secrète que la nature exerce sans cesse sur l'homme". En effet, la Nature dans les Pastorales prend une part très active dans l'évolution des sentiments des héros. C'est un des personnages les plus influents de ce drame, et l'on peut dire que c'est d'après sa poussée que se règle le mouvement de l'action. Mais quand l'amour enflamme et tourmente le cœur de Daphnis, son impassibilité devant la douleur humaine donne sujet à des plaintes quasi romantiques (liv. I ch. 18). Par contre, dans un autre épisode, qui n'est, il est vrai, qu'une réminiscence de la poésie bucolique, la Nature s'unit aux hommes pour pleurer la mort du jeune bouverier (liv. I ch. 31).

L'impression irrésistible de fraîcheur et de grâce qui se dégage de l'œuvre de Longus, est due en partie aux beautés du cadre ; mais elle a sa cause principale dans la naïveté et la vérité de la psychologie des deux héros. Ils sont si naturels et si charmants tous les deux qu'on leur pardonne presque les détails par trop réalistes que l'auteur n'a

pas voulu nous épargner. Il faut reconnaître pourtant qu'en composant son roman, Longus a fait preuve d'une grande habileté dans l'art de l'agencement des scènes et qu'il a réussi, grâce à cela, à atténuer l'impression pénible, produite par les passages dont j'ai parlé plus haut. Ainsi, le récit de l'initiation de Daphnis par Lycénion est suivi d'un tableau exquis (ch. 20 du liv. III) qui nous repose des crudités de la scène précédente. Mais ce qui rachète encore mieux tous les défauts des Pastorales, c'est la grâce et la vérité que l'auteur a su communiquer à ses deux principales créations. Daphnis est un type délicieux d'enfant naïf et simple, dont la jeunesse et la spontanéité nous charment précisément par l'accord de la psychologie avec le milieu ambiant. Mais c'est surtout Chloé qui est toute vivante de vérité. Comme une enfant qu'elle est, elle pleure et se désole toutes les fois que les événements semblent contrarier son amour et son bonheur; mais dès que la tempête s'est apaisée, elle oublie tout et s'adonne tout entière à la joie du moment. Son jeune cœur a pourtant parfois des pressentiments de la psychologie de la femme faite. Ainsi, après la mort de Dorcon, Chloé sait taire à Daphnis le baiser qu'elle vient d'accorder au bouvier mourant. Ailleurs, elle est presque comique de naïveté et en même temps charmante, lorsqu'elle invente des sophismes pour repousser la proposition de Daphnis qui offense sa pudeur; et cependant, un peu plus tard, lorsqu'elle s'est déjà débarrassée de ses scrupules, elle s'étonne de la réserve de Daphnis, mais elle a honte d'en demander la raison.— Devant tant de candeur et de naïveté on se sent vraiment désarmé, et on oublie presque les détails déplaisants pour ne retenir que les deux figures charmantes du jeune chevrier et de la belle bergère.

Il me reste maintenant à parler du style de notre auteur, et c'est là une des questions les plus controversées

de la critique des Pastorales. Pour les détails, on pourra se référer à mon *Etude sur la Langue de Longus* ; je ne donnerai ici que l'impression générale que son style a produite sur moi. Mais tout d'abord, je citerai les jugements que les différents critiques ont portés sur ce côté de l'art de Longus.

Villoison est un des plus fervents admirateurs du style de notre auteur. Voici ce qu'il en dit dans sa Préface p. XXXVI sqq. "Longi oratio pura, candida, suavis, minutis articulis membrisque concisa, et tamen numerosa, sine ullis salebris, melle dulcior profluit tanquam amnis argenteus virentibus utrinque sylvis inumbratus, et ita florens, ita picta, ita expolita est, ut in ea verborum omnes, omnes sententiarum illigentur lepores. Translationes cæteraque dicendi lumina ita apte disponit, ut pictores colorum varietatem. Elegantes fabellas, vividas descriptiones, quæ res ipsas oculis subjiciant, perite intexit, et similitudines ac imagines e rustica pastoralique vita petitas feliciter adhibet. Xenophonis simplicitatem, Theocriti veneres, Moschi et Bionis flosculos consecutus et sæpissime consecutus est... Sed tamen, ne quid dissimulem, interdum et ipse a veteri illa simplicitate et inaffectedata jucunditate ita discedit, et ad recentiorum Sophistarum delicias ac lasciviam accedit, ut fucatam calamistris inurat orationem, quasdam sententias longius arcesitas habeat, et nimium ingenio suo indulgeat... Præterea Longus eadem verba, easdem dicendi formulas sæpe iterat: sed hoc in Græcis Latinisque scriptoribus et sæpius occurrit et minus offendit quam in Gallicis". — Huet aussi, dans son *"Origine des romans"*, tout en reconnaissant que Longus fait parfois usage des artifices des sophistes, trouve que son "style est simple, aisé, naturel et concis sans obscurité; ses expressions sont pleines de vivacité et de feu; il produit avec esprit, il peint avec agrément, et dispose ses images avec adresse". Scaliger déjà qualifiait Longus de "auctor amœnissimus et eo melior quo simplicior", et Murët lui don-

nait le titre de "dulcissimus et suavissimus scriptor". Durlup dans son "History of Fiction" reconnaît que le roman de Longus est, en général, très bien écrit. "Son style, dit-il, quoiqu'on y ait blâmé le retour trop fréquent des mêmes formes d'expression et qu'on ait prétendu qu'il trahissait le sophiste dans certains passages, est considéré comme le plus pur modèle qui ait été produit à cette époque".—Nous arrivons maintenant aux détracteurs des Pastorales. Rohde affirme que la langue et le style de Longus sont tout à fait dans le goût des sophistes. Naber souscrit au jugement de Rohde et définit le style de notre auteur par les termes suivants: "absurdum et putidum genus dicendi". M. Croiset rappelle que Longus était un sophiste et que comme tel il ne pouvait se défaire de ses habitudes de raffinement. M. Gaschet trouve que l'air d'ingéniosité qui se dégage des Pastorales "est en réalité factice et qu'il n'y a, pour ainsi dire, dans le roman grec, qu'une naïveté d'intention. Elle est certes dans le style de Longus, mais elle n'est point dans son inspiration". M. Gaschet attaque surtout la conception du sujet des Pastorales et répète après M. Croiset les critiques dont j'ai déjà parlé. Quant aux raffinements du style proprement dit, il ne les blâme pas; au contraire, il trouve que Courier, en suivant les recettes de Longus, est arrivé à produire un chef d'œuvre digne de l'admiration universelle. Enfin, M. de Wilamowitz-Moellendorff prétend qu'il y a harmonie parfaite entre le style et le fond du roman, en ce sens que l'un est aussi factice que l'autre. "Der Stil, das muss man sagen, ist dem Inhalt ganz konform. Gleich in der Vorrede himmeln die antithetischen Satzgliederchen wie die Glöcklein schlohweisser Schäflein an rosa Bändchen".—Par contre, deux critiques modernes qui ont eu à étudier de près le roman de Longus, l'ont trouvé très bien écrit. G. Asser (loc. cit. p. 4) en est enchanté: "Quæ omnia tam pulchre et dilucide sunt descripta idque dicendi genere

pro ætate scriptoris tam puro et classico, ut eo legendo valde delectemur neque raro Lucianum loqui opinemur, cui in dicendo simillimum fuisse Longum multis locis demonstrabimus". D'autre part, Ed. Norden (loc. cit. pp. 435-6), en parlant des romanciers grecs en général, reconnaît qu'ils ont su approprier leur style aux sujets qu'ils ont traités ; ils ont été simples là où il le fallait, quoiqu'il leur arrivât assez souvent de tomber dans le *κακόζηλον* et de paraître niais en voulant être naïfs. Cette remarque trop générale est précisée par la Note 2 de la page 435 : "Xenophon von Ephesos steht bekanntlich stilistisch ausserhalb dieser ganzen Gesellschaft. Auch bei den übrigen sind natürlich die Grenzen des Könnens verschieden : am besten hält Longos den Ton des ganzen fest, und Heliodor ist viel weniger affectiert als Achilles, Chariton und die noch späteren". — J'ai laissé pour la fin le jugement le plus favorable qu'on ait formulé sur le style de Longus, jugement qui de plus ne comporte aucune restriction ; c'est celui de M. Christ (Griech. Lit. 4. Aufl. 1905 p. 852). "Le style du roman", nous dit M. Christ, "avec ses phrases courtes et son élocution simple, convient parfaitement au caractère du sujet et peut être considéré comme un modèle de ce que les anciens désignaient par le terme de *ἀφελῆς λέξις*".

Pour ma part, je crois qu'on ne doit pas juger en bloc le roman entier de Longus. Bien que les Pastorales soient une œuvre de dimensions modestes, les chapitres qui les composent sont de valeur inégale. Ainsi, il y a d'abord les passages manqués qui ne correspondent pas par les idées qu'ils expriment, aux caractères des personnages du roman ; ceux-là, rien ne pouvait les sauver, et leur style ne doit pas être mis en cause. Il y en a d'autres, comme, par exemple, le discours de Daphnis au ch. 29 du liv. III et surtout le récit de Lamion au ch. 34 du liv. II, dont le style est trop actice, bien que le fond soit raisonnable. Mais il y a aussi

le reste qui contient des pages excellentes, dont quelques unes sont malheureusement gâtées par la tendance vicieuse que j'ai signalée plus haut.—Ce qui me plaît surtout chez notre auteur, c'est sa manière de raconter, et je crois que Longus peut être rangé parmi les maîtres de l'art du récit. Son style ici le sert à merveille; Longus a su rester clair tout en recherchant la brièveté. Et cette clarté, il la doit surtout à son tact qui lui fait éviter les hardiesses dans la syntaxe et dans l'arrangement des mots; son vocabulaire aussi, bien qu'hétérogène, devait être à peu près le vocabulaire courant des lettrés de son époque. Longus prodigue les ellipses, mais on ne s'en aperçoit pas, au moins à la première lecture, et son récit coule comme un fleuve argentin, "tanquam annis argenteus". Il y a là des chapitres qui sont de purs chefs d'œuvre, tant par le fond que par la forme. Car, pour moi, le style haché et même tous les *πάρσις* et les *ὁμοιοτέλευτα* que Longus accumule dans ses phrases, sont loin de me déplaire. Cela me fait presque l'effet de lire des vers modernes, et le sujet des Pastorales est assez poétique par lui-même pour pouvoir supporter une pareille forme. Ce style est factice, je le veux bien, mais le vers aussi est factice. Il s'agit seulement de savoir si le fond est assez solide et si l'auteur a su adapter la forme à la nature du sujet qu'il traite. Et mon impression est que dans les parties qui sont bien étayées psychologiquement, comme aussi dans les descriptions de la nature et dans les récits, sauf quelques exceptions, le style de Longus ajoute aux beautés intrinsèques du sujet.

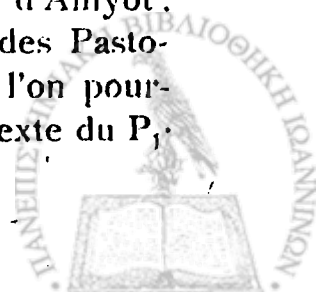

II

ÉDITIONS DE LONGUS

La première édition des Pastorales parut à Florence en 1598 par les soins de Raphaël Colombanius, aidé de deux autres érudits "viri omnium litteratissimi atque officiosissimi Henricus Cuffius Anglus ac Marcellus Adrianus Florentinus". Le titre en était : « Λόγγου | Ποιμενικῶν | τῶν κατὰ Δάφνιν καὶ Χλόην | βιβλία τέτταρα. Florentiæ apud Philippum Junctam. MDIIC. » Cette édition était fondée sur un ms florentin que je n'ai pas pu retrouver, le "codex Aloisii Alamannii", qui portait des notes marginales provenant d'une collation avec un autre ms de Longus. Ces notes, Colombani les a reproduites dans son Appendice critique avec les variantes de trois mss du cardinal d'Orsini. "Vir doctissimus litterisque humanioribus restituendis natus, Fulvius Ursinus... nostrum codicem cum tribus suis mss Romæ contulit, lectionumque diversitates ad nos transferendas amantissime curavit". Colombani n'a pas su tirer de ses sources tout le profit qu'elles lui offraient pour l'établissement du texte de Longus ; la plupart du temps, il s'est contenté de reproduire le texte de son ms, qui n'était pourtant pas toujours correct. — Les Pastorales étaient déjà connues bien avant l'édition princeps, grâce à la traduction de Jacques Amyot, parue à Paris en 1559. On ne sait pas au juste d'après quel ms cette traduction a été faite ; on suppose que son auteur s'était servi d'un des Parisini. ¹⁾ En tout cas, on ne saurait se référer au témoignage d'Amyot pour corriger le texte des Pasto-

¹⁾ Au liv. III 17.1, nous lisons dans la traduction d'Amyot : "Amour et les Nymphes cette nuit". Dans tous les mss des Pastorales il y a Ἔρως εἶπε ; seul le P₁ donne Ἐρως εἶπε, d'où l'on pourrait déduire que cette traduction a été élaborée d'après le texte du P₁.

rales, car souvent le traducteur devait s'éloigner sensiblement de son modèle pour mieux rendre le sens des passages plus ou moins corrompus.—Parmi les éditions qui suivirent celle de Colombani, je signalerai d'abord celle de Jungermann (*Hanoviæ* 1605) avec la traduction en latin et des notes en appendice. Vient ensuite celle de Moll (*Franckeræ* 1660) avec des notes et une nouvelle traduction latine, car Moll paraît n'avoir pas eu connaissance de celle de Jungermann¹⁾. Ces deux éditions reproduisent en somme le texte de la "princeps" avec des corrections plus ou moins importantes, tirées ordinairement des variantes qu'avaient publiées Colombani. Enfin Boden résuma et compléta les travaux de ses prédécesseurs dans l'édition qu'il fit paraître à Leipzig en 1777.—En 1778 parut à Paris chez Didot l'édition de Villoison, fondée sur une collation très minutieuse des trois mss de la Bibliothèque Nationale de Paris. Cette édition a fait époque dans l'histoire du texte de Longus; seulement, Villoison a mis trop de choses dans ses notes, et Boissonade avait raison de l'en blâmer: "Il est juste, disait-il, d'observer que les notes sont trop longues non pas parce qu'elles occupent beaucoup de pages, mais parce que ce sont des pages à peu près vuides, ou, ce qui revient au même, enflées trop souvent de notions vulgaires, d'emphatiques éloges et d'une foule de petites choses exprimées avec une fatigante verbosité" (*Biogr. Univ.* XXV 22). — Mitscherlich dans ses *Scriptores Erotici Gracci* Vol. III reproduisit avec de légères variantes le texte de Villoison, accompagné de la traduction latine et d'un choix de notes critiques et explicatives (*Bisponi* 1794). — A Paris, chez Didot encore, parut une édition de luxe portant le texte grec seul, sans la traduction et sans le nom du réenseur (Co-

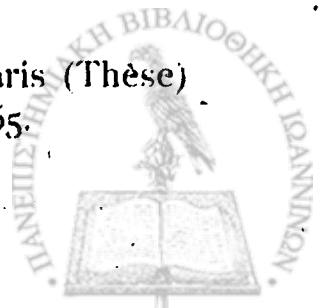
1) Cf. pourtant Boden. *Præf. ad Longum* p. VIII: "Multæ enim insunt (scil. in editione Molliana) clam Jungermanno subtracta, quæ voluit Snecanus (=Moll) suo ex ingenio peperisse videri".

raïs) MDCCCII-XI.—L'édition de Schæfer, parue à Leipzig en 1803, est basée elle aussi sur le texte de Villoison, mais le nouvel éditeur y fit de nombreuses corrections et ajouta un commentaire très substantiel.

En 1809 Paul-Louis Courier découvrit à Florence un ms de Longus qui contenait la partie qui manquait dans les autres. On connaît l'histoire de la "tache d'encre" et la polémique qui en résulta.¹⁾ Courier publia d'abord à part le fragment nouvellement découvert avec la traduction en latin par Hieronymus Amatus «Romæ; 1810. Λόγγου Ποιμενικῶν Ἀποσπασμάτιον μέχρι νῦν ἀνέχδοτον». Après avoir collationné un autre ms de Longus conservé à la Vaticane, il fit paraître à Rome aussi, en 1810, une édition complète des Pastorales qui fut reproduite par de Sinner en 1829 (Paris; Didot). Courier publia encore à Florence, en 1810, une nouvelle édition de la traduction d'Amyot revue, corrigée et complétée par la traduction du fragment nouvellement découvert. Il en donna dans la suite plusieurs autres éditions plus ou moins refondues, que M. Gaschet a condensées dans son Edition critique de la traduction des Pastorales par P.-L. Courier. Paris (Thèse). 1911.—C'est d'après le texte de Courier que fut élaborée la traduction allemande de Fr. Jacobs, parue à Stuttgart en 1832. L'auteur accompagne sa traduction de nombreuses notes dans lesquelles il discute les passages douteux du texte des Pastorales.— En 1843 Edouard Seiler donna à Leipzig son édition de Longus qui résume tous les travaux antérieurs. Dans le Commentaire on trouve la partie essentielle des notes de Villoison, de Schæfer, de Courier et des autres éditeurs des Pastorales. Seiler y ajouta encore des remarques de Brunck sur le texte de Villoison, d'après un ms de la Bibliothèque Nationale,

¹⁾ Cf. Rob. Gaschet. La jeunesse de P.-L. Courier. Paris (Thèse) 1911 chpp. XIV, XV, XVI et XVIII, pp. 354-430 et 457-465.

et des notes inédites de Schæfer. En outre, là où il crut devoir exprimer son propre sentiment, il le fit avec beaucoup de critique et de goût. — L'édition de Hirschig, parue en 1856 dans la collection gréco-latine de Didot, a cet avantage sur celle de Seiler que le nouvel éditeur, pour l'établissement de son texte, pouvait se servir de la collation du ms de Florence par le savant hollandais C. G. Cobet. — Hercher, en 1858, publia dans le 1er volume des *Erotici Scriptores Græci* de la collection Teubner le texte des Pastorales avec beaucoup de corrections, pour la plupart assez heureuses.—En 1866, parut à Paris par les soins de M. E. Egger une édition des Pastorales, œuvre posthume du docteur N. Piccolos. Cette édition se distingue surtout par la hardiesse des corrections proposées par l'auteur ; il y en a du reste qui sont excellentes, mais l'impression générale est qu'il y en a trop et de trop ingénieuses. — Enfin, en 1908, M. W. D. Lowe publia à Cambridge une édition des Pastorales avec des coupures, "ad usum Delphini" ; le texte grec, emprunté à l'édition de Seiler, est accompagné de la traduction anglaise et de notes explicatives.

Pour que la liste des éditions, de Longus fût complète, j'aurais dû en mentionner cinq ou six autres que j'ai cru bon de laisser de côté, comme, par exemple, celles de J. et N. Bonvittii, de Dutens, de Passow, etc.

J'indiquerai encore en finissant quatre traductions des Pastorales, autres que celles d'Amyot et de Jacobs dont j'ai parlé plus haut. L'une en italien, œuvre posthume d'Annibal Caro (1507-1566), imprimée pour la première fois à Paris, en 1786 ; après la découverte du fragment de Courier, elle fut complétée et rééditée par Seb. Ciampi à Florence. L'autre en anglais de G. Thornley, parue à Londres, en 1657. La troisième en russe de D. Mérejkofsky, parue à St-Pétersbourg, en 1896. Et la quatrième en grec moderne de M. Voutiéridis, parue à Athènes, en 1904.

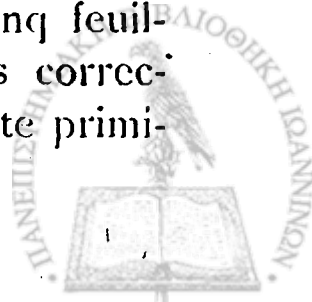
III

MANUSCRITS DE LONGUS

J'ai collationné en vue de cette édition les mss suivants :

A = Conv. soppr. 627 (olim 2728) ; fin. XIII sæc. ex bibliotheca Mediceo-Laurentiana. Florentiæ.—Pour la description de ce ms, voir surtout Franc. del Furia Præf. ad fabul. Aesop., et Paoli et Vitelli Collezione fiorentina Tav. XXIII. Dans le premier ouvrage on trouvera le fac-similé d'un passage de ce ms, tiré des fables d'Esopé ; dans le second, deux pages lithographiées du ms de Longus. Cf. aussi Cobet *Variæ lectiones*² 1873 p. 172 sqq.—La reproduction photographique de tout le texte de Longus d'après ce ms avec la transcription et un commentaire paléographique doit paraître bientôt par les soins de l'administration de la bibliothèque Laurentienne. — F^o 22 r (milieu de la page) Λόγου ποιμενικῶν περὶ δάφνιν καὶ γλόην. | Ἐν Λέσβῳ θηρῶν etc. — F^o 25 v λόγου ποιμενικῶν λόγος δεύτερος. — F^o 29 v λόγου ποιμενικοῦ λόγος τρίτος. — F^o 32 v (fin de la page) ὕστερον λόγον τοῦ Λάμωνος ἐφρόντιζε.—F^o 33 r καὶ ἦν κενὸν πένθος etc.—F^o 35 r παίγνια † τέλος λόγου ποιμενικῶν τῶν περὶ δάφνιν καὶ γλόην λεσβιακῶν ἐρωτικῶν λόγοι τέσσαρες.

V₁ = Vat. Gr. 1348. 12×16½. XVI sæc. ex bibliotheca Vaticana. Romæ. — Ex libris Fulvii Ursini. Papier, 302 ff., reliure antique. Sur le plat antérieur le titre LONGUS ET ACHILLES imprimé en capitales d'argent. — F^o 1r Λόγγου ποιμενικῶν τῶν κατὰ δάφνιν καὶ γλόην λόγος ἄος.—F^o 90 v τέλος τῶν κατὰ γλόην καὶ δάφνιν λόγγου αἰπολικῶν ; suivent cinq feuillets blancs (91-95). — F^o 96 r Ἀχιλλέως Ἀλεξανδρέως [Στ]ατίου.—F^o 297 r Τέλος τοῦ Ἀχιλλέως ; suivent cinq feuillets blancs (298-302). — Belle écriture ; nombreuses corrections et additions dans le texte et en marge ; le texte primi-

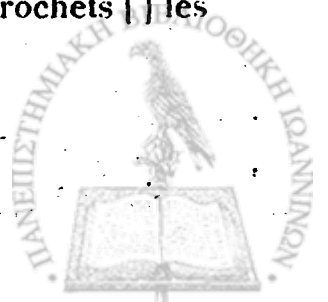

tif est ordinairement invisible sous la correction. ¹⁾ Au ch. 12 du liv. I, le récit s'interrompt avec les mots: *ὁ δὲ ἀνέβη ταῖς*, et nous lisons en marge *λείπει φύλλα ἐ*, puis, à la ligne: *ἐγένετο τοιαῦτα πρὸς* etc.

$V_2 =$ Vat. Gr. 1350. $23\frac{1}{2} \times 33$. XVI sæc.—Même bibliothèque, ex libris Fulvii Ursini. Papier, couverture antique de parchemin. Romans d'Eumathios, d'Ach. Tatius et de Longus, réunis avec leur pagination distincte; écrits entièrement de la main de Jean d'Otrante (Giovanni Onorio); très belle écriture. Les 45 dernières pages contiennent les Pastorales.—P. 1 *Λόγγου ποιμενικῶν τῶν κατὰ δάφνιν καὶ χλόην λόγος πρῶτος*. Il y avait autrefois des notes marginales, mais elles ont été grattées de même que les traits soulignant les mots du texte qui comportait des variantes. Les grattages correspondent presque toujours aux notes marginales du V_3 . La lacune commence, comme dans le V_1 , après les mots *ὁ δὲ ἀνέβη ταῖς*; *ἐγένετο* se lit au commencement de la page suivante. Après *ἀνέβη ταῖς* il y avait autrefois une dizaine de lignes, aujourd'hui grattées, qui reproduisaient probablement le texte mutilé que nous lisons dans le passage correspondant du V_3 .

$V_3 =$ Vat. Gr. 1347. 18×24 . XVI sæc.—Même bibliothèque. Papier, reliure antique aux armes d'Orsini. Miscellanées formant des cahiers distincts, tous de la main d'Orsini. Gros volume de 254 ff.—F^o 1 *Περὶ μέτρων* etc.—F^o 51 *Λόγγου ποιμενικῶν τῶν κατὰ δάφνιν καὶ χλόην λόγος πρῶτος*; et en marge à l'encre rouge les sous-titres de chaque subdivision du roman: *ὑπόθεσις τοῦ συγγράμματος, τί ἐστὶ τέλος τῆς γραφῆς, διήγησις, Μιτυλήνη*, etc., sous-titres analogues à ceux que Colombani a reproduits dans son édition des Pastorales.—F^o 76 *Τέλος τῶν λόγων τούτων τῶν ποιμενικῶν παρ' ἐμοῦ Φουλβίου*

¹⁾ Dans mes citations tirées du V_1 , j'ai mis entre crochets [] les lettres corrigées.

Οὐρσίνου τοῦ ρωμαίου μεταγεγραμμένον ἐν Ρώμῃ σπουδάζοντος ἐπὶ τῇ ἑλληνικῇ γλώττῃ, ἔτει ἀπὸ κυρίου γενέσεως χιλιοστῷ πεντακοσιοστῷ τρίτῳ μηνὸς μαιμακτηριῶνος ιθ'.—F^o 77 Ἀχιλλέως Ἀλεξανδρέως Στατίου.—F^o 80 τέλος καὶ γὰρ τὰ ἐφεξῆς οὐχ εὔρον ἐν ἀντιγράφοις, ὥστε καὶ ἀνάγκη παρέλιπον· εἰ δὲ εὔρον οὐκ ἂν ἀπώκνησα γράφειν, ὥσπερ οὐδὲ τὰ πρῶτα· ὅστις δὲ ἐντεύξεται τῷ βιβλίῳ τούτῳ συγγνώμην ἔχέτω, εἰ δὲ μὴ αὐτὸς ἑαυτῷ ἄλλον μεταγραφέτω οὐκ ἐνδεᾶ, ἐγὼ δὲ τούτοις ἀρκοῦμαι καὶ χαιρέτωσαν τοῖσι οἱ ἄλλοι. La dernière note d'Orsini nous apprend que quand il écrivait ces lignes, il n'avait encore ni le V₁ ni le V₂; car dans ces deux mss le texte d'Ach. Tattius se trouve in extenso, tandis qu'en 1503 Orsini en connaissait le 1er livre seulement.—Dans le V₃ le récit ne s'interrompt qu'au commencement du ch. 13 du 1er livre: καὶ ἐλθὼν ἅμα τῇ χλόῃ πρὸς τὸ γυ... τῇ μὲν ἔ... καὶ τὸν χι... καὶ τὴν πη.. † .. Ce qui ne veut pas dire que le passage qui va de ἀνέβη ταῖς jusqu'à καὶ τὴν πη..., se trouvait dans le prototype même du V₃. Cette partie du ms, tout en étant, je crois, de la main d'Orsini, a été ajoutée après coup, et l'écriture en est plus serrée et légèrement altérée. Du reste, le V₃ porte en marge et dans le texte beaucoup d'additions et de corrections provenant d'une collation avec un autre ms, que nous n'avons plus et qui contenait probablement le passage en question ¹⁾).

P₁=Par. Gr. 2895 (Fontabl. Reg. 2209). M. 23^{1/2}×34. XVI sæc.—De la Bibliothèque Nationale de Paris. Papier, reliure de Henri II (ἐνδεδεμένον δέρματι καταστίκτω στίγμασιν ἐρυθροῖς τε καὶ μέλασι, οἶονεὶ μαρμάρῳ). Très belle écriture. 106 ff. Provient de Jérôme Fondule (cf. H. Omont. Les mss de Fontainebleau).—F^o 1 r Λόγγου ποιμενικῶν τῶν κατὰ δάφνιν καὶ χλόην λόγος πρῶτος. Puis en marge quelques sous-titres

¹⁾ La description de ces trois Ursini avait déjà été faite par M. Pierre de Nolhac en 1887: La Bibliothèque de Fulvio Orsini. Paris. 74-e fasc. de la Bibl. de l'Ec. des H. E. pp. 164 et 186.

des subdivisions de chaque livre : ὑπόθεσις τῆς πραγματείας, διήγησις, μυθολήνη. — F^o 39 v ποιμένων παίγνια : τέλος. Suivent les romans d'Ach. Tatius (le 1er livre seulement) et d'Eustathios le philosophe (in extenso, à partir du f° 49). La lacune des Pastorales comme dans le V₁ ; suivent cinq lignes blanches, et à la page suivante on lit ἐγένετο après deux autres lignes blanches.

P₂ = Par. Gr. 2903 (Reg. 3351) P. 14^{1/2} × 20^{1/2}. XVI s^{æc.}. — Même bibliothèque. Papier ; relié. 70 ff. — F^o 1 Λόγγου etc., comme dans le P₁, mais sans les sous-titres. La lacune comme dans le V₁ ; après ἀνέβη ταῖς neuf lignes blanches. — F^o 62 r παίγνια : τέλος τῶν κατὰ χλόην καὶ δάφνιν Λόγγου αἰπολικῶν. Suit le 1er livre du roman d'Ach. Tatius (f° 62 v.)

P₃ = Par. Gr. 2913 (Reg. 3527) P. 11^{1/11} × 15. XVI s^{æc.}. — Même bibliothèque. Papier ; relié. 53 ff. et 199 pp. Copié (en partie) en 1597. — F^o 1 Λόγγου etc., comme dans le P₁ (sans les sous-titres) La lacune comme dans le V₃. — F^o 53 r οὐχ ὑμέναιον ἄδοντες + pauca quæ desunt Romæ ad Fulvii Ursini exemplar emendatus. 1597. Amore amoris tui. — Pag. 1 Ἀχιλλέως Τατίου etc. : (in extenso). — En comparant le texte et la marge du P₃ avec les V₂ et V₃, on peut se rendre facilement compte de ce que le P₃ a été copié sur le V₂ et qu'il a été collationné ensuite avec le V₃. Le fait que le P₃ a été copié sur le V₂ me paraît prouvé péremptoirement par une petite lacune qui se trouve dans ce ms au commencement du chap. 25 du 1er livre : Χλόην ἐφίλει συνγυστάξασα, lacune qui correspond précisément à une ligne du V₂ que le copiste du P₃ a sautée ; dans le V₂ nous lisons : Χλόην ἐφίλει σου | τρίτοντος δὲ κατὰ τὸ μεσημβρινὸν καὶ τῶν ποιμνίων σκιαζομένων ἔλαθεν ἢ χλόη κατα | γυστάξασα. Dans le P₃ nous retrouvons, en outre, presque toutes les leçons fautives du V₂ ; et quand le texte de la copie présente quelque différence avec celui de l'original, cela veut dire que nous sommes en présence d'une faute de lecture ou même d'une cor-

rection inconsciente du copiste.— La clause du P_3 nous apprend que ce ms a été collationné avec celui du cardinal Fulvio Orsini. Il s'agit évidemment du V_3 , car dans la marge du P_3 nous retrouvons fidèlement reproduites presque toutes les additions et corrections qu'Orsini avait introduites dans son texte. Ces notes du P_3 sont ordinairement précédées de la lettre f. (=Fulvius), mais quelquefois l'origine des variantes est désignée plus explicitement. Ainsi, au commencement du chap. 13 du 1er livre, après avoir reproduit la note d'Orsini ἴσως ἀντροί ἐν ᾧ ἡ πηγὴ, ὡς ἐν τῷ δ. λόγῳ, le copiste ajoute : sic ful. Ursi. De même II 2.4 P_3 τεῦχος, P_3 m f. γλεῦκος sic ful. Ursi.; II 11.1 P_3 καθέζοντο στελέχεσιν, P_3 m deest aliquid quod et notat fulv. (V_3 m λείπει τι); au liv. IV 8.2 il y a une petite lacune dans les VP, et les mots omis se trouvent dans l'A et en marge du V_3 ; dans la marge du P_3 nous lisons f. addit φεῦ etc. Le copiste du P_3 a même reproduit dans ses notes quelques leçons du V_3 qui sont manifestement fautives et qui ne pouvaient probablement se trouver que dans ce ms-là.

Cf. I 6.1 P_3 πήραξ=AV₁₂ P₁₂; P_3 m et V_3 πέτρας.—I 20.1 P_3 διαμαρτών=AV₁₂ P₁₂; P_3 m et V_3 διαμαρτάνων.—I 29.3 P_3 ἐρίζων=AV₁₂ P₁₂; P_3 m f. habet ἐρίζων (V_3 ἐρίζων).—II 8.4 P_3 τὸ ἐκ τοῦ κήπου=AV₁₂ P₁₂; P_3 m et V_3 αὐτοῦ.—II 14.1 P_3 ἡ παλιρροία=AV₁₂ P₁₂; P_3 m ἡ περιρροία (V_3 ἡ παρρροία).—II 30.5 P_3 ἀνέθηκε=AV₁₂ P₁₂; P_3 m et V_3 ἐνέθηκεν.—II 33.2 P_3 παιδός=AV₁₂ P₁₂; P_3 m al(ias) ποδός (V_3 ποδός, V_3 m παιδός).—II 39.2 P_3 τοσοῦτον δὲ ἄρα=AV₁₂ P₁₂; dans le V_3 le δὲ est omis et nous lisons en marge du P_3 f. delet.—III 2.2 P_3 σπονδήν=AV₁₂ P₁₂; P_3 m et V_3 σπονδήν.—III 4.1 P_3 οἰκουρίζ=AV₁₂ P₁₂; P_3 m al(ias) ἐπικουρίζ= V_3 .—III 9.3 P_3 χρηστόν=AV₁₂ P₁₂ et V_3 m; P_3 m et V_3 χρηστός.—III 29.3 P_3 περιβαλῶν=AV₁₂ P₁₂; P_3 m et V_3 περιλαβῶν.—IV 4.2 P_3 ὡς δυνατόν=AV₁₂ P₁₂; P_3 m f. delet, et en effet δυνατόν est omis dans le V_3 .—IV 4.4 P_3 ταρῶν=AV₁₂ P₁₂; P_3 m τάρφων (V_3 ταρῶν).

En somme, le P_3 n'est que la copie plus ou moins fidèle du V_2 , du V_3 et de la marge de ce dernier. C'est pourquoi j'ai cru inutile de citer dans mon commentaire critique les

leçons de ce ms; et quand je parle des P (=Parisini), il faut comprendre que je n'ai en vue que le P₁ et le P₂.

T=Mb 16 de la bibliothèque l'Université de Tubingue (Catal. de W. Schmid. Tüb. 1902 p. 39). 11 1/2 × 17 1/2. XVI sæc.—Papier; relié. 92 pp. avec la notice suivante: "Codice di Longo fatto copiare da Fulvio Orsini su di un codice che sta alla Vaticana sul principio della stampa. Il codice di Longo del Sig. A. Astori è scritto da Giovanni Onorio Greco, di cui si serviva il chiarissimo Fulvio Orsini, come si può rilevare da molti altri codici della Vaticana."—Très belle écriture.—Pag: 1. Λόγγου ποιμενικῶν τῶν κατὰ δάφνιν καὶ χλόην λόγος πρῶτος. Des sous-titres comme dans le V₁₃. La lacune comme dans le V₁.—Pag. 79. παίγνια. τέλος. — Pag. 80. Ἀχιλλέως Ἀλεξανδρέως Στατίου etc. (le 1er livre seulement). — Je n'ai pas donné dans mon commentaire les leçons de ce ms, car je crois pouvoir affirmer que le T et le P₂ ont été copiés sur le même prototype; seulement, le texte du T a été corrigé, dans la suite, d'après un ms de la famille des V₂₃ P₁. On pourra vérifier ce que j'avance en comparant les passages suivants, où le P₂ nous donne un texte différent de celui des autres mss:

I 7.2 P₂ πτερὰ καὶ ἐκ; cet. om. καί; T πτ. καί (sic) ἐκ.—I 18.1 P₂ τὸν μόσχον ὁ δόρκων=T; cet. μ. ὃν ὁ β.; in T superscr. ὃν.—I 22.2 P₂ ἐπέπειντο=T; cet. ἐπεπαίδευτο; Tm ἐπεπαίδευτο.—II 2.6 P₂ τότε κύνες=T; V₁₃ P₁ τότε δὲ κ.; A τότε δὴ κ.; Tm δέ.—II 4.1 P₂ ξανθός πῦρ=T; VP₁ ξ. ὡς πῦρ; A ξ. ὡσπερ πῦρ; Tm ὡς.—II 29.1 P₂ μήκη καλοῦντος=T; A μὴ καλοῦντος; V₁ μὴ κηλοῦντος; V₂₃ P₁ μὴ ἐκκαλοῦντος; Tm ἴσ. μὴ ἐκκαλοῦντος.—II 31.3 P₂ ἦεν ἡ χλόη=T; AV₁₃ P₁ ἦσεν ἡ χ.; V₂ εἶεν ἡ χ. (superscr. ἴσ. ἦσεν); Tm ἴσ. ἦσεν.—II 39.2 P₂ ἐξιοῦσα τοῦ καί = T; cet. ἐξ. τοῦ ἀντροῦ καί; in T superscr. ἀντροῦ. — III 2.1 P₂ ἐπιπεζούμενος=T (superscr. σ ut sit ἐπιπεσ.); cet. ἐπιπεσούμενος.—III 2.4 P₂ αὐτός τῆς μηθ.=T; cet. αὐτός δὲ τῆς; in T superscr. δέ. — III 2.5 P₂ καὶ ἀδικ. ἀναχ.=T; V₂₃ P₁ καὶ μὴ ἀδικ.; AV₁ καὶ ἀδικ. μηθέν; in T superscr. μῆ.—III 3.3 P₂ ἦγεν προῆει=T; V₂₃ P₁ ἦγε προῆει; AV₁ ἦγεν οὔτε αὐτός προῆει.—III 4.1 P₂ ἀπεχούσης, cet. ἐπεχούσης; T ἀπεχ. superscr. ε ut sit ἐπεχ.—III 5.2 P₂ πλ. περὶ τῶν αὐτῶν τῶν χειμ.=T; cet.

περί αὐτὸν τῶν γ.: Tm. ἰσ. περί αὐτόν.—IV 9.1 P₂ ἀλλὰ αὐτῶν σώμ.=T; cet. ἀλλὰ τὰ αὐτῶν; Tm τὰ.—IV 15.3 P₂ ἀνακλήτόν=T; cet. ἀνακλη-
 τικόν; Tm-τικόν.—IV 18.1 P₂ ὁ εὐδρ. ἐμπαροίνημα γενήσεται=T; P₁V₃ ὁ
 εὐδρ. ἐμπ. γενήσεται; V₂ ὁ εὐδρ. ἐμπ. γενήσθαι (superscr. τ); AV₁ ὁ
 εὐδρ. καὶ τὰ μὲν τὸν θ. φ. ὡς ἀγ. ν. τὰ δὲ ἀχθ. εἰ γν. ἐμπ. γενήσεται. —
 IV 38.1 P₂ οἶον θόρκ. πρ.=T; AV οἱ θόρκ. πρ.: P₁ οἱ ὄν (expunctum)
 θόρκ. πρ.; Tm οἱ.

J'ai consulté encore un ms de Leo Allatius (1586-1669), conservé à la bibliothèque Vallicellane de Rome: 182 (XCII). 15: "Fragmenta de Daphne et Cloe. Testo greco. Di mano di Leone Allaci," (Catal. de Martini. 1902 p. 214). Les Codices Allatiani comprennent des extraits de différents auteurs anciens, et on y trouve entre autres quelques passages des Pastorales. Seulement, ces extraits n'ont aucune valeur pour la constitution du texte de Longus, car ils ont été probablement copiés sur l'édition de Colombani. J'y ai même relevé quelques coquilles de la Juntiana; cf. par ex. I 7.2 ποιμένειν, II 8.3 ἐρῶμεν ἀλλήλους, III 34.2 οἰκείους ἔχομεν τοὺς σοῦς μ. etc.

Les mss suivants m'ont paru trop postérieurs pour qu'il y eût intérêt à les étudier:

Ms N° 208 ¹⁾ du Suppl. grec de la Bibliothèque Nationale de Paris.—XVIIe s.

Ms N° 1149 du Suppl. grec de la même bibliothèque.—XVIIIe s.

Ms N° 248 (25) de l'Académie de Bucarest (cf. Catal. de C. Litzica. 1909 p. 119).—XVIIIe s.

Ms N° 1186 de la Bibliothèque Nationale d'Athènes (cf. Catal. de Sakkélion. 1892 p. 215).—XVIIIe s.

D'après les dimensions de la lacune du 1er livre, on peut diviser les mss des Pastorales en trois classes. D'un côté

¹⁾ En feuilletant ce ms, j'ai remarqué qu'il renfermait les mêmes fautes et les mêmes notes marginales que le P₃₃ sur lequel il a probablement été copié.

nous aurons l'A, qui n'offre pas de lacune au 1er livre; de l'autre, la marge du V₃, qui nous a conservé une partie du texte qui manque dans les autres mss; enfin, dans une dernière classe, nous mettrons les trois Vaticani et les deux premiers Parisini, dont la lacune présente exactement les mêmes dimensions.

Cette lacune, d'après le copiste du V₁, correspondrait à cinq feuillets, qui manquaient dans le prototype de ce ms et paraissent avoir subi un dégât qui ne permettait plus de lire les chapitres 13, 14, 15, 16 et 17 du 1er livre. Le ms sur lequel Orsini copia le texte tronqué du V₃, avait eu aussi quelques pages endommagées à l'endroit précisément qui correspond à la lacune en question. Et comme il serait difficile de supposer que deux mss différents eussent subi un dégât exactement au même endroit, il me semble naturel de rattacher au prototype du V₁ le ms avec lequel Orsini collationna le V₃. D'autre part, comme on le verra plus loin, la marge du V₃ offre des ressemblances frappantes avec le texte de l'A. Ceci nous amène donc à admettre que nous n'avons en somme qu'une seule famille de mss et que toutes les copies que j'ai étudiées procèdent d'un seul archétype commun, que j'appellerai X.

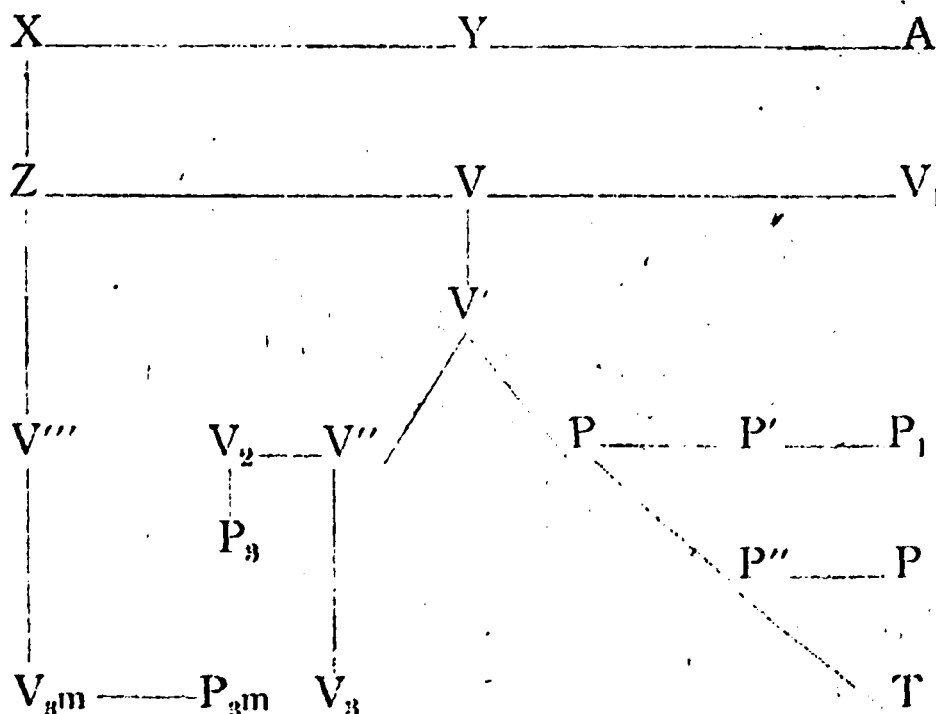
Entre cet X et l'A, il y eut au moins une copie intermédiaire, que j'appellerai Y. Je démontrerai plus loin que l'A a été sûrement copié sur son prototype; mais ce dernier avait été écrit probablement sous dictée, car autrement on ne saurait expliquer les fréquentes interversions de mots qu'on relève dans l'A et sur lesquelles je reviendrai. D'autre part, le ms qui eut quelques feuillets endommagés ne pouvait pas être issu de l'Y, car l'ordre des mots pour les passages en question diffère de celui du texte de l'A. Je suppose donc qu'il y eut une deuxième copie de l'X, que je désignerai par la lettre Z; ce ms précisément subit le dégât dont j'ai déjà parlé, et on finit par enlever les cinq

feuillet endommagés. Mais quand on pouvait encore y lire tant bien que mal une partie du texte endommagé, on préleva une copie de ce ms, et c'est avec cette copie, ou mieux avec un ms dérivé de cette copie, qu'Orsini collationna le V_3 .

Il nous faudra de nouveau supposer une copie intermédiaire entre le V_1 et le Z , car autrement on ne s'expliquerait plus certaines divergences entre le V_1 et la marge du V_3 . J'appellerai V ce ms et V' celui dont dérivent les V_2 , V_3 , P_1 et P_2 . Les deux premiers Parisini ne procèdent pas cependant du même prototype que les deux derniers Vaticani; ils n'ont pas même, comme les V_2 et V_3 , un prototype commun, car ils présentent entre eux beaucoup de divergences.

Ainsi donc le schéma des relations des mss que j'ai étudiés, me paraît être le suivant :

Mais ceci, bien entendu, n'est qu'approximatif, et là où je n'indique qu'une seule copie, on pourrait aussi bien en supposer plusieurs. Ce qui est sûr en tout cas, c'est que le

P₃ a été copié sur le V₂ et collationné avec le V₃, et que le T procède du même prototype que le P₂.

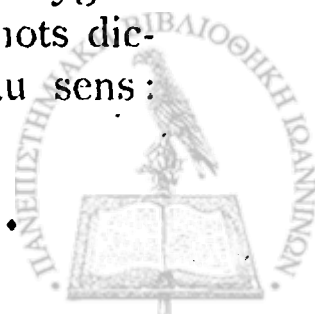
J'ai dit plus haut que l'X a donné Y, écrit très négligemment sous dictée, et que l'A a été copié sur l'Y. Le fait que l'A a été copié et non écrit sous dictée, me paraît démontré par les lacunes plus ou moins considérables qu'on y relève et dont quelques unes doivent représenter des lignes sautées par le copiste. Cf., par ex., III 9.5 ὥστε καὶ περι-ποιεῖν γλόην (lacune de 42 lettres); III 20.3 καὶ τῆς πήραξ-καὶ ἐστίντος (lacune de 49 lettres); III 21.3 ἠφανίζετο-δὲ ἄκρα (lacune de 36 lettres); IV 15.2 ἀράμεναι-αἴθις λιγυρόν (lacune de 51 lettres); IV 16.3 ἰχθύων-φύλλα (lacune de 46 lettres); IV 22.1 φιλοῦντος-ἀδελφός ἐστι (lacune de 46 lettres). Au liv. IV 9.1 le copiste a probablement sauté deux lignes, ayant à copier un passage dont la 1e et la 3e ligne commençaient également par le mot δάφνιν : καὶ γλόη-δάφνιν βλέπουσα (lacune de 85 lettres).—Il y a de plus dans l'A certaines fautes qui démontrent que l'Y, après avoir été écrit sous dictée, avait été revu et corrigé; cf. par ex. IV 11.2 ἴδε = ἴδε superscr. εἰ.

Par contre, les fautes telles que les suivantes démontrent que l'Y avait été écrit sous dictée : III 25.4 ὡς ἰστόν = ὡς εἰς τόν; IV 10.2 κατηγορήσειν τὸν ἵππον = κατ. τῶν ἵππων; IV 20.2 ἀτενίσειν = ἀτενῆς ἦν.—Mais ce qui le prouve encore mieux, ce sont les fréquentes interversions de mots qu'on relève dans l'A. Le copiste aussi, bien entendu, peut faire de ces fautes-là; mais c'est surtout celui qui écrit sous dictée, qui est porté à en faire plus souvent. Il y a pourtant quelques unes de ces interversions qui doivent être adoptées; car il devait y en avoir déjà dans l'X, et celles-là nous ont été transmises aussi par les VP. Mais il faut supposer que, dans certains cas, le scribe de l'Y, écrivant sous dictée, a interverti les mots transposés qu'on lui venait de dicter, et les a replacés inconsciemment dans leur ordre lo-

gique. Ainsi, il me semble que dans l'X il devait y avoir au liv. III 14.4 τὰς αἴγας καὶ τοὺς κριοὺς καὶ τοὺς τράγους καὶ τὰς οἴς, leçon conservée par les VP; dans l'A il y a τὰς αἴγας καὶ τοὺς τράγους καὶ τοὺς κριοὺς καὶ τὰς οἴς, qui est plus logique, mais qui ne se lisait probablement pas dans l'X. Il en est de même de la leçon τέχνην ἔχουσα περιττὴν καὶ τύχην ἐρωτικὴν (Pr. 1) que nous donne l'A et que l'on considérait jusqu'à présent comme une conjecture, car ni Courier, ni Cobet ne l'y avaient relevée. Au liv. II 32.1 la leçon de l'A ὁ βουκόλος φιλητᾶς est la seule acceptable; les autres mss donnent ὁ φιλητᾶς βουκόλος. Au liv. III 30.5 l'A donne μήτε πενίαν ἔτι, leçon qui offre un sens meilleur que celui du texte des VP: ἔτι μήτε πενίαν. Ainsi donc, pour les quatre passages dont je viens de parler, nous devons adopter les leçons de l'A, bien qu'elles soient dues probablement à l'inadvertance du scribe de l'Y.

Bien des fois cependant, l'ordre des mots du texte de l'A est inacceptable. Ainsi, au liv. IV 35.1, dans l'A nous lisons ὡς γνωρίσας εἶδε qui n'a pas de sens, au lieu de la leçon de tous les autres mss ὡς εἶδε γνωρίσας. Au liv. III 4.2 l'A donne τὴν ὥραν τῆς εἰρήνης, absurde, au lieu de τὴν εἰρηνίην (= ἡρινίην) ὥραν que nous lisons dans les V_B P₁; les V₁₂ P₂ donnent τὴν εἰρήνης ὥραν, et c'est là probablement l'origine de la leçon de l'Y. Le scribe a interverti inconsciemment l'ordre des mots, et toujours inconsciemment, a ajouté l'article qui a fini par changer complètement le sens de la phrase dictée. Au liv. II 5.1 dans l'A il y a οὔτε ἀηδῶν οὔτε χελιδῶν οὔτε κόκκος, alors que dans les VP nous lisons οὔτε χελιδῶν οὔτε ἀηδῶν οὔτε κόκκος. Ce dernier ordre des mots donne seul la gradation que Longus voulait probablement marquer: le chant du rossignol vient ainsi après le gazouillement de l'hirondelle et avant le chant mystique du cygne. Parfois, le scribe de l'Y, tout en transposant les mots dictés, les remplace par d'autres équivalents quant au sens:

I 10.1 A τῶν προβάτων συνέλεγε τὰ πλαιώμενα, cet. τῶν προβ. τὰ ἀποπλανώμενα συνέστελλε (P₁ συνέστελε); II 18.1 A διωκόντων δὴ τούτων τοὺς Μηθουμναίους, cet. διωκόντων δὴ τοὺς Μηθ. ἐκείνων; II 21.1 A τὰς ναῦς πλήρεις παντοδαπῆς ἀρπαγῆς, cet. τὰς ναῦς παντ. ἀρπ. μεστάς. II lui arrive aussi d'omettre un des mots transposés: II 27.1 V₁ ἀγέλας δὲ βοῶν καὶ αἰγῶν καὶ ποιμνίων ἀπηλάσατε (dans les V₂₃ P₁ les mots καὶ ποιμνίων ne se trouvent pas, ayant été omis par le copiste du V'), A ἀγ. δὲ ποιμνίων καὶ βοῶν ἀπηλάσατε. D'autres fois, le scribe de l'Y, après avoir transposé certains mots, les répète à leur véritable place: IV 17.7 A εἰ καὶ τι ἐπὶ γῆς μένειν ἐπὶ γῆς, cet. εἰ ἔτι μένειν ἐπὶ γῆς; ou bien même, il les répète en les modifiant: II 8.1 A τυρούς τινὰς παρ' αὐτῶν-λαβῶν ἐξ αὐτῶν; cet. τυρ. τ. παρ' αὐτῶν-λαβῶν.

Ce que je viens de dire nous permet, je crois, de négliger, dans la plupart des cas, les divergences qui existent entre l'A et les VP, pour ce qui est de l'ordre des mots. Je donnerai donc ici la liste des interversions que j'ai relevées dans l'A, et je n'en mentionnerai dans mon commentaire que celles qui offrent un intérêt spécial.

Lib. I Pr. 1.1 τέχ. ἔχ περ. κ τύχ. ἔρωτ. (v. supra).—1.2 ἀλλὰ ἦν τ. τ. π. Μ. δ. ἄ. στ. δ. ἀγρός ἀνδρός (cf. Comm.).—6.1 ἐπὶ χρηστῆ τύχῃ.—8.1 ἔτρεφον ἀβροτέραις.—8.1 ὅσα ἦν καλὰ.—8.3 φωνῆ μόνῃ.—10.1 τῶν πρ. συνέλεγε τὰ πλανώμενα (v. supra).—12.1 ἐπόμενος κατ' ἴχθους.—12.2 ἦν τῶν ἐν ποσίν ἢ πρόσοψις.—20.1 ἐλπιδος ὁ δόρκων.—20.2 λύκου δέρμα μεγάλου.—21.4 τοὺς μὲν δὴ κύνας.—24.3 ἔβαλλον ἀλλήλους.—26.3 ἔβαλεν αὐθις.—27.2 ἦν παρθένε παρθένος.—28.3 ἄρτι τὸ πείσμα ἀπολύσαντες.—29.2 θάφνις (δὲ σέ).—30.4 κατήνεγκε τὰ ὄπλα εἰς β.—31.1 μὲν δὴ τὸν τρόπον τοῦτον.

Lib. II 1.3 τῶν αἰγῶν καὶ τῶν πρ.—5.1 οὔτε ἀγῶν οὔτε γελιδῶν (v. supra).—9.2 ἐν αὐτῇ πάντως τι κρ.—17.2 ἦγον πάλιν τὸν δ.—18.1 διωκ. δὴ τούτων τοὺς μηθ (v. supra).—21.1 τὰς ναῦς πλήρεις παντ. ἀρπ. (v. supra).—22.1 καὶ τοῦτο ὑμεῖς ἰδεῖν.—22.2 λοιπὸν πόλιν οἰκήσει.—23.2 μέλει ἦ σοί.—27.1 ἀγ. δὲ ποιμνίων καὶ βοῶν (v. supra).—28.3 φοβερὸς καὶ πολεμικός.—31.1 γλεύκους ἐπέσπεισε μεστόν.—32.1 ὁ βουκόλος φιλητῆς (v. supra).—39.3 παρέχων πράγματα.

Lib. III 2.3 ταῦτα ἔδρασαν — 3.1 πολλή χιών. — 4.2 τὴν ὥραν τῆς εἰρήνης (v. supra). — 5.4 αὐτῷ κάματον. — 11.3 τὸ ἐκ. καθαρὸν μείνη φίλημα. — 16.3 εἰσελθ. εἰς τ. ὕλ. μόνη γὰρ δέδοικα σῶσον. — 19.3 ὅτι σε ἐγὼ ἄνδρα. — 25.3 ποιμ. ὠνομάζετο κόρην δῶρα. — 27.5 νῦν δόξαι. — 30.3 γεγονέναι πανταχοῦ. — 30.5 μήτε πενίαν ἔτι (v. supra). — 31.1 καὶ αἱ νύμφαι ἀντί τῶνδε φιλ. — 31.2 εἰς τὰ ἔργα περιττ. θεόμ.

Lib. IV 8.2 καὶ μέλιτται αὐτοῖς. — 12.2 εἰδέ τις — 14.3 δέδωκας νέμειν. — 17.7 ἐπὶ γῆς μένειν ἐπὶ γῆς (v. supra). — 25.1 εἶπε πάτερ ταῦτα ἀνέμ. — 28.3 (τὰς νύμ)φας καὶ τὰς αἴγας (v. supra). — 32.2 δρύας οὐκ ἦν πανήρ. — 33.2 καὶ πολλῇ τρυφῇ. — 33.4 τῆς κόρης εὔρεθῆναι. — 35.1 ὡς γνώρισας εἶδε (v. supra). — 35.3 εἰς τι ἡρασχίας καὶ χορηγίας. — 35.2 καὶ οὕτως πολλοί.

Il nous faut admettre cependant que même dans les autres copies de l'X il pouvait y avoir de ces transpositions-là; et en effet, les Vaticani et les Parisini ne sont pas toujours d'accord entre eux pour ce qui est de l'ordre des mots. Dans certains passages, les interversions doivent être attribuées au copiste du V''; cf. par. ex. III 19.1 AV₁P ταῦτά σε δεῖ μαθεῖν, V₂₃ ταῦτα δεῖ σε μαθεῖν. Dans d'autres, elles devaient se trouver déjà dans le V'; cf. II 11.3 AV₁ ἐρωτικῆς ἀπολαύσεως, V₂₃P ἀπολ. ἐρωτικῆς; III 14.3 AV₁ φεύγουσιν ἔτι, V₂₃P ἔτι φεύγουσιν; III 19.1 AV₁ ποιμενικὴν γνώμην ἔχων, V₂₃P ποιμεν. ἔχων γνώμην. Enfin, dans un autre passage, l'ordre des mots de l'A, le seul acceptable quant au sens, nous est confirmé par la marge du V₃: IV 8.2 A et V₃m βομβοῦσαι καὶ θρηνοῦσαι, V₁ θρηνοῦσαι καὶ βομβοῦσαι, V₂₃P θρηνοῦσαι καὶ βομβοῦσαι.

Je passe maintenant à la marge du V₃, qui offre, comme je l'ai déjà dit, de grandes ressemblances avec le texte de l'A.

En effet, sur les 160, ou peu s'en faut, corrections et additions que j'ai relevées dans le texte et en marge du V₃, il n'y a qu'une douzaine de leçons différentes du texte de l'A: I 8.1 V₃m δι' ὃ καί, Ὁ δι' ἦν; I 20.4 V₃m ταύτην, A πολλήν εἶχε τὴν ἐλπίδα, cet. πολλήν εἶχεν ἐλπίδα (in V₃ superscr. τήν); I 25.1 V₃m καὶ αὐτῇ, A αἰδοῦμενος... μὴ κρύφα, cet. αἰδοῦμε-

νος και ἄμα κρύφα; I 26.1 V_3 ἐπ' ἐκείνη, O ἐπομένη; II 20.2 V_{3m} γρ. και ὥστε (in V_3 scrib. ὥστε), cet. ὥστε; IV 19.5 V_{3m} γρ. και ἡμῶν, O καθ' ἡμᾶς; IV 34.1 V_{3m} γρ. ἰνίκα; O ἡνίκα.— Ces sept leçons doivent être rejetées, car ce ne sont là probablement que des fautes du copiste du V''' . Par contre, dans les exemples suivants la leçon de l'A est fautive, et la marge du V_3 s'accorde avec le texte du V_1 : I 32.4 V_{3m} et V_1 ἐπέλειπε, V_{23} P ἐπέλιπε, A ἐξέλιπε; II 31.1 V_{3m} et V_1 ὑποστορέσας, A ὑποστορεύσας, V_{23} P ἀποσωρεύσας; II 39.4 V_{3m} μένη, V_1 μένοι (superscr. η), A μένει, cet. μόνη. Enfin au liv. IV 30.4 seule la marge du V_3 nous donne la véritable leçon: και θαυμάσας; AV₁ ἰδ. ἐθαύμασα θαυμάσας, P₂ ἰδ. ἐθαύμασας ἔθρεψα, P₁ V_{23} ἰδ. ἐθαύμασα ἔθρεψα. De même au liv. I 12.4, dans les V_{12} P nous lisons ὁ δὲ ἀνέβη ταῖς ..., dans l'A ὁ δὲ ἀνέβη τῆς δλκῆς ταινίαν, dans le V_3 ὁ δὲ ἀνέβη ταῖς τῆς δλκῆς ταινίας et en marge ἰσ(ως) ταῖς τ(ῆς) ταινίας δλκαῖς ἤ(γουν) ἐπαγωγαῖς.

Dans plus de 70 exemples la marge du V_3 s'accorde avec l'A pour nous donner la véritable leçon de l'X, alors que cette leçon a été plus ou moins déformée dans les autres copies. Je relèverai d'abord les exemples suivants, où nous voyons que le texte primitif présentait probablement des fautes que le copiste du V a corrigées: I 8.2 V_{3m} et A ἐπιμένειν, V_1 ἐπινέμειν, V_{23} P δεῖ νέμειν; I 11.1 V_{3m} et A ἐνέκαυσε, VP ἀνέπλασε (V_2 ἀνέτλ.); I 29.2 V_{3m} et A ἴσθι, VP ἴθι; II 3.4 V_{3m} et A ὑάκινθον, VP ὑάκινθος; II 15.1 V_{3m} τότε, A πρεσβύτα (superscr. ην) τότε γάρ, VP πρεσβύτατός τε γάρ; II 16.3 V_{3m} λόγον, A λύγην, VP πόαν; II 35.1 V_{3m} et A ὅτι κεκήρωτο, VP ἵνα κεκ.; III 5.4 V_{3m} οὐ πολλή ἴσ. οὐπω δέ, A οὐ πολλή, V_1 οὐπω δέ, V_{23} P οὕτω δέ; III 13.1 V_{3m} et A κάτω, VP καμάτω; III 18.2 V_{3m} et A πρωτότου, VP πρωτορρύτου; IV 8.1 V_{3m} et A κενόν, VP καινόν (V_2 καιρόν). — Parmi les autres corrections et additions qu'Orsini a introduites dans son texte, il y en a quelques unes qui s'accordent avec l'A pour suppléer des phrases et des mots omis par les VP:

I 8.2 ἄμα ταῖς ἀγέλαις; I 10.2 ἐξελθοῦσα (i. e. ἐξ ἔλους); I 11.2 ξηρά; I 26.3 καὶ (λαβοῦσα); I 27.3 πρὸς (τὴν μέλ.); I 28.3 δῶρον (κομίζουσα); I 30.5 ὀρνίθων; II 6.1 εἶδον; II 10.3 μήτε τοῦ δάφνιδος τολμῶντος εἰπεῖν; II 28.1 οὖν; II 35.3 δὲ (τῆς βίας); III 2.3 ἢ σωφρονεστέρα; III 21.4 φωνήν; III 23.1 καλαί, πᾶσαι; III 23. 4 πάντα; III 29.2 κλᾶν; III 31.2 ἤδη; IV 8.1 πένθος; IV 8.3 φεῦ τῆς ῥοδωνιά(ς) ὡς κατακέκλασται; IV 16.2 καὶ ὑπουργήσειν ὑμνύντος; IV 24.1 ὀλίγου; IV 39.2 οὕτως. Au liv. I 23.1 nous retrouvons écrit sur grattage le texte que l'A nous a conservé et qui devait manquer dans le V, le prototype des VP (cf. Comm.). Dans trois passages cependant les mots introduits par Orsini avaient été omis avec raison par le copiste du V. Au liv. I 30.5 l'A donne δύο βρωῶν δύο κεράτων ταῖς δύο χερσί; dans les VP le second δύο est omis, mais nous le retrouvons dans la marge du V₃. Je suppose que le copiste de l'X, après avoir écrit fautivement δύο βρωῶν au lieu de βρωῶν δύο, s'était corrigé, en ajoutant δύο devant κεράτων; les copistes de l'Y, du Z et du V''' ont gardé les deux δύο, mais celui du V en a supprimé le second. — Au liv. II 19.1 il devait y avoir des gloses dans la marge de l'X. Le texte primitif devait être celui qui nous a été transmis par les VP: εἰς τὴν ἑαυτῶν, ὁδοιπόροι μὲν ἀντὶ ναυτῶν, τραυματῖαι δὲ ἀντὶ τρυφόντων, ἐκκλησίαν τε συνήγαγον τῶν πολιτῶν καὶ ἰκετηρίας θέντες ἰκέτευσον τιμωρίας ἀξιωθῆναι; en marge on devait lire: πόλιν (glose se rapportant à τὴν ἑαυτῶν), ἐν ἡσυχίᾳ ὄντων (à τρυφόντων), τῶν ἐγγυρίων (à τῶν πολιτῶν) et τούτους εἰς βοήθειαν ἡξείν ἰκέτευσον (à ἰκέτευσον τιμωρίας ἀξιωθῆναι). Le scribe de l'Y introduisit ces quatre gloses dans son texte et intercala la conjonction καὶ entre τρυφόντων et ἐν ἡσυχίᾳ ὄντων. C'est là à peu près le texte que nous lisons dans l'A: εἰς τὴν ἑαυτῶν πόλιν τραυματῖαι, τῶν ἐγγυρίων τρυφόντων καὶ ἐν ἡσυχίᾳ ὄντων, τούτους εἰς βοήθειαν ἡξείν ἰκέτευσον, ἐκκλησίαν τε συνήγαγον καὶ ἰκετηρίας θέντες ἰκέτευσον τιμωρίας ἀξιωθῆναι. Le copiste du V''' n'a gardé que les gloses καὶ ἐν ἡσυχίᾳ ὄντων

τούτους εἰς βοήθειαν ἵκειν ἰκέτερον, que nous retrouvons dans la marge du V₃, tandis que celui du V les a omises toutes. — Au liv. II 24.1 dans l'A nous lisons: καὶ κινῶν μεστὸς ἴδονης καὶ λύπης δακρύων; dans les VP il y a καὶ κοινῇ ὑφ' ἴδονης καὶ λύπης δακρύων, mais la marge du V₃ ajoute μεστὸς après λύπης; cette addition absurde ne devait être qu'une glose de l'X. — Enfin, les corrections suivantes de la marge du V₃ se rapportent à des mots plus ou moins déformés par le copiste du V et concordent avec le texte de l'A: Pr. 1 εἰκόνα; I 1.1 εὐρίποις ἐπεισεύουσαις τῇ θ. (cf. Comm.); I 1.1 (νομί)σαις.—I 1.2 διακοσίων; I 1.2 ψάμμω μαλθακῇ (cf. Comm.); I 3.2 εἶδε; I 5.2 ἀκλαυτί; I 6.1 τὴν (ικέ)τιν; I 8.3 ἀναφέρουσα; I 10.2 (ἀκριδο)θήκη; I 11.1 πολλά; I 18.2 (ἀπέ)θανεν; I 21.2 κατὰ τοῦ δέρματος; I 21.4 ἀνακαλέσαντες συνήθως; I 27.1 ποτε (βοῦκολι)κόν; I 27.2 ὕλη; I 28.2 κόρη; I 28.3 αὐτήν; I 29.1 χεομένου; I 29.2 ποι; II 9.2 ἔννοιαν; II 10.2 πρὸς; II 23.5 νεμήσεσθε; II 24.2 κατέχων; III 1.1 ἐπίπλουν; III 6.4 πταίων; III 10.1 κρύος; III 11.2 ἰακχεύσαντες; III 17.1 ἐγείρεται; III 25.3 εἶλκε; III 28.1 κυματωγῆς; IV 8.2 βομβοῦσαι καὶ θρηνοῦσαις (v. supra); IV 25.1 ἔτι θέλει εἶναι; IV 31.1 χλωριῶντα.

Dans une quarantaine d'exemples les corrections de la marge du V₃ se rapportent à des fautes des V₂P et concordent avec le texte de l'A et celui du V₁. — Nous avons d'abord quelques additions de mots omis par le copiste du V^o: I 19.1 κλήματος πρόσ(ει)σιν αὐτῷ μετὰ (συ)ρίγγων τινῶν γ...κῶν καὶ τοῦς μέ(ν) (cf. Comm.); I 29.2 ταύτην (ἔμπνευσον); II 2.4 ἡμερῶν; II 19.3 γὰρ (χειμῶνος); II 19.3 οὐκ ἦν; II 22.2 καὶ τὰ πρόβατα καταθύουσι; II 24.4 νόμφας; II 32.1 καὶ γλαυκὸν λευκ(όν) παιδίον καὶ ἀγέρωχ(ον) καὶ ἦλλετο κοῦφα (βα)δίζων ὡσπερ ἔριφος; II 35.4 εὐνομίας; III 3.3 οὔτε αὐτός; III 9.2 διονύσω; III 9.4 δευτέρας; III 17.1 δάφνη χλόης καὶ τοῦτο ἔμαθον ἐγὼ νύκτωρ παρὰ τῶν νυμφῶν; III 22.1 καὶ ἐτέρποντο τῇ νηϊ παρατρεχούσῃ τὸ πεδίον . . . τον πτεροῦ; IV 11.3 (λόγῳ) μέν; IV 32.3 καὶ ἐλούσατο πολλάκις ἐν αὐτῇ; IV 40.3 γυμνοί.—Les corrections suivantes

se rapportent à des fautes de lecture du copiste du V^o : I 6.1 δὲ (τὰ γνωρ.); I 11.2 ὀργυῖας; I 11.3 γῆς; I 19.2 μηλεῶν; I 32.3 συνήθους; II 2.2 βάρκην; II 11.2 κατὰ (τὴν τῶν χ.); II 11.2 προσβολήν; II 12.1 πλούσιοι; II 12.2 ἄλση; II 15.3 ἀργύριον; II 25.1 δέκα σταδίου; II 32.2 συμπότην; III 5.1 μέγας; III 8.2 ἐνεργόν; III 14.1 ἦται; III 23.2 (παρθε)νίας; III 30.5 οὐδ' ὤς; IV 10.1 πατρώας; IV 17.1 (καταφιλοῦν)τι; IV 18.3 εὐτρεπῆ; IV 23.1 τρέγοντα; IV 32.1 ἀπολούσασα.

Dans une quinzaine d'exemples la marge du V₃ corrige les fautes des V₂₃. Il y a d'abord une omission qu'Orsini a rétablie : III 30.4 φιλίξ. Mais la plupart de ces corrections se rapportent à des fautes de lecture du copiste du V^o : I 4.2 γρ. λελυμένη; I 9.2 ἀπαλοί; I 18.1 γρ. κέντρον μελίττης πικρότερον; I 29.2 ἴσ. σύ; II 2.2 ἦ μὲν; II 2.4 γρ. γλεῦκος; III 5.4 γρ. ἴσ. λελυμένη; III 9.2 δὲ (κατείχον); III 22.3 (παρα)πλ(ευσάντων); IV 18.2 χρυπτά.

Enfin dans quelques autres exemples les corrections se rapportent à des fautes du V₃ : I 5.1 ἀριτόκος (V₃ om.); I 5.2 εἰς (V₃ om.); I 9.2 εὐωρίας (V₃ εὐωδίας); I 28.1 γρ. ἡμιολίαν (V₃ ἡμιολκίαν); II 31.2 καὶ (V₃ om.); II 33.2 παιδός (V₃ ποδός); III 4.1 οἰκουρίας (V₃ ἐπικουρίας); III 9.5 χρηστὸν (V₃-ός); III 20.2 στεφανίσκον (V₃-ων); III 24.3 τὸν (V₃ om.); IV 4.3 ἔδὲ (V₃ om.); IV 7.5 κατα(λιποῦσα) (V₃ λιποῦσα); IV 35.1 ἐν(τυχόν); (V₃ τυχόν)! IV 38.4 ἴσ. αὐταῖς (V₃ αὐταί).

En somme, on peut se rendre compte par l'étude qui précède que la tradition plus ou moins pure de l'X nous a été transmise par l'A et par la marge du V₃. Les autres mss s'éloignent sensiblement du texte primitif, mais ils nous sont indispensables, surtout le V₁, dans les cas si fréquents où le texte de l'A est manifestement fautif. Il faut reconnaître aussi que dans les passages où l'X contenait des fautes, les corrections du copiste du V, bien que probablement arbitraires, sont presque toujours excellentes, et il ne faut pas hésiter à les adopter.

EXPLICATION DES ABRÉVIATIONS

employées dans le commentaire.

A=Codex Florentinus.	corr.=correctio, correxit.
V ₁ = » Vaticanus I.	conj.=conjectura, conjecit.
V ₂ = » » II.	add. addidit.
V ₃ = » » III.	() additions au texte des mss.
V=Codices Vaticani I, II, III.	Introd.=Introduction.
V _{3m} =Margo Vaticani III.	Comm.=Commentaire.
P ₁ =Codex Parisinus I.	§ renvoie aux §§ de mon Étude
P ₂ = » » II.	sur la Langue de Longus.
P=Codices Parisini I, II.	Vill.=Villoison (Cf. Editions).
P ₃ =Codex Parisinus III.	Sch.=Schæfer (» »).
P _{3m} =Margo Parisini III.	Se.=Seiler (» »).
VP=Vaticani I, II, III et Parisini I, II.	Cr=Courier (» »).
O=Omnes codices, i. e. AV ₁₂₃	H.=Hirschig (» »).
P ₁₂ .	Hr=Hercher (» »).
	Picc.=Piccolos (» »).

Fur.=Franc. del Furia. Cf. Lettere di Seb. Ciampi, di Franc. del Furia e di G. Bencin intorno alcuni varianti del noto supplemento di Longo. Venezia. 1830.

Cb=Cobet C. G: *Variae lectiones quibus continentur observationes criticae in scriptores graecos.* Ed. II. Lugduni Batavorum. 1875.—
Ejusdem: *Longi Pastoralia locis nonnullis emendata.* Mnemosyne. 1858 VII pp. 383—84.

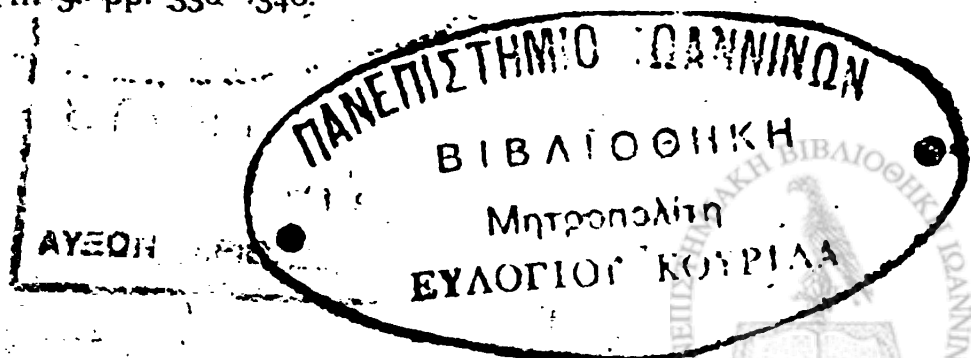
Meineke Aug. *Kritische Blätter.* Philologus. 1859. 14 pp. 6—7.

Nab.=Naber S. A. *Adnotationes criticae ad Longi Pastoralia.* Mnemosyne. 1877. Nov. Ser. V pp. 199—217.

Castiglioni I. *Osservazioni critiche a Longo Sophista.* Rivista di filologia. 1906. XXXIV pp. 293—316.

Richards H. *Notes on the Erotici graeci.* Longus. Classical Review. 1906. XX p. 21

Campbell Bonner. *An interpretation of Longus II 15.* Classical Philology. 1907. II. 3. pp. 338—340.

ΛΟΓΓΟΥ ΠΟΙΜΕΝΙΚΩΝ

ΤΩΝ ΚΑΤΑ

ΔΑΦΝΙΝ ΚΑΙ ΧΛΟΗΝ

ΛΟΓΟΙ ΤΕΤΤΑΡΕΣ

(ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ)

Ἐν Λέσβῳ θηρῶν ἐν ἄλσει Νυμφῶν θέαμα εἶδον κάλλιστον ὧν εἶδον· εἰκόνος γραφήν, ἱστορίαν ἔρωτος. Καλὸν μὲν καὶ τὸ ἄλσος, πολύδενδρον, ἀνθηρόν, κατάρρυτον — μία πηγὴ πάντα ἔτρεφε καὶ τὰ ἄνθη καὶ τὰ δένδρα —, ἀλλ' ἢ γραφὴν τερπνοτέρα καὶ τέχνην ἔχουσα περιττήν καὶ τύχην ἐρωτικὴν ὥστε πολλοὶ καὶ τῶν ξένων 5 κατὰ φήμην ἤεσαν, τῶν μὲν Νυμφῶν ἰκέται, τῆς δὲ εἰκόνος θεαταί. Γυναῖκες ἐπ' αὐτῆς τίκτουσαι καὶ ἄλλαι σπαργάνοις κοσμοῦ- 2 σαι, παιδία ἐκκείμενα, ποιμνία τρέφοντα, ποιμένες ἀναιρούμενοι, νέοι συντιθέμενοι, ληστῶν καταδρομή, πολεμίων ἐμβολή. Πολλὰ ἄλλα καὶ πάντα ἐρωτικὰ ἰδόντα με καὶ θαυμάσαντα πόθος ἔσχεν 10 ἀντιγράψαι τῇ γραφῇ. Καὶ ἀναζητησάμενος ἐξηγητὴν τῆς εἰκόνος 3

2 εἰκόνος: cf. § 121. 4. — 4 τέχνην ἔχ. περιττήν; cf. Introd. p. 37. — 4 πολλοὶ AV₂₃P: V₁ πολλούς. — 5 καὶ τῶν ξ. A; cet. om. καὶ — 6 A ἰκέται, superser. οἱ ut sit οἰκέται. — 7 A ἐκκείμενα.

6 ἤεσαν; cf. § 24. — 7 σπαργάνοις κοσμοῦσαι: scil. τὰ τεχθέντα. — 8 ποιμνία. Moll: "per ποιμνία videtur intelligere capram et ovem". Cf. § 115. — 8 ποιμένες ἀναιρούμενοι. Ἀναιροῦμαι signific ici adopter un enfant exposé, "tollere". — 9 νέοι συντιθέμενοι "mutuam sibi fidem obstringentes". — 11 ἀντιγράψαι τῇ γραφῇ: cf. § 49. — 11 ἐξηγητὴν τῆς εἰκόνος. C'est là le mot qu'emploie Pausanias pour désigner le guide pour les étrangers, le cicerone. Chez Lucien (Calumn. 5) le guide qui explique le sens d'un tableau s'appelle περιγητής τῆς εἰκόνος.

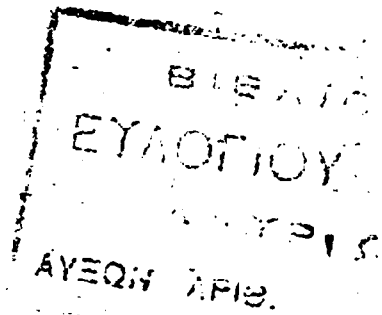

τέτταρας βίβλους ἐξεπονησάμην, ἀνάθημα μὲν Ἔρωτι καὶ Νύμφαις
καὶ Πανί, κτήμα δὲ τερπνὸν πᾶσιν ἀνθρώποις, ὃ καὶ νοσοῦντα ἰά-
σεται καὶ λυπούμενον παραμυθήσεται, τὸν ἐρασθέντα ἀναμνήσει,
τὸν οὐκ ἐρασθέντα προπαιδεύσει· πάντως γὰρ οὐδεὶς ἔρωτα ἔφυγεν
5 ἢ φεύξεται, μέχρις ἂν κάλλος ἦ καὶ ὀφθαλμοὶ βλέπωσιν. Ἡμῖν δὲ
ὁ θεὸς παράσχοι σωφρονοῦσι τὰ τῶν ἄλλων γράφειν.

1 τέτταρας; cf. § 3. 22. — 4 Ἄ ἐρα εὔσει; V₁P ἐρ. προ-
παιδεύσει; V₂₃ ἐρ. παιδεύσει.—5 μέχρις Ο (P₃ μέχρι).

1 βίβλους; cf. Introd. p. 1.—2 κτήμα δέ. Cf. Thuc. I. 22 κτήμά τε ἐς
ἀεί... ἔγχεται.— 4 οὐδεὶς ἔρωτα ἔφυγεν ἢ φεύξεται. Cf. Plut. Mor. 525
τὰς ἐπιθυμίας... μήτε ἄνδρα φησὶν Ἀλκαῖος διαφυγεῖν, μήτε γυναῖκα:
Soph. Ant. 787 καὶ σ' (scil. τὸν ἔρωτα) οἷτ' ἀθανάτων φόβιμος οὐδεὶς
οὔθ' ἀμερίων ἐπ' ἀνθρώπων; Perv. Veneris 1 cras amet qui numquam
amavit, quique amavit cras amet. — 5 ἡμῖν; cf. § 34. — 6 σωφρονοῦσι.
Longus a peur pour lui-même des passions violentes; il préfère ra-
conter celles des autres.

ΛΟΓΟΣ Α΄.

1. Πόλις ἐστὶ τῆς Λέσβου Μιτυλήνη μεγάλη καὶ καλή· διείληπται γὰρ εὐρίποις ἐπεισερούσαις τῇ θαλάσῃ καὶ κεκόσμηται γεφύραις ξεστοῦ καὶ λευκοῦ λίθου· νομίσαις οὐ πόλιν ὄραν ἀλλὰ νῆσον. Ταύτης τῆς πόλεως τῆς Μιτυλήνης ὅσον ἀπὸ σταδίων διακοσίων 2 ἀγρὸς ἦν ἀνδρὸς εὐδαίμονος, κτῆμα κάλλιστον ὄρη θηροτρόφα, πε- 5

1 τῆς Λ. AV₁; cet. om. τῆς.—1 Μιτυλήνη; cf. § 6.—2 A εὐρίποις ἐπεισερούσαις τῇ θαλάσῃ, κεκόσμηται; VP εὐρίποις (V₂₃P εὐρίπους) ὑπεισερούσαις τῆς θαλ.; V_{3m} εὐρίποις ἐπεισερούσαις τῇ θαλάσῃ.—2 θαλάσῃ; cf. § 1.—3 νομίσαις; cf. §§ 20 et 79. 3.—3 A νῆσον. ἀλλὰ ἦν αὐτῆς τῆς π. Μιτ. ὁ ἀ. σι. διακοσίων; V₁P₁ ἀλλ' ἐκ ταύτης; V₂₃P₂ ἀλλὰ ἐκ ταύτης; V_{3m} ἦν (pro ἐκ); VP τῆς π. τῆς Μιτ. ὁ ἀ. σι. εἴκοσιν; V_{3m} διακοσίων.—5 A om. ἦν.

2 εὐρίποις. Cf. Pausan. 8.30.2 διαιρούντος δὲ τὴν Μεγάλην πόλιν τοῦ Ἐλισσόντος καθὰ δὴ καὶ Κνίδον καὶ Μιτυλήνην διχα οἱ εὐριποὶ νέμουσιν.—2 ἐπεισερούσαις; cf. § 118.—ἀλλὰ νῆσον. Cr: νήσους, Picc: ἀλλ' αἰε νῆσον. Les mss répètent ἀλλὰ après νῆσον, c'est pourquoi Tournier a lu νῆσον ἄλλην καὶ ἄλλην et Meineke νῆσον ἄλιαν. J'ai rejeté le second ἀλλὰ, car je le considère avec Schæf. comme une répétition fautive du copiste.—4 τῆς Μιτυλήνης a paru suspect à Wyttenbach et à Cb; Hr et Picc. le suppriment; il m'a semblé pourtant que cette répétition est bien dans le goût de notre auteur; cf. § 121.4.—4 ὅσον ἀπὸ σταδίων; cf. § 55.—5 ὄρη θηροτρόφα «montagnes giboyeuses»; l'épithète est poétique; cf. § 117.

δία πυροφόρα, γήλοφοι κλημάτων, νομαί ποιμνίων· καὶ ἡ θάλασσα προσέκλυζεν ἡϊόνος ἐκτεταμένης ψάμμω μαλθακῇ.

2. Ἐν τῷδε τῷ ἀγρῷ νέμων αἰπόλος, Λάμων τοῦνομα, παιδίον εὔρεν ὑπὸ αἰγὸς τρεφόμενον. Δρυμὸς ἦν καὶ λόχη βάτων καὶ κιτ-
 5 τὸς ἐπιπλανώμενος καὶ πῶα μαλθακῇ, καθ' ἧς ἔκειτο τὸ παιδίον.
 Ἐνταῦθα ἡ αἰξ θέουσα συνεχῆς ἀφανῆς ἐγένετο πολλάκις καὶ τὸν
 2 ἔριφον ἀπολιπούσα τῷ βρέφει παρέμενε. Φυλάττει τὰς διαδρομὰς ἡ
 Λάμων οἰκτείρας ἀμελούμενον τὸν ἔριφον· καὶ μεσημέριας ἀκμα-
 ζούσης κατ' ἴχνος ἐλθὼν, ὄρᾳ τὴν μὲν αἰγα πεφυλαγμένως περι-
 10 δεβηκυῖαν μὴ ταῖς χηλαῖς βλάπτει πατούσα, τὸ δὲ ὡσπερ ἐκ μη-
 3 τρώας θηλῆς τὴν ἐπιρροὴν ἔλκον τοῦ γάλακτος. Θαυμάσας, ὡσπερ
 εἰκὸς ἦν, πρόσσεισιν ἐγγύς καὶ εὕρισκει παιδίον ἄρρεν, μέγα καὶ κα-
 λὸν καὶ τῆς κατὰ τὴν ἐκθεσιν τύχης ἐν σπαργάνοις κρείττοσι· χλα-
 νίδιον τε γὰρ ἦν ἀλουργῆς καὶ πόρπη χρυσῇ καὶ ξιφίδιον ἐλεφαν-
 15 τόκωπον.

1 Α κτημάτων: cet. κλημ (V₁ κλημάτων). — 2 Α προσέκλυζεν ἡϊόνος ἐκτεταμένης ψάμμω μαλθακῆς; V₁ προσέκλυζεν [ἐπ' ἡϊόνος ἐκτεταμένης] μαλθακῆς, V_{1m} ψυχαγωγίας; V_{23P} προσέκλυζεν ἐν ἡϊόνι ἐκτεταμένης (V₂ ἐκτεταμένης) ψυχαγωγίας μαλθακῆς; V_{3m} ψάμμω μαλθακῇ. — 4 Α ὑπὸ μιᾶς τῶν αἰγῶν; cf. § 76. 8. — 4 Α λόχη βάτων; V₁ λ. κάτω (superscr. βάτων); V_{23P} λ. κάτω βάτων. — 6 V₃ ἐγένετο; cet. ἐγίν.—9 AV πεφυλαγμένως περ.; P₁ πεφυλαγμένην ὡς περ.; P₂ πεφυλαγμένην περ. — 10 V₁ πατούσαν.—11 P₁ om. τὴν.—11 Α γάλακτος. θαυμάσας; cet. γάλ. καὶ θαυμ.—13 χλανίδιον; cf. § 117.—14 V₂ ἀλουργῆς; cet. —γῆς.—14 V₂ πόρπη.

2 ἡϊόνος ἐκτεταμένης ψάμμω μαλθακῇ "mare autem litoris projecti alluebat mollem arenam". H. d'après Cr avait lu: ἡϊόνι ἐκτεταμένη ψάμμου μαλθακῆς; Hr lit ἡϊόνι ἐκτεταμένη, ψάμμω μαλθακῇ, d'après Valckennaër et Vill. — 3 τῷδε; cf. § 76.2. — 3 Λάμων. Seul exemple de ce nom propre. — 3 τοῦνομα; cf. § 123.1. 4 ὑπὸ αἰγὸς τρεφόμενον. Daphnis se vantera plus tard (I 16. 3) de sa nourrice, en citant Zeus, qui fut aussi nourri par une chèvre.—6 συνεχῆς; cf. § 35.—8 οἰκτείρας; cf. § 7.—10 τὸ δέ. Schæf. et H: πατούσα (τὸ βρέφος)· τὸ δέ; Hr et Picc; περιβεβ. (τὸ βρέφος) μὴ ταῖς χ. βλ. π. τὸ δέ; Geel et Jacobs: τὸ δέ (βρέφος); Brunck: "le texte est très clair et ce serait le gâter que d'y rien ajouter".—12 μέγα καὶ καλόν; cf. § 122.

3. Τὸ μὲν οὖν πρῶτον ἐβουλεύσατο μόνα τὰ γνωρίσματα βαστά-
 στας ἀμελήσαι τοῦ βρέφους· ἔπειτα αἰδεσθεῖς εἰ μηδὲ αἰγὸς φιλαν-
 θρωπίαν μιμήσεται, νύκτα φυλάξας κομίζει πάντα πρὸς τὴν γυ-
 ναῖκα Μυρτάλην, καὶ τὰ γνωρίσματα καὶ τὸ παιδίον καὶ τὴν αἶγα
 αὐτήν. Τῆς δὲ ἐκπλαγείσης εἰ παιδία τίκτουςιν αἶγες, πάντα αὐτῇ 2
 διηγεῖται, πῶς εὔρεν ἐκκείμενον, πῶς εἶδε τρεφόμενον, πῶς ἠδέσθη 6
 καταλιπεῖν ἀποθανούμενον. Δόξαν δὲ κάκεινῃ, τὰ μὲν συνεκτεθέντα
 κρύπτουσι, τὸ δὲ παιδίον αὐτῶν ἐπονομάζουσι, τῇ δὲ αἰγί τὴν τρο-
 φὴν ἐπιτρέπουσιν· ὡς δ' ἂν καὶ τὸ ὄνομα τοῦ παιδίου ποιμενικὸν
 δοκοίη, Δάφνιν αὐτὸν ἐγνωσαν καλεῖν. 10

4. Ἦδη δὲ διετοῦς χρόνου δικνουμένου, ποιμὴν ἐξ ἀγρῶν ὁμό-
 ρων νέμων, Δρύας τὸ ὄνομα, καὶ αὐτὸς ὁμοίως ἐπιτυγχάνει καὶ εὐ-
 ρήμασι καὶ θεάμασι. Νυμφῶν ἄντρον ἦν, πέτρα μεγάλη, τὰ ἐνδο-
 θεν κοίλῃ, τὰ ἔξωθεν περιφερῆς. Τὰ ἀγάλματα τῶν Νυμφῶν αὐ- 2
 τῶν λίθοις πεποιήτο· πόδες ἀνυπόδετοι, χεῖρες εἰς ὄμους γυμναί, 15
 κόμαι μέχρι τῶν αὐχένων λελυμένα, ζῶμα περὶ τὴν ἰξύν, μεδίαιμα

5 V₂ εἰ καὶ π.: cet. om. καί.—5 AV₁ αἶγες πάντα; cet. αἶγες ὁ δὲ
 πάντα—6 A ἐκκείμενον.—6 AV_{3m} εἶδε τρεφ.: cet. εὔρεν (V₁ εὔρε) τρεφ.
 —7 A τὰ μὲν ἐκθέντα; cet. συνεκτεθέντα.—11 AV₁₃ ποιμενικόν; V₂P
 ποιμενικὴν (in V₂ superscr.—όν).—11 AV₂₃P δικνουμένου; V₁ [διηγουμέ-
 νου] (erat δικνουμένου), V_{1m} δικνουμένου.—12 P₁ ὁμοίως—12 καὶ εὐρ. V:
 AP₁ om. καί; P₂ om. καὶ εὐρ.—12 εὐρήμασι: cf. § 6.—14 AV₁ τὰ ἔξωθεν;
 cet. om. τά.

2 ἔπειτα. Schæf. et H: ἔπειτα (δ'); Hr: "Longus pariter atque
 Aelianus numquam dixit ἔπειτα δὲ vel εἶτα δέ".—4 Μυρτάλην; ce nom
 de femme se trouve aussi dans l'Anthologie et ailleurs.—5 τῆς δὲ
 ἐκπλαγείσης et 19 δόξαν; cf. § 110.2.—8 ἐπονομάζουσι. Hr et H: νο-
 μίζουσι.—9 ὡς δ' ἂν... δοκοίη; cf. § 88.—10 Δάφνιν Nom d'un des
 fils du dieu Hermès. Les amours du bouvier Daphnis (τὰ Δάφνιδος
 ἀλγεια) ont été chantées par Théocrite I 64-145; cf. aussi Verg. Ecl.
 5.43 et Ov. Met. 4.276.—12 Δρύας était le nom du père de Lycurgue,
 roi des Thraces.—12 τὸ ὄνομα Hr: τοῦνομα; cf. § 123.1.—14 Νυμφῶν
 αὐτῶν; cf. § 76.4.—15 πεποιήτο; cf. § 19.—15 ἀνυπόδετοι; cf. § 118.
 —16 κόμαι; cf. § 34.—16 ἰξύν: «τὸ μεταξὺ τῶν ἰσχυῶν καὶ τῆς ὀσφύρος»
 (Galen. lex. 12.224).

3 περὶ τὴν ὄφρυν· τὸ πᾶν σχῆμα χορεία ἦν ὀρχουμένων. Ἡ ὤα τοῦ
 ἄντρου τῆς μεγάλης πέτρας ἦν τὸ μεσαίτατον· ἐκ δὲ πηγῆς ὕδωρ
 ἀναβλύζον ρεῖθρον ἐποίει χεόμενον, ὥστε καὶ λειμῶν πᾶνυ γλαφυ-
 ρὸς ἐκτέτατο πρὸ τοῦ ἄντρου, πολλῆς καὶ μαλακῆς πῶας ὑπὸ τῆς
 5 νοτίδος τρεφομένης. Ἀνέκειντο δὲ καὶ γαυλοὶ καὶ αὐλοὶ πλάγιοι
 καὶ σύριγγες καὶ κάλαμοι, πρεσβυτέρων ποιμένων ἀναθήματα.

5. Εἰς τοῦτο τὸ νυμφαῖον δις ἀρτιτόκος συχνὰ φοιτῶσα δόξαν
 πολλάκις ἀπωλείας παρείχε. Κολάσαι δὲ βουλόμενος αὐτὴν καὶ εἰς
 τὴν προτέραν εὐνομίαν καταστήσαι, δεσμὸν βάδδου χλωρᾶς λυγίσας
 10 ὅμοιον βρόχῳ τῇ πέτρᾳ προσήλθεν, ὡς ἐκεῖ συλληψόμενος αὐτήν.
 2 Ἐπιστάς δὲ οὐδὲν εἶδεν ὧν ἤλπισεν, ἀλλὰ τὴν μὲν διδοῦσαν πᾶνυ
 ἀνθρωπίνως τὴν θηλίην εἰς ἄφθονον τοῦ γάλακτος ἑλκὴν, τὸ δὲ
 παιδίον ἀκλαυτὶ λάβρως εἰς ἀμφοτέρας τὰς θηλάς μεταφέρον τὸ
 στόμα, καθαρὸν (δὲ) καὶ φαιδρὸν, οἷα τῆς οἷος τῇ γλώττῃ τὸ πρό-

1 ἡ ὤα τοῦ ἄντρου: O. — 2 A ἐκ πηγῆς; VP ἐκ (V₂ αἰ) δὲ τῆ: π.
 —2-3 A ὕδωρ ἀναβ. ὕδωρ ἐπήει; cet. ut editur.—4 A ἐκτέ:ατο ἐκ; cet.
 ἐκτ. (V₁ ἐντ.) πρό.—6 καὶ κάλ. VP; A om. καί. —7 A πολλά φοιτῶσα:
 cet. συχνὰ φ. —8 AV₁P κολ. δὲ; V₂₃ κολ. δὲ —9 A λυγίσας ὅμοιον.
 —10 AV₁P συλληψόμενος; V₃ ληψόμενος; V₂ λειψόμενος. —11 V₂ om.
 εἶδεν.—13 ἀκλαυτῖ: cf. § 117.—13 A μετέφερε: cet. μεταφέρον. —14 (δὲ):
 ego.

1 ὄφρυν. Brunck remarque avec raison que le front n'est pas le
 siège du sourire, et il est bien possible que Longus n'ait employé
 ce mot que pour la consonance avec ἰφύν.—1 ἡ ὤα τοῦ ἄντρου "antri
 ora magni saxi erat media pars" (Se). ὤα est employé ici dans le
 sens de περιστόμιον. στόμα; cf. Phot. lex. p. 657.21 Porson ὤα· μῆλωτῆ.
 διφθέρα· καὶ τὸ λῶμα τοῦ ἐνδύματος περὶ τὴν πέζαν· ἢ τὸ περιστόμιον.
 Le texte est sûr, mais il a paru suspect à presque tous les critiques.
 —5 νοτίς; mot poétique (Euripide; chez Homère νοτίη) qui signifie
 "humidité".—5 γαυλοὶ καὶ αὐλοί. Jeu de mots aimé de Longus. Les
 γαυλοὶ étaient des vases à traire; le copiste du V₁ note au bas de la
 page: γαυλὸς λέγετα: τὸ γαλακτοδόχον ἀγγεῖον. Le πλαγίανλος ou αὐ-
 λὸς πλάγιος, flûte traversière, était l'instrument favori de Pan, qui
 avait inventé aussi la σύριγξ (cf. II 34); quant aux κάλαμοι, c'étaient
 là des chalumeaux, des flûtes champêtres.—7 οἷς; cf. § 6.

σωπον ἀπολιχμωμένης μετὰ τὸν κόρον τῆς τροφῆς. Θῆλυ ἦν τοῦτο τὸ παιδίον καὶ παρέχειτο καὶ τούτῳ σπάργανα γνωρίσματα, μίτρα διάχρυσος, ὑποδήματα ἐπίχρυσα καὶ περισκελίδες χρυσαῖ.

6. Θεῖον δὴ τι νομίσας τὸ εὖρημα καὶ διδασκόμενος παρὰ τῆς 5
 οἷος ἐλεεῖν τε τὸ παιδίον καὶ φιλεῖν, ἀναιρεῖται μὲν τὸ βρέφος ἐπ' 5
 ἀγκῶνος, ἀποτίθεται δὲ τὰ γνωρίσματα κατὰ τῆς πήρας, εὐχεται
 δὲ ταῖς Νύμφαις ἐπὶ τύχῃ χρηστῇ θρέψαι τὴν ἰκέτιν αὐτῶν. Καὶ 2
 ἐπεὶ καιρὸς ἦν ἀπελαύνειν τὴν ποιμνὴν, ἐλθὼν εἰς τὴν ἔπαυλιν τῆ
 γυναικὶ διηγεῖται τὰ ὀφθέντα, δείκνυσι τὰ εὐρεθέντα, παρακελεύε-
 ται θυγάτριον νομίζειν καὶ λαμβάνουσιν ὡς ἴδιον τρέφειν. Ἡ μὲν 10
 δὲ Νάπη — τοῦτο γὰρ ἐκαλεῖτο — μήτηρ εὐθὺς ἦν καὶ ἐφίλει τὸ 3
 παιδίον, ὥσπερ ὑπὸ τῆς οἷος παρευδοκιμηθῆναι δεδοικυῖα· καὶ τί-
 θεται καὶ αὐτῇ ποιμενικὸν ὄνομα πρὸς πίστιν αὐτῷ, Χλόην.

Ταῦτα τὰ παιδία ταχὺ μάλα ηὔξησε καὶ κάλλος αὐτοῖς ἐξε-
 φαίνετο κρεῖττον ἀγροικίας. Ἦδη τε ἦν ὁ μὲν πέντε καὶ δέκα ἐτῶν 15

3 καὶ περ. VP; A om. καί.—5 A ἀφαιρεῖται; cet. ἀναιρ.—6 AV₁V₃m ἀποτίθ. δέ; cet. ἀποτίθ. μὲν.—6 V₃ κατὰ τῆς πέτρας.—7 AV₁V₃m τὴν ἰκέτιν; V₂₃P τὸν ἰκέτην.—10 AV₁ καὶ λαμβ.; cet. om. καί.—12 ὥσπερ; cf. 110. 1—12 V₃ παραδοκιμηθῆναι.—14 A ἐξεφαίνετο; cet. ἐφαίνετο; —15 AV₁V₃m ἤδη τε ἦν; V₂₃ ἤδη οὖν ὁ μὲν; P ἤδη ἦν ὁ μὲν.

σπάργανα γνωρίσματα. Hr supprime σπάργανα, mais il a tort. cf. I 10.2 ἀνδρὸς ὀπλίτου. IV 8.3 γέροντα ἀνθρώπων, IV 15.3 ἀνθρώπους οἰκέτας, IV 29.2 ἀνθρώπους γεωργούς.—3 περισκελίδες. Anneaux de métal précieux que les femmes et les jeunes filles portaient aux jambes. Chez Aristophane πέδαι (Fragm. 309.11).—6 κατὰ τῆς πήρας; cf. § 61.—10 θυγάτριον νομίζειν. Cf. I 15.3 ἐντεῦθεν δὲ φίλος νομιζόμενος et Heliod. 2.32 ἑμαυτοῦ θυγατέρα καὶ ἐνόμιζον καὶ ὠνόμαζον.—11 Νάπη, πόλις Λέσβου (ἐν τῇ Μηθύμνῃ πεδίῳ), ὅθεν καὶ Ἀπόλλων Ναπαῖος.—11 τοῦτο γὰρ ἐκαλεῖτο; cf. § 35.—12 καὶ τίθεται καὶ αὐτῇ "quin et ipsa nomen illi pastorale indidit, vocando Chloen, ut sibi hanc filiam esse suam dicenti fidem adstrueret" (Se.).—5 Χλόη; un des épithètes de Déméter: Χλόη Δημήτηρ, Déméter la Verdissante, protectrice des jeunes pousses. Χλόη est le nom d'une matrone de Corinthe, mentionnée dans la 1re Epître aux Corinthiens (I 11).

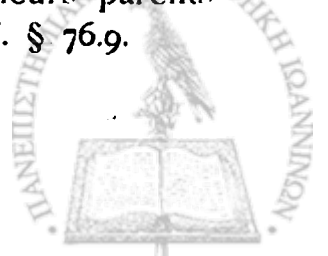

ἀπὸ γενεᾶς, ἢ δὲ τοσοῦτων δυοῖν ἀποδεόντων, καὶ ὁ Δρύας καὶ ὁ
 2 Λάμων ἐπὶ μιᾶς νυκτὸς ὀρώσιν ὄναρ τοιόνδε τι. Τὰς Νύμφας ἐδό-
 κουν ἐκείνας τὰς ἐν τῷ ἄντρῳ, ἐν ᾧ ἡ πηγῆ, ἐν ᾧ τὸ παιδίον εὔρεν ὁ
 Δρύας, τὸν Δάφνιν καὶ τὴν Χλόην παραδιδόναι παιδίῳ μάλα σο-
 5 θαρῶ καὶ καλῶ, πτερὰ ἐκ τῶν ὄμων ἔχοντι, βέλη σμικρὰ ἅμα το-
 ξαρίῳ φέροντι· τὸ δέ, ἐφαψάμενον ἀμφοτέρων ἐνὶ βέλει, κελεῦσαι
 λοιπὸν ποιμαίνειν τὸν μὲν τὸ αἰπόλιον, τὴν δὲ τὸ ποιμνιον.

8. Τοῦτο τὸ ὄναρ ἰδόντες ἤχθηοντο μὲν εἰ ποιμένες ἔσονται καὶ
 οὔτοι καὶ αἰπόλοι, τύχην ἐκ σπαργάνων ἐπαγγελλόμενοι κρείττονα,
 10 δι' ἣν αὐτοὺς καὶ τροφαῖς ἀβροτέραις ἔτρεφον καὶ γράμματα ἐπαί-
 δευον καὶ πάντα ὅσα καλὰ ἦν ἐπ' ἀγροικίας· ἐδόκει δὲ πείθεσθαι τοῖς
 2 θεοῖς περὶ τῶν σωθέντων προνοία θεῶν. Καὶ κοινώσαντες ἀλλήλοις
 τὸ ὄναρ καὶ θύσαντες τῷ τὰ πτερὰ ἔχοντι παιδίῳ παρὰ ταῖς Νύμ-
 φαις—τὸ γὰρ ὄνομα λέγειν οὐκ εἶχον—ὡς ποιμένας ἐκπέμπουσιν
 15 αὐτοὺς ἅμα ταῖς ἀγέλαις ἐκδιδάξαντες ἕκαστα· πῶς δεῖ νέμειν πρό

1 ἀποδεόντων; cf. § 32.—2 AV₁P τοιόνδε τι τὰς; V₂₃ τ. τι εἶναι τὰς.
 —4 τὸν δ. καὶ τὴν χ. AV₁; V₃P om. τόν; V₂ om. τὸν εἰ τὴν.—5 P₂ καὶ
 ἐκ τῶν.—6-7 A λοιπὸν νέμειν; cet. λ. ποιμαίνειν (P ποιμένειν)—7 A om.
 τὸ ante αἰπόλιον.—8 AV₁₂P οἱ ποιμένες εἰ ἔσονται καὶ αἰπόλοι (in V₂
 superscr. καὶ οὔτοι); V₃ οἱ π. εἰ ἔσ. καὶ οὔτοι αἰπ.—10 V₃m δι' ὃ καί;
 cet. δι' ἣν; cf. Introd. p. 39.—15 VP αὐτοὺς ἐκδιδ.; V₃m ἅμα ταῖς ἀγέ-
 λαις; A ut editur.—15 A πρὸς μεσ.

1 ἀπὸ γενεᾶς; cf. Xen. Cyr. I 2.8 εἴη ἡ ἑπτακαίδεκα ἐτῶν ἀπὸ γενεᾶς.
 —1 τοσοῦτων δυοῖν ἀποδεόντων. Picc d'après Cb: ἡ δ' ἑτέρων τοσοῦτων.
 —2 ἐπὶ μιᾶς νυκτὸς; cf. § 60.—2 ἐδόκουν; cf. § 103.—3 ἐν ᾧ ἡ πηγῆ,
 ἐν ᾧ. Détails aimés de Longus; Nab. a tort de les rejeter.—4 παι-
 δίῳ; cf. Anacr. 33 (31) 16 καὶ βρέφος μὲν ἔσορῶ, φέρον δὲ τόξον πτέρυ-
 γὰς τε καὶ φαρέτρην.—8 εἰ ποιμένες ἔσονται καὶ οὔτοι καὶ αἰπόλοι; Jacobs
 Cr et H. delent καὶ αἰπόλοι; Se: οἱ ποιμ. εἰ ἔσ. καὶ οὔτοι αἰπ. τύχην;
 Hr: εἰ ποιμ. ἔσ. οἱ τύχην; Picc: εἰ ποιμ. ἔσ. καὶ οἱ πάλαι τύχην.—8 ἔσوين-
 το; cf. § 79.—10 γράμματα ἐπαίδευον; cf. Introd. p. 11.—14 τὸ γὰρ
 ὄνομα λέγειν οὐκ εἶχον. Pour que Daphnis et Chloé n'eussent jamais
 entendu parler de l'amour, il était indispensable que leurs parents
 adoptifs ne connussent pas le dieu Eros.—15 ἕκαστα; cf. § 76.9.

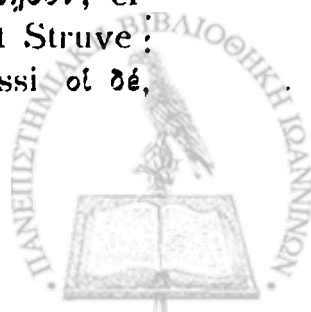

μεσημβρίας, πῶς ἐπινέμειν κοπάσαντος τοῦ καύματος, πότε ἄγειν ἐπὶ ποτόν, πότε ἀπάγειν ἐπὶ κοῖτον, ἐπὶ τίσι καλαύροπι χρηστέον, ἐπὶ τίσι μόνη φωνῇ. Οἱ δὲ μάλα χαίροντες ὡς ἀρχὴν μεγάλην παρελάμ- 3
 βανον καὶ ἐφίλουν τὰς αἴγας καὶ τὰ πρόβατα μᾶλλον ἢ ποιμέσιν ἔθος· ἢ μὲν εἰς ποίμνιον ἀναφέρουσα τῆς σωτηρίας τὴν αἰτίαν, ὁ δὲ 5
 μεμνημένος ὡς ἐκκείμενον αὐτὸν αἰξ ἀνέθρεψεν.

9. Ἦρος ἦν ἀρχὴ καὶ πάντα ἤκμαζεν ἄνθη τὰ ἐν δρυμοῖς, τὰ ἐν λειμῶσι καὶ ὅσα ὕβρια. Βόμβος ἦν ἤδη μελιττῶν, ἤχος ὄρνιθων μουσικῶν, σκιρτήματα ποιμνίων ἀρτιγεννήτων· ἄρνες ἐσκίρτων ἐν τοῖς ὄρεσιν, ἐβόμβουν ἐν τοῖς λειμῶσιν αἱ μέλιτται, τὰς λόχμας κα- 10
 τῆδον ὄρνιθες. Τοσαύτης δὴ πάντα κατεχούσης εὐωρίας, οἱ ἀπα- 2
 λοὶ καὶ νέοι μιμηταὶ τῶν ἀκουομένων ἐγίνοντο καὶ βλεπομένων.

1 A ἐπὶ τὸν ποτόν; cet. om. τόν.—3 A εἰς ἀρχὴν; cet. ὡς.—5 AV₃m ἀναφέρουσα; cet. ἄγουσα.—10 A ἐβ. εἰς τοὺς λειμῶνας αἱ ἀγέλαι εἰς τὰς λ. κατῆδον; cet. ut editur. — 11 V₃ εὐωρίας; cet. et V₃m εὐωρίας.— 11 V₂₃ οἱ παλαιοί; cet. et V₃m οἱ ἀπαλοί.

1 ἐπινέμειν: Hr rejette ce mot; cf. § 119.1 — 1 ἄγειν. Hr: ἐξάγειν. — 7 Nous avons dans ce chapitre une première description du printemps: ἦρος ἔκφρασις. Il faut remarquer d'abord que ce n'est pas là du tout un hors d'œuvre littéraire, analogue à ceux dont les adeptes de la 2-e sophistique aimaient à orner leurs ouvrages. Ce tableau de la nature est ici bien à sa place et sert à nous faire voir l'action de la saison sur la psychologie des jeunes héros; cf. Introd. p. 17. La description est cependant trop sobre; elle ne contient que quatre points: πάντα ἤκμαζεν ἄνθη, ἄρνες ἐσκίρτων, ἐβόμβουν αἱ μέλιτται, οἱ ὄρνιθες ἤδον. Et ces quatre points, Longus n'a pas su au moins les développer. Au lieu de faire cela, il les répète trois fois avec de légers changements dans l'expression et finit en indiquant la répercussion que le renouveau de la nature a eu sur les cœurs naïfs des deux enfants. La deuxième description du printemps, au liv. III ch. 12 et 13, contient plus de détails, mais elle a un caractère spécial.—7 ἦρος; cf. § 37.—8 καὶ ὅσα; cf. § 76.7. — 8 μελιττῶν; cf. § 3.23 — 10 τὰς λόχμας κατῆδον; Hr et Picc: ἐν ταῖς λόχμαις κατῆδον; cf. § 117.—11 εὐωρίας; cf. § 119.2. — 14 οἱ ἀπαλοί: Boissonade et Struve: οἱα; Picc: οἱ; Cr οἶδε d'après Vill. qui avait conjecturé aussi οἱ δέ, approuvé par Jacobs; H: οἱ δ'.

Ἀκούοντες μὲν τῶν ὀρνίθων ἀδόντων ἡδον, βλέποντες δὲ σκιρτῶν-
τας τοὺς ἄρνας ἤλλοντο κοῦφα, καὶ τὰς μελίττας δὲ μιμούμενοι τὰ
ἄνθη συνέλεγον· καὶ τὰ μὲν εἰς τοὺς κόλπους ἔβαλλον, τὰ δὲ στε-
φανίσκουσ πλέκοντες ταῖς Νύμφαις ἐπέφερον.

10. Ἐπραττον δὲ κοινῇ πάντα πλησίον ἀλλήλων νέμοντες. Καὶ
πολλάκις μὲν ὁ Δάφνις τῶν προβάτων τὰ ἀποπλανώμετα συνέστελ-
λε, πολλάκις δὲ ἡ Χλόη τὰς θραυτέρας τῶν αἰγῶν κατήλαυεν.
Ἦδη δὲ τις καὶ τὰς ἀγέλας ἀμφοτέρας ἐφρούρησε, θατέρου προσλι-
παρήσαντος ἀθύρματι. Ἀθύρματα δὲ ἦν αὐτοῖς ποιμενικὰ καὶ παι-
2 δικὰ. Ἡ μὲν, ἀνθερίκουσ ἀνελομένη ποθὲν ἐξ ἔλους, ἀκριδοθήκην
11 ἔπλεκε καὶ περὶ τοῦτο πονουμένη, τῶν ποιμνίων ἡμέλησεν· ὁ δὲ,
καλάμους ἐκτεμῶν λεπτοὺσ καὶ τρήσασ τὰσ τῶν γονάτων διαφυάσ,
ἀλλήλουσ τε κηρῶ μαλθακῶ συναρτήσασ, μέχρι νυκτὸσ συρίζειν ἐμε-
λέτησε. Καὶ ποτε δὲ ἐκοινώνουν γάλακτοσ καὶ οἴνου· καὶ τροφάσ, ἄσ

2 καὶ τὰσ μ. δέ: O; Hr om. καὶ; cf. § 113.—2 τὰ ἄνθη: O; Hr om.
τά.—3 AP₁ V₃ ἔβαλον; cet. V₁₂ P₂ ἔβαλλον.—4 A ἐπέφερον; cet. ἔφε-
ρον.—6 τὰ ἀποπλανώμενα; cf. Introd. p. 37.—9 δὲ ἦν VP; A om. ἦν.
—10 A ἀνθερικοὺσ (superscr. ας); cet. ἀνθερίκουσ.—10 A ποθὲν ἐξε-
λοῦσα; VP om. ἐξελοῦσα, servat V₃m; ἐξ ἔλουσ: corr. Cr; Vill. conj.
ἡῶθεν ἐξελοῦσα—10 AV₃m ἀκριδοθήκην: cet. ἀκριδοθήραν.—10 ἀνέ-
πλεκε O; ἔπλεκε: Schaef.—12 AV₁₃ ἀλλήλουσ; V₂ P ἀλλήλασ.—13 A
ἐμελέτα; cet. ἐμελέτησε (in V₂ superscr. α).

5 κοινῇ; cf. § 47.—7 κατήλαυεν: Nab: ἀπήλαυεν.—8 θατέρου; cf.
§ 15.—10 ἀνθερίκουσ, J'ai adopté les leçons ἀνθερίκουσ et ἀκριδοθήκην
et la correction ἔπλεκε, car le passage est imité de Théocrite I 52
ἀνθερικοῖσι καλὰν πλέκει ἀκριδοθήκαν Il est vrai que dans certains
mss de Théocrite on lit ἀκριδοθήραν, mais il n'est pas probable qu'il
y ait eu des pièges à sauterelles; on les prenait probablement avec la
main et on les gardait dans des boîtes spéciales. Cf. I 14.4.—6 ἡμέ-
λησεν; cf. § 78.1.—8 ἐκτεμῶν; cf. § 23.—10 ἀλλήλουσ; Hr: ἐπαλλήλουσ;
cf. § 76.11.—13 συρίζειν; cf. § 3.25.—13 καὶ ποτε. Hr supprime le καὶ;
Picc lit ἔσθ' ὄτε δέ; mais καὶ ποτε pour Longus devait avoir le sens
de ἔσθ' ὄτε, en grec moderne κάποτε. — 14 γάλακτοσ καὶ οἴνου. Cf. I
23.3 τὸν γαυλὸν ἀναπλήσασα οἴνου καὶ γάλακτοσ. Jacobs: "Eine noch
jetzt in Orient gewöhnliche Mischung, Oenogala genannt".

οἴκοθεν ἔφερον εἰς κοινὸν ἔφερον. Θᾶπτον ἂν τις εἶδε τὰ ποίμνια καὶ τὰς αἰγὰς ἀπ' ἀλλήλων μεμερισμένας ἢ Χλόην καὶ Δάφνιν.

11. Τοιαῦτα δὲ αὐτῶν παιζόντων, τοιάνδε σπουδὴν Ἔρωσ ἀνέπλασε. Λύκαινα τρέφουσα σκύμνους νέους ἐκ τῶν πλησίον ἀγρῶν, ἐξ ἄλλων ποιμνίων πολλὰ ἤρπαζε, πολλῆς τροφῆς εἰς ἀνατροφὴν 5 τῶν σκύμνων δεομένη. Συνελθόντες οὖν οἱ κωμῆται νύκτωρ σιρούς 2 ὀρύττουσι τὸ εὖρος ὀργυιᾶς, τὸ βάθος τεττάρων. Τὸ μὲν δὴ χῶμα τὸ πολὺ σπεύρουσι κομίσαντες μακράν, ξύλα δὲ ξηρὰ μακρὰ τείναντες ὑπὲρ τοῦ χάσματος, τὸ περιττὸν τοῦ χώματος κατέπασαν, τῆς 10 πρότερον γῆς εἰκόνα· ὥστε, κὰν λαγῶς ἐπιδράμη, κατακλᾶν τὰ ξύλα κάρφων ἀσθενέστερα ὄντα καὶ τότε παρέχειν μαθεῖν ὅτι γῆ οὐκ ἦν, ἀλλὰ μεμίμητο γῆν. Τοιαῦτα πολλὰ ὀρύγματα κὰν τοῖς ὄρεσι 3 κὰν τοῖς πεδίοις ὀρύξαντες, τὴν μὲν λύκαιναν οὐκ εὐτύχησαν λα-

1-2 τὰ π. καὶ τὰς ἀγέλας O; αἰγὰς: corr. Schaef. (cf. I 13.4).—3 ἀνέπλασε; cf. Introd. p. 40.—4 A σκύμνους σκύμνους νέους.—4 AV₁₃ ἐκ τῶν πλησίον; V₂ αὐτῶν πλησίον; P ἐκ τῶν πλησίων.—7 A ὀργυιᾶς; V₁ V_{3m} ὀργυιᾶς; V₂₃ P ὀργυιῶν.—7 τεττάρων; cf. § 3.22.—8 A ξύλα δὲ ξηρὰ μακράν; cet. om. ξηρὰ, servat V_{3m}; VP μακρὰ.—10 V₂ τῆς προτέρας; cet. -ρον.—10 κατακλᾶ O; Nab: κατακλᾶν.—11 A ἀσθ. τυγχάνοντα; cet. ἀσθ. ὄντα—11 παρέχει O; Nab: παρέχειν.—12 V₂ μεμ. ἦν; cet. μ. γῆν.

1 τὰ ποίμνια καὶ τὰς αἰγὰς.. μεμερισμένας: cf. § 120.2.—2 ἔφερον εἰς κοινὸν ἔφερον; cf. § 121.4.—3 σπουδὴν; cf. § 119.1.—4 σκύμνους νέους. Nab: "omnes σκύμνοι νέοι sunt, lege συγνοῦς"; correction arbitraire, car l'adjectif νέοι indique ici que ces σκύμνοι n'étaient pas encore en état de chercher eux-mêmes leur pâture. Cf. Eur. Bacch. 289 νέον βρέφος.—5 πολλὰ ἤρπαζε; Hr: πολλάκις (App. cr. ad p. 246.23 πολλά: πολ- λάκις Urs. Neutrum satisfacit).—5 εἰς ἀνατροφὴν; cf. § 57.—6 σι- ροῦς. Hesych. Σιρός· ὁ λάκκος. Καὶ Σιροῖς· ὀρύγμασις ἐν οἷς κατατί- θεται τὰ σπέρματα. Σιρός a donné dans les langues romanes "silo".—7 ξύλα δέ. Cf. Herodot. 4.201 νυκτὸς τάφρην ὀρύξας εὐρέαν ἐπέτεινε ξύλα ἀσθενέα ὑπὲρ αὐτῆς, κατύπερθε δὲ ἐπιπολῆς τῶν ξύλων χοῦν γῆς ἐπε- φόρησε, ποιέων τῇ ἄλλῃ γῆ ἰσόπεδον.—12 μεμίμητο γῆν. Vill. cite Pru- dent. Psych. 265 virgīs adopertas texerat oras et superimposito si- mularat caespite campum.—12 κὰν... κὰν; cf. 123.1.—13 εὐτύχησαν λα- θεῖν; cf. §§ 18 et 105.

βείν—αίσθάνεται γὰρ καὶ γῆς σεσοφισμένης—,πολλὰς δὲ αἰγας καὶ ποίμνια διέφθειραν καὶ Δάφνιν παρ' ὀλίγον ὤδε.

12. Τράγοι παροξυνθέντες εἰς μάχην συνέπεσον. Τῷ οὖν ἑτέρῳ τὸ ἕτερον κέρασ, βιαιοτέρας γενομένης συμβολῆς, θραύεται· καὶ ἀλ-
5 γήσας, φριμαξάμενος εἰς φυγὴν ἐτρέπετο· ὁ δὲ νικῶν κατ' ἴχνος ἐπόμενος ἄπαυστον ἐποίει τὴν φυγὴν. Ἄλγει Δάφνις περὶ τῷ κέρατι καὶ τῇ θρασύτητι ἀχθεσθεῖς, τὴν καλαύροπα λαθῶν ἐδίωκε
2 τὸν διώκοντα. Οἷα δὲ τοῦ μὲν ὑπεκφεύγοντος, τοῦ δὲ ὀργῆ διώκοντος, οὐκ ἀκριβῆς τῶν ἐν ποσὶν ἢ πρόσοψις ἴην, ἀλλὰ κατὰ χά-
10 σματος ἄμφω πίπτουσιν, ὁ τράγος πρότερος, ὁ Δάφνις δεύτερος· τοῦτο καὶ ἔσωσε Δάφνιν, χρήσασθαι τῆς καταφορᾶς ὀχῆματι τῷ
3 τράγω. Ὁ μὲν δὲ τὸν ἀνιμωσόμενον, εἴ τις ἄρα γένοιτο, δακρύων ἀνέμενον· ἢ δὲ Χλόη θεασαμένη τὸ συμβᾶν ὀρόμῳ παραγίνεται πρὸς τὸν σιρόν· καὶ μαθοῦσα ὅτι ζῆ, καλεῖ τινα βουκόλον ἐκ τῶν
4 ἀγρῶν τῶν πλησίον εἰς ἐπικουρίαν. Ὁ δὲ ἐλθὼν σχοῖνον ἐζήτηι
16 μακράν, ἧς ἐχόμενος, ἀνιμώμενος ἐκδήσεται. Καὶ σχοῖνος μὲν οὐκ ἴην, ἢ δὲ Χλόη λυσαμένη ταινίαν δίδωσι καθεῖναι τῷ βουκόλῳ· καὶ

1 AV₁ V₃m γῆς σεσ.; cet. τῆς σεσ. — 4 A ἐμβολῆς; cet. συμβολῆς. — 5 A φριξάμενος.—5 A ἐτρέπετο; cet. ἐτράπετο.—6 A δαφνι... τῷ κ.—7 A ἀχθ. ξύλω τὴν καλ.; cet. ξύλον καὶ τὴν καλ.; Cr et Cb del. ξύλον. — 11 AV₁ τῆς καταφ.; cet. om. τῆς. — 12 A ὁ μὲν δὴ τὸν..... μενον; cet. ὁ μὲν τὸν ἀνιμωσόμενον (V₂ ἀναμνηστόμενον).—14 AV₂ πρὸς τὸν σ.; cet. εἰς τὸν σ.—14 AV₂ κ. τινα; cet. om. τινα.—15 A πλησι.; V₁ P₂ πλησιον; V₂ P₁ πλησιων; V₃ πλησι[ων]; corr. ia m. — 15 A εἰς ἐπικ.; cet. πρὸς ἐπικ.; cf. § 57.—16 A ἀνιμώμενος κδήσεται.

1 αἰσθάνεται γὰρ καὶ. Hr supprime καὶ: Picc: αἰσθ. καὶ γὰρ.—3 παροξυνθέντες. Schaef: "vertunt concitati, irritati, imo est lascivientes, salaces; cf. II 2.1 τὸν Δάφνιν παρώξυνε". — 4 Nab: (τῆς) συμβολῆς; Castiglioni préfère la leçon de l'A: ἐμβολῆς. — 5 εἰς φυγὴν; cf. § 57. — 7 τὴν καλαύροπα. Le ξύλω ou ξύλον des mss n'est qu'une glose qui explique le mot assez rare καλαύροψ=houlette. — 9 τῶν ἐν ποσὶν: cf. Soph. O. R. 130 τὸ πρὸς ποσὶ σκοπεῖν.—9 κατὰ χάσματος. Hr: κατὰ (τοῦ) χ.—11 χρήσασθαι: cf. § 98. — 15 σχοῖνον ἐζήτηι. Nab: ζητεῖ.—17 ταινίαν. Il s'agit ici de la "fascia pectoralis", chez Lucien ἀπόδεσμος (Dial. mer. 12.1), qui était parfois en cuir, car le bandeau pour la

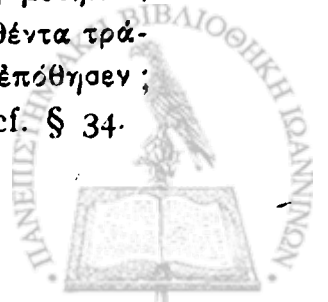

οὕτως οἱ μὲν ἐπὶ τοῦ χεῖλους ἐστῶτες εἶλκον, ὁ δὲ ἀνέβη ταῖς τῆς
 ταινίας ὀλκαῖς ταῖς χερσὶν ἀκολουθῶν. Ἄνιμήσαντο δὲ καὶ τὸν 5
 ἄθλιον τράγον συντεθραυσμένον ἄμφω τὰ κέρατα· τοσοῦτον ἄρα ἢ
 δίκη μετῆλθε τοῦ νικηθέντος τράγου. Τοῦτον μὲν δὴ τυθησόμενον
 χαρίζονται σώστρα τῷ βουκόλῳ, καὶ ἔμελλον ψεύδεσθαι πρὸς τοὺς 5
 οἴκοι λύκων ἐπιδρομῆν, εἴ τις αὐτὸν ἐπόθησεν. Αὐτοὶ δὲ ἐπανελ-
 θόντες ἐπεσκοποῦντο τὴν ποιμνὴν καὶ τὸ αἰπόλιον· καὶ ἐπεὶ κατέ-
 μαθον ἐν κόσμῳ νομῆς καὶ τὰς αἴγας καὶ τὰ πρόβατα, καθίσαντες
 ἐπὶ στελέχει δρυὸς ἐσκόπουν μὴ τι μέρος τοῦ σώματος ὁ Δάφνης
 ἤμαξε καταπεσών. Τέτρωτο μὲν οὖν οὐδέν, οὐδὲ ἤμακτο οὐδέν, 6
 χύματος δὲ καὶ πηλοῦ πέπαστο καὶ τὰς κόμας καὶ τὸ ἄλλο σῶμα. 11
 Ἐδόκει δὴ λούσασθαι, πρὶν αἰσθησιν γενέσθαι τοῦ συμβάντος Λά-
 μωνι καὶ Μυρτάλῃ.

13. Καὶ ἐλθὼν ἅμα τῇ Χλόῃ πρὸς τὸ νυμφαῖον τῇ μὲν ἔδωκε
 καὶ τὸν χιτωνίσκον καὶ τὴν πήραν φυλάττειν. αὐτὸς δὲ τῇ πηγῇ 15

1 A ὁ δὲ ἀνέβη τῆς ὀλκῆς ταινίαν ταῖς χερσὶν ἀκολουθῶν; V₃ ὁ δὲ ἀνέβη ταῖς τῆς ὀλκῆς ταινίαις; V_{3m} ἰσ. ταῖς τ(ῆς) ταινίας ὀλκαῖς ἤγ(ου)ν ἐπαγωγαῖς; cet. ὁ δὲ ἀνέβη ταῖς..... ἐγένετο (I 17 fin.). cf. Introd. p. 34.—2 A ἀνειμήσαντο; V₃ ἀνιμ.—4 A τυθησόμενον; V₃ -όμενοι.—6 A ἐπιδρομῆν, superscr. ο et ας ut sit ἐποδρομάς; V₃ ἐπιδρομῆν.—9 V₃ ἐπὶ στελέχει δρυὸς ἐσκόπουν μὴ τι μέρος; A ἐπὶ στελέχει..... τι μέρος.—10 V₃ οὐδὲ ἤμακτο; A οπ. οὐδέ.—12 A ἐδόκει δὴ; V₃ ἐδ. δέ.—12-13 A συμβ.....τάλη—14-15 A πρὸς τὸ νυμφαῖον τῇ; V₃ πρὸς τὸ νυ... (sic in cod.) τῇ; V_{3m} ἰσ. ἄντρον ἐν ᾧ ἢ πηγῇ ὡς ἐν τῷ δ. λόγῳ.—14-15 V₃ μὲν ἔ... (sic) καὶ τὸν χι... (sic) καὶ τὴν πη... ἢ... V_{3m} ἰσ. ἔδωκε καὶ τὸν χιτῶνα.—In sequentibus usque ad finem capituli XVII uncis quadratis ea inclusi quae nunc in A non leguntur, Courierii negligentia vel perfidia atramento obducta. Siglis Cr, Fur, Cb indicavi lectiones Courierii, Franc. del Furia, Cobeti, quorum conjecturas sigla :, conj. praecedunt.—15 A [φυλάττειν αὐτὸς.

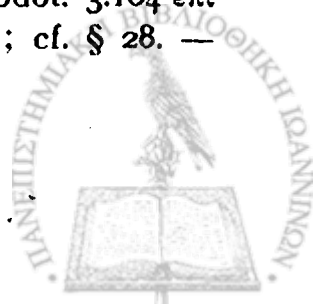
coiffure, qui s'appelait aussi ταινία ou ἀπόδεσμος, n'aurait été ni assez long ni assez solide. —1 χεῖλους "labrum"; cf. Caes. B. G. 7.72 summae fossae labra. —3 ἄμφω τὰ κέρατα: cf. § 32. —5 ἢ δίκη μετῆλθε, scil. τὸν θιώκοντα τράγον: Nab: τοῦτον ἄρα ἢ δ. μετ. τὸν νικηθέντα τράγον.—6 ψεύδεσθαι λύκων ἐπιδρομῆν; cf. § 37. —6 εἴ τις αὐτὸν ἐπόθησεν; cf. § 91.—7 ἐπεσκοποῦντο; Hr: ἐπεσκόπουν.—11 τὰς κόμας: cf. § 34.

2 προστάς τήν τε κόμην καὶ τὸ σῶμα πᾶν ἀπελούετο. Ἦν δὲ ἡ μὲν
 κόμη μέλαινα καὶ πολλή, τὸ δὲ σῶμα ἐπίκαυτον ἡλίω· εἶκασεν ἄν
 τις αὐτὸ χρώζεσθαι τῇ σκιᾷ τῆς κόμης. Ἐδόκει δὲ τῇ Χλόῃ θεω-
 μένη καλὸς ὁ Δάφνις, ὅτι (δὲ μὴ) πρότερον καλὸς ἐδόκει, τὸ λου-
 5 τρὸν ἐνόμιζε τοῦ κάλλους αἷτιον. Καὶ τὰ νῶτα δὲ ἀπολουούσης ἡ
 σὰρξ καθυπέπιπτε μαλθακή· ὥστε λαθοῦσα ἑαυτῆς ἤψατο πολλα-
 3 κίς, εἰ τρυφερωτέρα εἶη πειρωμένη. Καὶ τότε μὲν—ἐπὶ δυσμαῖς γάρ
 ἦν ὁ ἥλιος—ἀπήλασαν τὰς ἀγέλας οἴκαδε καὶ ἐπεπόνθει Χλόη πε-
 4 ριττὸν οὐδέν, ὅτι μὴ Δάφνιν ἐπεθύμει λουόμενον ἰδέσθαι πάλιν. Τῆς
 10 δὲ ἐπιούσης ὡς ἦκον εἰς τὴν νομήν, ὁ μὲν Δάφνις ὑπὸ τῇ ὄρῳ τῇ
 συνήθει καθεζόμενος ἐσύριττε καὶ ἅμα τὰς αἰγὰς ἐπεσκόπει κατα-
 κειμένας καὶ ὥσπερ τῶν μελῶν ἀκρωμένας· ἡ δὲ Χλόη πλησίον
 καθημένη καὶ τὴν ἀγέλην μὲν τῶν προβάτων ἐπέβλεπε, τὸ δὲ πλεόν
 εἰς Δάφνιν ἑώρα. Καὶ ἐδόκει καλὸς αὐτῇ συρίττων πάλιν καὶ αἴθις
 15 αἰτίαν ἐνόμιζε τὴν μουσικὴν τοῦ κάλλους, ὥστε μετ' ἐκείνον καί

1 A προστάς. — 1 A [καὶ τὸ σῶμα. — 2 A [καὶ π. τὸ δὲ σ.] ἐπίκαυ-
 στον.—3 A [ἄν τις αὐτὸ] χρώζεσθαι; Cr αὐτὸ ἐπιχρώζεσθαι; Fur αὐτὸ χρώ-
 ζεσθαι.—3-4 A [θεωμένη κ. ὁ Δ.] ὅτι πρότερον; Cr conj. (καὶ) ὅτι (μὴ);
 Se: ὅτι (δὲ μὴ); Ch: (καὶ) ὅτι (τότε) πρῶτον αὐτῇ.—5 A καὶ τὰ νῶτα [δὲ]
 ἀπολουούσης [ἡ σ. καθυ]πέπιπτε μαλθακή; Ch τὰ νῶτα δὲ ἀπολ.; Cr
 σὰρξ ὑπέπιπτε; Fur σὰρξ καθυπέπιπτε.—6 A [ἑαυτῆς ἤψα]το.—7 A τρυ-
 φερῶ, superscr. τρ cum accentu acuto; Cr τρυφερωτέρον; Ch. τρυφερωτέρα
 —7 A καὶ τότε μὲν..... σμαῖς ἦν; Cr μὲν γὰρ ἐπὶ δυσμαῖς ἦν; Ch μὲν γὰρ
 ἐν δυσμαῖς ἦν; Hr conj. καὶ—τότε γὰρ ἐπὶ δ. ἦν ὁ ἥ.—; Picc: μὲν—ἐπὶ γὰρ
 δ. ἦν ὁ ἥ.—; ἐπὶ δυσμαῖς γάρ: ego.—8 A ἀγ[έλας οἴ]καδε [καὶ] ἐπεπόνθει
 χλόη.—9 A [ἐπεθύ]μει. — 9 A τῆς δὲ [ἐπιούσης ὡς] ἦκον; Cr τῆς δὲ ὑπε-
 ραίας; Fur τῆς δὲ ἐπιούσης. — 11 A τὰς ἀγέλας [ἐπεσκό]πει; τὰς αἰγὰς:
 corr. Cr.—13 A προβά[των ἐπέβλεπε τὸ δὲ π]λεόν.—15 A μου[σικὴν τοῦ κ.
 ὥστε μετ' ἐκ]εῖνον.

1 προστάς; partic. aor. du v. προσίσταμαι. Se: προστάς "Graeci Etymologo antiquiores concursum isthunc litterae σ repetitae ante τ vitaverunt".—Quant à la construction de ce verbe avec le datif, cf. § 49.—5 καθυπέπιπτε; cf. § 119.2.—7 ἐπὶ δυσμαῖς; cf. Herodot. 3.104 ἐπὶ δυσμῆσι ἐὼν (ὁ ἥλιος).—8 ἐπεπόνθει; cf. § 19.—9 ἰδέσθαι; cf. § 28.—10 τῆς δὲ ἐπιούσης; cf. § 41.—14 συρίττων; cf. § 3.25.

αὐτῇ τὴν σύριγγα ἔλαβεν, εἴ πως γένοιτο καὶ αὐτῇ καλή. Ἐπεισε ὁ δὲ αὐτὸν καὶ λούσασθαι πάλιν καὶ λουόμενον εἶδε καὶ ἰδοῦσα ἤψατο καὶ ἀπῆλθε πάλιν ἐπαινέσασα, καὶ ὁ ἔπαινος ἦν ἔρωτος ἀρχή. Ὅ,τι μὲν οὖν ἔπασχεν οὐκ ᾔδει, νέα κόρη καὶ ἐν ἀγροικίᾳ τεθραμμένη καὶ οὐδὲ ἄλλου λέγοντος ἀκούσασα τὸ τοῦ ἔρωτος ὄνομα· ἄση 5 ὁ δὲ αὐτῆς εἶχε τὴν ψυχὴν καὶ τῶν ὀφθαλμῶν οὐκ ἐκράτει καὶ πολλὰ ἐλάλει Δάφνιν. Τροφῆς ἡμέλει, νύκτωρ ἠγγρύπνει, τῆς ἀγέλης κατεφρόνει· νῦν ἐγέλα, νῦν ἔκλαεν, εἶτα ἐκάθευδεν, εἶτα ἀνεπήδα· ὠχρία τὸ πρόσωπον, ἐρυθῆματι αὐθις ἐφλέγετο· οὐδὲ βοὸς οἴστρω πληγείσης τοσαῦτα ἔργα. Ἐπῆλθον αὐτῇ ποτε καὶ τοιοῖδε λόγοι 10 μόνῃ γενομένη.

14. «Νῦν ἐγὼ νοσῶ μὲν, τί δὲ ἡ νόσος ἀγνοῶ· ἀλγῶ, καὶ ἔλκος οὐκ ἔστι μοι· λυποῦμαι, καὶ οὐδὲν τῶν προβάτων ἀπόλωλέ μοι· κάομαι, καὶ ἐν σκιᾷ τοσαύτῃ κάθημαι. Πόσοι βάτοι με πολλάκις ἤμυξαν, καὶ οὐκ ἔκλαυσα· πόσαι μέλιτται κέντρα ἐνήκαν, ἀλλὰ ἔφα- 15

2 A αὐτὸν [καὶ λ. π. κ. λ. εἶ]δε — 3 A ἔρωτος [ἄ. ὅ,τι μ. οὖν ἐπ. οὐκ ᾔδει νέα]. — 5 A τὸ τοῦ ἔρωτος ὄν. ἄ. δὲ αὐ. εἶ. τῆν; Cr et Fur ἄσση. — 7 A ἡμέλει ν. ἠγγρ τῆς ἀγέλης]. — 8 A ἐκλαιεν εἶτα ἐκάθευδεν εἶτα ἀνεπήδα ὠχρία [τὸ πρ. ἐρυθ. αὐ. ἐφλέ]γετο; Fur ὠχριατο πρ.—10-12 A τοιο[ῖ]δε λ. μ. γεν. νῦν ἐγῶ.—12 A [ἀλγῶ καὶ ἔλκος] οὐκ.—13 A λυπ. καὶ οὐ[δὲ]ν τῶν πρ. ἀπ. μοι κα[ο]μαι; νν. λυποῦμαι καὶ οὐδὲν τῶν προβάτων ἀπόλωλέ μοι in edit. Romana Courierii omittuntur; Fur: "Mi ricordo benissimo che si leggeva anche nel testo". — 15 A [καὶ οὐκ ἔ. π. μ. κέν]τρα ἐνήκαν ἀλλὰ ἔφαγον.

1 εἴπως γένοιτο: cf. § 87. — 2 λούσασθαι... καὶ λουόμενον εἶδε καὶ ἰδοῦσα: climax; cf. § 121.8.—6 εἶχε. H: κατεῖχε.—7 ἐλάλει Δάφνιν; cf. § 37. — 8 νῦν ἐγέλα, νῦν ἔκλαεν, dans le sens de l'expression latine: "nunc... nunc..."=tantôt... tantôt... Longus a dit ailleurs ποτέ μὲν... ποτέ δέ... (I 23.2; II 12.3; II 21.3; etc.) = ὅτε μὲν... ὅτε δέ... — 10 τοσαῦτα ἔργα. H. et Hr: τοιαῦτα — 12 Pour la valeur littéraire de ce chapitre et du précédent cf. Introd. pp. 11-12.—14 πόσοι βάτοι cf. § 30.—14 Hr supprime πολλάκις.—15 ἐνήκαν; cf. § 25.—15 ἀλλὰ ἔφαγον; cf. § 123.2 δ.—Cb: "Quam vellem ea particula hodie legi posset, ut quid pro ἔφαγον scriptum fuerit appareret, nam ἔφαγον importunissimum est". Ἐφαγον se lit très bien dans le ms et se rapporte à ce que Longus nous avait dit

γον· τουτί δὲ τὸ νύττον μου τὴν καρδίαν πάντων ἐκείνων πικρότερον. Καλὸς ὁ Δάφνης, καὶ γὰρ τὰ ἄνθη· καλὸν ἢ σῦριγξ αὐτοῦ φθέγ-
 3 γεται, καὶ γὰρ αἱ ἀηδόνες· ἀλλ' ἐκείνων οὐδεὶς μοι λόγος. Εἶθε
 αὐτοῦ σῦριγξ ἐγενόμην, ἵν' ἐμπνέη μοι· εἶθε αἶξ, ἵν' ὑπ' ἐκείνου
 5 νέμωμαι. Ὡς πονηρὸν ὕδωρ, μόνον Δάφνιν καλὸν ἐποίησας, ἐγὼ δὲ
 μάτην ἀπελουσάμην. Οἶχομαι, Νύμφαι φίλαι, καὶ οὐδὲ ὑμεῖς σώ-
 4 ζετε τὴν παρθένον τὴν ἐν ὑμῖν τραφεῖσαν. Τίς ὑμᾶς στεφανώσει μετ'
 ἐμέ; τίς τοὺς ἀθλίους ἄρνας ἀναθρέψει; τίς τὴν λάλον ἀκρίδα θερα-
 πεύσει, ἣν πολλὰ καμοῦσα ἐθήρασα, ἵνα με κατακοιμίξῃ φθειγγο-
 10 μένη πρὸ τοῦ ἀντροῦ; νῦν δὲ ἐγὼ μὲν ἀγρυπνῶ διὰ Δάφνιν, ἣ δὲ
 μάτην λαλεῖ».

15. Τοιαῦτα ἔπασχε, τοιαῦτα ἔλεγεν, ἐπιζητοῦσα τοῦ ἔρωτος
 τὸ ὄνομα Δόρκων δὲ ὁ βουκόλος, ὁ τὸν Δάφνιν ἐκ τοῦ σιροῦ καὶ
 τὸν τράγον ἀνιμησάμενος, ἀρτιγένειος μειρακίσκος καὶ εἰδῶς ἔρω-
 15 τος καὶ τὰ ἔργα καὶ τὰ ὀνόματα, εὐθύς μὲν ἐπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας

1 Ἀ [πικρότερον κ. ὁ δ καὶ γ. τὰ ἄ. καλόν.—3-4 Α [οὐ]δεὶς μοι λ. εἶθε αὐ. σ. ἐγ. ἵν' ἐμπνέη μοι εἶθε αἶξ ἵν' ὑπ' ἐκείνου νέμωμαι. — 5-6 Α [δ. κ ἐπ ἐγὼ δὲ μ. ἀπε]λουσάμην.—7 Α [τὴν π. τ. ἐν ὑ. τρ. τίς ὑ. στεφανώ]σει.
 8-10 Α [ἀκρ θερ. ἣν π. καμοῦσα] ἐθήρασα ἵνα με κατακοιμίξῃ φθειγγο-
 μένη πρὸ (vel πρὸς) τὸ ἀντρον; Cg παρά τὰ ἀντρα, Fur πρὸς τὸ ἀντρον.
 —11 Α μὲν [ἀγρυπνῶ] διὰ δά[φνιν ἣ δὲ μά]την [λαλεῖ] — 12 Α τοιαῦτα
 ἔλ. ἐπιζητοῦσα τοῦ ἔρ. τὸ ὄν.—13 Α δόρ[κων δὲ ὁ] βουκόλος [ὁ τὸν] δ. ἐκ
 τοῦ σ. — 14 Α ἀνιμησά[μενος;..... ἀρτιγένει]ος μειρακίσκος γὰρ εἰδῶς
 ἔρω[τος καὶ τὰ ἔργ]α καὶ τὰ ὄν.; Cg καὶ τὰ ἔρ. καὶ τὰ ὄν.; Fur τὰ ἔρ.
 καὶ τὰ ὄν.—15 Α ἐπ' ἐκ.; Cg: ἀπ' ἐκ.

dans le chapitre précédent (13.6) τροφῆς ἡμέλει. Nab: καὶ οὐκ ἔφυγον.
 Tournier ἀλλ' οὐκ ἀνέκραγον.—1 τουτί; cf. 76.1—2 καὶ γὰρ; cf. § 113.
 4 εἶθέ αὐτοῦ σῦριγξ ἐγενόμην. Cf. Σχόλιον. Εἶθε λύρα καλὴ γενόμην ἐλε-
 φαντίνῃ et Anacr. 22.5 Ἐγὼ δ' ἔσοπιρον εἶην. ἐγὼ γιτών γενόμην..
 ὕδωρ θέλω γενέσθαι.—4 ἵν' ἐμπνέη μοι; cf. § 83.—4-5 εἶθε αἶξ .. Cf. II
 2.2 ἠῦχοντο γενέσθαι ποιμνία καὶ ὑπ' ἐκείνης νέμεσθαι: IV 16.3 ἠθέως δ'
 ἄν αἶξ γενόμενος πῶαν ἐσθλοῖμι καὶ φύλλ κ. τῆς Δάφνιδος ἀκούων σῦριγ-
 γος καὶ ὑπ' ἐκείνου νεμόμενος. — 6 οἶχομαι; cf. § 117.—7 τὴν ἐν ὑμῖν;
 cf. § 59.—7 μετ' ἐμέ; cf. § 62.—14 ἀρτιγένειος: cf § 118.—15 ἐπ' ἐκεί-
 νης; cf. § 60.

ἐρωτικῶς τῆς Χλόης διετέθη· πλειόνων δὲ διαγενομένων μᾶλλον τὴν
 ψυχὴν ἐξεπυρσεύθη καὶ τοῦ Δάφνιδος ὡς παιδὸς καταφρονήσας
 ἔγνω κατεργάσασθαι· δώροις ἢ βίᾳ. Τὰ μὲν δὴ πρῶτα δῶρα αὐτοῖς 2
 ἐκόμισε, τῷ μὲν σύριγγα βουκολικὴν, καλάμους ἐννέα χαλκῷ δεδε-
 μένους ἀντὶ κηροῦ, τῇ δὲ νεβρίδα βακχικὴν, καὶ αὐτῇ τὸ τρίχωμα 5
 (ἦν) ὡς περ γεγραμμένον χρώμασιν. Ἐντεῦθεν δὲ φίλος νομιζόμε- 3
 νος, τοῦ μὲν Δάφνιδος ἡμέλει κατ' ὀλίγον, τῇ Χλόῃ δὲ ἀνά πᾶσαν
 ἡμέραν ἐπέφερεν ἢ τυρὸν ἀπαλόν, ἢ στέφανον ἀνθηρόν, ἢ μῆλον
 ὠραῖον· ἐκόμισε δὲ ποτε αὐτῇ καὶ μόσχον ἀρτιγέννητον καὶ κισ-
 σύβιον διάχρυσον καὶ ὀρνίθων ὀρείων νεοττούς. Ἴί δέ, ἄπειρος οὔσα 10
 τέχνης ἔραστοῦ, λαμβάνουσα μὲν τὰ δῶρα ἔχαιρε, μᾶλλον δὲ ἔχαι-
 ρεν ὅτι Δάφνιδι εἶχεν αὐτῇ χαρίζεσθαι. Καὶ—ἔδει γὰρ ἤδη καὶ Δά- 4
 φνιν γνῶναι τὰ ἔρωτος ἔργα—γίνεται ποτε τῷ Δόρκωνι πρὸς αὐ-
 τὸν ὑπὲρ κάλλους ἔρις· καὶ ἐδίκαζε μὲν Χλόῃ, ἔκειτο δὲ ἄθλον τῷ
 νικῆσαντι φιλῆσαι Χλόην. Δόρκων δὲ πρότερος ὧδε ἔλεγεν· 15

1 Α ἐρωτικῶς τῆς| χλ.—1 Α δὲ [διαγ. μ]ᾶλλον.—2 Α [ἐξεπυρ]σεύθη.
 —3-5 Α ἔγ[νω κατ]εργάσασθαι δώροις ἢ βίᾳ, τὰ μὲν [δὴ] πρῶτα δῶρα αὐ-
 [τοῖς ἐ]κόμισε| τῷ μὲν σύριγγα βουκολικὴν καλάμους ἐννέα| χαλκῷ δεδε-
 [μένους ἀντὶ κηροῦ] τῇ δέ; Cr et Fur ἐκόμισε; ἐκόμισε: corr. Cr; Cr
 legit χαλκῷ, sed Fur χρυσῷ: Cr add. ἔχουσαν ante ἐννέα, sed recte
 ipse improbat ad Luc. As. p. 239.—5-6 Α [βακχ. καὶ] αὐτῇ τὸ χρῶμα
 ὡς περ [γεγραμμένον] χρώμασιν; τρίχωμα: corr. Gell.; Cr conj. τὸ χρ.
 (ἦν) ὦ. γεγρ. λευκώμασιν vel πεπασμένον λευκοῖς στίγμασιν; (ἦν) add. ta-
 cens Cr.—6 Α ἐντεῦ[θεν] δέ.—6-7 Α νο[μι]ζόμε[νος] τοῦ μὲν δ. [ἡμέλ]ει.—
 7-9 Α δὲ [ἀνά π. ἡμ. ἐπ.] ἢ τ. ἀπ [ἢ] στ. [ἀνθ.] ἢ μῆ[λον] ὠρ. ἐκ[ό]μισε;
 Cr ἀνά πάσας ἡμέρας. Fur ἐν ἀπάσαις ἡμέραις; Cr μῆλον ὠραῖον, Fur
 μῆλα ὑπωρινά; πᾶσαν ἡμέραν: corr. Cr.—9-10 Α αὐτῇ [καὶ μ. ἀρτιγένν.
 καὶ κισσ] διάχρυσον καὶ ὀρνίθων ὀρε[ῖων] ἢ δέ ἀπ. οὔσα; Cr ὀρειγέννητον,
 Fur ἀρτιγέννητον.—11-12 Α λαμβ. μὲν τὰ [δῶρα ἔχ. μ. δέ] ἔχαιρεν ὅτι
 [δάφνι]δι εἶχεν αὐτῇ χαρίζεσθαι. καὶ ἔ. γ. ἤδη καὶ; Cb λαμβ. μὲν τὰ δ.
 ἔχ. ὅτι.—13 Α τὰ ἔρ ἔργα γί[νεται] π. τῷ [δερκ.] πρὸς αὐτὸν ὑπὲρ.—14 Α
 [καὶ ἐδ. μ. γ. ἐκει] το.—15 Α φιλῆσαι [χλ. δόρ. δέ] πρότερος.

1 ἐρωτικῶς διετέθη; cf. Plat. Symp. 207 Β ἐρωτικῶς διατίθεσθαι.—
 3 τὰ μὲν δὴ πρῶτα; cf. § 34.—4 καλάμους ἐννέα; cf. Theocr. VIII 21
 σύριγγ' ἔχω ἐγνεάφωνον—9 κισσύβιον=σκύφος κισσοῦ (Eur. Cycl. 390).—
 14 ὑπὲρ κάλλους; cf. § 68.

16. «Ἐγὼ, παρθένε, μείζων εἰμι Δάφνιδος, καὶ ἐγὼ μὲν βου-
 κόλος, ὁ δὲ αἰπόλος· τοσοῦτον (οὖν ἐγὼ τούτου) κρείττων ὅσον αἰ-
 γῶν βόες· καὶ λευκός εἰμι ὡς γάλα καὶ πυρρός ὡς θέρος μέλλον
 2 ἀμᾶσθαι· καὶ ἔθρεψε μήτηρ, οὐ θηρίον. Οὗτος δὲ ἐστὶ μικρὸς καὶ
 5 ἀγένειος ὡς γυνή καὶ μέλας ὡς λύκος, νέμει δὲ τράγους ὀδω(δῶς
 ἀπ' αὐτῶν) δεινόν· καὶ ἐστὶ πένης ὡς μηδὲ κύνα τρέφειν· εἰ δ', ὡς
 λέγουσι, καὶ αἰξ αὐτῇ γάλα δέδωκεν, οὐδὲν ἐρίφων διαφέρει.»
 3 Ταῦτα καὶ τοιαῦτα ὁ Δόρκων καὶ μετὰ ταῦτα ὁ Δάφνης· «Ἐμὲ αἰξ
 ἀνέθρεψεν ὥσπερ τὸν Δία· νέμω δὲ τράγους τῶν τούτου βοῶν μεί-
 10 ζονας· ὄζω δὲ οὐδὲν ἀπ' αὐτῶν, ὅτι μηδὲ ὁ Πάν, καίτοι γε ὦν τὸ
 4 πλεόν τράγος. Ἄρχει δὲ μοι ὁ τυρὸς καὶ ἄρτος ὀβελίας καὶ οἶνος
 λευκός, ὅσα ἀγροίκων πλουσίων κτήματα. Ἀγένειός εἰμι, καὶ γὰρ
 ὁ Διόνυσος· μέλας, καὶ γὰρ ὁ ὑάκινθος· ἀλλὰ κρείττων καὶ ὁ Διό-
 5 νυσος Σατύρων (καὶ) ὁ ὑάκινθος κρίνων. Οὗτος δὲ καὶ πυρρός ὡς
 15 ἀλώπηξ καὶ προγένειος ὡς τράγος καὶ λευκός ὡς ἐξ ἄστεος γυνή.

1 A εἰμι δάφνιδος.—2 A τοσοῦτον [οὖν ἐγὼ τ κρ.] ὅσον; Cr τοσοῦτον
 κρείττων ὅσον, Fur τοσοῦτον κρείττον ὅσον; Cb: «τοσοῦτον..... κρεῖσ-
 σων (cf. § 3.21), sex septem litterae exciderunt; suspicor τοσοῦτον οὖν
 ἐγὼ τούτου κρεῖσων supplendum».—3 A [καὶ] λευκός.—4 A καὶ ἔθρεψε;
 Cr conj. καὶ (με) ἔθρεψε.—5-6 A ὀδω[δῶς ἀπ' αὐτῶν] δεινό[ν. καὶ ἐ]στι;
 Cr ὀδω..... δεινόν, Fur ὀδω.... δεινόν, Cb ὀδ..... δεινόν, idem-
 que supplet: ὀδω (δῶς ἀπ' αὐτῶν) δεινόν, cf. infra ὄζω δὲ οὐδὲν ἀπ' αὐ-
 τῶν.—8-9 A νέμω δὲ τρ. τῶν τούτου βοῶν μεί....ξω..... αὐτῶν; Cr
 ὡς τούτους, Fur τῶν τούτου βοῶν μείζονας ὄζω δὲ οὐδὲν.—11 A ἀγροίκων
 πλουσίων. 12 A μέγας; μέλας: corr. Cr.—13 (καὶ): add. Passow.—14
 A ὡς [τρά]γος.

1 Nous avons ici un concours dans le genre de ceux de Théocrite.—3 θέρος; cf. § 117.—7 δέδωκεν; cf. § 78.2.—9 ὅτι μηδέ; cf. § 112.2.—11 ὁ τυρὸς; Hr supprime l'article.—11 ἄρτος ὀβελίας. Pain cuit à la broche; cf. Phot. lex. 313.20 Porson ἄρτος ὁ ἐπὶ ὀβελίσκου ὀπτώμενος.—11 οἶνος λευκός. H: γλυκός. Cf. Athen. I 26 C ὁ δὲ λευκός οἶνος ἀσθενής καὶ λεπτός, et par conséquent pas cher.—12 ἀγροίκων πλουσίων. Cr: ἀγροίκων (οὐ μὲν δὴ) πλουσίων Chardon: «Ces mots ἀγροῖκοι πλούσιοι indiquent des paysans qui jouissent d'une certaine aisance».—15 ἄστεος; cf. § 13.

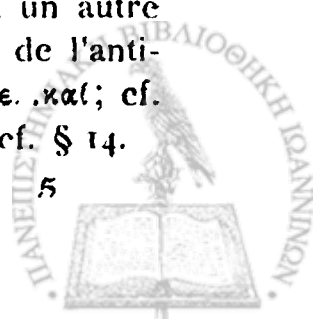

Κἄν δέη σε φιλεῖν, ἐμοῦ μὲν φιλεῖς τὸ στόμα, τούτου δὲ τὰς ἐπὶ τοῦ γενείου τρίχας. Μέμνησο δέ, ὦ παρθένε, ὅτι (καί) σὲ ποίμνιον ἔθρεψεν, ἀλλὰ καὶ εἰ καλή.»

17. Οὐκέθ' ἢ Χλόη περιέμεινεν, ἀλλὰ τὰ μὲν ἴσθεισα τῷ ἐγκωμίῳ, τὰ δὲ πάλαι ποθοῦσα φιλήσαι Δάφνιν, ἀναπηδήσασα αὐτὸν 5 ἐφίλησεν ἀδίδακτον μὲν καὶ ἄτεχνον, πάνυ δὲ ψυχὴν θερμᾶναι δυνατόμενον. Δόρκων μὲν οὖν ἀλγήσας ἀπέδραμε, ζητῶν ἄλλην ὁδὸν 2 ἔρωτος. Δάφνις δέ, ὡσπερ οὐ φιληθεῖς ἀλλὰ δηχθεῖς, σκυθρωπὸς τις εὐθύς ἦν καὶ πολλάκις ἐψύχετο καὶ τὴν καρδίαν παλλομένην κατεῖχε· καὶ βλέπειν μὲν ἤθελε τὴν Χλόην, βλέπων δὲ ἐρυθῆματι 10 ἐπίμπλατο. Τότε πρῶτον καὶ τὴν κόμην αὐτῆς ἐθαύμασεν ὅτι ξανθή, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ὅτι μεγάλοι καθάπερ βοός, καὶ τὸ πρόσωπον ὅτι λευκότερον ἀληθῶς καὶ τοῦ τῶν αἰγῶν γάλακτος· ὡσπερ τότε πρῶτον ὀφθαλμοὺς κτησάμενος, τὸν δὲ πρότερον χρόνον πεπηρωμένος. Οὔτε οὖν τροφήν προσεφέρετο πλὴν ὅσον ἀπογεύσασθαι, 4 καὶ ποτόν, εἰ ποτε ἐβιάσθη, μέχρι τοῦ ἂν διαβρέξαι τὸ στόμα προσεφέρετο. Σιωπηλὸς ἦν ὁ πρότερον τῶν ἀκρίδων λαλίστερος, ἀργὸς ὁ περιττότερα τῶν αἰγῶν κινούμενος· ἡμέλητο καὶ ἢ ἀγέλη, ἔρριπτο 16

1 A ὅτι σε ποίμνιον ἔθρεψεν· ἀλλὰ καὶ εἰ καλή; (καί): add. Cb; Se: ἀλλὰ καὶ (ὡς) εἰ καλή; H: ἀλλὰ καὶ (οὐ).—4 A οὐκέθ' ἢ χ. —8 A διχθεῖς (superscr. η ut sit δηχθεῖς) σκυθ. τις εὐθύς—9 A τὴν κ. παλλομένην κατεῖχε; Cr conj. (οὐ) κατεῖχε; Hg: παλλομένην εἶχε—11 A ἔθραυσε ὅτι ξανθή. καὶ τοὺς ὀφθ. ὅτι μεγάλη καθ. βοός; ἐθαύμασεν: corr. Cr, idemque conj. δι μεγάλοι τε καὶ διαυγεῖς.—13-15 A λευκότερον ἀλ. καὶ (superscr. ἐκ) τοῦ τῶν αἰ. γ. ὡσπερ τότε πρότερον ὀφθ. κτ. τὸν δὲ πρότερον χρόνον πεπηρωμένος; τότε πρῶτον: corr. Cr.—18 A περιττότερα.—18 H: ἡμελ. ἢ ἀγ. ἔρρ. καὶ ἦ; Hg: ἡμελ. ἢ ἀγ. ἔρρ. ἦ.

1 φιλεῖς; cf. § 22.—4-5 τὰ μὲν... τὰ δέ...; cf. § 74. 6 ἀδίδακτον μὲν καὶ ἄτεχνον, car il existait déjà en Grèce un art du baiser; cf. par ex. χύτρα=osculum florentinum. —6 θερμᾶναι; cf. § 23.—8 σκυθρωπὸς τις; cf. § 76.8. —12 ὀφθαλμοὺς... βοός. La périphrase rend l'idée de l'épithète homérique βοῶπις. Ce mot avait certainement un autre sens pour ceux qui l'avaient forgé; mais pour les Grecs de l'antiquité historique, il signifiait "aux yeux de vache". —15 οὔτε. καί; cf. § 113.—16 μέχρι τοῦ ἂν διαβρέξαι; cf. § 97.—17 λαλίστερος; cf. § 14.

καὶ ἡ σῦριγξ· χλωρότερον τὸ πρόσωπον ἦν πόας θερινῆς. Εἰς μόνην Χλόην ἐγένετο λάλος· καὶ εἴ ποτε μόνος ἀπ' αὐτῆς ἐγένετο, τοιαῦτα πρὸς αὐτὸν ἀπελήρει.

18. «Τί ποτέ με Χλόης ἐργάζεται φίλημα; Χείλη μὲν βόδων
 5 ἀπαλώτερα καὶ στόμα κηρίων γλυκύτερον, τὸ δὲ φίλημα κέντρου
 μελίττης πικρότερον. Πολλάκις ἐφίλησα ἐρίφους, πολλάκις ἐφίλη-
 σα σκύλακας ἀρτιγεννήτους καὶ τὸν μύσχον ὃν ὁ Δόρκων ἐχαρί-
 σατο· ἀλλὰ τοῦτο φίλημα καινόν. Ἐκπηδᾶ μου τὸ πνεῦμα, ἐξάλ-
 λεται ἡ καρδία, τήκεται ἡ ψυχὴ, καὶ ὅμως πάλιν φιλήσαι θέλω.
 2 Ὡ νίκης κακῆς· ὦ νόσου καινῆς, ἧς οὐδὲ εἰπεῖν οἶδα τὸ ὄνομα.
 11 Ἄρα φαρμάκων ἐγεύσατο Χλόη μέλλουσά με φιλεῖν; πῶς οὖν οὐκ
 ἀπέθανεν; Οἶον ἄδουσιν αἱ ἀηδόνες, ἡ δὲ ἐμὴ σῦριγξ σιωπᾶ· οἶον
 σκιρτῶσιν οἱ ἔριφοι, κἀγὼ κάθημαι· οἶον ἀκμάζει τὰ ἄνθη, κἀγὼ
 στεφάνους οὐ πλέκω· ἀλλὰ τὰ μὲν ἴα καὶ ὁ ὑάκινθος ἀνθεῖ, Δάφνις
 15 δὲ μαραίνεται. Ἄρά μου καὶ Δόρκων εὐμορφότερος ὀφθῆσεται;»

1 A χλόας καιρινῆς; superscr. ης et θε ut sit χλόης θερινῆς; πόας: corr. Cr.—2 A ἐγένετο; cf. § 5.—2 A ἐπ' αὐτῆς; ἀπ': corr. Cr.—3 ἐγένετο O (cf. Introd. p. 28 sqq.)—4 AV₁ ἐργάζεται; V₃ P₁ ἐργάζεται; P₂ ἐργάθεται.—5 AV₁ PV_{3m} κέντρου; V₂₃ κέντρον.—6 A μεγάλωττης; cet. μελίττης.—6 AV₁ PV_{3m} πικρότερον; V₂₃ πρότερον.—7 AP₁ V₃ ἀρτιγεννήτους; P₂ V₂ ἀρτιγενεῖτους; V₁ ἀρτιγενεῖτους καὶ τόν; A om. καὶ ante μύσχον, servant cet.—7 P₂ om. ὄν.—7 A ἐδωρήσατο; cet. ἐχαρίσατο.—11 A ἡ Χλόη; cet. artic. om.—12 AP V_{3m} ἀπέθανεν; V ἀπέθανον.

1 χλωρότερον; cf. Sappho 2.14 χλωροτέρα δὲ ποίας ἔμμι.—2 εἰς μόνην. Hr d'après Cb πρὸς μόνην; cf. § 57.—2 μόνος ἀπ' αὐτῆς. Hr supprime μόνος: "scholiastae debetur", mais Picc. remarque avec raison que Daphnis pouvait être loin de Chloé sans être seul.—7 σκύλακας. Amyot avait traduit ce mot par "chevreaux et agneaux", et Lowe remarque: «σκύλακας generally the young of dogs, here of sheeps or goats». Cette explication est tout à fait arbitraire; σκύλακες désigne ici les petits des κύνες προβατοεικοί.—8 ἐκπηδᾶ. ἐξάλλεται (Nab. conj. πάλλεται); cf. Aristoph. Nub. 1391 οἶμαί γε τῶν νεωτέρων τὰς καρδίας πηδᾶν, ὅ,τι λέξει.—11 φαρμάκων ἐγεύσατο. Cf. Mosch. II 26 καὶ ἦν ἐθέλη σε φιλεῖσαι, φεῦγε· κακὸν τὸ φίλημα, τὰ χεῖλα φάρμακον ἐντί. Cf. aussi Rousseau: Julie Lett. XIV "c'est du poison que j'ai cueilli sur tes lèvres".—14 τὰ μὲν ἴα καὶ ὁ ὑάκινθος ἀνθεῖ; cf. § 120.2.

19. Τοιαῦτα ὁ βέλτιστος Δάφνης ἔπασχε καὶ ἔλεγεν, οἷα πρῶτον γεύμενος τῶν ἔρωτος ἔργων καὶ λόγων. Ὁ δὲ Δόρχων ὁ βουκόλος, ὁ τῆς Χλόης ἐραστής, φυλάξας τὸν Δρύαντα φυτὸν κατορύττοντα πλησίον κλήματος, πρόσσειν αὐτῷ μετὰ τυρίσκων τινῶν γενικῶν καὶ τοὺς μὲν δῶρον εἶναι δίδωσι, πάλαι φίλος ὢν, ἥνικα 5 αὐτὸς ἔνεμεν· ἐντεῦθεν δὲ ἀρξάμενος ἐνέβαλε λόγον περὶ τοῦ τῆς Χλόης γάμου. Καὶ εἰ λαμβάνοι γυναῖκα, δῶρα πολλὰ καὶ μεγάλα 2 ὡς βουκόλος ἐπηγγέλλετο· ζεύγος βοῶν ἀροτήρων, σμήνη τέτταρα μελιττῶν, φυτὰ μηλεῶν πεντήκοντα, δέρμα τύρου τεμεῖν ὑποδήματα, μόσχον ἀνά πᾶν ἔτος μηκέτι γάλακτος δεόμενον· ὥστε μικροῦ 10 δεῖν ὁ Δρύας θελχθεὶς τοῖς δώροις ἐπένευσε τὸν γάμον. Ἐννοήσας 3 δὲ ὡς κρείττονος ἢ παρθένου ἀξία νυμφίου καὶ δεῖσας μὴ φωραθεὶς ποτε κακοῖς ἀνηκέστοις περιπέσοι, τὸν τε γάμον ἀνένευσε καὶ συγγνώμην ἔχειν ἠτήσατο καὶ τὰ ὀνομασθέντα δῶρα παρητήσατο.

1 A καὶ ὁ βέλτ.; cet. om. καί.—2 V₁P καὶ ἔργ. καὶ λ.; AV₂₃ om. καὶ ante ἔργ.—4-5 A πλησίον κλήματος πρόσσειν αὐτῷ μετὰ συρίγγων τινῶν γενικῶν καὶ τοὺς μὲν δῶρον; V₁ πλ. κλ. πρ. αὐ. μετὰ τυρίσκων τινῶν γενικῶν κ. τ. μ. δ; V₂ πλησίον (superscr. ἰσ. τυροῦς) δῶρον; P₁ V₃ πλησίον τυροῦς δῶρον; P₂ πλησίον δῶρον; V₃m κλήματος πρόσσειν αὐτῷ μετὰ συρίγγων τινῶν γ...κῶν καὶ τοὺς μὲν.—6 A ἐντ. δέ; V₁ ἐντ. δ'; cet. om. δέ.—6 AV₁ P₂ ἐνέβαλε; V₂₃ P₁ ἀνέβαλε.—6 A τοῦ χλ.; cet. τοῦ τῆς Χλ.—7 εἰ λαμβάνοι; cf. § 93.—8 A ἐπηγγέλλετο, superscr. α et ai ut sit ἐπαγγέλλεται; cet. ἐπηγγέλλετο.—9 μηλεῶν; cf. § 10.—12 A δ. καὶ φωραθεὶς μήποτε; cet. δ. μὴ φωρ. ποτε; Hr. cum Ch delet φωραθεὶς; Picc: παραχθεὶς.—13 περιπέσοι; cf. §§ 84 et 79.3.

1 ὁ βέλτιστος; cf. § 73.2.—2 γεύμενος. Hr conj. γευσάμενος —3 φυλάξας τὸν Δρ. φυτὸν κατορύττοντα, ayant épié le moment où Dryas plantait un arbuste. Cf. § 110.3.—3 κατορύττοντα; cf. § 3.20.—4 πλησίον κλήματος. Hr avait suspecté le mot πλησίον, mais il s'est rétracté dans son App. Cr. ad p. 252.30.—Puisque Dryas plante un arbre auprès d'un pied de vigne, on a le droit de supposer qu'il y avait aussi des vignes grimpantes à Lesbos; cf. pourtant liv. II 1.4.—4 γενικῶν; corr. Schæf. Cf. Alciphr. III 2.2 δεῖπνον ἡμῖν ἠὲ τρέπεται γενικῶν et Plat. Leg. 844 E γένναϊα σῦκα —5 δῶρον εἶναι δίδωσι; cf. § 107.—5 ἥνικα; cf. § 118.—6 ἐνέβαλε λόγον; cf. § 124 a.—9 τεμεῖν; cf. § 107.—11 θελχθεὶς τοῖς δώροις; cf. III 25.3 ἐθέλγεται τοῖς λεγομένοις et III 27.2 δῶρα... ἃ θέλξει Δρύαντα.

20. Δευτέρας δὴ διαμαρτῶν ὁ Δόρκων ἐλπίδοσθαι καὶ μάτην τυ-
 ροὺς ἀγαθοὺς ἀπολέσας, ἔγνω διὰ χειρῶν ἐπιθέσθαι τῇ Χλόῃ μόνη
 γενομένη. Καὶ παραφυλάξας ὅτι παρ' ἡμέραν ἐπὶ ποτὸν ἄγουσι
 τὰς ἀγέλας, ποτὲ μὲν ὁ Δάφνις, ποτὲ δὲ ἡ παῖς, ἐπιτεχνᾶται τέχνην
 2 ποιμένοι πρέπουσαν. Λύκου μεγάλου δέρμα λαβῶν, ὃν ταυρὸς ποτε
 6 πρὸ τῶν βοῶν μαχόμενος διέφθειρε, περιέτεινε τῷ σώματι ποδῆρες
 κατανωτισάμενος, ὡς τοὺς τ' ἐμπροσθίους πόδας ἐφηπλώσθαι ταῖς
 χερσὶ καὶ τοὺς κατόπιν τοῖς σκέλεσιν ἄχρι πτέρνης καὶ τοῦ στόμα-
 3 τος τὸ χάσμα σκέπειν τὴν κεφαλὴν ὡσπερ ἄνδρὸς ὀπίτου κράνος.
 11 Ἐκθηριώσας δὲ αὐτὸν ὡς ἓνι μάλιστα, παραγίνεται πρὸς τὴν πη-
 γήν, ἧς ἔπινον αἱ αἰγες καὶ τὰ πρόβατα μετὰ τὴν νομήν. Ἐν κοί-
 λῃ δὲ πάνυ γῆ ἦν ἡ πηγὴ καὶ περὶ αὐτὴν πᾶς ὁ τόπος ἀκάνθαις
 καὶ βάτοις καὶ ἀρκεύθῳ ταπεινῇ καὶ σχολύμοις ἡγρίωτο· ῥαδίως ἂν
 ἐκεῖ καὶ λύκος ἀληθινὸς ἔλαθε λοχῶν. Ἐνταῦθα κρύψας ἑαυτὸν ἐπε-
 15 τήρει τοῦ ποτοῦ τὴν ὥραν καὶ πολλὴν εἶχε τὴν ἐλπίδα τῷ σχήματι
 φοβήσας λαβεῖν ταῖς χερσὶ τὴν Χλόην.

21. Χρόνος ὀλίγος διαγίνεται καὶ Χλόη κατήλαυνε τὰς ἀγέλας
 εἰς τὴν πηγὴν καταλιποῦσα τὸν Δάφνιν φυλλάδα χλωρὰν κόπτοντα
 2 τοῖς ἐρίφοις τροφήν μετὰ τὴν νομήν. Καὶ οἱ κύνες, οἱ τῶν προβά-

1 V₃ διαμαρτάνων; cet. διαμαρτῶν — 2 V₂ om. μόνη. — 3 A ἐπὶ ποτόν;
 cet. ἐπὶ τὸν π. (cf. I 8.2). — 7 AV₂ P τοὺς τ' ἐμπροσθίους; V₁ τοὺς τε
 προσθίους; V₃ τοὺς ἐμπρ. — 7 A ἐφηπλώσται. — 10-11 A πηγὴν... ὅ ἦν
 ἔπινον; cet. ut editur. — 11 V₂ κοίτη. — 13 A σχολύμβροις; cet. σχολύμοις.
 — 14 A λοχῶν; V₁ λοχῶν; V₂₃ P λόχῳ. — 15 A ποταμοῦ; cet. ποτοῦ. —
 15 πολλὴν εἶχε τὴν ἐλπίδα A; cf. Introd. p. 39. — 18 A χλωρὸν.

1 μάτην τυροὺς ἀγαθοὺς ἀπολέσας. Trait caractéristique pour les
 mœurs des paysans. — 3 παραφυλάξας ὅτι; cf. § 81. — 5 Λύκου μεγάλου...
 Cf. [Eur.] Rhés. 208 λύκειον ἀμφὶ νῶτον ἄφομαι δορὰν καὶ χάσμα θηρὸς
 ἀμφ' ἐμῷ θήσω κάρφ. βάσιν τε χερσὶ προσθίαν καθαρμόσας καὶ κῶλα κώ-
 λοις, τετράπουον μιμήσομαι: λύκου κέλευθον. — 6 πρὸ τῶν βοῶν. H: ὑπέρ;
 cf. I 29.1 πρὸ τῶν βοῶν μαχόμενον. — 7 κατανωτισάμενος; cf. § 118. — 9
 σκέπειν τὴν κεφα ἦν. Cf. Verg. Aen. 11.680. — 10 ἐκθηριώσας δὲ αὐτόν.
 Cf. Eur. Bacch. 1332 ἐκθηριωθείς(α). — 10 ἓνι; cf. § 24. — 11 ἧς ἔπινον;
 cf. § 42. — 13 ἀρκεύθῳ... σχολύμοις. Ἄρκευθος = genévrier. Σχολύμοις:
 sorte de chardon, en grec moderne (ἀ)σχολυμβρός et σχολυμβροί.

των ἐπιφύλακες καὶ τῶν αἰγῶν, ἐπόμεινοι, οἷα δὲ κυνῶν ἐν ρινη-
 λασίαις περιεργία, κινούμενον τὸν Δόρκωνα πρὸς τὴν ἐπίθεσιν τῆς
 κόρης φωράσσαντες πικρὸν μάλα ὑλακτήσαντες ὥρμησαν ὡς ἐπὶ λύ-
 κον· καὶ περισχόντες πρὶν ὅλως ἀναστήναι δι' ἔκπληξιν ἔδακνον
 κατὰ τοῦ δέρματος. Τέως μὲν οὖν τὸν ἔλεγχον φοβούμενος καὶ ὑπὸ 3
 τοῦ δέρματος ἐπισκέποντος φρουρούμενος, ἔκειτο σιωπῶν ἐν τῇ 6
 λόχη· ἐπεὶ δὲ ἦ τε Χλόη πρὸς τὴν πρώτην θέαν διαταραχθεῖσα
 τὸν Δάρνιν ἐκάλεε βοηθόν, οἷ τε κύνας περισπῶντες τὸ δέριμα τοῦ
 σώματος ἤπτοντο αὐτοῦ, μέγα οὐμώξας ἰκέτευε βοηθεῖν τὴν κόρην
 καὶ τὸν Δάρνιν ἤδη παρόντα. Τοὺς μὲν κύνας δὲ ἀνακαλέσαντες †
 συνήθως ταχέως ἡμέρωσαν, τὸν δὲ Δόρκωνα, κατὰ τε μηρῶν καὶ 11
 ὤμων δεδηγμένον, ἀγαγόντες ἐπὶ τὴν πηγὴν ἀπένιψαν τὰ δῆγματα
 ἵνα ἦσαν τῶν ὀδόντων αἱ ἐμβολαί, καὶ διαμασησάμενοι φλοιὸν
 χλωρὸν πετέλας ἐπέπασαν ὑπὸ τε ἀπειρίας ἐρωτικῶν τολμημάτων 5
 ποιμενικὴν παιδιὰν νομίζοντες τὴν ἐπιβολὴν τοῦ δέρματος, οὐδὲν 15
 ὀργισθέντες, ἀλλὰ καὶ παραμυθησάμενοι καὶ μέχρι τινὸς χειραγω-
 γήσαντες ἀπέπεμψαν.

22. Καὶ ὁ μὲν κινδύνου παρὰ τοσοῦτον ἐλθὼν καὶ σωθεὶς ἐκ
 κυνός, οὐ λύκου στόματος, ἐθεράπευε τὸ σῶμα. Ὁ δὲ Δάρνις καὶ

1 ἐπιφύλακες; cf. § 119.1.—1 οἷα: O; οἷα: Columbanus.—1 AV₃
 ρινηλασίαις; cet.—σίας. — 2 νν. δ. πρὸς τὴν ἐπ. τ. κ. φωρ. π. μάλα (litt.
 LI) servantur in AV₁; cet. om. —4 A om. ἀναστήναι. —4 A ἔκπληξιν.
 —5 AV_{3m} κατὰ τοῦ δέρματος; V₁ κατὰ κράτος; V₂₃ P μετὰ κράτους.
 —5-6 A ἐπὶ τοῦ δ. ἐπισκέποντος; cet. ut editur; Hr: (τοῦ) ἐπισκέπον-
 τος — 11-12 AV_{3m} ἀνακαλέσαντες συνήθως; VP ἀνακλήσει συνήθει. —
 12 V₂ om. ἀγαγόντες; servatur in AV₁ PV_{3m}; V₃ ἄγοντες.—16 A om.
 καὶ ante παραμ. — 18 ἐκ (V₁ καὶ) κυνός, φασιν, οὐ λύκου στόμ. O; Hr
 del. φασιν; Brunck conj. ἐκ κυνός, οὐ λύκου, φασί, στόμ.

1 ρινηλασίαις; cf. § 119.2. — 5 κατὰ τοῦ δέρματος cf 11 κατὰ τε
 μηρῶν; cf. § 61.—10 τοὺς μὲν κύνας δὲ; cf. § 113. — 13 ἵνα ἦσαν τῶν
 ὀδόντων αἱ ἐμβολαί. Hr supprime ces mots: "expuncta verba... quae
 glossator adscripserat ad ἐπέπασαν".—14 ἐπέπασαν; Brunck: ἐπέπλα-
 σαν.—18-19 ἐκ κυνός, οὐ λύκου στόματος. Cf. Suidas I p. 694 ἐκ λύκου
 στόματος ἐπὶ τῶν ἀνελπίστως παρὰ τινῶν τι λαμβανόντων, κατὰ τὸν μῦ-
 θον τοῦ λύκου καὶ τοῦ γεράνου.

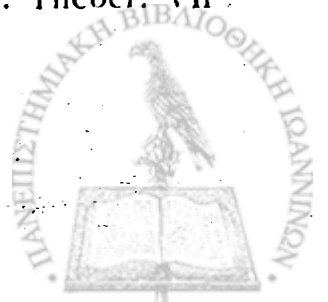

ἡ Χλόη κάματον πολὺν ἔσχον μέχρι νυκτὸς τὰς αἰγας καὶ τὰς ὄξυς
 συλλέγοντες· ὑπὸ γὰρ τοῦ δέρματος προσηθείσαι καὶ ὑπὸ τῶν κυνῶν
 2 ὕλακτισάντων ταραχθεῖσαι, αἱ μὲν εἰς πέτρας ἀνέδραμον, αἱ δὲ μέ-
 χρι καὶ τῆς θαλάσσης αὐτῆς κατέδραμον. Καίτοι γε πεπαίδευντο
 5 καὶ φωνῇ πείθεσθαι καὶ σύριγγι θέλγεσθαι καὶ χειρὸς πλαταγῆ
 3 συλλέγεσθαι· ἀλλὰ τότε πάντων αὐταῖς ὁ φόβος λίθηγιν ἐνέβαλε. Καὶ
 μόλις ὡσπερ λαγῶς ἐκ τῶν ἰχνῶν εὐρίσκοντες εἰς τὰς ἐπαύλεις
 ἦγαγον. Ἐκείνης μόνης τῆς νυκτὸς ἐκοιμήθησαν βαθῶν ὕπνον καὶ
 4 τῆς ἐρωτικῆς λύπης φάρμακον τὸν κάματον ἔσχον. Αὐτῆς δὲ ἡμέρας
 10 ἐπελθούσης πάλιν ἔπασχον παραπλήσια· ἔχαιρον ἰδόντες, ἐλυποῦντο
 ἀπαλλαγέντες, ἦλγουν, ἤθελόν τι ἦγνόουν ὅ,τι θέλουσι. Τοῦτο
 μόνον ἤδεσαν, ὅτι τὸν μὲν φίλημα, τὴν δὲ λουτρὸν ἀπώλεσεν.

23. Ἐξέκαε δὲ αὐτοὺς καὶ ἡ ὥρα τοῦ ἔτους. Ἦρος ἦν ἡδὴ τέλη
 καὶ θέρους ἀρχὴ καὶ πάντα ἐν ἀκμῇ· δένδρα ἐν καρποῖς, πεδία ἐν
 15 λητοῖς. Ἦδεῖα μὲν τεττίγων ἡχῆ, γλυκεῖα δὲ ὀπώρας ὀδμή, τερπνὴ
 2 δὲ ποιμνίων βληχῆ. Εἶκασεν ἄν τις καὶ τοὺς ποταμοὺς ἄδειν ἡρέμα
 ῥέοντας καὶ τοὺς ἀνέμους συρίττειν ταῖς πίτυσιν ἐμπνέοντας καὶ
 τὰ μῆλα ἐρῶντα πίπτειν χαμαὶ καὶ τὸν ἥλιον φιλόκαλον ὄντα πάν-

4 A καὶ τῆς θ.; cet om. καί.—† πεπαίδευντο; cf. § 19.—5 A χει-
 ροπλαταγῆ; cet. χειρὸς παταγῆ.—6 A ἐπέβαλε; cet. ἐνέβ. (V₂ ἀνέβ.).—
 7 AV₁ εἰς τὰς ἐπ.; cet. om. τὰς.—9 V₂ ἀπελθούσης.—11 ἤθελόν τι; cf.
 § 16.—13 A δ' αὐτός; cet. δὲ αὐτοῦς.—13 A ἦρος οὖν ἡδὴ; cet. ἦρος
 οὖν ἡδὴ (P₃ ἦν ἡδὴ; P₃π₁ οὖν)—15 A γλ. δὲ ὀπώρας; V₁ γλ. [καὶ ἡ τῆς
 ὀπ.]; cet. γλ. καὶ ἡ τῆς ὀπ.—15 A ὀδμή, τερπ. δὲ π. βληχῆ εἶκασεν ἄν
 τις καί; V₃ ὀδμή [τερπ. δὲ π. βλ.] εἶκασεν ἄν τις καί; V₁ ὀδμή... (de-
 sunt litt. XXII)... εἶκασ[εν ἄν] τις καί; P₁ ὀδμή... (desunt litt. XX)...
 εἶκασεν ἄν τις... εἶκασ.. τις καί; P₂ ὀδμή... (desunt litt. XV)...
 εἶκασεν ἄν τις καί; V₂ ὀδμή... (desunt litt. XXX)... καί.—16 A τοὺς
 ποταμοὺς ἄδειν ἡρέμα ῥέοντας καὶ τοὺς; V₃ τοὺς ποτ[αμοῦς] [ἄδειν ἡρέμα
 ῥέοντας] καὶ τοὺς; V₁ τοὺς ποτ[αμοῦς]... (desunt litt. XV)... καὶ τοὺς;
 P τοὺς ποταμοὺς... (desunt litt. XVIII in P₂, XX in P₁)... καὶ τοὺς;
 V₂ τοὺς ποταμοὺς καὶ τοὺς.

6 λαγῶς; cf. § 11.—7 ἐκείνης μόνης τῆς νυκτὸς; cf. § 41.—11 ἤθε-
 λόν τι. Cf. Plat. Phædr. 255 D ἐρᾷ μὲν οὖν, ὄτου δὲ ἀπορεῖ· καὶ οὔθ'
 ὅ,τι πέπονθεν οἶδεν, οὔτ' ἔχει φράσαι.—15 ὀπώρας ὀδμή. Cf. Théocr. VII
 143 πάντ' ὡσθεν θέρεος μάλα πίνος, ὡσδε δ' ὀπώρας.

τας ἀποδύειν. Ὁ μὲν δὴ Δάφνις θαλπόμενος τούτοις ἅπασιν εἰς τοὺς ποταμοὺς ἐνέβαινε· καὶ ποτὲ μὲν ἐλούετο, ποτὲ δὲ τοὺς ἐνδινεύοντας τῶν ἰχθύων ἐθήρα, πολλάκις δὲ καὶ ἔπινεν ὡς τὸ ἐνδοθεν καῦμα σθέσων. Ἡ δὲ Χλόη, μετὰ τὸ ἀμέλξαι τὰς οἷς καὶ τῶν αἰγῶν τὰς 3
πολλάς, ἐπὶ πολὺν μὲν χρόνον (πόνον) εἶχε πηγνῦσα τὸ γάλα—δει- 5
ναὶ γὰρ αἱ μυῖαι λυπῆσαι καὶ δακεῖν, εἰ διώκονται,— τὸ δὲ ἐντεῦ-
θεν ἀπολουσαμένη τὸ πρόσωπον πίτυος ἐστεφανοῦτο κλάδοις καὶ τῇ
νεβρίδι ἐζώννυτο καὶ τὸν γαυλὸν ἀναπλήσασα οἴνου καὶ γάλακτος
κοινὸν μετὰ τοῦ Δάφνιδος ποτὸν εἶχε.

24. Τῆς δὲ μεσημβρίας ἐπελθούσης ἐγένετο ἡδὴ τῶν ὀφθαλμῶν 10
ἄλωσις αὐτοῖς. Ἡ μὲν γὰρ γυμνὸν ὄρωσα τὸν Δάφνιν ἐπ' ἀθροῦν
ἐνέπιπτε τὸ κάλλος καὶ ἐτήκετο μηδὲν αὐτοῦ μέρος μέμψασθαι δυ-
ναμένη· ὁ δὲ ἰδὼν ἐν νεβρίδι καὶ στεφάνῳ πίτυος ὀρέγουσαν τὸν
γαυλόν, μίαν ᾔφετο τῶν ἐκ τοῦ ἀντροῦ Νυμφῶν ὄραν. Ὁ μὲν οὖν 2
τὴν πίτυν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἀρπάζων αὐτὸς ἐστεφανοῦτο, πρότερον 15
φιλήσας τὸν στέφανον· ἡ δὲ τὴν ἐσθῆτα αὐτοῦ λουομένου καὶ γυ-
μνωθέντος ἐνεδύετο, πρότερον καὶ αὐτὴ φιλήσασα. Ἦδη ποτὲ καὶ 3
μήλοισι ἀλλήλους ἔβαλον καὶ τὰς κεφαλὰς ἀλλήλων ἐκόσμησαν δια-
κρίνοντες τὰς κόμας· καὶ ἡ μὲν εἶκασεν αὐτοῦ τὴν κόμην, ὅτι μέ-
λαινα, μύρτοις, ὁ δὲ μήλω τὸ πρόσωπον αὐτῆς, ὅτι λευκὸν καὶ ἐνε- 20
ρευθὲς ἦν. Ἐδίδασκεν αὐτὴν καὶ συρίττειν καὶ ἀρξαμένης ἐμπνεῖν
ἀρπάζων τὴν σύριγγα τοῖς χεῖλεσιν αὐτὸς τοὺς καλάμους ἐπέτρεχε·
καὶ ἐδόκει μὲν διδάσκειν ἀμαρτάνουσαν, εὐπρεπῶς δὲ διὰ τῆς σύ-
ριγγος Χλόην κατεφίλει.

1 A ὁ μὲν δὴ δ.; cet. ὁ μὲν οὖν δ.—1 A θαλπ. τούτοις ἅπασιν; cet. θαλπ. ὑφ' ἅπασιν.—2 AV₃ ἀνέβαινε; cet. ἐνέβ. — 5 ἐπὶ πολὺν μὲν χρόνον εἶχε: O; πόνον: addidi; Wyttenbach: ἐπὶ πολὺ μὲν πόνον εἶχε; Hg: ἐπὶ πολὺν μὲν χρόνον (πράγματα) εἶχε. — 5 δεῖναι γὰρ VP; A δεῖναι δέ. — 8 ἐζώννυτο; cf. § 26. — 11 A ἐπαθροῦν; cet. ἐπανθοῦν.—14 A τῶν ἐκ τοῦ; cet. τῶν ἐν τῷ; cf. § 58.2.—14 V₂ οἴμ. οὖν.—17 V₂ πρότερον.—18 V₂ μή τοῖς (προ μήλοισι). — 18 A διακρίνοντες; cet.—ναντες. — 22 A ἐπέτρεχε; V₃ P₂ ἐπέτρεχεν; P₁ ἐπέλειχεν. — 24 V₂₁ τὴν Χλόην; cet. artic. om.

1 τὰ μῆλα... τὸν ἥλιον... Trouvailles de sophiste.—6 εἰ διώκονται; cf. § 93.—20 λευκὸν καὶ ἐνερευθὲς. Cf. Musæi II. I. 59 (58) ἄκρα δὲ χιονέων φοινίσσεται κύκλα παρειῶν ὡς βόδον ἐκ καλύκων διδυμόχροον.

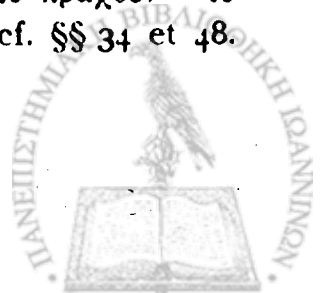

25. Συρίττοντος δὲ αὐτοῦ τὸ μεσημβρινὸν καὶ τῶν ποιμνίων σκια-
 ζομένων, ἔλαθεν ἡ Χλόη κατανυστάξασα. Φωράσας τοῦτο ὁ Δά-
 φνις καὶ καταθέμενος τὴν σύριγγα πᾶσαν αὐτὴν ἐβλεπεν ἀπλήστως,
 2 οἷα μηδὲν αἰδούμενος, καὶ ἅμα κρύφα ἡρέμα ὑπεφθέγγετο· «Οἷοι
 5 καθεύδουσιν ὀφθαλμοί, οἷον δὲ ἀποπνεῖ τὸ στόμα· οὐδὲ τὰ μῆλα
 τοιοῦτον, οὐδὲ αἱ λόχμαι. Ἀλλὰ φιλήσαι δέδοικα· δάκνει τὸ φί-
 λημα τὴν καρδίαν καὶ ὥσπερ τὸ νέον μέλι μαίνεσθαι ποιεῖ· ὀκνῶ
 3 δὲ μὴ καὶ φιλήσας αὐτὴν ἀφυπνίσω. Ὡ λάλων τεττίγων· οὐκ ἐά-
 σουσιν αὐτὴν καθεύδειν μέγα ἡχοῦντες. Ἀλλὰ καὶ οἱ τράγοι τοῖς
 10 κέρασι παίουσι μαχόμενοι· ὃ λύκων ἀλωπέκων δειλοτέρων, οἱ τού-
 τος οὐχ ἤρπασαν».

26. Ἐν τοιούτοις ὄντος αὐτοῦ λόγοις, τέττιξ φεύγων χελιδόνα
 θηρᾶσαι θέλουσαν κατέπεσεν εἰς τὸν κόλπον τῆς Χλόης· καὶ ἡ χε-
 λιδῶν ἐπομένη τὸν μὲν οὐκ ἠδυνήθη λαβεῖν, ταῖς δὲ πτέρυξιν ἐγ-
 15 γὺς διὰ τὴν δίωξιν γενομένη τῷ παρεῖων αὐτῆς ἤψατο. Ἡ δέ, οὐκ
 2 εἰδύια τὸ πραχθέν, μέγα βοήσασα τῶν ὕπνων ἐξέθορεν. Ἴδοῦσα δὲ
 καὶ τὴν χελιδόνα ἔτι πλησίον πετομένην καὶ τὸν Δάφνιν ἐπὶ τῷ

1 A συρίττοντος δὲ αὐτοῦ τὸ μεσ. (αὐτοῦ non certum est); V₁ συ-
 ρίττον[τος δὲ κατὰ τὸ] μεσ.; V₂₃ P συρίττοντος δὲ κατὰ τὸ μεσ.—4 A αἰ-
 δούμενος... μα κρύφα ἡρέμα ὑπεφθ.: cet. αἰδ. καὶ ἅμα κρύφα ἡρέμα;
 V_{3m} καὶ αὐτῇ προ κρύφα.—4 V₁ ut cet. οἷοι καθ.—6 A φιλήσαι δέδ;
 V₁ φιλεῖν μὲν] δέδ.; V₂₁ P φιλεῖν μὲν δέδ.—8 AV₁ δὲ μὴ καὶ; cet. om.
 δέ:—10 V₃ καὶ ἀλωπ.—12 AV₁ τοιούτοις; cet. τούτοις.—13 A τῆς Χλόης:
 cet. artic. om.—14 ἐπομένη: O; V_{3m} ἐπ' ἐκείνη.—17 V₂ πεζομένην.

4 κρύφα ἡρέμα. H. et Hr rejettent κρύφα d'après Struve qui le
 considère comme une glose. Un des amis de Villoison avait proposé
 de substituer καθ' αὐτόν à κρύφα; Picc. lit καὶ ἅμα ὡς ἀνυστόν ἡρ. ὑπ.
 d'après Xen. An. 1.8.11. — 6 οὐδὲ αἱ λόχμαι: O; Hr: οὐδὲ αἱ ὄχμαι:
 cette correction avait déjà été proposée par Wyttenbach. — 6 δά-
 κνει τὸ φίλημα. Picc. rappelle les baisers "trop âpres, trop pénétrants"
 de la Julie de Rousseau, qui rendent furieux Saint-Preux (Lett. XIV).
 —7 ὥσπερ τὸ νέον μέλι μαίνεσθαι ποιεῖ. La comparaison est très juste
 et très heureuse. Cette qualité de certaines sortes de miel dépend
 des plantes qui le fournissent. Cf. Plin. N.H. 21. 13. 45 § 77 et Xen.
 An. 4. 8. 20. — 10 παίουσι; H. et Hr: παταγοῦσι. — 16 τὸ πραχθέν = τὸ
 συμβάν; cf. Plat. Prot. 324 B.—16 τῶν ὕπνων ἐξέθορεν: cf. §§ 34 et 48.

ὄρει γελῶντα, τοῦ φόβου μὲν ἐπαύσατο, τοὺς δὲ ὀφθαλμοὺς ἀπέματ-
 τεν ἔτι καθεύδειν θέλοντας. Καὶ ὁ τέτιξ ἐκ τῶν κόλπων ἐπήχησεν 3
 ὅμοιον ἰκέτῃ χάριν ὁμολογοῦντι τῆς σωτηρίας Πάλιν οὖν ἡ Χλόη
 μέγα ἀνεβόησεν, ὁ δὲ Δάφνις ἐγέλασε· καὶ προφάσεως λαβόμενος
 καθήκεν αὐτῆς εἰς τὰ στέρνα τὰς χεῖρας καὶ ἐξάγει τὸν βέλτιστον 5
 τέτιγα μηδὲ ἐν τῇ δεξιᾷ σιωπῶντα. Ἡ δὲ ἤδετο ἰδοῦσα καὶ ἐφί-
 λησε λαβοῦσα καὶ αὐθις ἐνέβαλε τῷ κόλπῳ λαλοῦντα.

27. Ἐτερψεν αὐτοὺς ποτε φάττα βουκολικὸν ἐκ τῆς ὕλης φθεγ-
 ξαμένῃ. Καὶ τῆς Χλόης ζητούσης μαθεῖν ὅ,τι λέγει, διδάσκει αὐτὴν
 ὁ Δάφνις μυθολογεῖν τὰ θρυλούμενα· «Ἦν παρθένος, παρθένε, οὕτω 2
 καλή, καὶ ἔνεμε βοῦς πολλὰς οὕτως ἐν ὕλῃ. Ἦν δὲ ἄρα καὶ ᾠδική, 11
 καὶ ἐτέρποντο αἱ βόες αὐτῆς τῇ μουσικῇ· καὶ ἔνεμεν οὔτε καλαύ-
 ροπος πλῆγῃ οὔτε κέντρου προσβολῇ, ἀλλὰ καθίσασα ὑπὸ πίτυν
 καὶ στεφανωσαμένη πίτυϊ, ἤδε Πάνα καὶ τὴν Πίτυν· καὶ αἱ βόες τῇ 14
 φωνῇ παρέμενον. Παις οὐ μακρὰν νέμων βοῦς, καὶ αὐτὸς καλὸς καὶ 3

3 A οἰκέτῃ; V₂₃ ἰκέτι; V₁ P ἰκέτῃ.—6-7 VP καὶ ἐφίλ. λαβ. καὶ αὐ.
 ἐνέβ. (V₁ ἐνέβαλε; V₂₃ P ἐνέβαλλε) τῷ κ.; V_{3m} addit καὶ ante λαβ.; A
 καὶ ἐφίλ. καὶ λαβ. ἔβαλεν αὐθις· τῷ κ. — 8 AV_{3m} ποτέ; cet. τότε. — 8
 AV_{3m} βουκολικόν; cet. βουκολική.—9 A καὶ τῆς; cet. om. τῆς.—10 μυ-
 θολογεῖν O; Huet: μυθολογῶν.—10 A ἦν παρθένε παρθένος οὕτω κ. κ. ἐν.
 β. π. οὕτως ἐν ὕλῃ. ἦν δὲ ἄρα; V₁ ἦν παρθένος [παρθένε] (V_{1m} ἴσ. ὡς
 οὐ) κ. ἐν. [βοῦς] πολλαῖς οὕτω[ς] ἐν ἡλικίᾳ (superscr. ὕλῃ) ἦν ἄρα; V₂₃ P
 ἦν παρθένος παρθένε οὕτω κ. κ. ἐν. β. π. οὕτως ἐν ἡλικίᾳ. ἦν ἄρα; V_{3m}
 ὕλῃ pro ἡλικίᾳ.—12 A αἱ (superscr. αἱ) βόες ἐπ' αὐτῆς τῇ μ.; cet. αἱ
 βόες αὐτῆς τῇ μ. (V₁ om. αἱ). —13 A ἐπὶ πίτυν; cet. ὑπὸ π.—15 A καὶ
 ᾠδ.; cet. om. καλ.

4 ἀνεβόησεν; Hr: ἐβόησεν. — 9 τῆς Χλόης ζητούσης μαθεῖν... διδά-
 σκει αὐτήν; cf. § 110.2. — 10 ἦν παρθένος... οὕτω καλή. Ch: "imitatus
 nobilissimum locum Platonis in Phaedro p. 237 B ἦν οὕτω δὴ παῖς...
 μάλα καλὸς scripsisse videtur ἦν οὕτω δὴ, παρθένε, παρθένος καλή".
 Cette correction a été adoptée par H. et Hr, mais sans le δὴ. Le
 rapprochement est juste, mais il n'y a pas lieu de bouleverser le
 texte traditionnel.—12 οὕτως ἐν ὕλῃ. Hr rejette οὕτως: "expunxi dit-
 tographiam". Et pourtant, la comparaison se continue, et cet οὕτως
 en introduit précisément le second point.

ῥοδικὸς ὡς ἡ παρθένος, φιλονεικήσας πρὸς τὴν μελωδίαν, μείζονα
 ὡς ἀνὴρ, ἤδειαν ὡς παῖς φωνὴν ἀντεπεδείξατο καὶ τῶν βῶν ὀκτὼ
 4 τὰς ἀρίστας ἐς τὴν ἰδίαν ἀγέλην θέλξας ἀπεβουκόλησεν. Ἄχθεται
 ἡ παρθένος τῇ βλάβῃ τῆς ἀγέλης, τῇ ἥττη τῆς ῥοδῆς· καὶ εὐχεται
 5 τοῖς θεοῖς ὄρνις γενέσθαι, πρὶν οἴκαδε ἀφικέσθαι. Πείθονται οἱ θεοὶ
 καὶ ποιοῦσι τήνδε τὴν ὄρνιν, ὄρειον ὡς ἡ παρθένος, μουσικὴν ὡς
 ἐκείνη. Καὶ ἔτι νῦν ἄδουσα μὴνύει τὴν συμφορὰν, ὅτι βοῦς ζητεῖ
 πεπλανημένας.»

28. Τοιάςδε τέρψεις αὐτοῖς τὸ θέρος παρῆχε. Μετοπώρου δὲ
 10 ἀκμάζοντος καὶ τοῦ βότρου, Τύριοι ληστὰὶ Καρικὴν ἔχοντες ἡμιο-
 λίαν, ὡς ἂν μὴ δοκοῖεν βάρβαροι, προσέσχον τοῖς ἀγροῖς· καὶ ἐκ-
 θάντες σὺν μαχαίραις καὶ ἡμιθωρακίοις κατέσυρον πάντα τὰ εἰς χει-
 ρας ἐλθόντα, οἶνον ἀνθοσμίαν, πυρὸν ἄφθονον, μέλι ἐν κηρίοις· ἴλα-
 2 σάν τινὰς καὶ βοῦς ἐκ τῆς Δόρκωνος ἀγέλης. Λαμβάνουσι καὶ τὸν
 15 Δάφνιν ἀλύοντα παρὰ τὴν θάλασσαν· ἡ γὰρ Χλόη βραδύτερον ὡς
 κόρη τὰ πρόβατα ἐξῆγε τοῦ Δρύαντος, φόβῳ τῶν ἀγερώχων ποι-
 μένων. Ἰδόντες δὲ μεράκιον μέγα καὶ καλὸν καὶ κρείττον τῆς ἐξ
 ἀγρῶν ἀρπαγῆς, μηκέτι μηδὲν μηδὲ εἰς τὰς αἴγας, μηδὲ εἰς τοὺς

1 A φιλονεικ. πρὸς; cet. om. πρὸς, servat V_{3m}.—2 A om. τῶν. —
 6 AV₁ P₂ τήνδε τήν; V₂₃ P₁ om. τήν. — 6 A ὄρειον ἡ παρθένος; cet.
 ὄρειον ὡς παρθένον. — 7 ὡς ἐκείνην O; corr. Cr.—10 A τύριοι.—11 AV₁
 ὡς ἂν δοκοῖεν; V_{3m} ἴσως μὴ; cet. ἴσως μὴ δοκοῖεν; cf. § 88. — 14 AV₁
 καὶ τόν; cet. om. τόν—15 O: περι τὴν θάλ. (V₂ περι τὴν ἀλύοντα θάλ.);
 corr. Cb.—15-16 AV_{3m} ὡς κόρη; cet. ὡς γυνή. — 17 A καὶ κρ.; cet. om.
 καί.—18 AV₁ μηκ. μηδὲν μηδέ; cet. om. μηδέ; Hr: μηκ. μήτε... μήτε.

2 ἤδειαν: Hr et Picc. d'après Cb: ἠδῖονα. correction inadmis-
 sible, car la voix de ce garçon ne pouvait pas être plus douce que
 celle de la jeune fille, par le fait seul que c'était la voix d'un en-
 fant.—6 τήνδε τὴν ὄρνιν; Picc: τὴν δύστηνον ὄρνιν.—6-7 ὡς ἡ παρθένος...
 ὡς ἐκείνη; Se., Hr. et Picc: ὡς παρθένον... ὡς ἐκείνην.—7 τὴν συμφορὰν.
 ὅτι...; cf. § 82.—9 τοιάςδε; cf. § 76.2.—10 καὶ τοῦ βότρου; Bernard:
 τοῦ β. (περκάζοντος). — 11 βάρβαροι. Vill: "sic passim Tyrii dicuntur
 βάρβαροι et πειραταὶ apud Xen. Eph."—12 σὺν μαχαίραις; cf. § 67. —
 13 οἶνον ἀνθοσμίαν; cf. IV 10.3 ἀνθοσμίας οἶνος Λέσβιος ποθῆναι κάλλι-
 στος οἶνος. — 14 τινὰς καὶ βοῦς; cf. § 76.8. — 15 βραδύτερον; cf. § 14.—
 16 τοῦ Δρύαντος, Nab: τὰ Δρύαντος. — 16 τῶν ἀγερώχων; cf. § 118.

ἄλλους ἀγροὺς περιεργασάμενοι, κατήγον αὐτὸν ἐπὶ τὴν ναῦν κλάοντα καὶ ἠπορημένον καὶ μέγα Χλόην καλοῦντα. Καὶ οἱ μὲν τὸ 3
 πείσμα ἄρτι ἀπολύσαντες καὶ ταῖς κώπαις ἐμβαλόντες, ἀπέπλεον εἰς
 τὸ πέλαγος· Χλόη δὲ κατήλαυε τὸ ποίμνιον, σύριγγα καινὴν τῇ
 Δάφνιδι δῶρον κομίζουσα. Ἰδοῦσα δὲ τὰς κίγας τεταραγμένας καὶ 5
 ἀκούσασα τοῦ Δάφνιδος αἰεὶ μείζον αὐτὴν βοῶντος, προβάτων μὲν
 ἀμελεῖ καὶ τὴν σύριγγα ρίπτει, δρόμῳ δὲ πρὸς τὸν Δόρκωνα πα-
 ραγίνεται δεησομένη βοηθεῖν.

29. Ὁ δὲ ἔκειτο πληγαῖς νεανικαῖς συγκεκομμένος ὑπὸ τῶν λη-
 στῶν καὶ ὀλίγον ἐμπνέων αἵματος πολλοῦ χεομένου. Ἰδὼν δὲ τὴν 10
 Χλόην καὶ ὀλίγον ἐκ τοῦ πρότερον ἔρωτος ἐμπύρευμα λαβὼν, «Ἐγὼ
 μὲν, εἶπε, Χλόη, τεθνήξομαι μετ' ὀλίγον· οἱ γὰρ με ἀσεβεῖς ληστὰι
 πρὸ τῶν βοῶν μαχόμενον κατέκοψαν ὡς βοῦν· σὺ δέ μοι καὶ Δά-
 φνιν σῶσον κάμοι τιμώρησον κακείνους ἀπόλεσον. Ἐπαίδευσά 2
 βοῦς ἦλθ' οὐ σύριγγος ἀκολουθεῖν καὶ διώκειν τὸ μέλος αὐτῆς κἄν νέ- 15
 μωνταί· που μακράν. Ἰθι δὴ, λαβοῦσα τὴν σύριγγα ταύτην, ἔμπνευ-

1 AV₁P περιεργασάμενοι; V₂₃ περιεργαζόμενοι. — 1 AV₁ ἐπὶ τὴν
 ναῦν; cet. εἰς τὴν ν. — 3 ταῖς κώπαις ἐμβαλόντες; cf. § 49. — 5 AV_{3m}
 δάφν. δῶρον κομ.; cet. om. δῶρον. — 6 AV_{3m} αὐτήν; cet. αὐτῇ. — 6 A
 παραθαντων; cet. προβάτων. — 10 AV_{3m} χεομένου; VP φερομένου. — 10
 VP ἰδὼν δὲ καὶ τὴν; A om. καί.—11-12 V₂ ἄγει μὲν Χλόη εἶπε.—13 VP
 πρὸ τῶν βοῶν μαχόμενον; A πρὸ τῶν βοῶν μαχόμενοι. — 13 AP σὺ δέ
 μοι; V₁ σοῦ (erat σοί) δέ μοι; V₂₃ σοὶ δέ μοι; V_{3m} ἴσ. σύ. — 16 A ποι
 (: non certum est); VP μοι (in V₃ superscr. ποι); Hr: που. — 16 ἴθι
 δὴ VP; V_{3m} ἴσθι; A ἴσθι δέ; cf. Introd. p. 40.—16 V₂₃P om. ταύτην;
 servant AV₁.

7 τὴν σύριγγα ρίπτει. Cf. II 21.1 τὴν σύριγγα ἔρριμμένην (situation
 analogue) et I 17.4 ἔρριπτο καὶ ἡ σύριγγ. — 9 πληγαῖς νεανικαῖς. Cf. II
 35.3 ἐνέπνει... πολὺ καὶ νεανικόν; IV 35.1 μέγα καὶ νεανικόν ἐκβοᾷ. Cf.
 aussi Aristoph. Vesp. 1307 κάτυπτεν ἐμέ νεανικῶς.—10 χεομένου. Cf. I
 4.3 ὕδωρ ἀναβλύζον ρεῖθρον ἐποῖει χεόμενον; III 21.3 χεομένης τῆς φω-
 νῆς. Picc. cite à l'appui de la leçon φερομένου le passage suivant de
 Plutarque: Agés. 27 αἵματος δὲ πολλοῦ φερομένου καὶ βέροντος ἀνεπι-
 σκέτως. Nab. propose de lire αἵματι πολλῷ βέρομενος d'après la correc-
 tion de Ch au liv. III 19.2 καὶ αἵματι βεύσεται πολλῷ. — 12 τεθνήξομαι;
 cf. § 27. — 13 σὺ δέ μοι. Hr supprime μοι; H. et Picc. lisent d'après
 Ch: σὺ δ' ἄμα.

σον αὐτῇ μέλος ἐκείνο ὃ Δάφνιν μὲν ἐγὼ ποτε ἐδίδαξάμην, σὲ δὲ Δάφνις· τὸ δὲ ἐντεῦθεν τῇ σύριγγι μελήσει καὶ τῶν βοῶν τὰς ἐκεῖ.

- 3 Χαρίζομαι δέ σοι καὶ τὴν σύριγγα αὐτήν, ἣ πολλοὺς ἐρίζων καὶ
βουκόλους ἐνίκησα καὶ αἰπόλους. Σὺ δὲ ἀντὶ τούτων καὶ ζῶντα ἔτι
5 φίλησον καὶ ἀποθανόντα κλαῦσον· κἂν ἴδῃς ἄλλον νέμοντα τὰς
βοῦς ἐμοῦ μνημόνευσον.»

- 30 Δόρκων μὲν τοσαῦτα εἰπὼν καὶ φίλημα φιλήσας ὕστατον,
ἀφῆκεν ἅμα τῇ φιλήματι καὶ τῇ φωνῇ τὴν ψυχὴν. Ἡ δὲ Χλόη
λαβοῦσα τὴν σύριγγα καὶ ἐνθείσα τοῖς χεῖλεσιν ἐσύριξε μέγιστον ὡς
10 ἡδύνατο· καὶ αἱ βόες ἀκούουσι καὶ τὸ μέλος γνωρίζουσι· καὶ ὄρμη
2 μιᾶ μυκησάμεναι πηδῶσιν εἰς τὴν θάλασσαν. Βικίου δὲ πηδῆματος
εἰς ἓνα τοῖχον τῆς νεῶς γενομένου καὶ ἐκ τῆς ἐμπτώσεως τῶν βοῶν
κοίλης τῆς θαλάσσης διαστάσης, τρέπεται μὲν ἡ ναῦς καὶ τοῦ κλύ-
δωνος συνιόντος ἀπόλλυται, οἱ δὲ ἐκπίπτουσιν οὐχ ὁμοίαν ἔχοντες
3 ἐλπίδα σωτηρίας. Οἱ μὲν γὰρ λησταὶ τὰς μαχαίρας παρήρτηντο καὶ
16 τὰ ἡμιθωράκια (τὰ) λεπιδωτὰ ἐνεδέδυντο καὶ κνημιῶδας εἰς μέσσην
κνήμην ὑπεδέδεντο· ὁ δὲ Δάφνις ἀνυπόδετος, ὡς ἐν πεδίῳ νέμων,
4 καὶ ἡμίγυμνος, ὡς ἔτι τῆς ὥρας οὔσης καύματος. Ἐκείνους μὲν οὖν
ἐπ' ὀλίγον νηξαμένους τὰ ὄπλα κατήνεγκεν εἰς βυθόν· ὁ δὲ Δάφνις
20 τὴν μὲν ἐσθῆτα βραδίως ἀπεδύσατο, περὶ δὲ τὴν νῆξιν ἔκαμινεν, οἷα

1-2 A ἐδίδαξάμην ἐντεῦθεν; c. l. ἐδ. σὲ δὲ δάφνις τὸ δὲ ἐντ.
—3 δέ σοι AV₁ cet. om. σοι.—3 V₂ ἐρίφων pro ἐρίζων.—4 A ἀντὶ τῶνδε;
cet. ἀντὶ τούτων; cf. § 76.—7 A δόρ. δέ; cet. δόρ. μὲν; Cb. (καὶ) δόρ.
μὲν; Hr: δόρ. μὲν (δὴ)—8 V₂P ἅμα καὶ τῇ; AV₁₃ om. καὶ.—9 A ἐν-
θείσα (corr. m. sec. ἐνθήσα); cet. ἐνθείσα.—9 A μέγιστος.—10 ἡδύνατο;
cf. § 16.—12 A ἐκπτώσεως; cet. ἐμπτώσεως.—13 A διαστάσης; V₂ δια-
στάσεως; cet. διαστάσης.—13 στρέφεται: O: τρέπεται: Nαδ.—16 (τὰ):
add. Hr.—16-17 ἐνεδέδυντο . . . ὑπεδέδεντο; cf. § 19.—17 ἀνυπόδετος cf.
§ 118.—18 καύματος: O; Bernard: καυματώδους.—19 A ὑπ' ὄλ.—20 A
ἀπεδύσατο: cet. ἀπεδύετο—20 AV₂ ἔκαμινεν; cet. ἔκαμινεν.

1 ἐδίδαξάμην; cf. § 77.1.—8 καὶ τῇ φωνῇ. Hr supprime ces mots
(exrunxi glossam), mais il a tort. Notez le chiaste: εἰπὼν-φιλήσας,
φιλήματι-φωνῇ. —9 μέγιστον ὡς ἡδύνατο. H. Hr et Picc: ὡς ἡδύνατο
μέγιστον d'après Cb.—10 ἀκούουσι. Cf. Plin. N. H. 8,51. 77 § 208.—15
τὰς μαχαίρας παρήρτηντο; cf. II 3.1 πῆραν ἐξηρτημένους.

πρότερον νηχόμενος ἐν ποταμοῖς μόνοις. Ἵστερον δὲ παρὰ τῆς ὕ
 ἀνάγκης τὸ πρακτέον διδαχθεὶς εἰς μέσας ὤρμησε τὰς βοῦς καὶ βοῶν
 δύο κεράτων ταῖς δύο χερσὶ λαβόμενος ἐκομίζετο μέσος ἀλύπως καὶ
 ἀπόνως ὡσπερ ἐλαύνων ἄμαξαν. Νήχεται δὲ ἄρα βοῦς ὅσον οὐδὲ ὅ
 ἄνθρωπος· μόνων λείπεται τῶν ἐνύδρων ὀρνίθων καὶ αὐτῶν ἰχθύων. ὅ
 Οὐδ' ἂν ἀπόλοιτο βοῦς νηχόμενος, εἰ μὴ τῶν χηλῶν οἱ ὄνυχες πε-
 ριπέσοιεν διάβροχοι γενόμενοι. Μαρτυροῦσι τῇ λόγῳ μέχρι νῦν πολ-
 λοὶ τόποι τῆς θαλάσσης βοῶς πόροι λεγόμενοι.

31. Ἐκσώζεται μὲν δὴ τοῦτον τὸν τρόπον ὁ Δάφνης δύο κινδύ-
 νους παρ' ἐλπίδα πᾶσαν διαφυγών, λησθηρίου καὶ ναυαγίου. Ἐξε- 10
 λθὼν δὲ καὶ τὴν Χλόην ἐπὶ τῆς γῆς γελῶσαν ἅμα καὶ θακρύουσαν
 εὐρών, ἐμπίπτει τε αὐτῆς τοῖς κόλποις καὶ ἐπυρθάνετο τί βουλο-
 μένη συρίσειεν. Ἡ δὲ αὐτῇ διηγρεῖται πάντα· τὸν ὁρόμον τὸν ἐπὶ 2
 τὸν Δόρκωνα, τὸ παίδευμα τὸ τῶν βοῶν, πῶς κελευσθεῖη συρίσαι
 καὶ ὅτι τέθνηκε Δόρκων· μόνον αἰδεσθεῖσα τὸ φίλημα οὐκ εἶπεν. 15
 Ἔδοξε δὴ τιμῆσαι τὸν εὐεργέτην· καὶ ἐλθόντες μετὰ τῶν προση-
 κόντων Δόρκωνα θάπτουσι τὸν ἄθλιον. Γῆν μὲν οἷν πολλὴν ἐπέθε- 3
 σαν, φυτὰ δὲ ἡμέρα πολλὰ ἐφύτευσαν καὶ ἐξήρτησαν αὐτῇ τῶν ἔρ-
 γων ἀπαρχάς· ἀλλὰ καὶ γάλα κατέσπεισαν καὶ βότρυς κατέθλιψαν
 καὶ σύριγγας πολλὰς κατέκλασαν. Ἠκούσθη καὶ τῶν βοῶν ἐλεεινὰ 4
 μυκήματα καὶ ὁρόμοι τινὲς ὠφθησαν ἅμα τοῖς μυκήμασιν ἄτακτοι· 21
 καὶ ὡς ἐν ποιμέσιν εἰκάζετο καὶ αἰπόλοις, ταῦτα θρηῆνος ἦν τῶν
 βοῶν ἐπὶ βουκόλῳ τετελευτηκότι.

2-3 βοῶν δύο κεράτων; cf. *Introd.* p. 41. —5 μόνων; Ch; O: μόνον.
 —5 ὀρνίθων *deest* in VP; *servant* AV_{3m}. —5 καὶ αὐτῶν; O; *corr.* Cr.
 —7 A *περιπέσειε*; *cet.* *περιπέσοιεν*; *Nah.* *conij.* *περὶσαπεῖεν*. —8 VP *λε-*
γόμενοι; A *γενόμενοι*. 9 A *καὶ σῶζεται*; *cet.* *ἐκσώζεται*. —10 V₂ *διαφευ-*
γών; V₃ *φυγών*; *cet.* *διαφυγών*. —10 *ναυαγίου*: O; Ch *conij.* *ναυαγίας*;
 cf. § 118. —12 *τε αὐτῆς* AV_{13P}; V₂ *δὲ αὐτῆς*. —14 A *τὸ τῶν*; *cet.* *om.*
τό. —16 A *ἔδοξε δέ*; *cet.* *ἔδ. δὴ*. —17 *ἐπέθεσαν*; cf. § 25. —19 *βότρυς*; cf. § 12.

6 βοῦς νηχόμενος; cf. § 30. — 11 *γελῶσαν ἅμα καὶ θακρύουσαν*. Cf.
Hom. II. 6.484 *θακρύνεν γελᾶσασα*. —18 *φυτὰ . . . ἐφύτευσαν*. Cf. *Hom.* II.
 6.419 *περὶ δὲ πελέας ἐφύτευσαν*. —22-23 *θρηῆνος ἦν τῶν βοῶν*. Cf. *Theocrit.*
 I 74 *πολλὰί οἱ παρ' ποσσὶ βέε, πολλοὶ δὲ τε τῆροι, πολλὰί δὲ αὐτὰ δαμά-*
λαι καὶ πόρτιες ὠδύραντο.

32. Μετὰ δὲ τὸν Δόρκωνος τάφον λούει τὸν Δάφνιν ἢ Χλόην
 πρὸς τὰς Νύμφας ἀγαθοῦσα, εἰς τὸ ἄντρον εἰσαγαθοῦσα. Καὶ αὐτὴ,
 τότε πρῶτον Δάφνιδος δρῶντος ἐλούσατο τὸ σῶμα, λευκὸν καὶ κα-
 2 θαρὸν ὑπὸ κάλλους καὶ οὐδὲν λουτρῶν ἐς κάλλος δεόμενον· καὶ
 5 ἄνθη τε συλλέξαντες, ὅσα ἄνθη τῆς ὥρας ἐκείνης, ἐστεφάνωσαν τὰ
 ἀγάλματα καὶ τὴν τοῦ Δόρκωνος σύριγγα τῆς πέτρας ἐξήρτησαν
 ἀνάθημα. Καὶ μετὰ τοῦτο ἐλθόντες ἐπεσκόπουν τὰς αἰγας καὶ τὰ
 3 πρόβατα· τὰ δὲ πάντα κατέκειτο μήτε νεμόμενα μήτε βληχώμενα,
 ἀλλ', οἶμαι, τὸν Δάφνιν καὶ τὴν Χλόην ἀφανεῖς ὄντας ποθοῦντα.
 10 Ἐπειδὴ γοῦν ὀφθέντες καὶ ἐβόησαν τὸ σύνηθες καὶ ἐσύρισαν, τὰ
 μὲν (ποίμνια) ἀναστάντα ἐνέμετο, αἱ δὲ αἰγες ἐσκίρτων φριμασσό-
 4 μенаι, καθάπερ ἠδόμεναι σωτηρία συνήθους αἰπόλου. Οὐ μὴν ὁ
 Δάφνις χαίρειν ἔπειθε τὴν ψυχὴν, ἰδὼν τὴν Χλόην γυμνὴν καὶ τὸ
 πρότερον λανθάνον κάλλος ἐκκεκαλυμμένον. Ἦλγει τὴν καρδίαν
 15 ὡς ἐσθιομένην ὑπὸ φαρμάκων· καὶ αὐτῇ τὸ πνεῦμα ποτὲ μὲν λά-
 βρον ἐξέπνει καθάπερ τινὸς διώκοντος αὐτόν, ποτὲ δὲ ἐπέλειπε κα-
 5 θάπερ ἐκδαπανηθὲν ἐν ταῖς προτέραις ἐπιδορμαῖς. Ἐδόκει τὸ λου-
 τρὸν εἶναι τῆς θαλάσσης φρενιώτερον· ἐνόμιζε τὴν ψυχὴν ἔτι παρὰ
 20 τοῖς λησταῖς μένειν, οἷα νέος καὶ ἄγροικος καὶ ἔτι ἀγνωσῶν τὸ ἔρω-
 τος ληστήριον.

1 AV₁ μετὰ δὲ τὸν δόρκ.; cet. μετὰ τὸν τοῦ δόρκ. — 2 AV₁₂ P₂ εἰς
 τὸ ἄντρον (in V₂ superscr. ἰσ. λουτρὸν); V₁ P₁ εἰς τὸ λουτρὸν. — 3 A
 ἔλουσα τὸ σῶμα; cet. ut editur.—4 O: οὐδέ; οὐδέν: Cb. — 7 A ἐσκό-
 πουν; cet. ἐπεσκ.— 10 A ἐπεὶ γοῦν; cet. ἐπειδὴ γοῦν; Hr: ἐπειδὴ οὖν.—
 11 (ποίμνια): add. Hr.—12 AV₁ V_{3m} συνήθους; V₂₃ συνήθει; P συνήθη
 (in P₁ superscr. ει).—13 A om. τό.—15 O: αὐτὸ τὸ πν.; corr. Brunck.
 —16 V₂₃ P αὐτόν; AV₁ αὐτὸ (in A litt. το non certae sunt).—17 ἐπέ-
 λειπε; cf. Introd. p. 40.—17 O: προτέραις; Cr: πρότερον.—20 AV₁ καὶ
 ἄγρ.; cet. om. καί.

15 φαρμάκων. Cf. I 18.2 ἄρα φαρμάκων ἐγεύσατο Χλόη μέλλουσά με
 φιλεῖν;—20 τὸ ἔρωτος ληστήριον. Mauvais goût de sophiste. Cela rap-
 pelle le style du marquis de Mascarille dans les Précieuses ridicules.

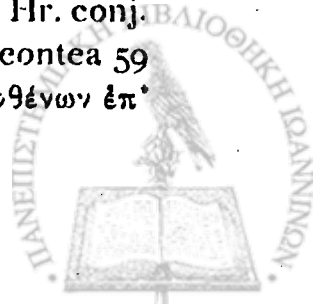

ΛΟΓΟΣ Β΄.

1. Ἦδη δὲ τῆς ὀπώρας ἀκμαζούσης καὶ ἐπείγοντος τοῦ τρυ-
γητοῦ, πᾶς ἦν κατὰ τοὺς ἀγρούς ἐν ἔργῳ. Ὁ μὲν ληνοὺς ἐπε-
σκεύαζεν, ὁ δὲ πίθους ἐξεκάθαιρεν, ὁ δὲ ἀρρίχους ἔπλεκεν· ἔμελέ 2
τινι ὄρεπάνης μικρᾶς ἐς βότρυος τομὴν καὶ ἐτέρῳ λίθου θλίψαι τὰ
ἔνοια τῶν βοτρώων δυναμένου καὶ ἄλλῳ λύγου ξηρᾶς πληγαῖς κα- 5
τεξασμένης, ὡς ἂν ὑπὸ φωτὶ νύκτωρ τὸ γλεῦκος φέροιτο. Ἀμελήσαν-
τες οὖν καὶ ὁ Δάφνις καὶ ἡ Χλόη τῶν προβάτων καὶ τῶν αἰγῶν χειρὸς
ὠφέλειαν ἄλλοις μετεδίδοσαν. Ὁ μὲν ἐβάσταζεν ἐν ἀρρίχοις βότρυς

3 AV₁ ἔπλεκεν ; cet. ἐπελέκιζεν. — V₂ τὰ ἔνοια. — A λόγου. — 6 A οὖν
ὁ ; cet. οὖν καὶ ὁ. — 8 O : ἀλλήλοισι μετεδ. ; corr. Cb. — 8 A ἐδάπτειζεν.

1 τῆς ὀπώρας ἀκμαζούσης. Ὀπώρα, c'était l'arrière-saison, les der-
niers jours de l'été, à partir de la canicule. Longus oublie pourtant
qu'il avait placé l'épisode des pirates (I 28) en plein automne : με-
τοπώρου ἀκμάζοντος. — 2 πᾶς ἦν ... ἐν ἔργῳ. Cf. Lucian. De conscrib.
hist. 3 οἱ Κορίνθιοι πάντες ἐταράττοντο καὶ ἐν ἔργῳ ἦσαν ὁ μὲν ὄπλα
ἐπεσκεύαζεν, ὁ δὲ ... ὁ δὲ ... — 3 ἀρρίχους ; cf. § 114. — 3 ὄρεπάνης μι-
κρᾶς. Il s'agit de la serpette ; ἡ ὄρεπάνη, forme rare en prose au lieu
de ὄρεπανον, désigne la faux. — 5 λύγου ξηρᾶς πληγαῖς κατεξασμένης. Ces
baguettes, reliées ensemble et enduites de substances résineuses, ser-
vaient de torches et de flambeaux. — 6 ὡς ἂν... φέροιτο ; cf. § 88. Hr. conj.
φέροι. — 8 Comparez le tableau des vendanges dans les Anacreontea 59
(58) : Τὸν μελανόχρωτα βότρυν Ἰαλάρου φέροντες ἄνδρες Μετὰ παρθένων ἐπ'

καὶ ἐπάτει ταῖς ληνοῖς ἐμβαλῶν καὶ εἰς τοὺς πίθους ἔφερε τὸν οἶνον·
 ἢ δὲ τροφήν παρεσκεύαζε τοῖς τρυγῶσι καὶ ἐνέχει ποτὸν αὐτοῖς
 † πρεσβύτερον οἶνον καὶ τῶν ἀμπέλων δὲ τὰς ταπεινοτέρας ἀπετρώ-
 γα. Πᾶσα γὰρ κατὰ τὴν Λέσβον ἢ ἄμπελος ταπεινή, οὐ μετέωρος
 5 οὐδὲ ἀναδενδράς, ἀλλὰ κάτω τὰ κλήματα ἀποτείνουσα καὶ ὡσπερ
 λιττὸς νεμομένη· καὶ παῖς ἂν ἐφίκοιτο βότρυος ἄρτι τὰς χεῖρας ἐκ
 σπαργάνων λελυμένος.

2. Οἶον οὖν εἰκὸς ἐν ἑορτῇ Διονύσου καὶ οἴνου γενέσει, αἱ μὲν
 γυναῖκες ἐκ τῶν πλησίον ἀγρῶν εἰς ἐπικουρίαν κεκλημέναι τῷ Δά-
 10 φνιδι τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπέβαλλον καὶ ἐπήγουν ὡς ὅμοιον τῷ Διο-
 νύσῳ τὸ κάλλος· καὶ τις τῶν θρασουτέρων καὶ ἐφίλησε, καὶ τὸν Δά-
 2 φνιν παρώξυνε, τὴν δὲ Χλόην ἐλύπησεν. Οἱ δὲ ἐν ταῖς ληνοῖς ποι-
 κίλας φωνὰς ἔρριπτον ἐπὶ τὴν Χλόην καὶ ὡσπερ ἐπὶ τινα Βάκχην

1 A ἐμβάλει (superscr. ἐπάτει ταῖς λ. ἐμβαλῶν); cet. ἐπ. ταῖς λ. ἐμ-
 βάλλων.—3 AV₁ καὶ τῶν ἀμπ. δέ; cet. om. δέ.—4 π. γὰρ κατὰ τὴν Λ. ἦν
 ἄμπ.: O; H. et Hr sec. Cb ἢ κατὰ τὴν Λ. ἦν ἄμπ.; ἢ ἄμπ.: ego. — 6
 A ἀφίκοιτο — 9 AV₁ ἐπικουρίαν οἴνου; cet. om. οἴνου.—10 A τοὺς ἀδει-
 φούς ἐπέβαλλον; cet. τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπέβαλλον (P₁ ἐπέβαλλον). — 13 A
 om. ἐπὶ ante τινα. — 13 AV₁ V_{3m} βάκχην; cet. βάκχον.

ῶμων, Κατὰ λοιπὸν δὲ βαλόντες Μόνον ἄρσενες πατοῦσι Σταφυλῆς λήοντες
 οἶνον.—3 τὰς ταπεινοτέρας. S'il n'y avait pas à Lesbos de vignes grim-
 pantes, on ne voit pas pourquoi Chloé ne cueillait que les grappes
 des vignes les plus basses. Cette espèce de contradiction avait déjà
 été relevée par Brunck.—4 Πᾶσα γὰρ .. Cf. Introd. p. 2.—Quant à la
 remarque sur l'enfant qui aurait pu atteindre les grappes, il faut
 avouer qu'elle est tout à fait naïve et même un peu absurde. Mais
 peut-être Longus voulait-il rappeler à ses lecteurs quelque tableau
 célèbre. — 9 εἰς ἐπικουρίαν. Le οἴνου des AV₁ devant κεκλημέναι me
 paraît n'être qu'une répétition fautive du copiste. Cf. I 12.3 καλεῖ
 τινα... εἰς ἐπικουρίαν (sans régime). — 9 τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπέβαλλον.
 Même expression chez [Lucien] Asin. † πᾶσι τοῖς νέοις ἐπιβάλλει τὸν
 ὀφθαλμόν, chez Achille Tatius IV 2.1 Καρμίδης... ἐπιβάλλει τῇ Λευκίππῃ
 τὸν ὀφθαλμόν, et dans la Genèse à propos de la femme de Putiphar:
 39.7 ἐπέβαλεν ἡ γυνὴ τοῦ κυρίου αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς ἐπὶ Ἰω-
 ρήφ.—14 φωνὰς ἔρριπτον. Cf. Aeschyl. Prom. 312 τριχεῖς καὶ τεθηγγμέ-
 νου; λόγους ῥίψεις et Eur. Alc. 680 νεανίας λόγους ῥίπτων εἰς ἡμᾶς.

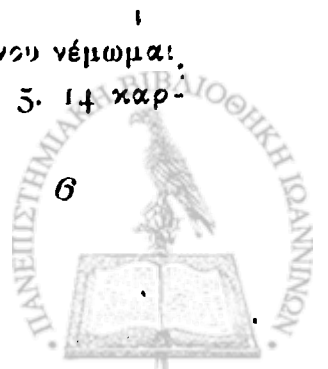

Σάτυροι μακικώτερον ἐπήδων καὶ τῦχοντο γενέσθαι ποιμνία καὶ
 ὑπ' ἐκείνης νέμεσθαι· ὥστε αὐτὸν πάλιν ἢ μὲν ἦδετο, Δάφνης δὲ ἐλυ-
 πείτο. Ἡὔχοντο δὲ δὴ ταχέως παύσασθαι τὸν τρυγητὸν καὶ λαβέ- 3
 σθαι τῶν συνήθων χωρίων καὶ ἀντὶ τῆς ἀμούσου βοῆς ἀκούειν σύ-
 ριγγος ἢ τῶν ποιμνίων αὐτῶν βληχωμένων. Καὶ ἐπεὶ διαγενομένων 4
 ὀλίγων ἡμερῶν αἱ μὲν ἄμπελοι τετρώγητο, πίθοι δὲ τὸ γλεῦκος εἰ- 6
 χον, ἔδει δὲ οὐκέτ' οὐδὲν πολυχειρίας, κατήλαυνον τὰς ἀγέλας εἰς
 τὸ πεδῖον καὶ μάλα χαίροντες τὰς Νύμφας προσεκύουν βότρυς αὐ-
 ταῖς κομίζοντες ἐπὶ κλημάτων ἀπαρχὰς τοῦ τρυγητοῦ. Οὐδὲ τὸν 5
 πρότερον χρόνον ἀμελῶς ποτε παρήλθον, ἀλλ' αἰεὶ τε ἀρχόμενοι νό- 10
 μῆς προσήδρευον καὶ ἐκ νομῆς ἀνιόντες προσεκύουν καὶ πάντως
 τι ἐπέφερον ἢ ἄνθος ἢ ὀπώραν ἢ φυλλάδα χλωρὰν ἢ γάλακτος
 σπονδῆν. Καὶ τούτου μὲν ὕστερον ἀμοιβὰς ἐκομίσαντο παρὰ τῶν 6
 θεῶν· τότε δὲ κύνες, φασίν, ἐκ δεσμῶν λυθέντες, ἐσκίρτων, ἐσύρι-
 τον, ἡῶν, τοῖς τράγοις καὶ τοῖς προβάτοις συνεπάλαιον. 15

3. Τερπομένοις δὲ αὐτοῖς ἐφίσταται πρεσβύτης σισύρας ἐνδευ-
 μένος, καρβατίνας ὑποδεδεμένος, πήραν ἐξηρτημένος καὶ τὴν πή-
 ραν παλαιάν. Οὗτος πλησίον καθίσας αὐτῶν ὡς εἶπε· «Φιλητάς, 2
 ὦ παῖδες, ὁ πρεσβύτης ἐγώ, ὅς πολλὰ μὲν ταῖςδε ταῖς Νύμφαις
 ἦσα, πολλὰ δὲ τῷ Πανὶ ἐκείνῳ ἐσύρισα, βῶν δὲ πολλῆς ἀγέλης 20
 ἡγησάμην μόνῃ μουσικῇ. Ἦκω δὲ ὑμῖν ὅσα εἶδον μηνύσω, ὅσα

2 AV₁ V_{3m} ἢ μὲν; cet. ἢ δέ.—3 A ἡῶν. δὴ τ.; cet. εῶν. δὲ δὴ τ.; cf. § 18.—5 A ἢ τῶν βῶν; cet. ἢ τῶν ποιμνίων.—6 VP om. ἡμερῶν; servant AV₁ V_{3m}.—6 AV₁ P₁ V_{3m} γλεῦκος; V₂₃ P₂ τεῦχος (in V₂ superscr. ἰσ γλεῦκος).—7 A οὐ κατ' οὐδέν; V₁ οὐκέτ' οὐδέν; cet. οὐκέτι οὐδέν.—8 A αὐτοῖς, superscr. αἷς.—10 A ἐρχόμενοι.—11 AV₁ ἐπέφερον (in V₁ superscr. ἄ ut sit ἀπέφ.; cet. ἀπέφερον.—13 A τούτου; Hr sec. Cb:· τούτων.—14 A τότε δὴ; V₁₃ τότε δέ; V₂ τὸ δέ; P τότε κύνες (in P₁ superscr. δέ).—16 σισύρας; cf. § 34.—19 AV₁₃ ταῖς δὲ νύμφαις (in V₁ superscr. ταῖς); V₂ P ταῖς δὲ ταῖς ν.—21 A μηνύων; cet. μηνύων.

1 ἡῶντο γενέσθαι ποιμνία; cf. I 14.3 εἶθε αἷν, ἔν' ὑπ' ἐκείνου νέμωμαι.
 —2 αὐτὸν πάλιν; cf. § 114.—17 καρβατίνας. Cf. Xen. An. 4. 5. 14 καρ-
 βάτιναι... πεποιγημένοι ἐκ τῶν νεοδάκτων βῶν.

- 3 ἤκουσα ἀπαγγελῶν. Κήπος ἔστι μοι τῶν ἐμῶν χειρῶν, ὅν, ἐξ οὗ
 νέμειν διὰ γῆρας ἐπαυσάμην, ἐξεπονησάμην, ὅσα ὕραι φέρουσι
 4 πάντα ἔχων ἐν αὐτῇ καθ' ὥραν ἐκάστην· ἦρος ῥόδα (καί) κρίνα
 καὶ ὑάκινθος καὶ ἰα ἀμφότερα, θέρους μήκωνες καὶ ἀχράδες καὶ
 5 μήλα πάντα, νῦν ἄμπελοι καὶ συκαὶ καὶ ῥοιαὶ καὶ μύρτα χλωρά.
 5 Εἰς τοῦτον τὸν κῆπον ὀρνίθων ἀγέλαι συνέρχονται τὸ ἐωθινόν, τῶν
 μὲν ἐς τροφήν, τῶν δὲ ἐς ᾠδὴν· συνηρεφῆς γὰρ καὶ κατάσκιος καὶ
 πηγαῖς τρισὶ κατάρρυτος· ἂν περιέλῃ τις τὴν αἵμασιάν, ἄλλος ὄραν
 οἴσεται.
- 10 4. «Εἰσελθόντι δέ μοι τήμερον ἀμφὶ μέσσην ἡμέραν ὑπὸ ταῖς
 ῥοιαῖς καὶ ταῖς μυρρίναις βλέπεται παῖς μύρτα καὶ ῥοιάς ἔχων, λευ-
 κὸς ὡς γάλα καὶ ξανθὸς ὡς πῦρ, στιλπνὸς ὡς ἄρτι λελουμένος· γυ-
 2 μνὸς ἦν, μόνος ἦν, ἔπαιζεν ὡς ἴδιον κῆπον τρυγῶν. Ἐγὼ μὲν οὖν
 ὤρμησα ἐπ' αὐτὸν ὡς συλληψόμενος, δεῖσας μὴ ὑπ' ἀγερωχίας τὰς
 15 μυρρίνας καὶ τὰς ῥοιάς κατακλάσῃ· ὁ δὲ με κούφως καὶ ῥαδίως
 ὑπέφευγε, ποτὲ μὲν ταῖς ῥοδωνιαῖς ὑποτρέχων, ποτὲ δὲ ταῖς μή-
 3 κωσιν ὑποκρυπτόμενος, ὥσπερ πέρδικος νεοττός. Καίτοι πολλάκις
 μὲν πράγματα ἔσχον ἐρίφους γαλαθηνοὺς διώκων, πολλάκις δὲ ἔκα-
 μον μεταθέων μόσχους ἀρτιγεννήτους· ἀλλὰ τοῦτο ποικίλον τι χρῆμα
 20 ἦν καὶ ἀθήρατον. Καμῶν οὖν ὡς γέρων καὶ ἐπερειασάμενος τῇ βα-
 κτηρίᾳ καὶ ἅμα φυλάττων μὴ φύγη, ἐπυνθανόμην τίνος ἐστὶ τῶν
 4 γειτόνων καὶ τί βουλόμενος ἀλλότριον κῆπον τρυγᾷ. Ὁ δὲ ἀπεκρί-

1 AV₃ ἀπαγγέλλων: cet. ἀπαγγελῶν. — 3 (καί) add. Hr. — 4 AV₃m ὑάκινθον; VP ὑάκινθος (in V₂ superscr. v). — 6 A ἀνέρχονται. — 12 A ὥσπερ πῦρ; cet. ὡς π. (P₂ om. ὡς). — 12 V₂ τελουμένος. — 14 A εἰς αὐ-
 τόν; cet. ἐπ'. — 18 AV₃m πράγματα; cet. πρᾶγμα. — 19 τι χρῆμα: O;
 Cb: τὸ χρ.

1 Dans le jardin (κῆπος) de Philétas il n'y a que des fleurs et des arbres fruitiers, tandis que dans le parc (παράδεισος) de Dionysophanès (IV 2) nous trouvons aussi des arbres sauvages (δένδρα ἄγρια). — 1 τῶν ἐμῶν χειρῶν; cf. § 43. — 4 ὑάκινθος. Le singulier indique que Longus ne connaissait qu'une seule espèce de jacinthe, tandis qu'il en connaissait plusieurs de roses et de lis. — 4 ἰα ἀμφότερα; «λευκοῖον scilicet et μελάνιον» (Jungermann). — 5 μήλα πάντα «toutes les variétés des pommes».

νατο μὲν οὐδέν, σῆας δὲ πλησίον ἐγέλα πάνυ ἀπαλὸν καὶ ἔβαλλέ
 με τοῖς μύρτοις καὶ οὐκ οἶδ' ὅπως ἔθελγε μηκέτι θυμοῦσθαι. Ἐδεό-
 μην οὖν εἰς χεῖρας ἔλθειν μηδὲν φοβούμενον ἔτι καὶ ὕμνουον κατὰ
 τῶν μύρτων ἀφήσειν ἐπιδοῦς μήλων καὶ ροιῶν, παρέξειν τε αἰεὶ τρυ-
 γὰν τὰ φυτὰ καὶ ὀρέπειν τὰ ἀνθη τυχῶν παρ' αὐτοῦ φιλήματος ἑνός. 5

ἦ. «Ἐνταῦθα πάνυ καπυρὸν γελάσας ἀφίησι φωνήν οἶαν οὔτε
 χελιδῶν, οὔτε ἀηδῶν, οὔτε κύκνος ὅμοιος ἐμοὶ γέρων γενόμενος.
 «Ἐμοὶ μὲν, ὦ Φιλιτᾶ, φιλήσαι σε πόνος οὐδεὶς βούλομαι γὰρ φι-
 λείσθαι μᾶλλον ἢ σὺ γενέσθαι νέος. Ὅρα δὲ εἴ σοι καθ' ἡλικίαν τὸ 2
 δῶρον οὐδὲν γὰρ σε ὠφελήσει τὸ γήρας πρὸς τὸ μὴ διώκειν ἐμέ 10
 μετὰ τὸ ἐν φίλημα. Δυσθήρατος (δ') εἰμι καὶ ἰέρακι καὶ αἰετῷ καὶ
 εἴ τις ἄλλος τούτων ὠκύτερος ὄρνις. Οὗτοι παῖς ἐγὼ καὶ εἰ δοκῶ
 παῖς, ἀλλὰ καὶ τοῦ Κρόνου πρεσβύτερος καὶ αὐτοῦ τοῦ παντός Χρό-
 νου. Καὶ σε οἶδα νέμοντα πρῶτην ἐν ἐκείνῃ τῷ ὄρει τὸ πλατὺ 3
 βουκόλιον καὶ παρήμην σοι συρίττοντι πρὸς ταῖς φηγαῖς ἐκείναις, 15
 ἡνίκα ἦρας Ἀμαρυλλίδος ἀλλὰ με οὐχ ἐώρας καίτοι πλησίον μάλα
 τῇ κόρῃ παρεστῶτα. Σοὶ μὲν οὖν ἐκείνην ἔδωκα καὶ ἤδη σοι παῖ-

1 AP₁ ἔβαλε; cet. ἔβαλλε.—4 ἀφήσειν; cf. § 101.—5 P ὀρέπειν.—5
 παρ'; cf. § 122.—7 χελιδῶν, οὔτε ἀηδῶν; cf. *Introd.* p. 37.—7 ὅμοιος:
 O; Brunck: ὁμοίως.—7 A φαινόμενος; cet. γενόμενος.—8 A om. σε.—
 8 πόνος: O; H. et Hr sec. Wyttenbach et Brunck: φθόνος.—11 A
 δυσθῆρ. εἰμι καὶ; cet. δυσθῆρ. ἐγὼ καὶ; (δ') add. Cr.—12 A ἄλλη, su-
 perser. ος; cet. ἄλλος.—13 A καὶ τοῦ χρ.; cet. om. καί.—14 A ὄρει:
 cet. ἔλει.—15 A φηγαῖς.—16 A ἀμαρυλλίδος.

1 ἐγέλα πάνυ ἀπαλόν: cf. § 35 et *Hom. Od.* 14.665 ἀπαλὸν γελά-
 σαι.—3 κατὰ τῶν μύρτων; Nab: κατὰ τῶν Νυμφῶν.—6 καπυρὸν γελάσας;
 cf. §§ 35 et 117.—7 ὅμοιος peut très bien se soutenir; cela ne voudrait
 pas dire, comme Ch parait le croire, "me ressemblant," mais bien
 "aussi vieux que moi."—13 Χρόνου. Boissonade et d'après lui Hr et
 Picc. suppriment ce mot, mais ils ont tort, car Χρόνου se lit dans tous
 les mss, donne un sens satisfaisant et rime avec Κρόνου. Cf. *Pind. Ol.*
 2.16 χρόνος ὁ πάντων πατήρ et *Plat. Symp.* 195 B τοῦτο οὐχ ὁμολογῶ
 ὡς Ἐρως Κρόνου καὶ Ἰαπετοῦ ἀρχαιότερος ἐστίν.—14 τὸ πλατὺ βουκό-
 λιον: épithète homérique; cf. *Il.* 2.474 αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν.—15 πα-
 ρήμην; cf. § 24

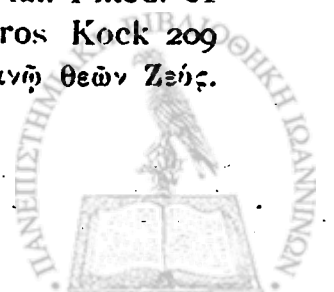
δες ἀγαθοὶ βουκόλοι καὶ γεωργοί· νῦν δὲ Δάφνιν ποιμαίνω καὶ
 4 Χλόην. Καὶ ἤνίκα ἂν αὐτοὺς εἰς ἓν συναγάγω τὸ ἐπιθινόν, εἰς τὸν
 σὸν ἔρχομαι κήπον καὶ τέρπομαι τοῖς ἀνθεσι καὶ τοῖς φυτοῖς κἀν
 ταῖς πηγαῖς τούταις λούομαι. Διὰ τοῦτο καλὰ καὶ τὰ ἄνθη καὶ τὰ
 5 φυτὰ τοῖς ἐμοῖς λουτροῖς ἀρδόμενα. Ὅρα δὲ μή τί σοι τῶν φυτῶν
 6 κατακέκλασται, μή τις ὀπώρα τετρύγηται, μή τις ἀνθους ῥίζα πε-
 πάτηται, μή τις πηγὴ τετάραχται. Καὶ χαίρει μόνος ἀνθρώπων ἐν
 γῆρα θεασάμενος τοῦτο τὸ παιδίον».

6. «Ταῦτα εἰπὼν ἀνήλατο καθάπερ ἀηδόνος νεοττός ἐπὶ τὰς μυρ-
 10 ρίνας καὶ κλάδον ἀμείβων ἐκ κλάδου διὰ τῶν φύλλων ἀνειρπεν εἰς
 ἄκρον. Εἶδον αὐτοῦ καὶ πτέρυγας ἐκ τῶν ὤμων καὶ τοξάρια μεταξὺ
 2 τῶν πτερύγων καὶ οὐκέτι εἶδον οὔτε ταῦτα οὔτε αὐτόν. Εἶ δὲ μὴ,
 μάτην ταύτας τὰς πολιὰς ἔφουσα, μηδὲ γηράσας ματκιστέρας τὰς
 φρένας ἔκτησάμην; Ἐρωτι, ὦ παῖδες, κατέσπεισθε καὶ Ἐρωτι:
 15 ὑμῶν μέλει.»

7. Πάνυ ἐτέρφθησαν ὡσπερ μῦθον οὐ λόγον ἀκούοντες καὶ ἐπυ-
 θάνοντο τί ἐστὶ ποτε ὁ Ἐρωσ, πότερα παῖς ἢ ὄρνις, καὶ τί δύναται.
 Πάλιν οὖν ὁ Φιλητᾶς ἔφη· «Θεός ἐστίν, ὦ παῖδες, ὁ Ἐρωσ νέος
 καὶ καλὸς καὶ πετόμενος· διὰ τοῦτο καὶ νεότητι χαίρει καὶ κάλλος
 2 διώκει καὶ τὰς ψυχὰς ἀναπτεροῖ. Δύναται δὲ τοσοῦτον ὅσον οὐδὲ ὁ
 21 Ζεὺς· κρατεῖ μὲν στοιχείων, κρατεῖ δὲ ἄστρων, κρατεῖ δὲ τῶν
 ἐμοίω θεῶν· οὐδὲ ὑμεῖς τοσοῦτον τῶν αἰγῶν καὶ τῶν προβάτων.

2 AV₁ συναγάγω; cet. συναγωγή — 4 A καὶ λούομαι; cet. om. καί. —
 6 A κατέκλασται; cet. κατακέκλ. — 6 νν. μή τις ἀνθ. ῥ. πεπ. desunt in
 A — 8 PV₂₃ om. θεασάμενος; servant AV₁. — 9 A ἀνήλετο, superscr. α
 ut sit ἀνήλατο; V₁ P ἀνήλλατο; V₂₃ ἀνήλατο. — 10 A ἀνήλαθεν; cet.
 ἀνειρπεν — 12 πτερύγων καὶ (P₁ ἐκ) τῶν ὤμων καί: O; cum Hr expunxi
 dittographiam. — 12 εἶδον deest in VP₁ servat A; V_{3m} εἶδον οὔτε. — 18
 AV₁₃ πάλιν οὖν; V₂ P π. νῦν. — 18 A om. ὁ ante Ἐρωσ. — 19 AV₁ καὶ κάλ-
 λος; cet. om. καί.

9 ἀηδόνος νεοττός. Cf. Théocr. XV 120 οἱ δ' ἔτι κῶροι ὑπερπω-
 τῶνται Ἐρωτες, οἳ ἀηδονοδῆες ἀεζομενᾶν ἐπὶ δένδρει ποτῶνται πτερύ-
 γων πειρώμενοι ὄζον ἀπ' ὄζω. — 16 μῦθον οὐ λόγον. Cf. Plat. Phaed. 61
 B ποιεῖν μύθους ἀλλ' οὐ λόγους. — 21 κρατεῖ. Cf. Men. Heros Kock 209
 ἔρωτος οὐδὲν ἰσχύει πλέον, οὐδ' αὐτός ὁ κρατῶν τῶν ἐν οὐρανῇ θεῶν Ζεὺς.

Τὰ ἄνθη πάντα Ἔρωτος ἔργα, τὰ φυτὰ ταῦτα τούτου ποιήματα· 3
 διὰ τοῦτον καὶ ποταμοὶ ῥέουσι καὶ ἄνεμοι πνέουσιν. Ἐγνων δὲ ἐγὼ 4
 καὶ ταῦρον ἐρασθέντα καὶ ὡς οἰστρω πληγεῖς ἐμυκάτο, καὶ τράγον
 φιλήσαντα αἶγα καὶ ἠκολούθει πανταχοῦ. Αὐτὸς μὲν γὰρ ἤμην νέος
 καὶ ἠράσθηγν Ἀμαρυλλίδος· καὶ οὔτε τροφῆς ἐμεμνήμην, οὔτε πο 5
 τὸν προσεφερόμην, οὔτε ὕπνον ἠρούμην· ἤλγουν τὴν ψυχὴν, τὴν 5
 καρδίαν ἐπαλλόμεν, τὸ σῶμα ἐψυχόμεν· ἐβόων ὡς παιόμενος, ἐσιώ-
 πων ὡς νεκρούμενος, εἰς ποταμοὺς ἐνέβαινον ὡς κάόμενος· ἐκάλουν 6
 τὸν Πάνα βοηθόν, ὡς καὶ αὐτὸν τῆς Πίτυος ἐρασθέντα· ἐπήνουν
 τὴν Ἥχῳ τὸ Ἀμαρυλλίδος ὄνομα μετ' ἐμὲ καλοῦσαν· κατέκλων 10
 τὰς σύριγγας, ὅτι μοι τὰς μὲν βούς ἔθελγον, Ἀμαρυλλίδα δὲ οὐκ
 ἤγον. Ἔρωτος γὰρ οὐδὲν φάρμακον, οὐ πινόμενον, οὐκ ἐσθιόμενον, 7
 οὐκ ἐν ὕδασι λαλούμενον, ὅτι μὴ φίλημα καὶ περιβολὴ καὶ συγκα-
 τακλιθῆναι γυμνοῖς σώμασι».

8. Φιλητάς μὲν τσαῦτα παιδεύσας αὐτοὺς ἀπαλλάττεται, τυρούς 15
 τινὰς παρ' αὐτῶν καὶ ἔριφον ἴδη κεράστην λαβών. Οἱ δὲ μόνοι κα-
 ταλειφθέντες καὶ τότε πρῶτον ἀκούσαντες τὸ Ἔρωτος ὄνομα, τὰς
 τε ψυχὰς συνεστάλησαν ὑπὸ λύπης καὶ ἐπανελθόντες νύκτωρ εἰς
 τὰς ἐπαύλεις παρέβαλλον οἷς ἤκουσαν τὰ αὐτῶν· «Ἀλγοῦσιν οἱ 2
 ἐρῶντες, καὶ ἡμεῖς· (τροφῆς) ἀμελοῦσιν, ἦν ἡμελήκαμεν· καθεύδειν 20

1 Hg: "τὰ φυτὰ πάντα. Longum aut τὰ φυτὰ πάντα decebat aut τὰ
 ἄνθη ταῦτα Ἐρ ἔρ. τὰ φυτὰ ταῦτα. Illud prætuli,,. — 4 ἤμην: cf. § 24.
 — 5 A πνοὴν ἤρ.; cet. ὕπνον ἤρ. — 8 AV₂ ἀνέβαινον; cet. ἐνέβ.—8 κά-
 μένος; cf. § 8.—9 A om. καί. — 13 A λεγόμενον; cet. λαλούμενον.—15
 AV₁ μὲν τσαῦτα; cet. μέντοι ταῦτα. — 18 λύττης: O; λύπης: H_{met}. —
 20 V₂ ἔρωτες; cet. ἐρῶντες. — 20 A ἡμεῖς. ἀμελοῦσιν. ἔν' ἡμελήκαμεν. κα-
 θεύδειν; V₁ ἡμεῖς. ἀμελοῦσιν. ἔν' ἡμελήκαμεν, ἡμελήκαμεν ὁμοίως. καθεύ-
 ζειν: V_{1m} ἴσως καὶ ἡμεῖς; V₂₃ P ἡμεῖς. ἀμελοῦσιν, ἴσως καὶ ἡμεῖς. κα-
 θεύδειν; (τροφῆς) add. Cr; Se: ἀμελοῦσιν ἴσως καὶ ἡμεῖς ἡμελήκαμεν;
 Cr, H., Hg: ἀμελοῦσιν ἡμελήκαμεν ὁμοίως; P_{icc}: ἀμελοῦσιν (ἐσθ(ειν)).
 ἡμελήκαμεν; ἦν pro ἔν': ego.

6 ὕπνον ἠρούμην. Cf. IV 36.3 ὕπνον αὐτοῦ μένοντες εἶλοντο. Ἔπνον
 αἰρούμα: en grec moderne παύρω ὕπνο. — 17 καὶ τότε πρῶτον. H. et
 Hg rejettent le καὶ d'après Ch. — 20 καὶ ἡμεῖς. Cr et d'après lui Hg:
 καὶ ἡμεῖ (ἀλγοῦμεν)

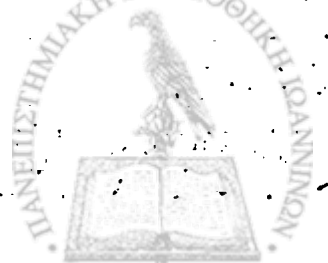

οὐ δύνανται, τοῦτο μὲν νῦν πάσχομεν καὶ ἡμεῖς· κάεσθαι δοκοῦσι,
καὶ παρ' ἡμῖν τὸ πῦρ· ἐπιθυμοῦσιν ἀλλήλους ὄραν, διὰ τοῦτο ἤα-
3 τον εὐχόμεθα γενέσθαι τὴν ἡμέραν. Σχεδὸν τοῦτό ἐστιν ὁ ἔρωσ καὶ
ἠρώμεν ἀλλήλων οὐκ εἰδότες. Εἰ(γάρ) τοῦτο μὴ ἐστὶν ἔρωσ, ἐγὼ δὲ
5 ἐρώμενος, τί οὖν ταῦτα ἀλοῦμεν, τί δὲ ἀλλήλους ζητοῦμεν; Ἀληθῆ
4 πάντα εἶπεν ὁ Φιλητᾶς. Τὸ ἐκ τοῦ κήπου παιδίον ὤφθη καὶ τοῖς
πατράσιν ἡμῶν ὄναρ ἐκεῖνο καὶ νέμειν ἡμᾶς τὰς ἀγέλας ἐκέλευσε.
5 Πῶς ἂν τις αὐτὸ λάβοι; σμικρὸν ἐστὶ καὶ φεύζεται. Καὶ πῶς ἂν
τις αὐτὸ φύγοι; πτερὰ ἔχει καὶ καταλήφεται. Ἐπὶ τῆς Νύμφας δεῖ
10 βοηθοὺς καταφεύγειν· ἀλλ' οὐδὲ Φιλητᾶν ὁ Πάν ὠφέλησεν Ἀμα-
ρυλλίδος ἐρῶντα. Ὅσα εἶπεν ἄρα φάρμακα, ταῦτα ζητητέα· φί-
λημα καὶ περιβολὴν καὶ κεῖσθαι γυμνοὺς χαμαί· κρύος μὲν, ἀλλὰ
καρτερήσομεν δεῦτεροι μετὰ Φιλητᾶν».

9. Τοῦτο αὐτοῖς γίνεται νυκτερινὸν παιδευτήριον. Καὶ ἀγαγόν-
15 τες τῆς ἐπιούσης ἡμέρας τὰς ἀγέλας εἰς νομήν, ἐφίλησαν μὲν ἀλ-
λήλους ἰδόντες, ὃ μῆπω πρότερον ἐποίησαν, καὶ περιέβαλον τὰς
χειρας ἐπαλλάξαντες· τὸ δὲ τρίτον ὄκνουσιν φάρμακον, ἀποδυθέντες

1 A μὲν καὶ νῦν πάσχομεν. κάεσθαι; VP μὲν καὶ νῦν π. καὶ ἡμεῖς·
κάεσθαι (V₂₃ P om. καὶ ante ἡμεῖς): Se. del. καὶ ante νῦν.—2 A ὄρων;
cet. ὄραν.—4 ἐρώμεν: O; ἠρώμεν: Cb.—4 A οὐκ ἰδόντες; cet. οὐκ εἰδό-
τες.—4-5 O: εἰ τοῦτο μὲν ἐστὶν ὁ ἔρωσ ἐγὼ δὲ ὁ ἐρώμενος; A om. ὁ
ante ἐρώμενος; (γάρ) add. Hr; μὴ pro μὲν: Jacobs.—6 V₂ τὸ αὐτοῦ
κήπου.—8 σμικρὸν; cf. § 5. 9 A καταλήφεται.—10 A καταφεύγειν; cet
καταφυγεῖν.—A φάρμακα ζητητέον: cet. ut ed.—12 A περιβολή: V₃ πε-
ριπλοκή; cet. περιπλοκήν.—12 γυμνοὺς: cf. § 106.—13 A μαρτυρήσομεν
δεῦτεροι; cet. μαρτυρήσομεν δεῦτερον: καρτερήσομεν: D. Heinsius.—15
τῆς ἐπ. ἡμέρας: cf. § 41.—15 A om. μὲν.—16 Hr: «ἰδόντες καὶ (ὃ μῆ
πρότερον ἐποίησαν) περιέβαλον; καὶ ante περιέβαλλον lectum transposui
ante ὃ μῆπω cf. II 13.2». —16 A περιέλαβον; cet. περιέβαλλον; corr.
Jungermann.

1 τοῦτο μὲν νῦν. Cf: τοῦτο μὲν γε νῦν; Hr: τοῦτο νῦν; Pice: τοῦτο
μέσων νυκτῶν.—3 εἰ (γάρ) τοῦτο. H: εἰδότες * εἰ τοῦτο; Hr: εἰ (γάρ)
τοῦτο μὴ ἐστὶν ἔρωσ * * ἐγὼ δὲ ὁ ἐρώμενος. τί οὖν; Pice: εἰεν, τοῦμόν
μὲν ἐστὶν ἔρωσ, ἐγὼ δ' οὐκ ἐρώμενος· τί οὖν.—7 ὄναρ; cf. I 7.—7 ἐκεῖνο.
Hr rejette ce moi.—8 φεύζεται; cf. § 27.—16 ὃ μῆπω; cf. § 121.4.—
17 Hr rejette les mots ἀποδυθέντες κατακλιθῆναι

κατακλιθῆναι· θρασύτερον γὰρ οὐ μόνον παρθένων, ἀλλὰ καὶ νέων
 αἰπόλων. Πάλιν οὖν νύξ ἀγρυπνίαν ἔχουσα καὶ ἔννοιαν τῶν γεγε- 2
 νημένων καὶ κατάμεμψιν τῶν παραλελειμμένων. «Κατεφιλήσαμεν
 καὶ οὐδὲν ὄφελος, περιεβάλομεν καὶ οὐδὲν πλεόν σχεδόν· τὸ οὖν
 (συγ)κατακλιθῆναι μόνον φάρμακον ἔρωτος· πειρατέον καὶ τούτου· 5
 πάντως ἐν αὐτῷ τι κρεῖττον ἔσται φιλήματος».

10. Ἐπὶ τούτοις τοῖς λογισμοῖς, οἷον εἰκός, καὶ ὄνειρατα ἐώ-
 ρων ἐρωτικά, τὰ φιλήματα, τὰς περιβολάς· καὶ ὅσα δὲ μεθ' ἡμέραν
 οὐκ ἔπραξαν, ταῦτα ὄναρ ἔπραξαν· γυμνοὶ μετ' ἀλλήλων ἔκειν- 2
 το. Ἐνθεώτεροι δὲ κατὰ τὴν ἐπιούσαν ἡμέραν ἀνέστησαν, καὶ βροί- 2
 ζῳ τὰς ἀγέλας κατήλαυνον ἐπειγόμενοι πρὸς τὰ φιλήματα· καὶ ἰδόν- 11
 τες ἀλλήλους ἅμα μειδιάματι προσέδραμον. Τὰ μὲν οὖν φιλήματα 3
 ἐγένετο καὶ ἡ περιβολὴ τῶν χειρῶν ἠκολούθησε, τὸ δὲ τρίτον φάρ-
 μακον ἐβράδυνε, μήτε τοῦ Δάφνιδος τολμῶντος εἰπεῖν, μήτε τῆς
 Χλόης βουλομένης κατάρχεσθαι, ἔστε τύχη καὶ τοῦτο ἔπραξαν. 15

11. Καθεζόμενοι ἐπὶ στελέχους ὄρους πλησίον ἀλλήλων καὶ
 γευσάμενοι τῆς ἐν φιλήματι τέρψεως, ἀπλήστως ἐνεφοροῦντο τῆς
 ἡδονῆς· ἦσαν δὲ καὶ χειρῶν περιβολαὶ θλίψιν τοῖς στόμασι παρέ-

1 παρθένων, ἀλλὰ καὶ νέων αἰπόλων: O; Cr: παρθένου, ἀλλὰ καὶ
 νέου αἰπόλου; Cb: παρθένω, ἀλλὰ καὶ νέω αἰπόλω.—2 A π. οὖν ἐξαγρυ-
 πνίαν ἔχ.; V₁ π. οὖν ἀγρυπνίαν ἔχ.; V_{1m} νύξ; V₂₃ P π. οὖν ἀγρυπνία
 ἔχ.; V_{3m} ἰσ. ἀγρυπνία ἢ ἀγρυξία.—2-3 A κ. ἔννοιαν τ. γ. κ. κατάμεμψις;
 VP κ. ἔννοια τ. γ. κ. κατάμεμψις; V_{3m} ἔννοιαν.—3 A παραλελυμένων
 ἐφιλήσαν; cet. παραλελειμμένων καὶ ἐφιλήσαμεν; κατεφιλήσαμεν: Schæf.
 (cf. II 20.3 AV₁ καταφεύγει; cet. καὶ φεύγει).—4 σχεδόν: O; Cr: ἔσχον;
 Cb: ἔσχομεν; Hg: «σχεδόν tolli quam corrigi malim».—5 (συγ) κατα-
 κλιθῆναι: Se.—6 A ἔστι; cet ἔσται.—10 A ἀνθεώτεροι δέ; V₁ ἐνθ. δὴ;
 cet. ἐνθ δέ.—10 A πρὸς τὴν ἐπ.; cet. κατὰ τὴν ἐπ.—11 A πρὸς τὰ
 φιλ.; cet. κατὰ τὰ φιλ.; V_{3m} πρὸς.—12 A προσέδραμον; cet. κατέδραμον.
 —15 A κατάρχεσθαι καὶ τοῦτο.—16 A καθεζόμενοι στελέχους;
 VP καθεζόντο στελέχους (in P₁ superscr. ὑπό); V_{3m} λείπει τι: ἐπί: Jun-
 germann.—17 A φιλήματι εὐσεῶς; cet. φιλ. τέρψεως—18 A προσβολαί;
 cet. περιβολαί. 13 στόμασι: O; σῶμασι: Wyttenbach.

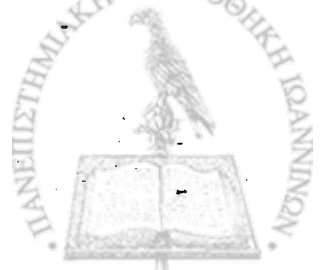
1 οὐ μόνον παρθένων. Longus souligne ce fait à cause de la mau-
 vaise réputation des chevriers, et attribue le sentiment de pudeur
 à la jeunesse de Daphnis.—8 μεθ' ἡμέραν; cf. § 62.

- 2 χουσαι. Κατὰ τὴν τῶν χειρῶν προσβολὴν βιαίτερον δὴ(τι) τοῦ Δά-
φνιδος ἐπισπασαμένου, κλίνεται πως ἐπὶ πλευρὰν ἢ Χλόη· κάκει-
νος δὲ συγκατακλίνεται τῷ φιλήματι ἀκολουθῶν. Καὶ γνωρίσαντες
τῶν ὄνειρων τὴν εἰκόνα κατέκειντο πολὺν χρόνον ὥσπερ συνδεδε-
3 μένοι. Εἰδότες δὲ τῶν ἐντεῦθεν οὐδὲν καὶ νομίσαντες τοῦτο εἶναι
6 πέρασ ἐρωτικῆς ἀπολαύσεως, μάτην τὸ πλεῖστον τῆς ἡμέρας δαπα-
νήσαντες διελύθησαν καὶ τὰς ἀγέλας ἀπήλαυνον τὴν νύκτα μισούν-
τες. Ἴσως δ' ἂν τι καὶ τῶν ἀληθῶν ἔπραξαν, εἰ μὴ θόρυβος τοιός-
δε πᾶσαν τὴν ἀγροικίαν ἐκείνην κατέλαβε.
- 10 12. Νέοι Μηθυμναῖοι πλούσιοι διαθέσθαι τὸν τρυγητὸν ἐν ξε-
νικῇ τέρψει θελήσαντες, νῦν μικρὰν καθελκύσαντες καὶ οἰκέτας
προσκώπους καθίσαντες, τοὺς Μιτυληναίων ἀγροῦς περιέπλεον ὅσοι
2 θαλάσσης πλησίον. Εὐλίμενός τε γὰρ ἢ παραθαλασσία καὶ οἰκήσε-
σιν ἠσκημένη πολυτελῶς, καὶ λουτρὰ συνεχῆ, παράδεισοί τε καὶ
15 ἄλση, τὰ μὲν φύσεως ἔργα, τὰ δὲ ἀνθρώπων τέχνη· πάντα ἐνηθῆ-
3 σαι καλὰ. Παραπλέοντες δὲ καὶ ἐνορμιζόμενοι κακὸν μὲν ἐποιοῦν
οὐδὲν, τέρψεις δὲ ποικίλας ἐτέρποντο, ποτὲ μὲν ἀγκίστροις καλά-
μων ἀπηρτημένοις ἐκ λίνου λεπτοῦ πετραίους ἰχθύς ἀλιεύοντες ἐκ
19 πέτρας ἀλιτενοῦς, ποτὲ δὲ κυσὶ καὶ δικτύοις λαγῶς φεύγοντας τὸν
4 ἐν ταῖς ἀμπέλοις θόρυβον λαμβάνοντες. Ἦδη δὲ καὶ ὄρνιθων ἄγρας
ἐμέλησεν αὐτοῖς καὶ ἔλαβον βρόχοις χήνας ἀγρίους καὶ νήττας καὶ
ὠτίδας· ὥστε ἢ τέρψεις αὐτοῖς καὶ τραπέζης ὠφέλειαν παρείχεν. Εἰ

1 AV₁ κατὰ τὴν τῶν χ.: cet. καὶ τὴν; V_{3m} κατὰ. — 1 AV₁ V_{3m} προσβολὴν; V₂₃ P περιβολὴν. — 1 VP βιαίτερον δὴ; A β. δέ; (τι) add. Cr.—5 V₂₃ ἰδόντες δέ.—6 ἐρωτ. ἀπολ. cf. Introd. p. 39.—8 A ἴσως ἂν τι καὶ; cet. ἴσως δὲ καί.—9 A πᾶσαν τὴν ἀγρ. ἐκ. ὄλην; cet. om. ὄλην.—10 AV₁ V_{3m} πλούσιοι; V₂₃ P πλούσιον. — 10 A διαθέντες; cet. διαθέσθαι. — 11 μικρὰν; cf. § 5.—12 A πρό κώπας.—13 A παραθαλασσία cet. παραλλα.—14 A om. πολυτελῶς.—15 AV₁ V_{3m} ἄλση; cet. ἀλώη. — 15 A ἐνηθῆσαι. superscr. μ ut sit ἐμβῆσαι; V₁ ἐνηκῆσαι. superscr. β ut sit ἐνηθῆσαι; V_{1m} ἐνικῆσαι; V₂₃ P ἐνοικῆσαι.—16 AV₁ P παραπλέοντες; V₂₃ καταπλέοντες.—16 A om. μὲν post κακόν.—21 A ἔβαλον; cet. ἔλαβον.—22 V₂ ὥστε καὶ ἦ.

12 περιέπλεον. Hg: παρέπλεον. — 16 ἐνορμιζόμενοι. Ch: προσορμιζόμενοι — 19 λαγῶς; cf. § 11.

δέ τινος προσέδει, παρὰ τῶν ἐν τοῖς ἀγροῖς ἐλάμβανον, περιττοτέρους τῆς ἀξίας ὀβολοὺς καταβάλλοντες. Ἔδει δὲ μόνον ἄρτου καὶ οἴνου καὶ στέγης· οὐ γὰρ ἀσφαλὲς ἐδόκει μετοπωρινῆς ὥρας ἐνεστώσης ἐνθαλαττεύειν, ὥστε καὶ τὴν ναῦν ἀνεῖλκον ἐπὶ τὴν γῆν νύκτα χειμέριον δεδοικότες.

13. Τῶν δὴ τις ἀγροίκων ἐς ἀνολικὴν λίθου θλίβοντος τὰ πατηθέντα βοτρυδία χρήζων σχοίνου, τῆς πρότερον βραγείσης, κρύφα ἐπὶ τὴν θάλασσαν ἐλθὼν, ἀφρουρήτω τῇ νηϊ· προσελθὼν, τὸ πείσμα ἐκλύσας, οἴκαδε κομίσας, ἐς ὅ,τι ἔχρηξεν ἐχρήσατο. Ἔσωθεν οὖν οἱ Μηθυμναῖοι νεανίσκοι ζήτησιν ἐποιοῦντο τοῦ πείσματος· καί, — ὡμολόγει γὰρ οὐδεὶς τὴν κλοπὴν, — ὀλίγα μεμφάμενοι τοὺς ξενοδόχους παρέπλεον. Καὶ σταδίους τριάκοντα παρελάσαντες προσορμίζονται τοῖς ἀγροῖς, ἐν αἷς ὄκουν ἢ Χλόη καὶ ὁ Δάφνις· ἐδόκει γὰρ αὐτοῖς καλὸν εἶναι τὸ πεδῖον ἐς θήραν λαγῶν. Σχοῖνον μὲν οὖν οὐκ εἶχον ὥστε ἐκδήσασθαι πείσμα, λύγον δὲ χλωρὰν μακρὰν στρέψαντες ὡς σχοῖνον, ταύτῃ τὴν ναῦν ἐκ τῆς πρύμνης ἄκρας εἰς τὴν γῆν ἔδησαν· ἔπειτα τοὺς κύνας ἀφέντες βίνηλατεῖν ἐν ταῖς εὐκαίροις φαινομέναις τῶν ὁδῶν ἐλινοστάτου. Οἱ μὲν δὲ κύνες ἅμα ὕλακῆ διαθέοντες ἐφόβησαν τὰς αἰγας· αἱ δὲ τὰ ὀρεινὰ καταλιπούσαι μᾶλλον τι πρὸς τὴν θάλασσαν ὤρμησαν· ἔχουσαι δὲ οὐδὲν ἐν ψάμμῳ τρώξιμον, ἐλθοῦσαι πρὸς τὴν ναῦν αἱ θρασύτερα· αὐτῶν τὴν λύγον τὴν χλωρὰν, ἢ δέδετο ἢ ναῦς, ἀπέφαγον.

2 Α ἄρτων; cet.—του.—3 P₁ om. γάρ. -- 3 AV₁ V₃m ἐνεστώσης; P ἐνοστώσης; V₂₃ ἐστώσης.—7 V₂₃ χρήζοντος; cet. χρήζων.—7 Α σχοῖνον τῆς προτέρας; VP σχοίνου τῆς πρότερον.—9 Α ἔσωθεν.—11 μεμφάμενοι: O (P₃ μεμφόμενοι). — 12 σταδίους; cf. § 13. — 14 λαγῶν; cf. § 11.—14 Α οὐδὲν εἶχον; cet. οὐκ εἶχον. —15-16 Α εἰς σχ. ταύτην; cet. ὡς σχ. ταύτη.—17 Α τὰς κύνας; cet. τοὺς κ.—17 Α φαινομένων; cet. —ναις. — 22 Α ἐπέφαγον; cet. ἀπέφαγον; Cb: κατέφαγον.

6 τῶν δὴ τις ἀγροίκων; cf. § 76.8. — 12 παρέπλεον. Nab: πέρα ἐπλεον; cf. II 21.1 οὐκέτ' ἐγίνωσκον περαιτέρω πλεῖν. — 15 ὡς σχοῖνον; cf. I 5.1 δεσμὸν ῥάβδου χλωρὰς λυγίσας ὅμοιον βρόχῳ. — 18 ἐλινοστάτου = ils tendirent les filets (τὰ λῖνα) pour la chasse.—18 ἅμα ὕλακῆ; cf. § 72 et II 10.2 ἅμα μειδιάματι.

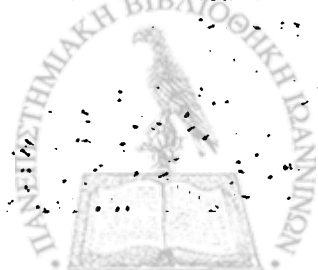

14. Ἦν δέ τι καὶ κλυδώνιον ἐν τῇ θαλάσῃ κινηθέντος ἀπὸ
 τῶν ὀρῶν πνεύματος· ταχὺ δὲ μάλα λυθῆσαν αὐτὴν ὑπήνεγκεν ἡ
 2 παλίρροια τοῦ κύματος καὶ ἐς τὸ πέλαγος μετέωρον ἔφερεν. Αἰσθή-
 σεως δὲ τοῖς Μηθυμναίοις γενομένης, οἱ μὲν ἐπὶ τὴν θάλασσαν
 5 ἔθεον, οἱ δὲ τοὺς κύνας συνέλεγον· ἐβόων δὲ πάντες, ὡς πάντας
 τοὺς ἐκ τῶν πλησίον ἀγρῶν ἀκούσαντας συνελθεῖν. Ἄλλ' ἦν οὐδὲν
 ὄφελος· τοῦ γὰρ πνεύματος ἀκμάζοντος, ἀσχέτῳ τάχει κατὰ ῥοὴν
 3 ἡ ναῦς ἐφέρετο. Οἱ δ' οὖν οὐκ ὀλίγων κτημάτων οἱ Μηθυμναῖοι
 στερόμενοι ἐζήτησαν τὸν νέμοντα τὰς αἴγας· καὶ εὐρόντες τὸν Δά-
 10 φριν, ἔπαιον, ἀπέδυσον· εἰς δέ τις καὶ κυνόδεσμον ἀράμενος περιήγε
 4 τὰς χεῖρας ὡς δῆσων. Ὁ δὲ ἐβόα τε παιόμενος καὶ ἰκέτευε τοὺς
 ἀγροίκους καὶ πρώτους γε τὸν Λάμωνα καὶ τὸν Δρύαντα βοηθεύς
 ἐπεκαλεῖτο. Οἱ δὲ ἀντεῖχοντο σκληροὶ γέροντες καὶ χεῖρας ἐκ γεωρ-
 γικῶν ἔργων ἰσχυρὰς ἔχοντες· καὶ ἠξίουσαν δικαιολογήσασθαι περὶ
 15 τῶν γεγενημένων.

15. Ταῦτά δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἀξιούντων, δικαστὴν καθίζουσι
 Φιλητᾶν τὸν βουκόλον· πρεσβυτάτος τε γὰρ ἦν τῶν παρόντων καὶ
 κλέος εἶχεν ἐν τοῖς κωμήταις δικαιοσύνης περιττῆς. Πρῶτοι δὲ κα-
 τηγόρουσαν οἱ Μηθυμναῖοι σαφῆ καὶ σύντομα βουκόλον ἔχοντες δικα-
 2 στήν· «Ἦλθομεν εἰς τούτους τοὺς ἀγρούς θηρᾶσαι θέλοντες. Τὴν
 21 μὲν οὖν ναῦν λύγῳ γλωρᾷ δῆσαντες ἐπὶ τῆς ἀκτῆς κατελίπομεν,
 αὐτοὶ δὲ διὰ τῶν κυνῶν ζήτησιν ἐποιούμεθα θηρίων. Ἐν τούτῳ
 πρὸς τὴν θάλασσαν αἱ αἴγες τούτου κατελθοῦσαι τὴν τε λύγον κα-

1 A κινηθέν; cet. -ντος.—2 A τοῦ πνεύματος; cet. om. τοῦ.—2 A
 ταχὺ δέ; cet. τ. δῆ.—3 V₃ παλίρροια.—4 V₃ δὲ τοῖς; cet. δῆ.—4 AV₁
 τὴν θάλ.; cet. om. τὴν.—8 AV₁ οἱ μηθυμναῖοι; cet. om. οἱ.—9 A ἐξή-
 τουν.—12 πρώτους τε: O; γε: Cg.—13 V₁ σκληροί; AP₂ σκληροί; V₂₃ P₁
 σκιρροί.—16 ταῦτα: O; H. et Hr. ταῦτά sec. Cb.—17 πρεσβυτάτος τε.
 Cf. Introd. p. 40.—19 H. et Hr sec. Cb: (ἔτε) βουκ. ἔχ. β.—21 A κα-
 τελίπομεν; cet. κατελίπ.—22 V₃ ἐποιούμεν.

3 ἡ παλίρροια τοῦ κύματος. Il ne s'agit pas ici du flux et du re-
 flux, mais du retour violent des vagues qui se brisent sur le rivage,
 du ressac. — 6 ἀλλ' ἦν οὐδὲν ὄφελος; cf. II 20.3. — 8 οἱ δ' οὖν; cf. §
 74.—10 κυνόδεσμος: laisse de chien; cf. § 119.2.—10 περιήγε τὰς χεῖ-
 ρας, scil. εἰς τοῦπισθεν; cf. § 32.

τεσθίουςι καὶ τὴν ναῦν ἀπολύουσιν. Εἶδες αὐτὴν ἐπὶ τῇ θαλάσῃ 3
 φερομένην· πρόσων οἷει μεστὴν ἀγαθῶν; Οἷα μὲν ἐσθῆς ἀπόλωλεν,
 οἷος δὲ κόσμος κυνῶν, ὅσον δὲ ἀργύριον. Τοὺς ἀγροὺς ἂν τις τού-
 τους ἐκεῖνα ἔχων ὠνήσαιοτο. Ἄνθ' ὧν ἀξιούμεν ἄγειν τοῦτον πονη-
 ρὸν ὄντα αἰπόλον, ὃς ἐπὶ τῆς θαλάσσης νέμει τὰς αἰγας ὡς ναύτης». 5

16. Τοσαῦτα οἱ Μηθυμναῖοι κατηγόρησαν. Ὁ δὲ Δάφνις, διέ-
 κειτο μὲν κακῶς ὑπὸ τῶν πληγῶν, Χλόην δὲ ὄρων παρούσαν πάν-
 των κατεφρόνει καὶ ὧδε εἶπεν· «Ἐγὼ νέμω τὰς αἰγας καλῶς· οὐ-
 θέποτε ἠτιάσατο κωμότης οὐδὲ εἷς, ὡς ἦ κῆπὸν τινος αἰξ ἐμὴ κα-
 τεβοσκήσατο, ἢ ἄμπελον βλαστάνουσαν κατέκλασεν. Οὗτοι δὲ εἰσι 2
 κυνηγέται πονηροὶ καὶ κύνας ἔχουσι κακῶς πεπαιδευμένους, οἵτινες 11
 τρέχοντες πολλὰ καὶ ὑλακτοῦντες σκληρὰ κατεδίωξαν αὐτάς ἐκ τῶν
 ὄρων καὶ τῶν πεδίων ἐπὶ τὴν θάλασσαν ὥσπερ λύκοι. Ἄλλ' ἀπέ- 3

1 A ἐπὶ τῇ θ; cet. ἐν τῇ θ.; cf. § 60. — 2 V₁ οἷα; cet. οἷα. — 2
 AV₁ ἐσθῆς; cet. εὐθύς.—3 V₂₃ ἄργυρον.—3 A τούτους; cet. τούτων.—4
 A τοῦτον τὸν πον.; cet. om. τόν.—5 A ἐπὶ τῆς θ. ἰδῶν τὰς αἰ. ὡς ναύ-
 της; cet. ἐπὶ τῆς θ. νέμει τὰς αἰ. ὡς ναύτης. — 6 A τοσαῦτα; cet. τοι-
 αῦτα. — 9 A ἠτιάσατο; cet. ἠτιάσατο. — 9 A οὐδεὶς; cet. οὐδὲ εἷς. — 9 A
 κῆπὸν τινος; cet. om. τινος.—12 AV₁ τρέχοντες; cet. τρύχοντες.—13 O:
 ἀλλὰ ἀπέφαγον; cf. § 123.2 δ'; Ch: κατέφαγον.

2 ἐσθῆς; cf. § 33.—3 οἷος δὲ κόσμος κυνῶν. H. rejette cette phrase.
 Hr corrige κυνῶν en σκευῶν et ajoute que les chiens ne pouvaient
 pas périr, parce qu'ils chassaient et ne se trouvaient pas dans le
 navire entraîné par les flots. Ce ne sont pourtant pas, d'après le
 phrase du texte, les chiens qui ont péri, mais leurs "harñais"; cf.
 Xen. Cyn. 6. 1 κυνῶν δὲ κόσμος δέραια, ἱμάντες, στελμοναί. — 4 ὠνή-
 σαιτο; cf. § 28.—5 ὃς ἐπὶ τῆς θαλάσσης νέμει τὰς αἰγας ὡς ναύτης. J'ai
 rejeté le ἰδῶν de l'A, mais je ne suis pas sûr de bien comprendre
 le sens du passage. H. et Hr lisent τῶν ποῦρ ἰδῶν; Picc. ἠδιον. Camp-
 bell-Bonner découvre dans cette phrase un jeu de mots assez con-
 tourné: αἰγες, d'après Hésychios (αἰγες· τὰ κύματα) et Artemidoros
 (II 12 p. 100.18 καὶ γὰρ τὰ μεγάλα κύματα ἐν τῇ συνηθείᾳ αἰγας λέγο-
 μέν). désigneraient métaphoriquement les vagues de la mer, et Da-
 phnis serait ainsi comparé à un matelot, parce qu'il fait paître ses
 chèvres au bord de la mer.—12 ὑλακτοῦντες σκληρὰ. Cf. I 21.2 πικρὸν
 μέλα ὑλακτῆσαντες et IV 40.1 σκληρῶ καὶ ἀπηνεὶ τῇ φωνῇ.

φαγον τὴν λύγον· οὐ γὰρ εἶχον ἐν ψάμμῳ πόναν ἢ κόμαρον ἢ θύμον. Ἄλλ' ἀπόλετο ἢ ναῦς ὑπὸ τοῦ πνεύματος καὶ τῆς θαλάσσης· ταῦτα χειμῶνος οὐκ αἰγῶν ἐστὶν ἔργα. Ἄλλ' ἐσθῆς ἐνέκειτο καὶ ἄργυρος· καὶ τίς πιστεύσει νῦν ἔχων, ὅτι τσαῦτα φέρουσα ναῦς
5 πείσμα εἶχε λύγον;»

17. Τούτοις ἐπεδάχρυσεν ὁ Δάφνις καὶ εἰς οἶκτον ὑπηγάγετο τοὺς ἀγροίκους πολύν· ὥστε ὁ Φιλητᾶς ὁ δικαστῆς ὠμνυε Πᾶνα καὶ Νύμφας μηδὲν ἀδικεῖν Δάφνιν, ἀλλὰ μηδὲ τὰς αἰγας, τὴν δὲ θά-
2 λασσαν καὶ τὸν ἄνεμον, ὧν ἄλλους εἶναι δικαστάς. Οὐκ ἔπειθε
10 ταῦτα Φιλητᾶς Μηθυμναίους λέγων, ἀλλ' ὑπ' ὀργῆς ὀρμήσαντες
3 ἦγον τὸν Δάφνιν πάλιν καὶ συνδεῖν ἤθελον. Ἐνταῦθα οἱ κωμῆται
ταραχθέντες ἐπιπηδῶσιν αὐτοῖς ὡσεὶ ψᾶρες ἢ κολοιοί· καὶ ταχὺ μὲν
ἀφαιροῦνται τὸν Δάφνιν ἤδη καὶ αὐτὸν μαχόμενον, ταχὺ δὲ ξύλοις
παίοντες ἐκείνους εἰς φυγὴν ἔτρεψαν· ἀπέστησαν δὲ οὐ πρότερον
15 ἔστε τῶν ὄρων αὐτοὺς ἐξήλασαν ἐς ἄλλους ἀγρούς.

18. Διωκόντων δὴ τοὺς Μηθυμναίους ἐκείνων, ἡ Χλόη κατὰ πολλὴν ἰσυχίαν ἄγει πρὸς τὰς Νύμφας τὸν Δάφνιν καὶ ἀπονίπτει
τε τὸ πρόσωπον ἡμαγμένον ἐκ τῶν βινῶν βραγεῖσῶν ὑπὸ πληγῆς τι-
νος καὶ τῆς πῆρας προκομίσασα ζυμίτου μέρος καὶ τυροῦ τμημά τι

1 A λύγην; V_{3m} λύγον; cet. πόναν. — 1 A κόμαρα; cet. -ρον. — 2 ἀλλ' ἀπόλετο; cf. § 123.2 δ'. — 2 A ἀπὸ τοῦ πν. τῆς θ.; cet. ὑπὸ τοῦ πν. καὶ τῆς θ. — 3 A ἀλλ' ἐσθῆς ἀνέκειτο; cet. ἀλλὰ ἐσθῆς ἐνέκειτο. — 4 V₂ πιστεύσειν. — 6 A προσηγάγετο; cet. ὑπηγάγετο. — 10 O: μηθυμναίους; corr. Cr sec. Corais et Vill. — 10 A om. ὀρμήσαντες. — 12 A ὡς οἱ; cet. ὡσεὶ. — 13 A om. ξύλοις. — 14 A ἀπέστρεψαν δὲ οἱ πρότερον; cet. ἀπέστησαν δὲ οὐ πρ. — 15 V₁₂ ὄρων; cet. ὄρων; corr. Vill. — 16 AP₂ δῆ; V₁ δ[ῆ]; cet. δέ. Cf. Introd. p. 38. — 17 P πολύν; cet. πολλήν. — 19 καὶ τῆς πῆρας; cf. § 39.6. — 19 A προκομίζουσα; cet. προκομίσασα. — 19 A ζυμη τοῦ; cet. ζυμητοῦ; corr. Oudendorp.

4 πιστεύσει... ὅτι; cf. § 81. — 10 Μηθυμναίους H. et Hr: ταῦτα λέγων οὐκ ἔπειθε Φιλητᾶς (τοὺς) Μηθυμναίους, ἀλλ' ὑπ' ὀργῆς ὀρμήσαντες ἦγον πάλιν τὸν Δάφνιν. — 10 ὀρμήσαντες. Ch: "recte codex participium omittit". — 12 ὡσεὶ ψᾶρες ἢ κολοιοί. Réminiscence homérique; cf. Il. 17.755 τῶν δ' ὡς τε ψαρῶν νέφος ἔρχεται: ἢ ἐ κολοιῶν. H. corrige ἦ, en καί. — 14 οὐ πρότερον ἔστε; cf. § 96. — 19 ζυμίτου. Pain fait avec du levain. Cf. Xen. An. 7.3.21.

δίδωσι φαγεῖν· τό τε μάλιστα ἀνακτησάμενον αὐτόν, φίλημα ἐφί-
λγησε μελιτώδες ἀπαλοῖς τοῖς χεῖλεσι.

19. Τότε μὲν δὴ παρὰ τοσοῦτον Δάφνις ἦλθε κακοῦ. Τὸ δὲ
πρᾶγμα οὐ ταύτῃ πέπαυτο· ἀλλ' ἐλθόντες οἱ Μηθυμναῖοι μόλις εἰς
τὴν ἑαυτῶν, ὁδοιπόροι μὲν ἀντὶ ναυτῶν, τραυματῖαι δὲ ἀντὶ τρυ- 5
φώντων, ἐκκλησίαν τε συνήγαγον τῶν πολιτῶν καὶ ἰκετηρίας θέν-
τες ἰκέτευσον τιμωρίας ἀξιωθῆναι, τῶν μὲν ἀληθῶν λέγοντες οὐδὲ 2
ἓν, μὴ καὶ πρὸς καταγέλαστοι γένοιτο τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα πα-
θόντες ὑπὸ ποιμένων, κατηγοροῦντες δὲ Μιτυληναίων ὡς τὴν ναῦν
ἀφελομένων καὶ τὰ χρήματα διαρπασάντων πολέμου νόμῳ. Οἱ δέ, 3
πιστεύοντες διὰ τὰ τραύματα καὶ νεανίσκοις τῶν πρώτων παρ' αὐ- 11
τοῖς οἰκιῶν τιμωρῆσαι δίκαιον νομίζοντες, Μιτυληναίοις μὲν πόλε-
μον ἀκήρυκτον ἐψηφίσαντο, τὸν δὲ στρατηγὸν ἐκέλευσαν δέκα ναῦς
καθελκύσαντα κακουργεῖν αὐτῶν τὴν παραλίαν· πλησίον γὰρ χει-
μῶνος ὄντος οὐκ ἦν ἀσφαλὲς μείζονα στόλον πιστεύειν τῇ θαλάσῃ. 15

20. Ὁ δὲ εὐθὺς τῆς ἐπιούσης ἀναγόμενος αὐτερέταις στρατιώ-
ταις ἐπέπλει τοῖς παραθαλασσίαις τῶν Μιτυληναίων ἀγροῖς· καὶ
πολλὰ μὲν ἤρπαξε ποίμνια, πολὺν δὲ σίτον καὶ οἶνον ἄρτι πεπαυ-
μένου τοῦ τρυγητοῦ, καὶ ἀνθρώπους δὲ οὐκ ὀλίγους, ὅσοι τούτων
ἐργάται. Ἐπέπλευσε καὶ τοῖς τῆς Χλόης ἀγροῖς καὶ τοῦ Δάφνι- 2
δος καὶ ἀπόβασιν ὀξειαν θέμενος λείαν ἤλαυνε τὰ ἐν ποσσίν. Ὁ μὲν 21

1 V₁ τό τε; cet. τότε. -- 1 ἀνακτησαμένη; O; Cg: ἀνακτησόμενον; Se: ἀνακτησάμενον. -- 4 A πάντῃ; cet. ταύτῃ. -- 5 εἰς τὴν ἑαυτῶν etc. Cf. Introd. p. 41. -- 7-8 A οὐδὲ ἓνός. -- 8 προσκαταγέλαστοι; O; corr. Cb; cf. § 50. -- 10 AV₁ διαρπασάντων; cet. ἄρπασάντων. -- 11 O: πρώτων οἰκιῶν (A οικείων) παρ' αὐτοῖς; Hg: πρ. παρ' αὐτοῖς οικ. -- 14 A κακ. τούτων; cet. κακ. αὐτῶν. -- 15 AV₁ V₃m οὐκ ἦν ἀσφαλές; cet. om. ἦν. -- 16 τῆς ἐπιούσης; cf. § 41. -- 16 A αὐθαιρέτους στρατιώτας; cet. ut edidit. -- 17 παραθαλασσίαις; cf. § 1. -- 18 A ἤρπαζον; cet. -ζε. -- 21 A λειαν; cet. λείαν; V₁m εἰ μὲν ἔλαβε τό λει δίφθογγον, εἰ δὲ μὴ ἰῶτα.

3 παρὰ τοσοῦτον; cf. I 22.1 κινδύνου παρὰ τοσοῦτον ἐλθῶν. -- 6 ἰκετηρίας, scil. βλάβους; cf. Soph. O. R. 3 ἰκτηρίαις κλάδοισιν. -- 12 πόλεμον ἀκήρυκτον; guerre implacable, sans déclaration du héraut. -- 16 αὐτερέταις στρατιώταις; cf. §§ 47 et 115.1.

- (δὴ) Δάφνις οὐκ ἔνεμε τὰς αἰγας, ἀλλὰ εἰς τὴν ὕλην ἀνελθὼν φυλλάδα χλωρὰν ἔκοπτεν ὡς ἔχοι τοῦ χειμῶνος παρέχειν τοῖς ἐρίφοις τροφήν· ὥστε ἄνωθεν θεασάμενος τὴν καταδρομὴν ἐνέκρυψεν αὐτὸν
- 3 στελέχει κοίλῳ ξηρᾶς ὀξύης. Ἡ δὲ Χλόη παρῆν ταῖς ἀγέλαις καὶ
- 5 διωκομένη καταφεύγει πρὸς τὰς Νύμφας ἰκέτις καὶ ἔδειτο φείσασθαι καὶ ὧν ἔνεμε καὶ αὐτῆς διὰ τὰς θεάς. Ἄλλ' ἦν οὐδὲν ὄφελος· οἱ γὰρ Μηθυμναῖοι πολλὰ τῶν ἀγαλμάτων κατακερτομήσαντες καὶ τὰς ἀγέλας ἤλασαν κἀκείνην ἦγαγον ὡσπερ αἶγα ἢ πρόβατον παίοντες λύγοις.
- 10 21. Ἐχοντες δὴ ἤδη τὰς ναῦς παντοδαπῆς ἀρπαγῆς μεστάς, οὐκέτ' ἐγίνωσκον περαιτέρω πλεῖν, ἀλλὰ τὸν οἶκαδε πλοῦν ἐποιούντο καὶ τὸν χειμῶνα καὶ τοὺς πολεμίους δεδιότες. Οἱ μὲν οὖν
- 2 ἀπέπλεον εἰρεσία προσταλαιπωροῦντες, ἄνεμος γὰρ οὐκ ἦν· ὁ δὲ Δάφνις ἠσυχίας γενομένης ἐλθὼν εἰς τὸ πεδίον ἔνθα ἔνεμον καὶ
- 15 μήτε τὰς αἰγας ἰδὼν, μήτε τὰ πρόβατα καταλαβὼν, μήτε Χλόην

1 μὲν (δὴ): ego; Hg: μὲν (οὖν). — 1 A ἀλλ' ἐς; P₁ ἀλλὰ εἰς; cet. ἀλλὰ ἐς.—3 V₃ ὅστε ἄν; V_{3m} γρ. καὶ ὥστε.—3 V₂ ἀνέκρυψεν.—4 στελέχει ξύλῳ ξηρᾶς: O; κοίλῳ: Koen. (ad Greg. Cor. p. 18).—5 AV₁ καταφεύγει; cet. καὶ φεύγει.—5 AV ἰκέτις; P ἰκέτης.—6 A διὰ τῆς θεάς. 8 A ὡς; cet. ὡσπερ.—10 τὰς ναῦς —μεστάς; cf. Introd. p. 38.—11 A οὐκ ἐγίν.; cet. οὐκέτ' ἐγίν.—13 AV₁ προσταλαιπωρ.; cet. ταλαιπωρ.—15 A αἰγας εὐρών; cet. ἰδὼν.

3 ἐνέκρυψεν αὐτόν. Daphnis s'empresse de se cacher sans penser à ce que son amie était peut-être en danger. Ailleurs il pleure comme une fillette et va même jusqu'à s'évanouir le jour où il retrouve Chloé (liv. II 30.1). Ce sont là, d'après M. Mérejkofsky, des traits accusant la décadence de la race hellénique à l'époque où écrivait Longus. Cf. cependant ma note sur le désespoir de Chloé au liv. IV chap. 27. — 8 κἀκείνην ἦγαγον ὡσπερ αἶγα ἢ πρόβατον παίοντες· λύγοις. A remarquer que la beauté de Chloé n'a pas d'effet sur les sens des soldats. Cela était indispensable pour que Longus pût garder pure son héroïne jusqu'à la fin du roman. — 12 δεδιότες; cf. § 29.— 13 εἰρεσία προσταλαιπωροῦντες; cf. § 49.— 13 ἄνεμος γὰρ οὐκ ἦν. Ce détail sert à nous expliquer comment Chloé a pu le lendemain refaire le même chemin à pied dans l'espace de quelques heures.

εὐρών, ἀλλὰ-ἐρημίαν πολλήν καὶ τὴν σύριγγα ἐρριμμένην, ἣ συνή-
θως ἐτέρπετο ἢ Χλόη, μέγα βοῶν καὶ ἐλεεινὸν κωκύων, ποτὲ μὲν 3
πρὸς τὴν φηγὸν ἔτρεχεν ἔνθα ἐκαθέζοντο, ποτὲ δὲ ἐπὶ τὴν θάλασ-
σαν ὡς δψόμενος αὐτήν, ποτὲ δὲ ἐπὶ τὰς Νύμφας ἐφ' ἃς ἐλκομένη
κατέφυγεν. Ἐνταῦθα καὶ ἔρριψεν ἑαυτὸν χαμαὶ καὶ ταῖς Νύμφαις 5
ὡς προδούσαις κατεμέμφετο.

22. «'Αφ' ὑμῶν ἤρπασθη Χλόη καὶ τοῦτο ἰδεῖν ὑμεῖς ὑπεμεί-
νατε ἢ τοὺς στεφάνους ὑμῖν πλέκουσα, ἢ σπένδουσα τοῦ πρώτου
γάλακτος, ἣς καὶ ἢ σύριγξ ἦδε ἀνάθημα. Αἶγα μὲν οὐδὲ μίαν μοι 2
λύκος ἤρπασε, πολέμοι δὲ τὴν ἀγέλην (ὄλην) καὶ τὴν συννέμου- 10
σιν. Καὶ τὰς μὲν αἶγας ἀποδερούσι καὶ τὰ πρόβατα καταθύσουσι,
Χλόη δὲ πόλιν λοιπὸν οἰκήσει. Ποίοις προσὶν ἄπειμι παρὰ τὸν πα- 3
τέρα καὶ τὴν μητέρα ἄνευ τῶν αἰγῶν, ἄνευ Χλόης, λιπεργάτης ἐσό-
μενος; ἔχω γὰρ νέμειν ἔτι οὐδέν. Ἐνταῦθα περιμενῶ κείμενος ἢ 4
θάνατον ἢ πόλεμον δεύτερον. Ἄρα καὶ σύ, Χλόη, τοιαῦτα πάσχεις; 15
ἄρα μέμνησαι τοῦ πεδίου τούτου καὶ τῶν Νυμφῶν τῶνδε κήμιου;
ἢ παραμυθοῦνταί σε τὰ πρόβατα καὶ αἱ αἶγες ἀχιμάλωτοι μετὰ σοῦ
γενόμεναι;»

23. Τοιαῦτα λέγοντα αὐτὸν ἐκ τῶν δακρύων καὶ τῆς λύπης
ὑπνος βαθὺς καταλαμβάνει. Καὶ αὐτῷ αἱ τρεῖς ἐφίστανται Νύμφαι, 20
μεγάλαι γυναῖκες καὶ καλαί, ἡμίγυμοι καὶ ἀνυπόδετοι, τὰς κό-

2 VP ἐτέρπ. ἢ Χλόη; A om. ἢ. — 2 AV₁ P₁ κωκύων; P₂ κοκύων;
V₂₃ κοκκύων — 3 P₂ φηγὴν. — 3 A ἔνθα ἐκάθηντο; cet. ἐκαθέζοντο (V₂
ἐκαθέζετο). — 4 VP ὡς δψόμενος; A om. ὡς. — 4 ἐλκομένη; O; Nab: λισ-
σομένη. — 6 AV₁ κατεμέμφετο; cet. ἐμέμφετο. — 9 οὐδεμίαν μοι VP; A
om. μοι. — 10 (ὄλην) add II. sec. Ch. — 11 ἀποδέρουσι; O; ἀποδερούσι:
Cb. — 11 V₂₃ P om. νν. καὶ τὰ πρ. καταθ.; servant AV₁ V_{3m}. — 11
AV₁ V_{3m} καταθύουσι; καταθύσουσι; Cb. — 12 AV₁₂ V_{3m} οἰκήσει; V₃ P
οἰμήσει (in P₁ superscr. κ) — 12 A πρὸς τὸ π.; cet. παρὰ τὸν π. — 13 A
λιπεργάτης; cet. λειπεργ. — 14 A γὰρ καὶ νέμειν; cet. om. καί. — 14 πε-
ριμένω; O; περιμενῶ; Schæf. — 19 A τοιαῦτα λέγοντος αὐτοῦ; cet. τοι-
αῦτα (P₁ V₂₃ ταῦτα) λέγοντα αὐτόν.

1 τὴν σύριγγα ἐρριμμένην. Cf. I 28.2. — 12 προσὶν. Cr et H: ὄμμασιν.
— 13 λιπεργάτης; cf. § 119.2. Hr: λιπερνήτης γενόμενος. — 18 γενόμεναι;
cf. § 120.2.

2 μας λελυμένοι και τοῖς ἀγάλμασιν ὅμοιοι. Καί τὸ μὲν πρῶτον
 ἐψέκασαν ἐλεῦσαι τὸν Δάφνιν, ἔπειτα ἡ πρεσβυτάτη λέγει ἐπιρ-
 ρωννύουσα: «Μηδὲν ἡμᾶς μέμφου, Δάφνι· Χλόης γὰρ ἡμῖν μάλ-
 λον ἢ σοὶ μέλει. Ἡμεῖς τοι καὶ παιδίον αὐτὴν οὔσαν ἠλεήσαμεν
 3 καὶ ἐν τῷδε τῷ ἀντρῷ κειμένην αὐτὴν ἀνεθρέψαμεν. Ἐκείνη (καί)
 6 πεδίοις κοινὸν οὐδὲν καὶ τοῖς προβάτιοις τοῦ Δρύαντος. Καὶ νῦν δὲ
 ἡμῖν πεφρόντισται τὸ κατ' ἐκείνην, ὡς μήτε εἰς τὴν Μήθυμναν κοι-
 4 σθεῖσα δουλεύοι, μήτε μέρος γένοιτο λείας πολεμικῆς. Καὶ τὸν
 Πᾶνα ἐκείνον τὸν ὑπὸ τῇ πίτυϊ ἰδρυμένον, ὃν ὑμεῖς οὐδέποτε οὐδὲ
 10 ἀνθεσιν ἐτιμήσατε, τούτου ἐδεήθημεν ἐπίκουρον γενέσθαι Χλόης·
 συνήθης γὰρ στρατοπέδοις μᾶλλον ἡμῶν καὶ πολλοὺς ἤδη πολέ-
 μους ἐπολέμησε τὴν ἀγροικίαν καταλιπὼν καὶ ἄπεισι τοῖς Μηθυ-
 5 μναίοις οὐκ ἀγαθὸς πολέμιος. Κάμνε δὲ μηδέν, ἀλλ' ἀναστὰς ὄφθητι
 Λάμωνι καὶ Μυρτάλῃ, οἳ καὶ αὐτοὶ κείνται χαμαὶ νομίζοντες καὶ
 15 σὲ μέρος γεγονέναι τῆς ἀρπαγῆς· Χλόη γὰρ σοὶ τῆς ἐπιούσης ἀφί-
 ξεται μετὰ τῶν αἰγῶν, μετὰ τῶν προβάτων· καὶ νεμήσετε κοινῇ
 καὶ συρίσετε κοινῇ, τὰ δὲ ἄλλα μελήσει περὶ ὑμῶν Ἔρωτι.»

24. Τοιαῦτα ἰδὼν καὶ ἀκούσας Δάφνις, ἀναπηδῆσας τῶν ὕπνων
 καὶ κοινῇ ὑφ' ἡδονῆς καὶ λύπης δακρύων τὰ ἀγάλματα τῶν Νυμ-
 20 φῶν προσεχύνει καὶ ἐπηγγέλλετο σωθείσης Χλόης θύσειν τῶν αἰ-
 2 γῶν τὴν ἀρίστην. Δραμῶν δὲ καὶ ἐπὶ τὴν πίτυν, ἔνθα τὸ τοῦ Πα-

5 A ἀνέθρεψεν. ἐκεῖ παιδίοις; cet. ἀνεθρέψαμεν ἐκείνη πεδίοις (V₁
 [πε]δίοις); (καί) add. Sch.—6 τοῖς πρ. τοῦ Λάμωνος: O; corr. Huet. —
 8 A om. καὶ ante τὸν Πᾶνα.—11 A πολέμιος; cet. πολέμους.—13 A πό-
 λεμος; cet. πολέμιος. —19 κοινῇ ὑφ' ἡδονῆς καὶ λύπης δακρύων; cf. In-
 trod. p. 42.—22 AV₁ ἔνθα; cet. ἔνθεν.

2 ἐψέκασαν ἐλεῦσαι; cf. 110.3 —6 καὶ τοῖς προβάτιοις τοῦ Δρύαντος.
 Hr: "Recte delenda censebat Schæfer. Interpolatorem arguit Lamo
 pro Dryante nominatus et προβάτιοις diminutivum, quali numquam
 usus est Longus, frequentissime Græculi." Προβάτιον a été employé
 aussi par Ménandre; cf. § 114. —8 τὸν Πᾶνα... τούτου ἐδεήθημεν; cf.
 § 120.3. —11 πολλοὺς ἤδη πολέμους ἐπολέμησε. Cf. Luc. Deor. Dial. 22.3
 Πάν. Ἀθηναίοις συμμαχήσας ἡρίστευσα Μαραθῶνι. —13 ἀλλ' ἀναστὰς; cf.
 § 123.2 δ'. —17 νεμήσετε... συρίσετε; cf. § 22.

νός ἀγαλμα ἰδρυτο, τραγοςκελές, κερασφόρον, τῆ-μὲν σύριγγα, τῆ
 δὲ τράγον πιδῶντα κατέχον, κάκεινον προσεκύνει καὶ ἠύχετο ὑπὲρ
 τῆς Χλόης καὶ τράγον θύσειν ἐπηγγέλλετο. Καὶ μόλις ποτὲ περὶ 3
 ἡλίου καταφοράς παυσάμενος δακρύων καὶ εὐχῶν, ἀράμενος τὰς
 φυλλάδας ἃς ἔκοψεν, ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ἔπαυλιν· καὶ τοὺς ἀμφὶ τὸν 5
 Λάμωνα πένθους ἀπαλλάξας, εὐφροσύνης ἐμπλήσας, τροφῆς τε 4
 ἐγεύσατο καὶ εἰς ὕπνον ὤρμησεν οὐδὲ τοῦτον ἀδακρυον, ἀλλ' εὐχό-
 μενος μὲν αὐτίς τὰς Νύμφας ὄναρ ἰδεῖν, εὐχόμενος δὲ τὴν ἡμέραν
 γενέσθαι ταχέως, ἐν ἣ Χλόην ἐπηγγείλαντο αὐτῷ. Νυκτῶν πα-
 σῶν ἐκείνη ἔδοξε μακροτάτη γεγονέναι· ἐπράχθη δὲ ἐπ' αὐτῆς τάδε. 10

25. Ὁ στρατηγός ὁ τῶν Μηθυμναίων ὅσον δέκα σταδίους ἀπε-
 λάσας ἠθέλησε τοὺς στρατιώτας τῆ καταδρομῆ κεκμηκότας ἀναλα-
 βεῖν. Ἄκρας οὖν ἐπεμβαινούσης τῷ πελάγει λαβόμενος ἐπεκτεινο- 2
 μένης μηνοειδῶς, ἧς ἐντὸς θάλασσα γαλιγνότερον τῶν λιμένων ἔρ-
 μον ἀπειργάζετο, ἐνταῦθα τὰς ναῦς ἐπ' ἀγκυρῶν μετεώρους διορ- 15
 μίσας ὡς μηδεμίαν ἐκ τῆς γῆς τῶν ἀγροίκων τινὰ λυπῆσαι, ἀνῆκε
 τοὺς Μηθυμναίους εἰς τέρψιν εἰρηγικήν. Οἱ δὲ ἔχοντες πάντων ἀφθο- 3
 νίαν ἐκ τῆς ἀρπαγῆς ἔπεινον, ἔπαιζον, ἐπινίκιον ἑορτὴν ἐμιμοῦντο.
 Ἄρτι δὲ παυομένης τῆς ἡμέρας καὶ τῆς τέρψεως ἐς νύκτα ληγού-
 σης, αἰφνίδιον ἠ γῆ πᾶσα ἐδόκει λάμπεσθαι πυρί, κτύπος δὲ ἠκού- 20

2 V₁ κατέχον; AV_{3m} κατέχων; P₁ κατέχον (superscr. ω); P₂ V₂
 κατέσχεν (in V₂ superscr. ἰσ. χον); V₃ κατέσχεον.—3 A om. τῆς.—3 A
 ἐπήγγελλτο; cet.—έλλετο.—4 A καταβολάς; cet. καταφοράς.—5 A ἐκ τῶν
 φυλλάδων ὧν ἐκ.; cet. ut ed.—5 V₁₂ τοὺς ἀμφί; AV₃ P τοῦ.—7 A ὕπνον
 τρέπεται; cet. ὕπ. ὤρμησεν.—8 AV₁ μὲν αὐ. τὰς ν. ὄν. ἰδεῖν (in A εἶδεν
 pro ἰδεῖν); P₁ om. νν. αὐ. τὰς ν. ὄν. ἰδεῖν, sunt in P_{1m}; V₃ P₂ μὲν αὐ.
 ὄν. ἰδεῖν, V_{3m} νύμφας; V₂ μὴ αὐ. τὸ ὄν. ἰδεῖν.—10 A μικροτάτη.—10 A
 ἐπ' αὐτῇ; cet.—τῆς.—11 AV₁ ὅσον δέκα σταδίους; V₂₃ P ὅσον σταδίων;
 V_{3m} δέκα σταδίους.—12 τῆ καταδρομῆ τοὺς στρατιώτας: O; transposuit
 Hr.—13 ἄκρας: O; in A superscr. αὔρας.—20 V₂ πᾶσα ἠ γῆ.

1 τραγοςκελές, κερασφόρον. L'hymne homérique à Pan (VIII v. 2 et
 37) appelle ce dieu αἰγοκόδην, δικέρωτα.—4 ἡλίου καταφοράς; cf. § 118.
 —14 μηνοειδῶς=en forme de demi-lune.—18 ἔπεινον, ἔπαιζον, ἐπινίκιον...;
 cf. § 121.3.—20 λάμπεσθαι πυρί. Cf. Hom. Od. 19.37.

- 4 ετο βόθιος, κωπῶν ὡς ἐπιπλέοντος μεγάλου στόλου. Ἐβόα τις ὀπλί-
 ζεσθαι, τὸν στρατηγὸν ἄλλος ἐκάλει καὶ τετρῶσθαι τις ἐδόκει καὶ
 σχῆμά τις ἔκειτο νεκροῦ μιμούμενος. Εἶκασεν ἂν τις ἔραν νυκτο-
 μαχίαν οὐ παρόντων πολεμίων.
- 5 26. Τῆς δὲ νυκτὸς αὐτοῖς τοιαύτης γενομένης ἐπῆλθεν ἡ ἡμέρα
 πολὺ τῆς νυκτὸς φοβερωτέρα. Οἱ τράγοι μὲν οἱ τοῦ Δάφνιδος καὶ αἱ
 αἴγες κιττὸν ἐν τοῖς κέρασι κορυμβοφόρον εἶχον, οἱ δὲ κριοὶ καὶ αἱ
 ὄιες τῆς Χλόης λύκων ὠρυγμὸν ὠρούοντο· ὤφθη δὲ καὶ αὐτὴ πίτυος
 2 ἐστεφανωμένη. Ἐγίνετο καὶ περὶ τὴν θάλασσαν αὐτὴν πολλὰ πα-
 10 ράδοξα· αἱ τε γὰρ ἄγκυραι κατὰ βυθοῦ πειρωμένων ἀναφέρειν ἔμε-
 νον, αἱ τε κῶπαι καθιέντων εἰς εἰρεσίαν ἐθραύοντο, καὶ δελφίνες
 πηδῶντες ἐξ ἄλός, ταῖς οὐραῖς παίοντες τὰς ναῦς ἔλυον τὰ γοι-
 3 φώματα. Ἠκούετό τις καὶ ὑπὲρ τῆς ὀρθίου πέτρας τῆς ὑπὲρ τὴν
 ἄκραν σύριγγος ἤχος, ἀλλ' οὐκ ἕτερπεν ὡς σύριγγς, ἐφόβει δὲ τοὺς
 4 ἀκούοντας ὡς σάλπιγγς. Ἐταράττοντο οὖν καὶ ἐπὶ τὰ ὄπλα ἔθεον
 16 καὶ πολεμίους ἐκάλουν τοὺς οὐ βλεπομένους, ὥστε πάλιν ἠϋχοντο
 5 νύκτα ἐπελθεῖν, ὡς τευξόμενοι σπονδῶν ἐν αὐτῇ. Συνετὰ μὲν οὖν
 πᾶσιν ἦν τὰ γινόμενα τοῖς φρονοῦσιν ὀρθῶς, ὅτι ἐκ Πανός ἦν τὰ
 φαντάσματα καὶ ἀκούσματα μηνιόντός τι τοῖς ναύταις. οὐκ εἶχον δὲ
 20 τὴν αἰτίαν συμβαλεῖν, οὐδὲν γὰρ ἱερὸν σεσύλητο Πανός· ἔστε ἀμφὶ
 μέσην ἡμέραν εἰς ὕπνον οὐκ ἀθεεὶ τοῦ στρατηγοῦ καταπεσόντος αὐ-
 τὸς ὁ Πᾶν ὤφθη τοιάδε λέγων.

2 V₂ πετρῶσθαι.—3 A σχήματι ἔκειτο νεκροῦ. εἶκασεν; VP σχῆμά τι
 ἔκειτο νεκροῦ μιμούμενον: τις pro τι: Cb; μιμούμενος: Vill. — 5 AP ἡ
 ἡμέρα: V om. ἡ.—8 οἱ ὄιες: O: corr. Jungermann.—8 A ὠρυγμα.—8
 A πίτυς; cet. πίτυος.—12 νν. ἐξ ἄλός in codd. post τὰς ναῦς leguntur;
 transposuit Schæf. ex conj. Vill.—13 A ὑπὲρ τὴν: cet. ὑπὸ τὴν.—14 V₃
 ἀλλ' οὐκέτ' ἔτ.; cet. ἀλλ' οὐκ ἔτ.—16 A ἐκάλουν τοὺς δεομένους; cet.
 ut ed.—18 A τὰ γινόμενα; cet. τὰ γιν.—19 A μηνιόντος; cet. μηνιόν-
 τος.—20 A οὐδέ; cet.—έν.—20 A σεσ. π. ἀμφὶ δὲ μ.; cet. ut ed.

2 τὸν στρατηγὸν ἄλλος ἐκάλει; Moll: ὀπλιζεσθαι τὸν στρατηγὸν, ἄλλος
 (ἄλλον) ἐκάλει.—3 σχῆμά τις. Cf. Chariton. III 9.10 ὁ μὲν οὖν ἔκειτο σχῆμα
 καὶ χρῶμα νεκροῦ ποιήσας. Valckenaer: σχῆμά τι ἔκειτο νεκρὸν μιμούμε-
 νον; Cb rejette μιμούμενον; H: κᾶν σχήματι ἔκειτο νεκροῦ. εἶκασεν. —
 12 τὰ γομφώματα "les jointures", "les chevilles"; cf. Plut. Mor. 321 D.

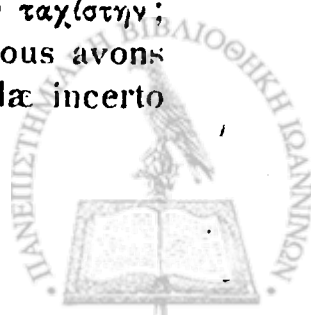

27. «Ὁ πάντων ἀνοσιώτατοι καὶ ἀσεβέστατοι, τί ταῦτα μαινο-
 μένεις φρεσίν ἐτολμήσατε; Πολέμου μὲν τὴν ἀγροικίαν ἐνεπλήσατε
 τὴν ἐμοὶ φίλην, ἀγέλας δὲ βοῶν καὶ αἰγῶν καὶ ποιμνίων ἀπηλάσατε
 τὰς ἐμοὶ μελομένας, ἀπεσπάσατε δὲ βωμῶν παρθένον, ἐξ ἧς Ἔρωσ 2
 μῦθον ποιῆσαι θέλει· καὶ οὔτε τὰς Νύμφας ἠδέσθητε βλεπούσας, οὔτε 5
 τὸν Πᾶνα ἐμέ. Οὔτ' οὖν Μήθυμναν ὄψεσθε μετὰ τοιούτων λαφύρων
 πλέοντες, οὔτε τήνδε φεύξεσθε τὴν σύριγγα τὴν ὑμᾶς ταράττουσαν·
 ἀλλὰ ὑμᾶς βορᾶν ἰχθύων θήσω καταδύσας, εἰ μὴ τὴν ταχίστην καὶ 3
 Χλόην ταῖς Νύμφαις ἀποδώσεις καὶ τὰς ἀγέλας Χλόης, καὶ τὰς αἰ-
 γας καὶ τὰ πρόβατα. Ἀνάστα δὴ καὶ ἐκδίβαζε τὴν κόρηγιν μεθ' ὧν 10
 εἶπον. Ἠγήσομαι δὲ ἐγὼ καὶ σοὶ τοῦ πλοῦ κακείνῃ τῆς ὁδοῦ.»

28 Πάνυ οὖν τεθορυβημένος ὁ Βρύαξις—τοῦτο γὰρ ἐκκαλεῖτο ὁ
 στρατηγός—ἀναπηδᾷ καὶ τῶν νεῶν καλέσας τοὺς ἠγεμόνας ἐκέ-
 λευσε τὴν ταχίστην ἐν τοῖς αἰχμαλώτοις ἀναζητηεῖσθαι Χλόην. Οἱ 2
 δὲ ταχέως καὶ ἀνεῦρον καὶ εἰς ὄφθαλμοὺς ἐκόμισαν· ἐκαθέζετο 15
 γὰρ τῆς πίτυος ἐστεφανωμένη. Σύμβολον δὴ καὶ τοῦτο τῆς ἐν
 τοῖς ὀνείροις ὄψεως ποιούμενος, ἐπ' αὐτῆς τῆς ναυαρχίδος εἰς τὴν
 γῆν αὐτὴν κομίζει. Κακείνῃ δὲ ἄρτι ἀποβεβήκει καὶ σύριγγος ἦχος 3
 ἀκούεται πάλιν ἐκ τῆς πέτρας οὐκέτι πολεμικὸς καὶ φοβερός, ἀλλὰ
 ποιμενικὸς καὶ οἶος εἰς νομὴν ἠγείται ποιμνίων. Καὶ τὰ τε πρόβατα 20
 κατὰ τῆς ἀποβάθρας ἐξέτρεχεν ἐξολισθαίνοντα τοῖς κέρασι τῶν χη-
 λῶν καὶ αἱ αἰγες πολὺ θρασύτερον οἶα καὶ κρημνοδατεῖν εἰθισμένα.

3 βοῶν καὶ αἰγῶν; cf. *Introd.* p. 38.—4 ἀπεσπ. δέ: VP; A om. δέ.
 —5 V₂ om. οὔτε τὸν π. ἐμέ.—6 οὔτ' οὖν; cf. § 123.2.—7 P₂ φεύξεσθαι.
 —8 V₂ βοᾶν.—11 A om. νν. ἠγήσ. δὲ ἐγὼ κ. σοὶ τ. πλ. κακ. τῆς ὁδοῦ.—
 12 πάνυ οὖν: AV₃m: VP om. οὖν.—12 A βρύαξ; cet. βρύαξις.—14 VP
 καὶ ἀνεῦρον; A om. καί.—15 A ὄφθ. ἠγαγον καθεζομένην ἐπὶ τῆς πίτυος
 ἐστεφανωμένη; cet. ut ed.—16 VP καὶ τοῦτο; A om. καί.—17 A ἐπ'
 αὐτῆς τῆς; cet. om. τῆς.—21 A κατὰ τε τῆς; cet. om. τε.—21 A ἐξέ-
 τρεχον ἐξολισθαίνοντα; cet. ἐξέτρεχεν οὐκ ἐξολισθαίνοντα.—21 A τῶν
 βοῶν; cet. τῶν χηλῶν.

4 παρθένον, ἐξ ἧς Ἔρωσ μῦθον ποιῆσαι θέλει. Cf. *Introd.* p. 10.—7
 ταράττουσαν; cf. § 3.19.—12 τοῦτο γὰρ ἐκαλεῖτο et 14 τὴν ταχίστην;
 cf. § 35.—21 ἐξέτρεχεν ἐξολισθαίνοντα. Avec le texte de l'A nous avons
 un tableau plus exact. Cf. Ch: "Suaviter dicuntur aviculæ incerto

29. Καὶ ταῦτα μὲν περίσταται κύκλῳ τὴν Χλόην ὡσπερ χορὸς
 σκιρτῶντα καὶ βληχόμενα καὶ ὅμοια χαίρουσιν, αἱ δὲ τῶν ἄλλων
 αἰπόλων αἴγες καὶ τὰ πρόβατα καὶ τὰ βουκόλια κατὰ χώραν ἔμε-
 2 νεν ἐν κοίλῃ νηϊ, καθάπερ αὐτὰ τοῦ μέλους μὴ καλοῦντος. Θαύ-
 5 ματι δὲ πάντων ἐχομένων καὶ τὸν Πᾶνα ἀνευφημούντων, ὧφθη
 3 τούτων ἐν τοῖς στοιχείοις ἀμφοτέροις θαυμασιώτερα. Τῶν μὲν Μη-
 θυμναίων πρὶν ἀνασπάσαι τὰς ἀγκύρας ἔπλεον αἰὲν ἡγες καὶ τῆς ναυ-
 αρχίδος ἤγειτο δελφὶν πηδῶν ἐξ ἀλός· τῶν δὲ αἰγῶν καὶ τῶν προ-
 δάτων ἤγειτο σύριγγος ἤχος ἡδιστος καὶ τὸν συρίττοντα ἔβλεπεν
 10 οὐδεὶς, ὥστε τὰ ποιμνία καὶ αἱ αἴγες προήεσαν ἅμα καὶ ἐνέμοντο
 τερπόμεναι τῷ μέλει.

30. Δευτέρας που νομῆς καιρὸς ἦν καὶ ὁ Δάφνις ἀπὸ σκοπῆς
 τινος μετεώρου θεασάμενος τὰς ἀγέλας καὶ τὴν Χλόην, μέγα βροή-
 σας «³Ω Νύμφαι καὶ Πάν» κατέδραμεν εἰς τὸ πεδῖον καὶ περιπλα-
 2 κείς τῇ Χλόῃ καὶ λιποθυμήσας κατέπεσε. Μόλις δὲ ἔμβριος ὑπὸ τῆς
 16 Χλόης φιλούσης καὶ ταῖς περιβολαῖς θαλπούσης γενόμενος, ὑπὸ τὴν
 συνήθη φηγὸν ἔρχεται καὶ ἐπὶ τῇ στελέχει καθίσας ἐπυνθάνετο
 3 πῶς ἀπέδρα τοσοῦτους πολεμίους. Ἡ δὲ αὐτῇ κατέλεξε πάντα· τὸν
 τῶν αἰγῶν κίττον, τὸν τῶν προδάτων ὠρυγμόν, τὴν ἐπανθήσασαν
 20 τῇ κεφαλῇ πίτυν, τὸ ἐν τῇ γῇ πῦρ, τὸν ἐν τῇ θαλάσῃ κτύπον, τὰ
 συρίσματα ἀμφότερα τὸ πολεμικὸν καὶ τὸ εἰρηγικόν, τὴν νύκτα τὴν
 φοβεράν, ὅπως αὐτῇ τὴν ὁδὸν ἀγνοοῦση καθηγῆσατο τῆς ὁδοῦ μου-
 4 σική. Γνωρίσας οὖν ὁ Δάφνις τὰ τῶν Νυμφῶν ὄνειρατα καὶ τὰ τοῦ

4 A μὴ καλοῦντος; V₁ μὴ κηλοῦντος; P₂ μήκη καλοῦντος; P₁ V₂₁
 μὴ ἐκκαλοῦντος.—4 A θαύμ. δέ; cet. om. δέ.—5 AV₁ ἐχομένων; V₂ P₁
 ἐνεχομένων; V₃ P₂ ἀνεχ.—7 A ναυαρχίας; cet. —ιδος.—8 P₂ δελφίδος.—
 15 λιποθυμήσας; cf. § 118.—16 A ὑπὸ τὴν; cet. ἐπὶ τὴν.—17 ὑπὸ τῷ
 στελ.: O; ἐπὶ τῷ: Vill.—18 A om. τὸν ante τῶν αἰγῶν.—21- συρίσματα;
 cf. § 117.—22 Hr add. καὶ ante ὅπως.—23 VP τὰ τῶν ν.; A om. τῶν.

et lubrico vestigio ἐξολισθαίνειν. non item. αἱ αἴγες οἷα δὴ κρημνοῦα-
 τεῖν εἰθισμέναι.»

3 τὰ βουκόλια: cf. § 119.1.—11 τερπόμεναι; cf. § 120.2.—14 περι-
 πλακείς τῇ Χλόῃ; cf. § 49 b.—15 λιποθυμήσας. Cf. ma note ad II 20.2
 ἐνέκρυψεν αὐτόν.

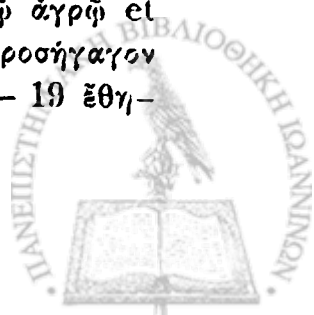

Πανός ἔργα, διηγείται καὶ αὐτὸς ὅσα εἶδεν, ὅσα ἤκουσεν, ἔτι μέλ-
λων ἀποθνήσκειν διὰ τὰς Νύμφας ἔζησε. Καὶ τὴν μὲν ἀποπέμπει 5
κομίσουσιν τοὺς ἀμφὶ τὸν Δρύαντα καὶ Λάμωνα καὶ ὅσα πρέ-
πει θυσία, αὐτὸς δὲ ἐν τούτῳ τῶν αἰγῶν τὴν ἀρίστην συλλαβὴν καὶ
κιττῶ στεφανώσας, ὡσπερ ὠφθησαν τοῖς πολεμίοις, καὶ γάλα τῶν 5
κεράτων κατασπείσας, ἔθυσέ τε ταῖς Νύμφαις καὶ κρεμάσας ἀπέ-
δειρε καὶ τὸ δέρμα ἀνέθηκεν.

31. Ἦδη δὲ παρόντων τῶν ἀμφὶ τὴν Χλόην, πῦρ ἀνακαύσας
καὶ τὰ μὲν ἐψήσας τῶν κρεῶν, τὰ δὲ ὀπτήσας, ἀπήρξατό τε ταῖς 10
Νύμφαις καὶ κρατῆρα ἀπέσπεισε μεστὸν γλεύκους· καὶ ἐκ φυλλά-
δος στιβάδας ὑποστορέσας ἐντεῦθεν ἐν τροφῇ ἦν καὶ πότῳ καὶ παι-
διᾷ· καὶ ἅμα τὰς ἀγέλας ἐπεσκόπει μὴ λύκος ἐμπεσὼν ἔργα ποιήσῃ 2
πολεμίων. Ἦσάν τινες καὶ ὠδᾶς εἰς τὰς Νύμφας, παλαιῶν ποιμέ-
νων ποιήματα. Νυκτὸς δὲ ἐπελθούσης αὐτοῦ κοιμηθέντες ἐν τῷ
ἀγρῷ, τῆς ἐπιούσης τοῦ Πανός ἐμνημόνευον. Καὶ τῶν τράγων τὸν 15
ἀγγελάρχην στεφανώσαντες πίτυος προσήγαγον τῇ πίτυϊ, καὶ ἐπι-
σπείσαντες οἴνου καὶ εὐφημοῦντες τὸν θεόν, ἔθυσαν, ἐκρέμασαν,
ἀπέδειραν· καὶ τὰ μὲν κρέα ὀπτήσαντες καὶ ἐψήσαντες πλησίον 3
ἔθηκον ἐν τῷ λειμῶνι, ἐν τοῖς φύλλοις, τὸ δὲ δέρμα κέρασιν αὐ-
τοῖς ἐνέπηξαν τῇ πίτυϊ πρὸς τῷ ἀγάλματι, ποιμενικὸν ἀνάθημα 20
ποιμενικῷ θεῷ. Ἀπήρξαντο καὶ τῶν κρεῶν, ἀπέσπεισαν καὶ κρα-
τῆρος μείζονος, ἦσεν Χλόη, Δάφνις ἐσύρισεν.

3 κομίσουσιν: cf. § 21.—3 A πρέπει; cet. πρόπον (in P₂ superscr. ei) — 4 A ἔμετὰ δέ; cet. αὐτὸς δὲ (V₃ αὐτὸς τε). — 10 A ἐπέσπ.; cet. ἀπέσπ.—11 A ὑποστορεύσας; V₁ V₃m ὑποστορέσας; V₂₃ P ἀποσωρεύσας. — 11 A καὶ τροφῇ ἦν... καὶ παιδιᾷ: cet. ut ed.—12 ποιήσῃ; cf. § 84. — 14 A αὐτῷ; cet. αὐτοῦ. — 14 V₂₁ P κοιμηθέντος; AV₁ -τες. — 15 A ἐμνημόνευσαν; cet. -νευον.—22 P₂ μείζονος ἦεν ἢ Χλ.; V₂ μ. εἶεν ἢ Χλ. (superscr. ἴσ. ἦσε); cet. μ. ἦσεν ἢ Χλ.

5 ὡσπερ ὠφθησαν τοῖς πολεμίοις. Cf. II 26.1.—8 τῶν ἀμφὶ τὴν Χλόην; cf. § 52.—10 ἀπέσπεισε μεστὸν γλεύκους. H. del. μεστὸν; Hg: μεστ. γλ. ἐπέσπεισε. — 11 ἐν τροφῇ ἦν; cf. § 59. — 14 αὐτοῦ... ἐν τῷ ἀγρῷ et plus bas, ἐν τῷ λειμῶνι, ἐν τοῖς φύλλοις; cf. § 121.1. — 16 προσήγαγον τῇ πίτυϊ scil. ἐνθα τὸ τοῦ Πανός ἀγάλμα ἴδρυτο; cf. II 24.2. — 19 ἔθηκον; cf. § 25.—22 Hg: (ὁ) Δάφνις.

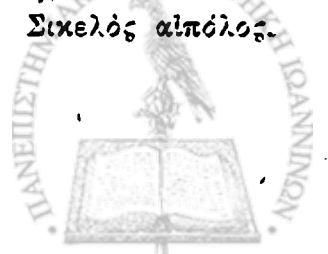

32. Ἐπὶ τούτοις κατακλιθέντες ἦσθιον· καὶ αὐτοῖς ἐρίστατα ὁ
 βουκόλος Φιλητᾶς κατὰ τύχην στεφανίσκους τινὰς τῷ Πανὶ κομί-
 ζων καὶ βότρυς ἔτι ἐν φύλλοις καὶ κλήμασι. Καὶ αὐτῷ τῶν παιδῶν
 ὁ νεώτερος εἶπετο Τίτυρος, πυρρὸν παιδίον καὶ γλαυκόν, λευκὸν δὲ
 2 καὶ ἀγέρωχον· καὶ ἤλλετο κοῦφα βαδίζων ὡσπερ ἔριφος. Ἀναπι-
 6 δήσαντες οὖν συνεστεφάνουν τὸν Πᾶνα καὶ τὰ κλήματα τῆς κόμης
 τῆς πίτυος ἐξήρτων καὶ κατακλίναντες πλησίον αὐτῶν συμπότην
 ἐποιοῦντο. Καὶ οἷα δὲ γέροντες ὑποβεβρεγμένοι, πρὸς ἀλλήλους
 πολλὰ ἔλεγον· ὡς ἔνεμον ἡνίκα ἦσαν νέοι, ὡς πολλὰς ληστῶν κα-
 ταδρομὰς διέφυγον. Ἐσεμνύνετό τις ὡς λύκον ἀποκτείνας, ἄλλος
 10 ὡς μόνου τοῦ Πανὸς δεύτερα συρίσας· τοῦτο τοῦ Φιλητᾶ τὸ σεμνο-
 λόγημα ἦν.

33. Ὁ οὖν Δάφνης καὶ ἡ Χλόη πάσας δεήσεις προσέφερον με-
 ταδοῦναι καὶ αὐτοῖς τῆς τέχνης, συρίσαι τε ἐν ἑορτῇ Θεοῦ σύριγγι
 χαίροντος. Ἐπαγγέλλεται Φιλητᾶς, καίτοι τὸ γῆρας ὡς ἄπνουν
 15 μεμφάμενος, καὶ ἔλαβε σύριγγα τὴν τοῦ Δάφνιδος· ἡ δὲ ἦν μικρὰ
 2 πρὸς μεγάλην τέχνην, οἷα ἐν στόματι παιδὸς ἐμπνεομένη. Πέμπει
 οὖν Τίτυρον ἐπὶ τὴν ἑαυτοῦ σύριγγα, τῆς ἐπαύλευς ἀπεχούσης στα-
 3 δίους δέκα. Ὁ μὲν οὖν ῥίψας τὸ ἐγκόμβωμα γυμνὸς ὥρμησε τρέ-
 20 χειν ὡσπερ νεβρός, ὁ δὲ Λάμων ἐπηγγείλατο αὐτοῖς τὸν περὶ τῆς
 σύριγγος ἀφηγήσασθαι μῦθον, ὃν αὐτῷ Σικελὸς αἰπόλος ἦσεν ἐπὶ
 μισθῷ τράγω καὶ σύριγγι.

2 ὁ βουκ. φιλ.; cf. Introd. p. 37. — 3 βότρυς; cf. § 12. — 4 AV₃m
 λευκὸν παιδίον καὶ ἀγέρωχον; V₁ λευκὸν δὲ καὶ ἀγέρωχον; V₂₃ P om.
 νν. καὶ γλ. λ. δὲ καὶ ἀγέρ. — 5 V₂₃ P om. νν. καὶ ἤλλ. κοῦφα βαδ.
 ὡσπερ; servant AV₁V₃m. — 7 V₂₃P σύμποτον; AV₁V₃m συμπότην. — 8A οἷα
 δὴ γέροντος; cet. οἷον δὴ γέροντες. — 9 AV₁ ἡνίκα; cet. ὅταν. — 13 AV₁
 ὁ οὖν; cet. ὁ δὲ — 18 AV₁ ἀπεχ.; cet. ἐπεχ. — 19 A ὁ μὲν οὖν; cet. om. οὖν.

4 Τίτυρος; cf. § 3.30. — 8 ὑποβεβρεγμένοι. Cf. Eur. El. 326 μέθη βρε-
 χθεῖς et Menandr. Epitrep. Membr. Petrop. v. 34 ὑποβεβρεγμένων. — 11
 δεύτερα συρίσας Cf. Theocr. I 2 ἀδύ... συρίσας· μετὰ Πᾶνα τὸ δεύτε-
 ρον ἄθλον ἀποισῆ. — 19 ἐγκόμβωμα. Cf. Pollux IV 18 τῇ δὲ τῶν δούλων
 ἐξωμίδι καὶ ἱμάτιον πρόσκειται λευκόν, ὃ ἐγκόμβωμα λέγεται ἢ ἐπίβλημα.
 — 19 γυμνός=τὸν ἐπενδύτην οὐ διεζωσμένον (N. T. Io. 21.7). Cf. Aeschin.
 Tim. 26 ῥίψας θοιμάτιον γυμνός ἐπαγκρατίαζεν. — 21 Σικελὸς αἰπόλος.

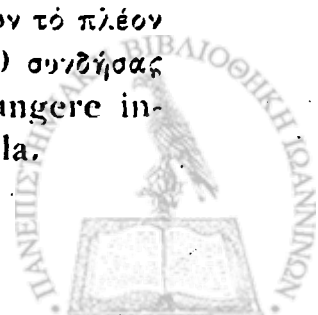
34. «Αὕτη ἢ σῦριγξ τὸ ὄργανον οὐκ ἴην ὄργανον, ἀλλὰ παρθέ-
 νος καλή καὶ τὴν φωνὴν μουσική· αἴγας ἔνεμεν, Νύμφαις συνέπαι-
 ζεν, ἦδεν οἶον νῦν. Πάν, ταύτης νεμούσης παιζούσης ἀδούσης, προσ-
 ελθὼν ἔπειθεν ἐς ὅ,τι ἔχρηξε καὶ ἐπιγγέλλετο τὰς αἴγας πάσας
 ἠήσειν διδυματόκους. Ἡ δὲ ἐγέλα τὸν ἔρωτα αὐτοῦ, οὐδὲ ἐραστήν 2
 ἔφη δέξασθαι μήτε τράγον μήτε ἄνθρωπον ὀλόκληρον. Ὀρμᾶ διώ- 6
 κειν ὁ Πάν πρὸς βίαν· ἢ Σῦριγξ ἔφρευγε καὶ τὸν Πάνα καὶ τὴν
 βίαν· φεύγουσα, κάμνουσα, εἰς δόνακας κρύπτεται, εἰς ἔλος ἀφανί-
 ζεται. Πάν τοὺς δόνακας ὀργῆι τεμών, τὴν κόρην οὐχ εὐρών, τὸ 3
 πάθος μαθὼν, τὸ ὄργανον νοεῖ, τοὺς καλάμους κηρῶ συνδήσας ἀνί- 10
 σους, καθότι καὶ ὁ Ἔρωσ ἀνισσὸς αὐτοῖς· καὶ ἢ τότε παρθένος καλή
 νῦν ἐστὶ σῦριγξ μουσική.»

35. Ἄρτι πέπαυτο τοῦ μυθολογήματος ὁ Λάμων καὶ ἐπήγει Φι-
 λιητᾶς αὐτὸν ὡς εἰπόντα μῦθον ἠδῆς, γλυκύτερον, καὶ ὁ Τίτυρος 15
 ἐρίσταται τὴν σύριγγα τῷ πατρὶ κομίζων, μέγα ὄργανον καὶ αὐλῶν
 μεγάλων, καὶ ἵνα κεκήρωτο, χαλκῶ πεποιήκωτο. Εἶκασεν ἂν τις εἰ- 2
 ναι ταύτην ἐκείνην, ἣν ὁ Πάν πρώτην ἐπήξατο. Διεγερθεὶς οὖν ὁ
 Φιλιητᾶς καὶ καθίσας ἐν καθέδρᾳ ὀρθίως, πρῶτον μὲν ἀπεπειράθη
 τῶν καλάμων εἰ εὐπνοοί· ἔπειτα μαθὼν ὡς ἀκώλυτον διατρέχει τὸ 3
 πνεῦμα, ἐνέπνει τὸ ἐντεῦθεν πολὺ καὶ νεανικόν. Αὐλῶν τις ἂν ᾄθη 20

1 A παρθένον.—5 A διδωμα (superscr. ους) τόκους.—6 P τὸν μήτε;
 cet. om. τόν.—7 VP om. νν. ἢ σῦρ. ἔφ. κ. τ. π. κ. τ. βίαν; servant
 AV₁ V₃m.—8 εἰς δόνακας; cf. § 57.3.—9 τεμών; cf. § 23.—10 O: καὶ
 τοὺς καλ.; Se. del. καί.—16 AV₃m ὅτι κεκήρ.; cet. ἵνα κ.—16 VP τῷ
 χαλκῶ; A om. τῷ—16 A om. εἶναι; servant VP.—17 πρῶτον: O; πρῶ-
 την: Ch.—18 A ἐς καθέδραν; cet. ἐν καθέδρα.—18 ὀρθιον: O; corr-
 nescio quis: Hr sec. Ch: ὀρθός.—19 εὐπνοοί; cf. § 11.

Longus souligne ainsi la parenté de son œuvre avec la poésie bu-
 colique.

1 Cette fable se trouve aussi chez Achille Tatius VIII 6 et chez
 Nicéas Eugen. III 298.—3 ταύτης νεμούσης... ἔπειθεν; cf. § 110.2.—6
 μήτε τράγον μήτε ἄνθρωπον ὀλόκληρον. Cf. I 16.3 ὁ Πάν... ὄν τὸ πλέον
 τράγος. Hr, d'après Ch: (τόν) μήτε τρ. (ὄντα) μ. ἄνθρ. ὀλ.—10 συνδήσας
 ἀνισσους. Cf. Verg. Ecl. 2.32 Pan primum calamos cera conjungere in-
 stituit... est mihi disparibus septem compacta cicutis fistula.

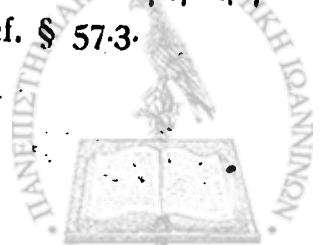
συναυλούντων ἀκούειν· τόσοῦτον ἦχει τὸ σύριγμα. Κατ' ὀλίγον δὲ
 4 τῆς βλας ἀφαιρῶν εἰς τὸ τερπνότερον μετέβαλλε τὸ μέλος. Καὶ πᾶ-
 σαν τέχνην ἐπιδεικνύμενος εὐνομίας μουσικῆς, ἐσύριττεν ὅσον βοῶν
 ἀγέλην πρέπον, οἷον αἰπόλιῳ πρόσφορον, οἷον ποιμναὶς φίλον. Τερ-
 5 πνὸν ἦν τὸ ποιμνίων, μέγα τὸ βοῶν, ὄξυ τὸ αἰγῶν· ὅλως πάσας σύ-
 ριγγας μία σύριγξ ἐμιμήσατο.

36. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι σιωπῇ κατέκειντο τερπόμενοι, Δρύας δὲ
 ἀναστὰς καὶ κελεύσας συρίζειν διονυσιακὸν μέλος, ἐπιλήνιον αὐτοῖς
 ὄρχησιν ὠρχήσατο· καὶ ἐφίκει ποτὲ μὲν τρυγῶντι, ποτὲ δὲ φέροντι
 10 ἀρρίχους, εἶτα πατοῦντι τοὺς βότρους, εἶτα πληροῦντι τοὺς πίθους,
 2 εἶτα πίνοντι τοῦ γλεύκους. Ταῦτα πάντα οὕτως εὐσχημόνως ὠρχή-
 σατο Δρύας καὶ ἐναργῶς, ὥστε ἐδόκουν βλέπειν καὶ τὰς ἀμπέλους
 καὶ τὴν ληνὸν καὶ τοὺς πίθους· καὶ ἀληθῶς Δρύαντα πίνοντα.

37. Τρίτος δὲ γέρων οὗτος εὐδοκιμήσας, ἐπορχήσασθαι ἔφη δεῖν
 15 Χλόην καὶ Δάφνιν· οἱ δὲ μάλα ταχέως ἀναστάντες ὠρχήσαντο τὸν
 μῦθον τοῦ Λάμμωνος. Ὁ Δάφνις Πάνα ἐμιμείτο, τὴν Σύριγγα Χλόη·
 2 ὁ μὲν ἰκέτευε πείθων, ἡ δὲ ἀμελοῦσα ἐμειδία· ὁ μὲν ἐδίωκε καὶ
 ἐπ' ἄκρων τῶν ὀνύχων ἔτρεχε τὰς χηλὰς μιμούμενος, ἡ δὲ ἐνέ-
 φαινε τὴν κάμνουσαν ἐν τῇ φυγῇ. Ἐπειτὰ Χλόη μὲν εἰς τὴν ὕλην

-1 VP om. δέ; servant AV₃m.—2 A μετεβάλετο μέλος.—3 V₂₃ om.
 εὐνομίας.—4 A αἰπόλω; cet. -λίφ.—5 A τὸ ποιμνίων; V₁ τὸ ποιμν[ίω]ν;
 P₂ τὸ ποιμ[ίω]ν; V₂ τὸ ποιμνιον; V₃ P₁ τὸ ποιμενικόν.—11 A ὄντως;
 cet. οὕτως.—14 A τρίτος δέ; cet. τρ. δῆ.—14 ἐπ' ὠρχήσει φιλεῖ Χλόην;
 O; corr. Picc.—16 P₂ τὸν Λαμ.

3 εὐνομίας; cf. § 119.1.—3 ὅσον βοῶν; Ch: οἷον β.—7 σιωπῇ κατέ-
 κειντο; cf. § 47.—8 συρίζειν; cf. § 3.25.—14 ἐπορχήσασθαι ἔφη δεῖν.
 Picc: "On a conjecturé κινεῖ ou ἐπ' ὄρχησιν καλεῖ. Malheureusement
 l'un et l'autre s'éloignent trop des traces des mss. Notre conjecture
 qui s'adapte aussi bien au sens, parait encore, sauf erreur, plus près
 des mss."—15 ὠρχήσαντο τὸν μῦθον. Cf. Xen. Symp. IX et Lucian. De
 saltatione: (ὁ ὄρχηστής) μιμητικὸς ἐστί καὶ κινήμασι τὰ ἀδόμενα δεῖξειν
 ὑπισχνεῖται (62) . . . τὸ δὲ ὄλον ἦθη καὶ πάθη δεῖξειν καὶ ὑποκρινεῖσθαι· ἡ
 ὄρχησις ἐπαγγέλλεται νῦν μὲν ἐρῶντα, νῦν δὲ ὀργιζόμενόν τινα εἰσάγουσα,
 καὶ ἄλλον μεμηνότα καὶ ἄλλον λελυπημένον, καὶ ἅπαντα ταῦτα μεμετρη-
 μένως (67).—19 εἰς τὴν ὕλην ὡς εἰς ἔλος κρύπτεται; cf. § 57.3.

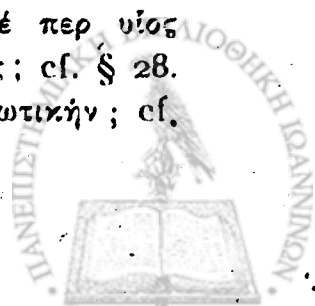
ὡς εἰς ἔλος κρύπτεται, Δάφνις δὲ λαβὼν τὴν Φιλητᾶ σύριγγα τὴν 3
 μεγάλην ἐσύρισε γοερὸν ὡς ἐρώων, ἐρωτικὸν ὡς πείθων, ἀνακλητικὸν
 ὡς ἐπιζητῶν. Ὡστε ὁ Φιλητᾶς θαυμάσας φιλεῖ τε ἀναπηδήσας καὶ
 τὴν σύριγγα χαρίζεται φιλήσας καὶ εὐχεται καὶ Δάφνιν καταλιπεῖν
 αὐτὴν ὁμοίῳ διαδόχῳ. Ὁ δὲ τὴν ἰδίαν ἀναθεῖς τῷ Πανὶ τὴν σμι- 5
 κρᾶν καὶ φιλήσας ὡς ἐκ φυγῆς ἀληθινῆς εὐρεθείσαν τὴν Χλόην,
 ἀπήλαυνε τὴν ἀγέλην συρίζων νυκτὸς ἤδη γεγεννημένης.

38. Ἀπήλαυνε (δὲι καὶ ἡ Χλόη τὴν ποιμνὴν, τῷ μέλει τῆς σύ-
 ριγγος συνάγουσα, καὶ αἱ τε αἴγες πλησίον τῶν προβάτων ἤεσαν,
 ὅ τε Δάφνις ἐβάδιζεν ἐγγὺς τῆς Χλόης· ὥστε ἐνέπλησαν ἕως νυ- 10
 κτὸς ἀλλήλους καὶ συνέθεντο θᾶπτον τὰς ἀγέλας τῆς ἐπιούσης κα-
 τελάσαι· καὶ οὕτως ἐποίησαν. Ἄρτι γοῦν ἀρχομένης ἡμέρας ἦλθον 2
 εἰς τὴν νομὴν, καὶ τὰς Νύμφας προτέρας εἶτα τὸν Πᾶνα προσαγο-
 ρεύσαντες, τὸ ἐντεῦθεν ὑπὸ τῇ ὄρῳ· καθεσθέντες ἐσύριττον· εἶτα ἀλ-
 λήλους ἐφίλουν, περιέβαλλον, κατεκλίνοντο· καὶ οὐδὲν ὄρασάντες 15
 πλέον ἀνίσταντο. Ἐμέλησεν αὐτοῖς καὶ τροφῆς καὶ ἔπιον οἶνον μί-
 ξαντες γάλα.

39. Καὶ τούτοις ἅπασι θερμότεροι γενόμενοι καὶ θρασύτεροι
 πρὸς ἀλλήλους ἤριζον ἔριν ἐρωτικὴν, καὶ κατ' ὀλίγον εἰς ὄρκων
 πίστιν προσήλθον. Ὁ μὲν δὲ Δάφνις τὸν Πᾶνα ὄμωσεν ἐλθῶν ἐπὶ 20
 τὴν πίτυγ μὴ ζήσεσθαι μόνος ἄνευ Χλόης μηδὲ μιᾶς χρόνον ἡμέ-
 ρας· ἡ δὲ Χλόη Δάφνιδι τὰς Νύμφας, εἰσελθοῦσα εἰς τὸ ἄντρον, 2

1 V₂ om. τὴν ante μεγάλην.—3 AV₁ ὁ φιλ.; cet. om. δ.—5 σμι-
 κρᾶν; cf. § 5.—7 A καὶ τὴν ἀγ.—8 (δὲ) add. Hr sec. Cb.—10 A ὁ δέ;
 cet. ὅ τε.—13 προτέρας; O.—14 V₃ καθίσαντες; V₃m et cet. καθεσθέν-
 τες.—18 AV θερμότεροι; P θερμόμενοι.—19 V₂ om. εἰς.—20 A προσήλ-
 θον; cet. προσήλθον.—21 A χρόνον, superscr. ων ut sit χρόνον.

7 γεγεννημένης; Cb: γενομένης, Hr: ἐπιγινομένης.—9 συνάγουσα. Hr
 d'après Le Fèvre: συνάδουσα.—10 ἐνέπλησαν... ἀλλήλους. Vll: ἀλλή-
 λους (ἀλλήλων); Moll: ἐνέπλ. (ἡδονῆς) ἔ. ν. ἀλλ.; Cr: ἐνέπλ. (τέρψεως);
 Picc: ἐνέπλ. (ἀνέσεως), Cf. Hom. Od. II.452 ἡ δ' ἐμὴ οὐδέ περ υἱὸς
 ἐνιμπλησθῆνα: ἄκοιτις ὀφθαλμοῖσιν ἔασε.—13 προσαγορεύσαντες; cf. § 28.
 —16 ἐπιον οἶνον μίξαντες γάλα. Cf. I 10.3.—19 ἤριζον ἔριν ἐρωτικὴν; cf.
 § 121.3.—21 ζήσεσθαι; cf. § 27.

τὸν αὐτὸν στέρξειν καὶ θάνατον καὶ βίον. Τοσοῦτον δὲ ἄρα τῇ Χλόῃ
 τὸ ἀφελὲς προσῆν ὡς κόρη, ὥστε ἐξιούσα τοῦ ἀντροῦ καὶ δεῦτερον
 3 ἡξίου λαβεῖν ὄρκον παρ' αὐτοῦ, «Ὁ Δάφνι, λέγουσα, Θεὸς ὁ Πάν
 ἐρωτικός ἐστι καὶ ἄπιστος· ἠράσθη μὲν Πίτυος, ἠράσθη δὲ Σύριγ-
 5 γος, παύεται δὲ οὐδέποτε Δρυάσιν ἐνοχλῶν καὶ ταῖς Ἐπιμηλίσι
 Νύμφαις πράγματα παρέχων. Οὗτος μὲν οὖν ἀμεληθεὶς ἐν τοῖς ὄρ-
 κοις ἀμελήσει σε κολάσαι· κἂν ἐπὶ πλείονας ἔλθῃς γυναῖκας τῶν ἐν
 4 τῇ σύριγγι καλάμων· σὺ δέ μοι τὸ αἰπόλιον τοῦτο ὄμοσον καὶ τὴν
 αἶγα ἐκείνην, ἣ σε ἀνέθρεψε, μὴ καταλιπεῖν Χλόην, ἔστ' ἂν πιστή
 10 σοι μένη· ἄδικον δὲ εἰς σέ καὶ τὰς Νύμφας γενομένην καὶ φεύγει
 5 καὶ μίσει καὶ ἀποκτεῖνον ὥσπερ λύκον». Ἦδετο ὁ Δάφνις ἀπιστού-
 μενος καὶ στάς εἰς μέσον τὸ αἰπόλιον καὶ τῇ μὲν τῶν χειρῶν αἰ-
 γός, τῇ δὲ τράγου λαβόμενος, ὤμνυε Χλόην φιλήσαι· φιλοῦσαν· κἂν
 ἕτερον δὲ προκρίνη Δάφνιδος, ἀντ' ἐκείνης ἑαυτὸν ἀποκτεῖναι. Ἦ
 15 δὲ ἔχαιρε καὶ ἐπίστευεν ὡς κόρη νέμουσα καὶ νομίζουσα τὰς αἶγας
 καὶ τὰ πρόβατα ποιμένων καὶ αἰπόλων ἰδίους θεοῦς.

1 A στέρξειν; cet. ἔξειν.—1 A καὶ θάν.; cet. om. καί.—1 V₃ om.
 δέ.—2 A προσῆν; cet. ἦν.—2 P₂ om. ἀντροῦ.—6 A οὗτος μὲν οὖν; cet.
 ὁ μὲν οὖν.—10 A μένει; V₁ μένοι, superscr. η; V₂₃ P μόνη; V_{31n} μένη.
 —11 ὥσπερ λ.: O.—14 ἀποκτεῖναι; cf. § 101.—15 A ἐπίστευσεν; cet.
 —ευεν.—15 κόρη καὶ νέμουσα καὶ νομ.: O; Picc: κόρη νέμουσα, νομ.;
 Hr: κόρη νομ.; H: κόρη καὶ λέγουσα καὶ νομ.—16 A om. ἰδίους.

1 στέρξειν "qu'elle aimerait, qu'elle accepterait". — 2 τὸ ἀφελὲς;
 cf. § 31. — 2 δεῦτερον ἡξίου λαβεῖν ὄρκον. La mythologie rend Chloé
 soupçonneuse. Elle a peur que Daphnis ne suive, malgré ses ser-
 ments, l'exemple de certains dieux, lesquels ne voudront probable-
 ments pas le punir, en cas de parjure. — 3 θεὸς ὁ Πάν ἐρωτικός. Cf.
 Luc. Deor. dial. 22.4 Πάν. Ἐρωτικός γὰρ εἰμι καὶ οὐκ ἂν ἀγαπήσαιμι·
 συνὸν μᾶ... τῇ τε Ἥχοϊ καὶ τῇ Πίτυϊ σύνειμι καὶ ἀπάσαις ταῖς τοῦ Διο-
 νόσου Μαινάσι. — 5 Ἐπιμηλίσι Νύμφαις. Cf. Schol. ad Hom. Il. 20.8 τὰς
 τῶν βοσκημάτων Νύμφας, Ἐπιμηλίδας.—7 κἂν ἐπὶ πλείονας ἔλθῃς γυναι-
 κας; Vill: "etiamsi rem habueris cum pluribus feminis".—12 στάς εἰς
 μέσον τὸ αἰπόλιον; cf. § 57.3.

ΛΟΓΟΣ Γ'.

1. Μιτυληναῖοι δὲ ὡς ᾗσθοντο τὸν ἐπίπλουν τῶν δέκα νεῶν καὶ
τινες ἐμήνυσαν αὐτοῖς τὴν ἀρπαγὴν ἐλθόντες ἐκ τῶν ἀγρῶν, οὐκ
ἀνασχετὸν νομίσαντες ταῦτα ἐκ Μηθυμναίων παθεῖν, ἔγνωσαν καὶ
αὐτοὶ τὴν ταχίστην ἐπ' αὐτοῦς ὄπλα κινεῖν καὶ καταλέξαντες 4
ἀσπίδα τρισχιλίαν καὶ ἵππον πεντακοσίαν, ἐξέπεμψαν κατὰ γῆν τὸν 5
στρατηγὸν Ἴππασον, ὀκνοῦντες ἐν ὥρᾳ χειμῶνος τὴν θάλασσαν.

2. Ὁ δὲ ἐξορμηθεὶς ἀγροῦς μὲν οὐκ ἐλεηλάτει τῶν Μηθυ-
μναίων, οὐδὲ ἀγέλας καὶ κτήματα ἤρπαζε γεωργῶν καὶ ποιμένων,
ληστοῦ νομίζων ταῦτα ἔργα μᾶλλον ἢ στρατηγοῦ· ταχὺ δὲ ἐπὶ τὴν
πόλιν αὐτὴν (ἴγγεν), ὡς ἐπεισπεσοῦμενος ἀφρουρήτοις ταῖς πόλαις. 10

1 A τὸ ἐπίπλουν; VP τὸν κατάπλουν; V_{3m} ἐπίπλουν.—4 A τὰ ὄπλα;
cet. om. τὰ. — 5 A ἵππον μὲν: cet. om. μὲν. — 10 (ἴγγεν) add. Cb; alii
conij. ὄρμησε, ἔσπευδε, ἐκίνει; Koen. (ad Greg. Cor. p. 77) ταχύνει δὲ
pro ταχὺ δέ.—10 A ταῖς πόλεσι; cet. ταῖς πόλαις.

1 τῶν δέκα νεῶν. Cf. II 19.3. -- 4 καταλέξαντες. Terme technique
pour les recrutements des soldats.—5 ἀσπίδα... ἵππον; cf. § 33.—10
Comparez la conduite du général des Mytiléniens Hippasos à celle
de Bryaxis (liv. II ch. 20). Le nom même de ce dernier a quelque
chose de barbare, et cela est voulu chez Longus, qui choisit ordi-
nairement des noms appropriés aux personnages qui les portent.
Hippasos, son nom même nous l'indique, est un noble guerrier qui

2 Καὶ αὐτῇ σταδίους ὅσον ἑκατὸν ἀπέχοντι κήρυξ ἀπαντᾶ σπονδάς
 κομίζων· οἱ γὰρ Μηθυμναῖοι μαθόντες παρὰ τῶν ἐαλωκότων ὡς
 οὐδὲν ἴσασι Μιτυληναῖοι τῶν γεγενημένων, ἀλλὰ γεωργοὶ καὶ ποι-
 μένες ὑβρίζοντας τοὺς νεανίσκους ἔδρασαν ταῦτα, μετεγίνωσκον μὲν
 5 ὀξύτερα τολμήσαντες εἰς γείτονα πόλιν ἢ σωφρονέστερα, σπουδῆν
 δὲ εἶχον ἀποδόντες πᾶσαν τὴν ἀρπαγὴν ἀδεῶς ἐπιμίγνυσθαι καὶ κατὰ
 3 γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν. Τὸν μὲν οὖν κήρυκα τοῖς Μιτυληναῖοις
 ὁ Ἴππασος ἀποστέλλει, καίτοι γε αὐτοκράτωρ στρατηγὸς κεχειρο-
 τονημένος· αὐτὸς δὲ τῆς Μηθύμνης ὅσον ἀπὸ δέκα σταδίων στρατό-
 4 πεδον βαλόμενος, τὰς ἐκ τῆς πόλεως ἐντολὰς ἀνέμενε. Καὶ δύο δια-
 11 γενομένων ἡμερῶν, ἐλθὼν ὁ ἄγγελος τὴν τε ἀρπαγὴν ἐκέλευσε κομί-
 σασθαι καὶ ἀδικήσαντα μηδὲν ἀναχωρεῖν οἴκαδε· πολέμου γὰρ καὶ
 εἰρήνης ἐν αἰρέσει γενόμενοι, τὴν εἰρήνην εὕρισκον κερδαλεωτέραν.

3. Ὁ μὲν δὲ Μηθυμναίων καὶ Μιτυληναίων πόλεμος ἀδόκητον
 λαβίων ἀρχὴν καὶ τέλος οὕτω διελύθη. Γίνεται δὲ χειμῶν Δάφνιδι
 15 καὶ Χλόῃ τοῦ πολέμου πικρότερος· ἐξαίφνης γὰρ περιπεσοῦσα χιῶν

4 ὑβρίζοντες; O; corr. Vill.—5 ἢ σωφρονέστερα servantur in AV₃m;
 cet. om.—5 V₃ σπονδῆν.—6 καὶ κατὰ VP; A om. καί.—9 P₂ om. δέ.
 —10 AV₁ P βαλόμενος; V₂₃ βαλ.—12 AV₁ καὶ ἀδικ. μηδέν; P₂ om.
 μηδέν; P₁ V₂₃ καὶ μὴ ἀδικ. ἀν.—17 AV₁ περιπεσοῦσα; cet. πεσοῦσα.

pense que les brigands seuls peuvent piller la campagne; par con-
 tre, un général prudent ne se déshonore point, d'après lui, en atta-
 quant une ville non gardée.

1 ἀπέχοντι; scil. τῆς Μηθύμνης.—5 ὀξύτερα ἢ σωφρονέστερα; cf. §
 73.2.—6 ἀδεῶς ἐπιμίγνυσθαι. Cf. Thuc. 2.2 οὐδ' ἐπιμειγνόντες ἀδεῶς ἀλ-
 λήλοισι οὔτε κατὰ γῆν οὔτε διὰ θαλάσσης.—8 αὐτοκράτωρ στρατηγός. Cf.
 Thuc. 6.42 et ailleurs στρατηγός αὐτοκράτωρ, général en chef muni
 de pleins pouvoirs.—9 ἀπὸ δέκα σταδίων; cf. § 55.—16 γίνεται δὲ
 χειμῶν. Cf. Introd. p. 3.—17 περιπεσοῦσα. Se. retient la leçon de la
 vulgate πεσοῦσα: «περιπεσοῦσα hic feri nequit». Ch pense aussi que
 περιπεσοῦσα est fautif et propose de lire ἐπιπεσοῦσα (Mnemosyne VII
 3 83). Pour ma part, je crois que nous devons adopter la leçon des
 deux meilleurs mss, car περι dans les composés a souvent le sens
 de quelque chose qui arrive à l'improviste, et dans la phrase en
 question, ce sens de la préposition va très bien avec l'adverbe ἐξαι-
 φνης. Cf. Aristoph. Th. 271 ἦν μοι τι περιπίπτῃ κακόν.

πολλή πάσας μὲν ἀπέκλεισε τὰς ὁδοὺς, πάντας δὲ κατέκλεισε
 γεωργούς. Λάβροι μὲν οἱ χεῖμαρροι κατέρρευον, ἐπεπήγει δὲ κρύ- 2
 σταλλος, τὰ δένδρα ἐψέκει κατακλωμένοις, ἢ γῆ πᾶσα ἀφανῆς ἦν
 ὅτι μὴ περὶ πηγᾶς που καὶ βεύματα. Οὔτε οὖν ἀγέλην τις εἰς νο- 3
 μῆν ἤγεν, οὔτε αὐτὸς προΐκει τῶν θυρῶν· ἀλλὰ πῦρ καύσαντες μέγα 5
 περὶ ἠδᾶς ἀλεχτρούνων, οἱ μὲν δὴ λίνον ἔστρεφον, οἱ δὲ αἰγῶν τρί-
 χας ἔπεκον, οἱ δὲ πάγας ὀρνίθων ἐσοφίζοντο. Τότε βοῶν ἐπὶ φάτ- 4
 ναις φροντὶς ἦν ἄχυρον ἐσθιόντων, αἰγῶν καὶ προβάτων ἐν τοῖς
 σπηλοῖς φυλλάδας, ὄων ἐν τοῖς συφείοις ἄκυλον καὶ βαλάνους.

4. Ἀναγκαιᾶς οὖν οἰκουρίας ἐπεχούσης ἅπαντας, οἱ μὲν ἄλλοι 10
 γεωργοὶ καὶ νομεῖς ἔχαιρον πόνων τε ἀπηλλαγμένοι πρὸς ὀλίγον
 καὶ τροφᾶς ἐωθινᾶς ἐσθιόντες καὶ καθεύδοντες μακρὸν ὕπνον, ὥστε
 αὐτοῖς τὸν χειμῶνα δοκεῖν καὶ θέρους καὶ μετοπώρου καὶ ἤρος αὐ-
 τοῦ γλυκύτερον· Χλόη δὲ καὶ Δάφνις ἐν μνήμῃ γινόμενοι τῶν κα- 2
 ταλειφθέντων τερπνῶν, ὡς ἐφίλουν, ὡς περιέβαλλον, ὡς ἅμα τὴν 15

3 κατακλωμένοις: O (P₁ -μέναις).—4 A οὔτε οὖν: cet. οὔτ' οὖν.—5
 AV₁ οὔτε αὐτὸς πρ. V₂₃ P om. οὔτε αὐτὸς; P₁m οὔτε: V₃m οὔτε αὐτὸς.
 —6 A οἱ μὲν δὴ; cet. om. δὴ.—7 ἔπλεκον: O; ἔπεκον: ego.—8 A προ-
 βάτων τῶν ἐν; cet. om. τῶν.—10 V₃ ἐπικουρίας: corr. V₃m.—11 A om.
 τε.—14 O: γενόμενοι; γινόμενοι: ego.—15 AP₁ περιέβαλον: cet -ἄλλον.

3 κατακλωμένοις. Wyttenbach: λελευκωμένοις; Cr: καταχωμένοις;
 Rohde: καταναינוμένοις; H: κατεχωσμένοις; Hr: κατεσκελετευμένοις;
 Nab: ἀποκαιόμενοις. Corrections inutiles, car le sens de la leçon des
 mss est très satisfaisant: "on aurait dit que les branches des arbres
 allaient se briser sous le poids de la glace". Cf. Hor. Od. 1.9.2 nec
 jam sustineant onus silvæ laborantes.—4 οὔτε οὖν; cf. § 123.2 β'.—7
 ἔπεκον. Au lieu de l' ἔπλεκον des mss, Cr avait proposé de lire ἔκρε-
 κον. Il m'a semblé plus simple d'y substituer la leçon ἔπεκον. Ce
 verbe assez rare aurait pu être facilement déformé par un copiste
 ignorant. Cf. plus bas III 4.5 ἐριά τε ξάινειν καὶ ἀτράκτους στρέφειν, οὐ
 ξάινειν rend le sens de ἔπεκον.—7 πάγας. H. d'après Cr: παγίδας.—8
 ἄκυλον καὶ βαλάνους. Athen. 50 F' ὁ πρῖνος ἀκύλους (φέρει); Hom. Od.
 10.241 τοῖσι δὲ Κίρκη Παρ' ἄκυλον βάλανόν τ' ἔβαλεν καρπὸν τε κρα-
 νειῆς ἔδμεναι οἷα οὐεὶς χαμεινάδες ἀλέν ἔδουσιν. — 11 ἔχαιρον. Cf. Bion
 17 (6).5 ἢ καὶ χεῖμα δῆσοργον; ἐπεὶ καὶ χεῖματι πολλοὶ θαλπόμενοι θέλ-
 γονται ἀεργία τε καὶ ἔκνη.

τροφὴν προσεφέροντο, νύκτας τε ἀγρύπνους διήγον καὶ λυπηράς
 3 καὶ τὴν ἡρινὴν ὥραν ἀνέμενον ἐκ θανάτου παλιγγενεσίαν. Ἐλύπει
 δὲ αὐτοὺς ἡ πῆρα τις ἐλθοῦσα εἰς χεῖρας ἐξ ἧς (συν)ῆσθιον, ἡ
 γαυλὸς ὄφθεις ἐξ οὗ συνέπινον, ἡ σῦριγξ ἀμελῶς ἐρριμμένη δῶρον
 4 ἐρωτικὸν γεγεννημένη. Ἡῦχοντο δὲ ταῖς Νύμφαις καὶ τῷ Πανὶ καὶ
 6 τούτων αὐτοὺς ἐκλύσασθαι τῶν κακῶν καὶ δεῖξαι ποτε αὐτοῖς καὶ
 ταῖς ἀγέλαις ἥλιον· ἅμα τε εὐχόμενοι τέχνην ἐζήτουν δι' ἧς ἀλ-
 5 λήλους θεάσονται. Ἡ μὲν δὲ Χλόη δεινῶς ἄπορος ἦν καὶ ἀμήχαν-
 ος· αἰεὶ γὰρ αὐτῇ συνῆν ἡ δοκοῦσα μήτηρ, ἔριά τε ξαίνειν διδά-
 10 σκουσα καὶ ἀτράκτους στρέφειν καὶ γάμου μνημονεύουσα· ὁ δὲ Δά-
 φνις, οἷα σχολὴν ἄγων καὶ συνετώτερος κόρης, τοιόνδε σόφισμα
 εὔρεν ἐς θέαν τῆς Χλόης.

5. Πρὸ τῆς αὐλῆς τοῦ Δρύαντος, ὑπ' αὐτῇ τῇ αὐλῇ, μυρρίνας
 μεγάλας δύο καὶ κιττός ἐπεφύκει. Αἱ μυρρίνας πλησίον ἀλλήλων, ὁ
 15 κιττός ἀμφοτέρων μέσος· ὥστε, ἐφ' ἑκατέραν διαθεῖς τοὺς ἀκρεμό-
 νας ὡς ἀμπελος, ἀντροῦ σχῆμα διὰ τῶν φύλλων ἐπαλλαττόντων
 ἐποίει· καὶ ὁ κόρυμβος πολὺς καὶ μέγας ὅσος βότρυς κλημά-
 2 των ἐξεκρέματο. Ἦν οὖν πολὺ πλῆθος περὶ αὐτῶν τῶν χειμερινῶν
 19 ὀρνίθων ἀπορία τῆς ἔξω τροφῆς· πολὺς μὲν κόψιχος, πολλῇ δὲ κί-
 3 χλη καὶ φάτται καὶ ψᾶρες καὶ ὅσον ἄλλο κιττοφάγον πτερόν. Τού-

2 τὴν ἡρινὴν ὥραν. Cf. Introd. p. 37. V_{1m} ἰσ. εἰαρινὴν; in V₂ su-
 perscr. ἰσ. εἰρινὴν; ἡρινὴν: Valckenaer. — 2 V₂₃ παλιγγενεσίας; cet. et
 V_{3m} -σίαν.—3 O: ἡσθιον; (συν)ῆσθιον: Cb.—4 O: συνέπιον; συνέπινον:
 Corais.—4 A ἀμέλει.—5 A γεγεννημένον; cet. -μένη.—5 ἡῦχοντο; cf. §
 18.—6 AV₁ δεῖξαι; cet. δεῖξασθαι.—7 A καὶ ἅμα εὐχ.; P₁ καὶ ἅμα τε
 εὐχ.; cet. ut ed.—10 A στρέφειν; cet. στρ.—10 A γάμους; cet. -μου.—
 11 A σχολὴν; cet. σχ.—11 A συνεωτέρας; cet. -ώτερος.—11 V₂₃ τοιόντε.
 —13 A ἐπ' αὐτῇ; cet. ὑπ'.—14 A πλησίαι (corr. m. pr.); cet. πλησίον.
 —15 V₂₃ P κιττός δὲ ἀμφ.; AV₁ om. δέ.—15 A ἀφ' ἑκ.; cet. ἐφ'.—17
 V₂₃ P μέσος ὅσος; AV₁ V_{3m} μέγας ὅσος.—18 V₂ περὶ τῶν αὐτῶν τῶν χ.;
 superscr. ἰσ. περὶ αὐτό.—19 κόψιχος; cf. § 114.—19 A πολλοὶ δὲ κίχλοι.

7 δι' ἧς ἀλλήλους θεάσονται; Cf. § 95. — 13 πρὸ τῆς αὐλῆς... ὑπ'
 αὐτῇ τῇ αὐλῇ; cf. § 121.4. — 14 ἐπεφύκει; cf. §§ 19 et 120.2.—19 κό-
 ψιχος... κίχλη... πτερόν; cf. § 33.—20 κιττοφάγον; cf. § 119.2.

των τῶν ὀρνίθων ἐπὶ προφάσει θήρας ἐξώρμησεν ὁ Δάφνης, ἐμπλή-
 σας μὲν τὴν πήραν ὀψημάτων μεμελιτωμένων, κομίζων δὲ ἐς πί-
 στιν ἰξὸν καὶ βρόχους. Τὸ μὲν οὖν μεταξὺ σταδίων ἦν οὐ πλέον 4
 δέκα, οὔπω δὲ ἡ χιών λελυμένη πολὺν κάματον αὐτῷ παρέσχεν·
 ἔρωτι δὲ ἄρα πάντα βάσιμα καὶ πῦρ καὶ ὕδωρ καὶ Σκυθικὴ χιών. 5

Ὁ Δρόμω οὖν πρὸς τὴν αὐλὴν ἔρχεται καὶ ἀποσεισάμενος τῶν
 σκελῶν τὴν χιόνα τοὺς τε βρόχους ἔστησε καὶ τὸν ἰξὸν ράβδοις
 μακραῖς ἐπήλειψε καὶ ἐκαθέζετο τὸ ἐντεῦθεν ὀρνίθας καὶ τὴν Χλόην
 μεριμνῶν. Ἄλλ' ὀρνίθες μὲν καὶ ἦγον πολλοὶ καὶ ἐλήφθησαν ἰκα- 2
 νοί, ὥστε πράγματα μυρία ἔσχε συλλέγων αὐτοὺς καὶ ἀποκτιννύς 10
 καὶ ἀποδύων τὰ πτερά· τῆς δὲ αὐλῆς προήλθεν οὐδεὶς, οὐκ ἀνήρ,
 οὐ γύναιον, οὐ κατοικίδιος ὄρνις, ἀλλὰ πάντες τῇ πυρὶ παραμένον-
 τες ἐνδὸν κατεκέκλειντο· ὥστε πάνυ ἦπορεῖτο ὁ Δάφνης ὡς οὐκ αἰ-
 σίοις ὀρνίσιν ἐλθῶν καὶ ἐτόλμα πρόφασιν σκηψάμενος ὥσασθαι διὰ
 θυρῶν καὶ ἐξήτει πρὸς αὐτὸν ὅ,τι λεχθῆναι πιθανώτερον· «Πῦρ ἀνα- 3
 ψόμενος ἦλθον.—Μὴ γὰρ οὐκ ἦσαν ἀπὸ σταδίου γείτονες; — Ἄρ- 16
 τούς αἰτησόμενος ἦγον.—Ἄλλ' ἦν ἡ πήρα μεστή τροφῆς.—Οἴνου
 δέομαι.—Καὶ μὴν χθὲς καὶ πρόωγν ἐτρέγγησας.—Λύκος με ἐδίωκε.
 —Καὶ ποῦ τὰ ἴχνη τοῦ λύκου;—Θηράσων ἀφικόμενν τοὺς ὀρνίθας.
 —Τί οὖν θηράσας οὐκ ἄπει;—Χλόην θεάσασθαι βούλομαι.—Πατρὶ 20
 δὲ τίς καὶ μητρὶ παρθένου τοῦτο ὁμολογεῖ;» Πταίων δὲ πανταχοῦ, 4

4 οὔπω δέ: cf. *Introd.* p. 40. — 4 V_{23} τελυμένη; V_{31m} γρ. ἰσ. λελυ-
 μένη.—8 A κάθηται; cet. ἐκαθέζετο.—10 ἀποκτιννύς; cf. § 26.—12 AV_1
 γύναιον; cet. γυναίκιον.—13 κατεκέκλειντο; cf. § 19.—15 πιθανώτερον:
 (); Hg: πιθανώτατον.—15 A ἀναψόμενος; cet. ἐναυσόμενος.—17 A ἀλλ'
 ἦν ἡ πήρα; cet. ἀλλ' ἡ π.; ἀλλ' ἦν ἡ; ego.—20 V_{13} τί οὖν; cet. τίς οὖν.
 — 20 A ἀπέτη. — 21 A πταίων δὲ πανταχοῦ σιωπῇ τὰ θηρ.; VP παίδων
 δὲ πανταχοῦ σιωπῇ ἀλλ' οὐδέν; V_{31m} πταίων.

4 λελυμένη: cf. § 118. "La neige n'étant pas encore fondue"; ce
 qui veut dire qu'elle allait l'être bientôt et qu'un froid pareil ne pou-
 vait pas durer à Lesbos plus de quelques jours.—5 Ἐρωτι δέ... Le
 copiste du V_1 a mis ὥραϊον en marge de cette remarque de Longus.
 —9 ὀρνίθες... πολλοί; cf. § 30.—13 οὐκ αἰσίοις ὀρνίσιν; cf. § 47.—16
 ἀπὸ σταδίου γείτονες; cf. § 55.

«'Αλλ' οὐδέν, (ἔφη,) τούτων ἀπάντων ἀνύποπτον. Ἄμεινον ἄρα π-
γαν, Χλόην δὲ ἦρος ὄψομαι, ἐπεὶ μὴ εἴμαρτο, ὡς ἔοικε, χειμῶνός
με τούτην ἰδεῖν.» Τοιαῦτα δὲ τινα διανοηθεὶς καὶ σιωπῇ τὰ θηρα-
θέντα συλλαβῶν ὄρμητο ἀπιέναι· καὶ ὡσπερ αὐτὸν οἰκτείραντος τοῦ
5 Ἐρωτος τάδε γίνεται.

7. Περὶ τράπεζαν εἶχον οἱ ἀμφὶ τὸν Δρύαντα· κρέα διηρείτο,
ἄρτοι παρετίθεντο, κρατῆρ ἐκίρνατο. Εἰς δὲ κύων τῶν προβατευτι-
2 κῶν ἀμέλειαν φυλάξας, κρέας ἀρπάσας, ἔφυγε διὰ θυρῶν. Ἀληγῆ-
σας ὁ Δρύας—καὶ γὰρ ἦν ἐκείνου μοῖρα—ξύλον ἀρπασάμενος ἐδίωκε
10 κατ' ἴχνοσ ὡσπερ κύων· διώκων δὲ καὶ κατὰ τὸν κιττὸν γενόμενος,
ὄρᾳ τὸν Δάφνιν ἀνατεθειμένον ἐπὶ τοὺς ὄμους τὴν ἄγραν καὶ ἀπο-
3 σοβεῖν ἐγνωκότα. Κρέως μὲν καὶ κυνὸς αὐτίκα ἐπελάθετο, μέγα δὲ
βοήσας «Χαῖρε, ὦ παῖ» περιεπλέκετο καὶ κατεφίλει· καὶ χειρὸς ἦγεν
ἔσω λαδόμενος. Μικροῦ μὲν οὖν ἰδόντες ἀλλήλους εἰς τὴν γῆν κα-
15 τερρύησαν· μείναι δὲ καρτερήσαντες ὀρθοί, προσηγόρευσάν τε καὶ
κατεφίλησαν, καὶ τοῦτο οἶονεὶ ἔρεισμα αὐτοῖς τοῦ μὴ πεσεῖν ἐγένετο.

8. Τυχῶν δὲ ὁ Δάφνις παρ' ἐλπίδας καὶ φιλήματος καὶ Χλόης,
τοῦ τε πυρὸς ἐκαθέσθη πλησίον καὶ ἐπὶ τὴν τράπεζαν ἀπὸ τῶν
ὄμων τὰς φάττας ἀπεφορτίζετο καὶ τοὺς κοφίλους· καὶ διηγείτο
20 πῶς ἀσχάλλων πρὸς τὴν οἰκουρίαν ὄρμησε πρὸς ἄγραν καὶ ὅπως

1 vv. ἀλλ' οὐδ. τ. ἀπ. ἀν. ἀμ. ἄρα σ. χλ. δὲ ἦρ. ὄψ. ἐπεὶ μὴ εἴμ. ὡς ἔ.
χειμ. με τ. ἰδ. τ. δὴ τ. διαν. καὶ desunt in A; leguntur in VP, sed post
σιωπῇ.—1 (ἔφη) add. Hr.—6 A περιτράπεζον; cf. § 64.—6 A οἱ περὶ;
cet. οἱ ἀμφί; cf. § 52.—9 P om. γὰρ; servant P₁m et AV.—10 A om.
καί.—11 A τοῖς ὄμοις; cet. τοὺς ὄμους.—13 A καὶ ἦγεν ἔσω λαβ.; cet.
καὶ περιῆγεν ἔσω λαβ.; Cr: καὶ χειρὶ λαβ. ἦγεν ἔσω; Hr conj. καὶ ἦγεν
ἔσω τῆς χειρὸς λαβ.—18 A τοῦτο πυρὸς.—19 A ἀπεφορτίζετο; cet. -τίσατο
—20 VP τὴν ἄγραν; A om τὴν.

1 Ἄλλ' οὐδέν. Je suppose que dans l'X se lisait le texte de l'A
avec la lacune que nous offre ce ms. En marge, on avait ajouté après
coup les lignes omises, et par la faute du correcteur ou du copiste
du V, le texte, qui devait être intercalé entre πανταχοῦ et σιωπῇ, a
été ajouté après σιωπῇ. — 7 ἐκίρνατο. H. et Hr: ἐκίρνατο. — 9 ἀρπασά-
μενος; cf. § 77.1. — 12 κρέως μὲν. H. et Hr: μὲν (οὖν). — 14 ἰδόντες;
scil. Δάφνις καὶ Χλόη; cf. § 120.1.—17 παρ' ἐλπίδας; cf. § 34.2. — 20
ὅπως... λάβοι; cf. § 85.

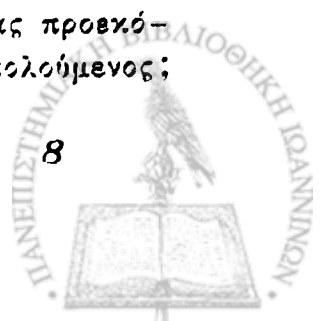

τὰ μὲν βρόχοις αὐτῶν, τὰ δὲ ἰξῶ λάβοι τῶν μύρτων καὶ τοῦ κιττοῦ
 γλιχόμενα. Οἱ δὲ ἐπήνουν τὸ ἐνεργὸν καὶ ἐκέλευον ἐσθίειν ὧν ὁ 2
 κύων κατέλιπεν· ἐκέλευον δὲ καὶ τῇ Χλόῃ πιεῖν ἐγχείαι. Καὶ ἡ χαί-
 ρουσα τοῖς τε ἄλλοις ὤρεξε καὶ Δάφνιδι μετὰ τοὺς ἄλλους· ἐσκή-
 πτετο γὰρ ὀργίζεσθαι, διότι ἐλθὼν ἔμελλεν ἀποτρέχειν οὐκ ἰδὼν· 5
 ὅμως μέντοι πρὶν προσενεγκεῖν ἀπέπιεν, εἶθ' οὕτως ἔδωκεν. Ὁ δὲ
 καίτοι διψῶν βραδέως ἔπινε, παρέχων ἑαυτῷ διὰ τῆς βραδυτῆτος
 μακροτέραν ἡδονήν.

9. Ἡ μὲν δὴ τράπεζα ταχέως ἐγένετο κενὴ ἄρτων καὶ κρεῶν·
 καθήμενοι δὲ περὶ τῆς Μυρτάλης καὶ τοῦ Λάμωνος ἐπονθάνοντο καὶ 10
 εὐδαιμόνιζον αὐτοὺς τοιοῦτου γηροτρόφου εὐτυχήσαντας. Καὶ τοῖς 2
 ἐπαίνοις μὲν ἦδετο, Χλόης ἀκρωμένης· ὅτε δὲ κατεῖχον αὐτὸν ὡς
 θύσοντες Διονύσῳ τῆς ἐπιούσης ἡμέρας, μικροῦ δεῖν ὑφ' ἡδονῆς ἐκεί-
 νους ἀντὶ τοῦ Διονύσου προσεκύνησεν. Αὐτίκα οὖν ἐκ τῆς πῆρας 3
 προεκόμιζε μελιτώματα πολλὰ καὶ τοὺς θηραθέντας δὲ τῶν ὀρνί- 15
 θων, καὶ τούτους ἐς τράπεζαν νυκτερινὴν ἠὲ τρέπιζον. Δεύτερος κρα- 4
 τῆρ ἴστατο καὶ δεῦτερον πῦρ ἀνεκάετο καὶ ταχὺ μάλα νυκτὸς γε-
 νομένης δευτέρας τραπέζης ἐνεφοροῦντο· μεθ' ἣν τὰ μὲν μυθολο-
 γήσαντες τὰ δὲ ἄσαντες, εἰς ὕπνον ἐχώρουν, Χλόη μετὰ τῆς μη-
 τρός, Δρύας ἅμα Δάφνιδι. Χλόη μὲν οὖν οὐδὲν χρηστὸν ἦν, ὅτι μὴ 5
 τῆς ἐπιούσης ἐφθησόμενος ὁ Δάφνις· Δάφνις δὲ κενὴν τέρψιν ἐτέρ- 21
 πετο· τερπνὸν γὰρ ἐνόμιζε καὶ πατρὶ συγκοιμηθῆναι Χλόης· ὥστε
 καὶ περιέβαλλεν αὐτὸν καὶ κάτεφιλει πολλάκις, ταῦτα πάντα ποιεῖν
 Χλόην ὀνειροπολούμενος.

2 ἐνεργὸν AV₁V₃m; cet. ἐκάεργον. — 2 A ἐσθίειν ἄ; cet. ἐσθ. ὧν; cf. § 40. — 3 AV₁ καὶ τῆ; cet. om. καί. — 3 AV₁ καὶ ἡ; cet. καὶ ἡδε. — 7 A ἔπιε; cet. ἔπινε. — 7 AV₁ αὐτῷ; cet. ἑαυτῷ. — 10 P₂ καθ. δῆ; V₁ δ[ή]; cet. δέ. — 11 τοιοῦτου γηροτρόφου; cf. § 43. — 13 V₂₃ P om. διονύσῳ; servant AV₁V₃m. — 15 A δὴ τῶν. — 16 ἠὲ τρέπιζον; cf. § 18. — 17 ἀνεκάετο; cf. § 8. — 18 V₂₃ P om. δευτέρας; servant AV₁V₃m. — 20 V₃ χρηστός. — 22-23 A ὥστε καὶ περιποιεῖν; cf. Introd. p. 47.

7 βραδυτῆτος; cf. § 9. — 11 εὐδαιμόνιζον; cf. § 18. — 12 καὶ τοῖς ἐπαίνοις μὲν ἦδετο scil. Δάφνις; cf. § 120.1. — 14 ἐκ τῆς πῆρας προεκόμιζε; cf. § 48.6. — 23-24 ταῦτα πάντα ποιεῖν Χλόην ὀνειροπολούμενος; cf. § 37 et 103.

10. Ὡς δὲ ἐγένετο ἡμέρα, κρύος μὲν τὴν ἐξαίσιον καὶ αὔρα βό-
 ρειος ὑπέκαε πάντα· οἱ δὲ ἀναστάντες θύουσι τῇ Διονύσῳ κριὸν
 ἐνιαύσιον, καὶ πῦρ ἀνακαύσαντες μέγα παρεσκευάζοντο τροφήν.
 2 Τῆς οὖν Νάπης ἀρτοποιούσης καὶ τοῦ Δρύαντος τὸν κριὸν ἔψοντος.
 5 σχολῆς ὁ Δάφνις καὶ ἡ Χλόη λαβόμενοι προῆλθον τῆς αὐλῆς ἵνα
 ὁ κιττός· καὶ πάλιν βρόχους στήσαντες καὶ ἰξὸν ἐπαλείψαντες ἐθή-
 3 ρων πλῆθος οὐκ ὀλίγον ὀρνίθων. Ἦν δὲ αὐτοῖς καὶ φιλημάτων ἀπό-
 λουσις συνεχῆς καὶ λόγων ἑμιλία τερπνὴ. «Διὰ σέ ἦλθον, Χλόη.—
 Οἶδα, Δάφνι.—Διὰ σέ ἀπολλύω τοὺς ἀθλίους κοψίχους. — Τίς οὖν
 10 σοι γένωμαι; — Μέμνησό μου. — Μνημονεύω νῆ τὰς Νύμφας, ἃς
 ὤμοσά ποτε εἰς ἐκεῖνο τὸ ἄντρον, εἰς ὃ ἤξομεν εὐθύς ὡς ἂν ἡ χιῶν
 4 τακῆ.— Ἀλλὰ πολλή ἐστι, Χλόη, καὶ δέδοικα μὴ ἐγὼ πρὸ ταύτης
 τακῶ.— Θάρρει. Δάφνι· θερμὸς ἐστὶν ὁ ἥλιος. — Εἰ γὰρ οὕτως γέ-
 νοιτο, Χλόη, θερμὸς ὡς τὸ κᾶον πῦρ τὴν καρδίαν τὴν ἐμήν.— Παι-
 15 ζεις ἀπατῶν με.— Οὐ μὰ τὰς αἰγας, ἃς σὺ με ἐκέλευες ὀμνύειν».
11. Τοιαῦτα ἀντιφωνήσασα πρὸς τὸν Δάφνιν ἢ Χλόη καθάπερ
 ἡχώ, καλούντων αὐτοὺς τῶν περὶ τὴν Νάπην εἰσέδραμον πολὺ πε-
 ριττοτέραν τῆς χθιζῆς θήραν κομίζοντες· καὶ ἀπαρξάμενοι τῇ Διο-
 2 νύσῳ κρατῆρος, ἦσθιον κιττῶ τὰς κεφαλὰς ἐστεφανωμένοι. Καὶ ἐπεὶ
 20 καιρὸς ἦν, ἱακχάσαντες καὶ εὐάσαντες προέπεμπον τὸν Δάφνιν πλή-

1 κρύος AV₃m; cet. κενός; P₁m ἴσ. κρύος.—2 ὑπέκαε; cf. § 8.—4 A ἐψοῦντος.—5 V₃ om. αὐλῆς.—6 ἐπαλείψαντες AV₁; cet. ἀπαλ.—9 A τί οὖν; cet. τίς οὖν.—10 A γένωμαι; cet. γένομαι.—10 A μνημονεύων εἰς.—11 εἰς ἐκεῖνο; cf. § 57.3.—11 εὐθύς ὡς ἂν; cf. § 96.—13 οὕτως: O.—14 κᾶον; cf. § 8.—15 A σὺ μοι κελεύεις; V₁ σὺ με κελεύεις; V₂₃ P σὺ με ἐκέλευες.—16 AV₁ τοιαῦτα; cet. ταῦτα.—20 ἱακχάσαντες; cf. § 117. 20 AV₁ προέπεμπον; cet. προσέπ.; cf. § 123.1.

2 ὑπέκαε· Le verbe καίω sert aussi à désigner l'action du froid sur les plantes et sur les parties du corps des animaux; cf. Xen. Cyn. 8.2 ἡ χιῶν καλεῖ τῶν κυνῶν τὰς βίνας, τοὺς πόδας et Xen. An. 4.5. — 5 προῆλθον τῆς αὐλῆς; cf. § 48.1. — 9 τίς οὖν σοι γένωμαι; Picc: "Quo igitur animo vis me esse in te?" Cf. IV 8.4 τίς ἐκεῖνος θεασάμενος ἔσται; 16 ἀντιφωνήσασα; cf. § 110.2. — 17 τῶν περὶ τὴν Νάπην; cf. § 64.—20 ἱακχάζω = pousser des cris en l'honneur de Dionysos (Ἰακχος, nom mystique de ce dieu); εὐάζω = crier εὐοῖ, εὐαῖ.

σαντες αὐτοῦ τὴν πύραν κρεῶν καὶ ἄρτων· ἔδωκαν δὲ καὶ τὰς φάτ-
 τας καὶ τὰς κίχλας Λάμωνα καὶ Μυρτάλη κομίζειν ὡς αὐτοὶ θηρά-
 σοντες ἄλλας, ἔστ' ἂν ὁ χειμῶν μένη καὶ ὁ κιττὸς μὴ λείπη. Ὁ δὲ 3
 ἀπῆει φιλήσας αὐτοὺς προτέρους Χλόης, ἵνα τὸ ἐκείνης φίλημα κα-
 θαρὸν μείνη. Καὶ ἄλλας δὲ πολλὰς ἤλθεν ὁδοὺς ἐπ' ἄλλαις τέχναις, 5
 ὥστε μὴ παντάπασιν αὐτοῖς γενέσθαι τὸν χειμῶνα ἀνέραστον.

12. Ἦδη δὲ ἦρος ἀρχομένου καὶ τῆς μὲν χιόνος λυομένης, τῆς
 δὲ γῆς γυμνουμένης καὶ τῆς πάσας ὑπανθούσης, οἳ τε ἄλλοι νομεῖς
 ἦγον τὰς ἀγέλας εἰς νομὴν καὶ πρὸ τῶν ἄλλων Χλόη καὶ Δάφνις,
 οἷα μείζονι δουλεύοντες ποιμένι. Εὐθύς οὖν ὁδὸς ἦν ἐπὶ τὰς Νύμ- 2
 φας καὶ τὸ ἄντρον, ἐντεῦθεν ἐπὶ τὸν Πάνα καὶ τὴν πίτυν, εἶτα ἐπὶ 11
 τὴν ὄρυν, ἐφ' ἣν καθίζοντες καὶ τὰς ἀγέλας ἔνεμον καὶ ἀλλήλους
 κατεφίλου. Ἀνεζήτησάν τε καὶ ἄνθη στεφανῶσαι θέλοντες τοὺς
 θεοὺς· τὰ δὲ ἄρτι ὁ ζέφυρος τρέφων καὶ ὁ ἥλιος θερμαίνων ἐξῆγεν·
 ὅμως δὲ εὐρέθη καὶ ἴα καὶ νάρκισσος καὶ ἀναγαλλίς καὶ ὄσα ἦρος 15
 πρωτοφορήματα. Ἡμε(λξαν) ἡ Χλόη καὶ ὁ Δάφνις ἀπὸ αἰγῶν καὶ 3
 ἀπὸ ὄτων τινῶν γάλα νέον καὶ τοῦτο στεφανοῦντες τὰ ἀγάλματα
 κατέσπεισαν. Ἀπῆρξαντο καὶ σύριγγος, καθάπερ τὰς ἀηδόνας εἰς 4

2 A θηράσαντες; cet. - σοντες. - 3 AV₁ ἄλλας ἔστ'; P₂ V₂₃ ἄλλα ἄ-
 λλας; V_{3m} ἰσ. ἄλλο; P₁ ἄλλο ἄλας, superscr. τε et λ ut sit ἄλλοτε ἄλ-
 λας.—4 AV₁ P₂ V_{3m} προτέρους; V₂₃ πρερ (superscr. κ); P₁ παρέξ. 5
 A om. πολλὰς.—6 V₃ παντ. γεν. αὐτοῖς.—7 A ἴδε δὲ ἦρους.—8 A ἐκ τῆς
 π.—8 ὑπανθούσης; cf. § 118.—11-12 A ἐς τὴν ὄρ. ἐφ' ἣν; cet. ἐπὶ τὴν
 ὄρ ὑφ' ἣν.—12 A νέμοντες; cet. ἔνεμον.—13 A ἀνεζήτησαν το; cet. ἂν
 τε; Hg: ἂν. δέ.—14 A στέφων; cet. τρέφων.—15 A ὅμως; cet. ὅμως.—
 16 AV₁ ἡ μὲν γλ. καὶ ἀπὸ αἰγῶν καὶ (A om. καὶ ante ὄτων τινῶν); V_{1m}
 add. δάφνις post γλ. καί; V₂₃ P ἡ μὲν γλ. καὶ ὁ δάφνις ἀπὸ αἰ. κ. ἀπὸ
 ὄτων τινῶν.—17 τοῦτο: O; cf. § 40.

1 ἔδωκαν; cf. § 25.—6 ἀνέραστον; cf. § 119.1.—10 μείζονι δουλεύον-
 τες ποιμένι, scil. τῷ Ἑρωτι; cf. II 53.—16 ἡμελ(ξαν) ἡ Χλ καὶ ὁ Δ. Cor-
 rection suggérée par Picc. Le texte des mss est insoutenable. Vill.
 corrige τινῶν en ἔπινον; Jungermann ajoute ἔλαβον après γάλα νέον;
 Se. considère le passage comme désespéré; Hr a lu: ἡ μὲν (οὖν) Χλ.
 καὶ ὁ Δ. * *: ἀπὸ αἰγῶν; Castiglioni veut ajouter ἔπινον ou ἡμελγον
 après ὄτων τινῶν.

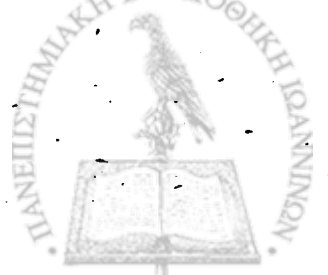

τὴν μουσικὴν ἐρεθίζοντες· αἱ δὲ ὑπερθέγγοντο ἐν ταῖς λόχμαῖς καὶ τὸν Ἴτυν κατ' ὀλίγον ἠκρίβουν, ὥσπερ ἀναμιμνησκόμεναι τῆς ᾠδῆς ἐκ μακρᾶς σιωπῆς.

13. Ἐβληχῆσατό που καὶ ποίμνιον, ἐσκίρτησάν που καὶ ἄρνες
 5 καὶ ταῖς μητράσιν ὑποκλάσαντες αὐτούς τὴν θηλὴν ἔσπασαν· τὰς
 δὲ μήπω τετοκυίας οἱ κριοὶ κατεδιώκόν τε καὶ καμάτῳ στήσαντες
 2 ἔβαινον ἄλλος ἄλλην. Ἐγίνοντο καὶ τράγων διώγματα καὶ ἐς τὰς
 αἴγας ἐρωικώτερα πηδῆματα· καὶ γὰρ ἐμάχοντο περὶ τῶν αἰγῶν
 καὶ ἕκαστος εἶχεν ἰδίας καὶ ἐφύλαττε μὴ τις αὐτὰς μοιχεύσῃ λαθῶν.
 3 Καὶ γέροντας ὀρώντας ἐξώρμησεν εἰς ἀφροδίτην τὰ τοιαῦτα θεά-
 11 ματα· οἱ δὲ, νέοι καὶ σφριγῶντες καὶ πολὺν ἤδη χρόνον ἔρωτα ζη-
 τούντες, ἐξεκάζοντο πρὸς τὰ ἀκούσματα καὶ ἐτήκοντο πρὸς τὰ θεά-
 ματα καὶ ἐζήτησαν καὶ αὐτοὶ περιττότερόν τι φιλήματος καὶ περιβο-
 4 λῆς, μάλιστα δὲ ὁ Δάφνις· οἷα γοῦν ἐνηθήσας τῇ κατὰ τὸν χει-
 15 μῶνα οἰκουρίᾳ καὶ εὐσυχολίᾳ, πρὸς τε τὰ φιλήματα ὄργα καὶ πρὸς
 τὰς περιβολὰς ἐσκιτάλιζε καὶ ἦν ἐς πᾶν ἔργον περιεργότερος καὶ
 θρασύτερος.

1 A ἐρεθ. καὶ ὑπεφθ.—5 O: μητράσιν ὑποκλάσαντες αὐτούς (V₁ P₁ αὐτ.).—6 V₂ κύριοι προ κριοί.—6 APV₂₃ καταδιώκοντες; V₁ κατεδιώκοντες; corr. Cr.—6 καμάτῳ VP; AV_{3m} κάτω; cf. Introd. p. 40.—8 AV₁ καὶ γὰρ; cet. om. γὰρ; cf. § 113.6.—10 ἐξώρμησεν; cf. § 78.1.—11 A οἱ δὲ καὶ νέοι σφριγῶντες; P οἱ δὲ νέοι καὶ σφρ.; V οἱ δὲ καὶ ν. καὶ σφρ.; —12 ἐξεκάζοντο; cf. § 8.—14 V₂₃ καὶ μάλ. δέ; cet. om. καί.—15 εὐσυχολία; cf. § 119.2.—15 A om. ὄργα.—16 ἐσκιτάλιζε; cf. § 119.2.

2 τὸν Ἴτυν κατ' ὀλίγον ἠκρίβουν. Allusion à la fable de Philomèle et de Térée (Ov. Mét. 6. 424 sqq.); cf. Aeschyl. Ag. 1444 Ἴτυν Ἴτυν στένουσ'... ἀηθίων. Soph. El. ᾧ Ἴτυν αἰὲν Ἴτυν ὀλοφύρεται. Eur. frag. 773.25 ὀρθρευομένα γόοις Ἴτυν Ἴτυν πολύθρηνον.—5 ὑποκλάσαντες αὐτούς. Hr rejette αὐτούς. Ὑποκλάζω, il est vrai, a été employé absolument par Héliodore (VII 6) et autres, mais le αὐτούς de Longus se lit dans tous les mss, et on n'a pas le droit de le supprimer; cf. Paul. Sil. Descr. Soph. 251 μηδέ... ὑποκλάζοιο μερίμναις.—6 καὶ καμάτῳ στήσαντες; cf. III 14.3 οὔτε ἐκεῖνοι κάμνονσι διώκοντες. Coraïs: καὶ καταστήσαντες; Picc: καὶ ἄμα καταστήσαντες ου bien καὶ ἄμα τῷ καταστήσαι αὐτάς.—11 εἰς ἀφροδίτην; cf. § 117.—13 ἐξεκάζοντο πρὸς; cf. § 66.—14 ἐνηθήσας; cf. § 118.

14. Ἦτε δὴ τὴν Χλόην χάρισσθαι οἱ πᾶν ὅσον βούλεται καὶ
 γυμνὴν γυμνῷ συγκατακλιθῆναι μακρότερον ἢ πρόσθεν εἰώθεσαν·
 τοῦτο γὰρ λείπειν τοῖς Φιλητᾶ παιδεύμασιν, ἵνα δὴ γένηται τὸ μόνον
 ἔρωτα παῦον φάρμακον. Τῆς δὲ πυνθανομένης, τί πλέον ἐστὶ 2
 φιλήματος καὶ περιβολῆς καὶ αὐτῆς κατακλίσεως καὶ τί ἔγνωκε 5
 ὄρασαι γυμνὸς γυμνῇ συγκατακλινεῖς, «Τοῦτο, εἶπεν, ὃ οἱ κριοὶ
 ποιῶσι τὰς θῆες καὶ οἱ τράγοι τὰς αἴγας. Ὅρας ὡς μετὰ τοῦτο τὸ 3
 ἔργον οὔτε ἐκεῖναι φεύγουσιν ἔτι αὐτούς, οὔτε ἐκεῖνοι κάμνουσι διώ-
 κοντες, ἀλλ' ὥσπερ κοινῆς ἀπολαύσαντες ἡδονῆς λοιπὸν συννέμον-
 ται. Γλυκὺ τι, ὡς ἔοικεν, ἐστὶ τὸ ἔργον καὶ νικᾷ τὸ ἔρωτος πικρὸν. 10
 —Εἶτα οὐχ ὄρας, ὦ Δάφνι, τὰς αἴγας καὶ τοὺς τράγους καὶ τοὺς 4
 κριοὺς καὶ τὰς θῆες, ὡς ὀρθοὶ μὲν ἐκεῖνοι δρῶσιν, ὀρθαὶ δὲ ἐκεῖναι
 πάσχουσιν, οἱ μὲν (ἐπι)πηδήσαντες, αἱ δὲ κατανωτισάμεναι· σὺ δὲ
 με ἀξιοῖς συγκατακλιθῆναι καὶ ταῦτα γυμνῆν; Καίτοι γε ἐκεῖναι
 πόσον ἐνδεδυμένης ἐμοῦ λασιώτεραι;» Πείθεται Δάφνις καὶ συγκα- 5
 τακλινεῖς αὐτῇ πολὺν χρόνον ἐκεῖτο· καὶ οὐδὲν ὧν ἕνεκα ὄργα 16
 ποιεῖν ἐπιστόμενος, ἀνίστησιν αὐτὴν καὶ κατόπιν περιεφύετο μιμού-
 μενος τοὺς τράγους· πολὺ δὲ μᾶλλον ἀπορηθεὶς, καθίσας ἔκλαεν εἰ
 καὶ κριῶν ἀμαθέστερος εἰς τὰ ἔρωτος ἔργα.

15. Ἦν δὲ τις αὐτῷ γείτων, γεωργὸς γῆς ἰδίας, Χρῶμις τὸ 20
 ὄνομα, παρηβῶν ἤδη τὸ σῶμα· τούτῳ γύναιον ἦν ἐπακτὸν ἐξ ἄστεος

1 AV₁V₃m ἦτε δὴ; V₂₃ P εἶτα δὴ (P₂ ἦτα superscr. εἰ).—3 VP δὴ
 λείπειν; A om. δὴ; Hr: «γὰρ δὴ: ex sequenti δὴ (ἵνα δὴ) natum vi-
 detur». —3 P₁ γένοισι; cet. —νηται.—4 A ἔρωτι; cet. —τα. 5 αὐτῆς;
 cf. § 76.4.—5 ἔγνωκε; cf. § 78.2.—6 συγκατακλινεῖς; cf. § 28.—8 φεύ-
 γουσιν ἔτι; cf. Introd. p. 39.—9 A ἀπολαύσαντες; cet. ἀπολαύοντες.—9
 () : κοιν. λοιπὸν ἀπολ. ἡδ. συνν.; λοιπὸν transposui post ἡδονῆς.—11 AV₁
 εἶτα; cet. εἶτ.—11 τὰς αἱ. καὶ τοὺς τρ.; cf. Introd. p. 37.—12 A om.
 θέ.—13 () : κηδήσαντες; corr. Ch.—15 A ἐκδεδ.; cet. ἐνδεδ.—20 A
 χρώμις (superscr. ω); cet. χρῶμις.—21 AV₁ γύναιον; cet. γυναῖκιον.

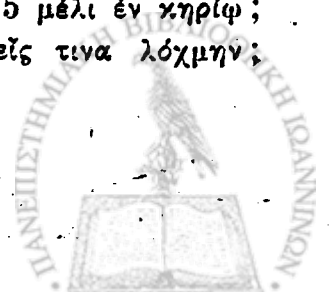
3 τοῦτο γὰρ λείπειν; cf. § 106. Picc.: τοῦτο γὰρ ἐν λείπειν.—10 τὸ
 ἔργον; cf. § 118.—10 τὸ ἔρωτος πικρὸν. Richards: τὸ (τοῦ) ἔρ. π.—13
 σὺ δὲ με. Se: σὺ δ' ἐμέ; Ch: σὺ δὲ γ' ἐμέ.—14 καὶ ταῦτα; cf. § 76.1.
 —20 Χρῶμις. Ch propose de lire Χρέμις; correction inutile. Cf. Sui-
 das: Χρῶμις ὄνομα κύριον.

νέον καὶ ὠραῖον καὶ ἀγροικίας ἀβρότερον· τούτῳ Λυκαίνιον ὄνομα.
 2 ἦν. Αὕτη ἡ Λυκαίνιον ὄρωσα τὸν Δάφνιν καθ' ἐκάστην ἡμέραν
 παρελεύοντα τὰς αἴγας ἔωθεν εἰς νομήν, νύκτωρ ἐκ νομῆς, ἐπεθύ-
 3 μησεν ἐραστὴν κτήσασθαι δώροις δελεάσασα. Καὶ δὴ ποτε λοχί-
 5 σασα μόνον καὶ σύριγγα δῶρον ἔδωκε καὶ μέλι ἐν κηρίῳ καὶ πή-
 ραν ἐλάφου· εἰπεῖν δὲ τι ὄκνει τὸν Χλόης ἔρωτα καταμαντευομένη·
 4 πάνυ γὰρ ἑώρα προσκείμενον αὐτὸν τῇ κόρῃ. Πρότερον μὲν οὖν ἐκ
 νευμάτων καὶ γέλωτος συνεβάλλετο τοῦτο· τότε δὲ ἐξ ἑωθινοῦ σκη-
 ψαμένη πρὸς Χρῶμιν ὡς παρὰ τίκτουςαν ἀπεισι γείτονα, κατόπιν
 10 τε αὐτοῖς κατηκολούθησε καὶ εἰς τινα λόχμην ἐγκρύψασα ἑαυτήν,
 ὡς μὴ βλέποίτο, πάντα ἤκουσεν ὅσα εἶπον, πάντα εἶδεν ὅσα ἔπρα-
 5 ξαν· οὐκ ἔλαθεν αὐτήν οὐδὲ κλαύσας ὁ Δάφνις. Συναλγήσασα δὴ
 τοῖς ἀθλίοις καὶ καιρὸν ἤκειν νομίσασα διττόν, τὸν μὲν εἰς τὴν ἐκεί-
 νων σωτηρίαν, τὸν δὲ εἰς τὴν ἑαυτῆς ἐπιθυμίαν, ἐπιτεχνᾷται· τι
 15 τοιόνδε.

2 A αὕτη ἡ Λυκαίνιον; cet. om. ἡ Λυκ. — 6 ἐλάφου; cf. § 42. — 6
 A εἶπε δὲ τι ὄκνεις. — 7 A πάντα; cet. πάνυ. — 7 A om. οὖν. — 8 A συνε-
 βάλλετο; cet. — ἀλετο. — 9 V₃ ὡσπερ; cet. ὡς. — 9-10 A κατόπιν τε αὐτῆς
 παρηκολούθησε; cet. κατ. αὐτοῖς κατηκολούθησε (P₂ - σευ). — 10 V₁ ἐγ-
 κρύψασα; A ἐκκρύψασα; V₂₃ P ἐγκύψασα. — 11 A εἶπε; cet. -ον. — 12
 AV₃ συναλγ. δέ; cet. δὴ. — 13 V₁ om. νν. εἰς τὴν ἐκ. σωτ. τὸν δέ; sunt
 in V_{1m}. — 13 V_{1m} V₂₃ P om. τὴν ante ἐκείνων; servat A. — 14 A om. τι.

1 Λυκαίνιον. Courier: "Amyot a cru Lycénion une paysanne,
 femme du paysan Chromis; étrange méprise. Le nom même de Ly-
 cénion indique une courtisane. Chromis, bourgeois de Mitylène, ou
 plutôt d'Athènes, car tout ceci est pris de la Nouvelle Comédie. vit
 à la campagne avec une fille de la ville. — Trois sortes de gens pa-
 raissaient dans les comédies entretenant des filles publiques: ναύ-
 κληροί, les négociants ou armateurs de navires; στρατιῶται, les gens
 de guerre, enrichis en Asie au service des rois; γεωργοί, les culti-
 vateurs, riches aussi pour la plupart. Car Athènes faisant beaucoup
 de commerce et ayant peu de territoire, les terres y étaient fort
 chères." (Trad. fr. p. 250). — 4 δελεάσασα—λοχήσασα; "verba venatoria
 ad rem amatoriam"; cf. IV 12.1 νύκτωρ λοχήσας. — 5 μέλι ἐν κηρίῳ;
 cf. § 34.1. — 8-9 σκηψαμένη... ὡς; cf. § 81. — 10 εἰς τινα λόχμην;
 cf. § 57.3.

16. Τῆς ἐπιούσης ὡς παρὰ τὴν γυναῖκα Λαβὴν τὴν τίκτουςαν ἀπιούσα, φανερώς ἐπὶ τὴν δρῦν ἐφ' ἣ ἑκαθέζετο Δάφνις καὶ Χλόη παραγίνεται· καὶ ἀκριβῶς μιμησαμένη τὴν τετραραγμένην, «Σῶσόν 2
 με, εἶπε, Δάφνι, τὴν ἀθλίαν· ἐκ γάρ μοι τῶν χηνῶν τῶν εἴκοσιν ἓνα τὸν κάλλιστον ἀετὸς ἤρπασε· καὶ οἷα μέγα φορτίον ἀράμενος 5
 οὐκ ἠδυνήθη μετέωρος ἐπὶ τὴν συνήθη τὴν ὑψηλὴν κομίσει ἐκείνην πέτραν, ἀλλ' εἰς τήνδε τὴν ὕλην τὴν ταπεινὴν ἔχων κατέπεσε. Σὺ 3
 τοίνυν, πρὸς τῶν Νυμφῶν καὶ τοῦ Πανὸς ἐκείνου, (συν)εισελθὼν εἰς τὴν ὕλην σῶσόν μοι τὸν χῆνα—μόνη γὰρ δέδοικα εἰσελθεῖν—, μηδὲ περι-
 ἰδῆς ἀτελῆ μου τὸν ἀριθμὸν γενόμενον. Τάχα δὲ καὶ αὐτὸν τὸν ἀε- 4
 τὸν ἀποκτενέεις καὶ οὐκέτι πολλοὺς ὑμῶν ἄρνας καὶ ἐρίφους ἀρπά- 11
 σει. Τὴν δὲ ἀγέλην τέως φρουρήσει Χλόη· πάντως αὐτὴν ἴσασιν αἱ αἴγες αἰεὶ σοι συννέμουσαν.»

17. Οὐδὲν οὖν τῶν μελλόντων ὑποπτεύσας ὁ Δάφνις εὐθὺς ἐγεί-
 ρεται καὶ ἀράμενος τὴν καλαύροπα κατόπιν ἠκολούθει τῇ Λυκαι- 15
 νίῳ· ἣ δὲ ἠγεῖτο ὡς μακροτάτῳ τῆς Χλόης. Καὶ ἐπειδὴ κατὰ τὸ
 πυκνότατον ἐγένοντο, πηγῆς πλησίον καθίσει κελεύσασα αὐτόν,

1 A λαβεῖν; cet. λαβὴν.—2 A ἐπιούσα; cet. ἀπ.—2 O: δρῦν ἐν ἣ; cf. § 60.—2 A ἐκάθητο; cet. ἐκαθέζετο.—4 A om. γάρ.—6 ἠδυνήθη; cf. § 16.—7 AV₁ ἀλλ' εἰς; V₂₃ ἀλλὰ εἰς.—7 A σοὶ τ. πρό.—8 O: εἰσελθόν; (συν)εἰς: Cr et Passow.—9 A μοι τὴν χῆναν; cet. μου τὸν χῆνα.—9 A om. εἰσελθεῖν; cf. Introd. p. 39.—10 V₂ ἀπελῆ.—10 VP μου; A μοι.—14 A οὐδὲν οὖν; cet. om. οὖν.—14 AV_{3m} ἐγείρεται; cet. ἀνίσταται.—17 A ἐγένετο; cet. ἐγένοντο.

1 Λαβὴν. Je considère ce mot comme un nom propre choisi intentionnellement par Longus pour désigner la femme qui sert de prétexte (λαβή) à Lycénion. Cf. ma note à propos des généraux Bryaxis et Hippasos (III 2.1). Dans le V₁ λαβὴν est surmonté d'un trait, qui pourrait signifier que ce mot est un nom propre; je dois pourtant ajouter que dans ce ms les noms propres ne portent jamais de trait. Λαβὴν a paru suspect à tous les critiques des Pastorales; Vill. le corrige en Λάβα, Sch. en λῆθεν, Cr en ἐκείνην; Boissonade propose de lire: λαβεῖν τι τὴν; Hr sec. Heinsium: ὡς πάλιν παρὰ τὴν γ. τὴν τίκτ.—2 ἐκαθέζετο Δάφνις καὶ Χλόη; cf. § 120.2.—12 τέως; cf. § 118.—16 μακροτάτῳ; cf. § 14.

- 2 «Ἐρᾶς, εἶπε, Δάφνι, Χλόης καὶ τοῦτο ἔμαθον ἐγὼ νύκτωρ παρὰ
 τῶν Νυμφῶν· δι' ὀνειράτος ἐμοὶ καὶ τὰ χθιζὰ σου διηγήσαντο δά-
 κρυα καὶ ἐκέλευσάν σε σῶσαι διδάξαμένην τὰ ἔρωτος ἔργα. Τὰ δὲ
 5 ἐστὶν οὐ φιλήματα καὶ περιβολαὶ καὶ οἷα δρῶσι κριοὶ καὶ τράγοι· ἄλλα
 ταῦτα πηδήματα καὶ τῶν ἐκεῖ γλυκύτερα· πρόσσεσι γὰρ αὐτοῖς χρό-
 3 νος μακροτέρας ἡδονῆς. Εἰ δὴ σοὶ φίλον ἀπηλλάχθαι κακῶν καὶ
 ἐν πείρᾳ γενέσθαι ζητουμένων τερπνῶν, ἴθι παραδίδου μοι τερπνὸν
 σαυτὸν μαθητὴν· ἐγὼ δὲ χαριζομένη ταῖς Νύμφαις ἐκεῖνα διδάξω.»
18. Οὐκ ἐκαρτέρησεν ὁ Δάφνις ὑφ' ἡδονῆς, ἀλλ' ἄτε ἄγροικος
 10 καὶ αἰπόλος καὶ ἐρῶν καὶ νέος, πρὸ τῶν ποδῶν καταπεσὼν τὴν Λυ-
 καίνιον ἰκέτευεν ὅτι τάχιστα διδάξαι τὴν τέχνην, δι' ἧς ὁ βούλεται
 2 δράσει Χλόην· καὶ ὥσπερ τι μέγα καὶ θεόπεμπτον ἀληθῶς μέλλων
 διδάσκεισθαι καὶ ἔριφον αὐτῇ σηκίτην δώσειν ἐπηγγείλατο καὶ τυ-
 3 ροὺς ἀπαλοὺς πρωτορρύτου γάλακτος καὶ τὴν αἶγα αὐτὴν. Εὐρούσα
 15 δὴ ἡ Λυκαίνιον αἰπολικὴν ἀφέλειαν οἶαν οὐ προσεδόκησεν, ἤρχετο
 παιδεύειν τὸν Δάφνιν τοῦτον τὸν τρόπον. Ἐκέλευσεν αὐτὸν καθίσει
 πλησίον αὐτῆς, ὡς ἔχοι καὶ φιλήματα φιλεῖν οἷα εἰώθει καὶ ἔσα
 4 καὶ φιλοῦντα ἅμα περιβάλλειν καὶ κατακλίνεσθαι χαμαί. Ὡς δὲ
 ἐκαθέσθη καὶ ἐφίλησε καὶ κατεκλίθη, μαθοῦσα ἐνεργεῖν δυνάμενον
 20 καὶ σφριγῶντα ἀπὸ μὲν τῆς ἐπὶ πλευρᾶς κατακλίσεως ἀνίστησιν,

1 P₁ ἔρωτος; cet. ἔρᾶς.—1 AV₁ V_{3m} δάφνι (A δάφνις) Χλ. καὶ τοῦτο
 ἔμ. ἐγὼ νύκτ. π. τῶν νυμφῶν; in cet. haec vv. om.: Hr del. καὶ ante
 τοῦτο.—2 A καὶ τὰ χθ.; cet. om. καί.—2 V₂₁ P σου αἱ νύμφαι διηγ.;
 AV₁ om. αἱ νύμφαι.—3-4 A τὰδ' ἐστὶν οὐ φιλήματα καὶ περιβολή; cet. τὰ
 δὲ ἐστὶν οὐ φιλήματα καὶ περιβολή.—4 V₁ ἄλλά; cet. ἀλλὰ.—7 Hr: (τῶν)
 ζητουμένων.—8 VP ἐκείναις; A ἐκεῖνα (α non certum est).—10 VP om.
 καὶ ante ἐρῶν.—11 ἰκέτευεν: O.—12 A δράσειν; cet. -σει.—13 A
 αὐτὴν σηκίτην (superscr. in ut sit σηκίτην) ἐπ.; cet. αὐτῇ δώσειν ἐπ.—14
 AV_{3m} πρωτοτύρου; cet. πρωτορρύτου; cf. Introd. p. 40.—15 VP δὴ; A
 δέ.—15 AV₁ ἀφθονίαν οἶαν; cet. ἀφθ. οἷα; ἀφέλειαν: Huet.—17 O: αὐ-
 τῆς ὡς ἔχει; cf. § 88.—18 A καὶ φιλοῦντα; cet. om. καί.—19 A μα-
 θοῦσα τε ἐνεργεῖν; cet. μαθ. ἐνεργεῖν.—19 A om. δυνάμενον.

3 διδάξαμένην; cf. § 77.1.—5 πηδήματα. Coraïs: παιδεύματα.—9 ὑφ'
 ἡδονῆς; cf. § 69.—13 σηκίτην; cf. § 117.—14 καὶ τὴν αἶγα αὐτὴν = la
 mère du chevreau.—18 καὶ φιλοῦντα; cf. § 106.—19 ἐνεργεῖν; cf. § 118.

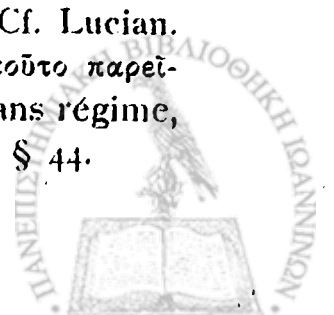
αὐτὴν δὲ ὑποστορέσασα ἐντέχνως ἐς τὴν τέως ζητουμένην ὁδὸν ἤγε. Τὸ δὲ ἐντεῦθεν οὐδὲν περιειργάζετο ξένον· αὐτὴ γὰρ ἡ φύσις λοιπὸν ἐπαίδευσεν τὸ πρακτέον.

19. Τελεσθείσης δὲ τῆς ἐρωτικῆς παιδαγωγίας, ὁ μὲν Δάφνις ἔτι ποιμενικὴν γνῶμην ἔχων ὄρμητο τρέχειν ἐπὶ τὴν Χλόην καὶ 5 ὅσα πεπαίδευτο δρᾶν αὐτίκα, καθάπερ δεδοικῶς μὴ βραδύνας ἐπιλάθοιτο· ἡ δὲ Λυκαίνιον κατασχούσα αὐτὸν ἔλεξεν ὡδε. «Ἔτι καὶ 2 ταῦτά σε δεῖ μαθεῖν, Δάφνι. Ἐγὼ γυνὴ τυγχάνουσα πέπονθα νῦν οὐδὲν· πάλαι γάρ με ταῦτα ἀνὴρ ἄλλος ἐπαίδευσεν μισθὸν τὴν παρ- θενίαν λαβών· Χλόη δὲ συμπαλαίουσά σοι ταύτην τὴν πάλην καὶ 10 οἰμῶξει καὶ κλαύσεται κἂν αἵματι κείσεται πολλῶ καθάπερ πεφονευμένη. Ἄλλὰ σὺ τὸ αἶμα μὴ φοβηθῆς, ἀλλ' ἴνικ' ἂν πείσης αὐ- 3 τὴν σοι παρασχεῖν, ἄγαγε αὐτὴν εἰς τοῦτο τὸ χωρίον, ἵνα, κἂν βοήσῃ, μηδεὶς ἀκούσῃ, κἂν δακρῦσῃ, μηδεὶς ἴδῃ, κἂν αἵμαχθῆ, λούσῃται τῇ πηγῇ· καὶ μέμνησο ὅτι σε ἀνδρα ἐγὼ πρὸ Χλόης 15 πεποίηκα.»

20. Ἡ μὲν οὖν Λυκαίνιον τοσαῦτα ὑποθεμένη κατ' ἄλλο μέρος τῆς ὕλης ἀπῆλθεν, ὡς ἔτι ζητοῦσα τὸν χῆνα· ὁ δὲ Δάφνις εἰς λο- γισμὸν ἄγων τὰ εἰρημένα τῆς μὲν προτέρας ὄρμητος ἀπήλλακτο, διο- γλεῖν δὲ τῇ Χλόῃ περιττότερον ὄκνει φιλήματος καὶ περιβολῆς, 20 μήτε βοῆσαι θέλων αὐτὴν ὡς πρὸς πολέμιον, μήτε δακρῦσαι ὡς ἀλ- γούσαν, μήτε αἵμαχθῆναι καθάπερ πεφονευμένην· ἀρτιμαθῆς γὰρ 2

1 AP₂ V₂ αὐτὴν; V₁₃ P₁ αὐτήν.—1 P₂ ὑποστορέσασα.—2 V₂ περι- ειργάζετο; A περιειργάζετο; cet. περιηγάζετο (P₂ περιειγάγετο).—3 A ἐπαίδευσεν; cet. ἐπαίδευε.—5 AV₁ γνῶμην ἔχων; cet. ἔχων γνῶμην.—5 A ὄρμητο; cet. ὄρμησε.—6 πεπαίδευτο; cf. § 19.—8 A μ. δάφνις ἐγὼ γυνή; V₁ μ. δάφνι; V₂₃ P μ. ὦ δάφνι.—11 κἂν αἵματι κείσεται; cf. §§ 27 et 59.—12–13 V₂ αὐτὴν σοι; cet. αὐτὴν σοι.—14 A βοῆ; cet. βοήση. 14 AV₁ δακρῦ; cet. δακρῶση.—19 P₂ διοχεῖν.

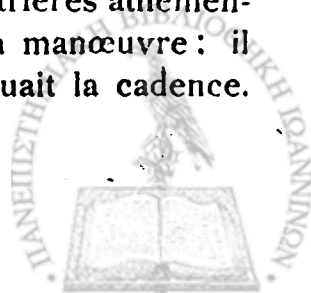
6 καθάπερ δεδοικῶς. La remarque est vraiment plaisante et juste. —11 οἰμῶξει—κλαύσεται; cf. § 27.—13 αὐτὴν σοι παρασχεῖν. Cf. Lucian. D. mar. 12.1 ἡ δὲ ᾔετο ὑπ' ἐμοῦ ταῦτα πεπονθέναι καὶ διὰ τοῦτο παρεί- χεν ἑαυτήν. An liv. IV 12.1 Longus a employé παρασχεῖν sans régime, mais là le texte est douteux.—20 διογλεῖν δὲ τῇ Χλόῃ; cf. § 44.

- ὧν ἐδεδοίκει τὸ αἷμα καὶ ἐνόμιζεν ὅτι ἄρα ἐκ μόνου τραύματος αἷμα γίνεται. Γνοὺς δὲ τὰ συνήθη τέρπεσθαι μετ' αὐτῆς, ἐξέβη τῆς βλῆς· καὶ ἐλθὼν ἵνα ἐκάθητο στεφανίσκον ἴων πλέκουσα, τὸν τε χῆνα τῶν τοῦ ἀετοῦ ὀνύχων ἐψεύσατο ἐξαρπάσαι καὶ περιφύς ἐφί-
 5 λησεν οἶον ἐν τῇ τέρφει Λυκαίνιον· τοῦτο γὰρ ἐξῆν ὡς ἀκίνδυνον.
 3 Ἡ δὲ τὸν στέφανον ἐφήρμοσεν αὐτοῦ τῇ κεφαλῇ καὶ τὴν κόμην ἐφίλησεν ὡς τῶν ἴων κρείττονα· καὶ τῆς πήρας προκομίσασα παλά-
 θης μοῖραν καὶ ἄρτους τινὰς ἔδωκε φαγεῖν, καὶ ἐσθιόντος ἀπὸ τοῦ στόματος ἤρπαξε καὶ οὕτως ἤσθιεν ὡσπερ νεοττὸς ὄρνιθος.
 10 21. Ἐσθιόντων δὲ αὐτῶν καὶ περιττότερα φιλοῦντων ὧν ἤσθιον, ναῦς ἀλιέων ὤφθη παραπλέουσα. Ἄνεμος μὲν οὐκ ἦν, γαλήνη δὲ ἦν, καὶ ἐρέττειν ἐδόκει καὶ ἤρεττον ἐρρωμένως· ἠπείγοντο γὰρ νεα-
 2 λεῖς ἰχθῦς εἰς τὴν πόλιν διασώσασθαι τῶν τινι πλουσίων. Οἶον οὖν εἰώθασι ναῦται δρᾶν ἐς καμάτων ἀμέλειαν, τοῦτο κάκεινοι δρῶντες τὰς κώπας ἀνέφερον. Εἰς μὲν αὐτοῖς κελευστής ναυτικᾶς ἦδεν ᾠδᾶς,
 15 οἱ δὲ λοιποὶ καθάπερ χορὸς ὁμοφώνως κατὰ καιρὸν τῆς ἐκείνου φωνῆς ἐβόων. Ἡνίκα μὲν οὖν ἐν ἀναπεπταμένη τῇ θαλάσῃ ταῦτα ἔπραττον, ἠφανίζετο ἡ βοή γεομένης τῆς φωνῆς εἰς πολὺν ἀέρα· ἐπεὶ δὲ ἄκρα τινὶ ὑποδραμόντες εἰς κόλπον μηνοειδῆ καὶ κοῖλον εἰ-
 20 σήλασαν, μείζων μὲν ἠκούετο βοή, σαφῆ δὲ ἐξέπιπτεν εἰς τὴν γῆν

4 Α ἐψεύσατο ἐξαρπάσαι; cet. ut ed. — 7-8 Α καὶ τῆς πήρας· καὶ ἐσθιόντος (cf. Introd. p. 36); V₂₃ P καὶ πήρας πρὸς παλάθης μ. καὶ ἄρ. τ. ἔδ. φ. καὶ ἐσθ.; V₁ ut ed. cf. § 48.6. — 10 Α ἐσθιόντων δέ; V₁ ἐσθ. δέ; cet. om. δέ.—10 Α περιττότερα; cet. -ρον. — 12 Α ἐνέττει ἐδ. καὶ εἶργετο ἐρρωμένος.—13 Α ἰχθύος τῶν πετρῶν εἰς; cet. ἰχθῦς εἰς—13 O: τῶν τινων πλουσίων; corr. Hemsterhus. —14 ἐς; cf. § 57.1; Picc: ἐς καμάτων ἀμέλει ἀναφυχήν.—15 Α κυβιστής; cet. κελευστής.—17 VP om. ἐν; servat A. — 18-19 Α ἠφανίζετο δὲ ἄκρα (cf. Introd. p. 36).

1 ἐνόμιζεν ὅτι; cf. § 81.—6 Ἡ δὲ τὸν στέφανον... Cf. Introd. p. 18.—10 ὧν ἤσθιον; cf. § 76.6.—12 νεαλεῖς; cf. § 119.1.—12 ἰχθῦς. Τῶν πετρῶν n'est probablement qu'une glose introduite dans le texte de l'A d'après le πετραίους ἰχθῦς du liv. II 12.3.—15 κελευστής. Terme technique qui désigne le chef des rameurs. Dans les trières athéniennes, le κελευστής était l'officier qui commandait la manœuvre: il avait sous ses ordres un joueur de flûte qui marquait la cadence.

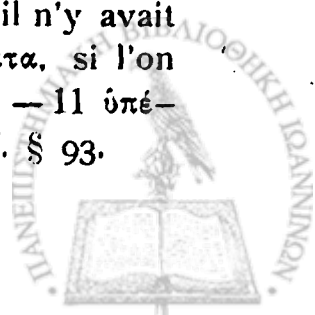

τὰ τῶν κελευσμάτων ᾠσματα. Κοῖλος γὰρ τῷ πεδίῳ αὐλῶν ὑποκεί- 4
 μενος καὶ τὸν ἦχον εἰς αὐτὸν ὡς εἰς ὄργανον δεχόμενος, πάντων
 τῶν λεγομένων μιμητὴν φωνὴν ἀπεδίδου, ἰδίᾳ μὲν τῶν κωπῶν τὸν
 ἦχον, ἰδίᾳ δὲ τὴν φωνὴν τῶν ναυτῶν, καὶ ἐγένετο ἄκουσμα τερ-
 πνόν· φθανούσης γὰρ τῆς ἀπὸ τῆς θαλάσσης φωνῆς, ἢ ἐκ τῆς γῆς 5
 φωνῆ τοσοῦτον ἐπαύετο βράδιον, ὅσον ἤρξατο.

22. Ὁ μὲν οὖν Δάφνης εἰδὼς τὸ πραττόμενον μόνῃ τῇ θαλάσῃ
 προσεῖχε καὶ ἐτέρπετο τῇ νηϊ παρατρεχούσῃ τὸ-πεδίον θάττον πτε-
 ροῦ καὶ ἐπειράτό τινα διασώσασθαι τῶν ᾠσμάτων, ὡς γένοιτο τῆς σύ- 2
 ριγγοῦ μέλη. Ἡ δὲ Χλόη τότε πρῶτον πειρωμένη τῆς καλουμένης 2
 ἦχους, ποτὲ μὲν εἰς τὴν θάλασσαν ἀπέβλεπε τῶν ναυτῶν κελευόν- 11
 των, ποτὲ δὲ εἰς τὴν ὕλην ὑπέστρεφε ζητοῦσα τοὺς ἀντιφωνοῦντας.
 Καὶ ἐπεὶ παραπλευσάντων ἦν κὰν τῷ αὐλῶνι σιγῇ, ἐπυρθάνετο τοῦ 3
 Δάφνιδος, εἰ καὶ ὀπίσω τῆς ἄκρας ἐστὶ θάλασσα καὶ ναῦς ἄλλη πα-
 ραπλεῖ καὶ ἄλλοι ναῦται τὰ αὐτὰ ἦδον καὶ ὅμα πάντες σιωπῶσι. 15
 Γελάσας-οὖν ὁ Δάφνης ἦδὺ καὶ φιλήσας ἦδῖον φίλημα καὶ τὸν τῶν 4
 ἴων στέφανον ἐκείνη περιθείς, ἤρξατο αὐτῇ μυθολογεῖν τὸν μῦθον
 τῆς Ἥχους, αἰτήσας, εἰ διδάξειε, μισθὸν παρ' αὐτῆς ἄλλα φιλή-
 ματα δέκα.

1 A λευκασμάτων; cet. κελευσμάτων. — 1 O: τὸ πεδίον (V₁ τὸ πε-
 ζ(ων)); corr. Wyttenbach.—1 AV₂₃ P₁ ὑποκείμενος; P₂ ὑποκείμενον; V₁
 ὑπερκείμενος.—3 τῶν λεγομένων: O; Cg: τῶν φθεγγομένων. — 3 O: μι-
 μητὴν; μιμητὴν: ego; cf. § 118.—3 VP om. φωνὴν; servant AV_{3m}.—
 4 A om. τὴν.—5 AV₁ φθανούσης γάρ; cet. om. γάρ.—5 V₂₃ ἀπὸ θαλ.—
 5 V₂ ἢ αὐτῆς φ.—6 Cg: ὅσον ἤρξατο (ἐκείνη); Nab: ὅσον (ὑστερον) ἤρ-
 ξατο.—8 V₂₃ om. νν. καὶ ἐτέρ. τῇ ν. παρατρ. τὸ π. θάττον πτεροῦ; ser-
 van AV₁ V_{3m}; AV_{3m} ἐτέρποντο; V₁ ἐτέρπετο.—12 A εἰς τὴν γῆν.—13
 V₂₃ παρακελευσάντων; cet. et V_{3m} παραπλ.—16 A καὶ τούτῳ ἴων.

1 τὰ τῶν κελευσμάτων ᾠσματα = les chants qui transmettent les
 ordres du κελευστής. La construction de ce génitif n'est pas très heu-
 reuse (cf. § 43), mais la correction qu'on a proposée: τὰ τῶν κελευ-
 στῶν ᾠσματα ne convient pas du tout, car dans ce navire il n'y avait
 qu'un seul κελευστής. et il faut lire τὰ τοῦ κελευστοῦ ᾠσματα, si l'on
 tient absolument à corriger les négligences de Longus. — 11 ὑπέ-
 στρεφε. Picc: ἐπέστρεφε; Hr: ἐπεστρέφετο.—18 εἰ διδάξειε; cf. § 93.

23. «Νυμφῶν, ὦ κόρη, πολὺ γένος, Μελίαι καὶ Δρυάδες καὶ
 Ἐλειοὶ· πᾶσαι καλά, πᾶσαι μουσικαί. Καὶ μιᾶς τούτων θυγάτηρ
 Ἥχώ γίνεται, θνητὴ μὲν ἐκ πατρὸς θνητοῦ, καλὴ δὲ ἐκ μητρὸς κα-
 2 λῆς. Τρέφεται μὲν ὑπὸ Νυμφῶν, παιδεύεται δὲ ὑπὸ Μουσῶν συρί-
 5 ζειν, αὐλεῖν, τὰ πρὸς λύραν, τὰ πρὸς κιθάραν, πᾶσαν ᾠδὴν· ὥστε
 καὶ παρθενίας εἰς ἄνθος ἀκμάσασα ταῖς Νύμφαις συνεχόρευε, ταῖς
 Μούσαις συνῆδεν, ἄρρενας δὲ ἔφευγε πάντας καὶ ἀνθρώπους καὶ
 3 θεοὺς φιλοῦσα τὴν παρθενίαν. Ὁ Πᾶν ὀργίζεται τῇ κόρῃ τῆς μου-
 σικῆς φθονῶν, τοῦ κάλλους μὴ τυχῶν, καὶ μανίαν ἐμβάλλει τοῖς
 10 ποιμέσι καὶ τοῖς αἰπόλοις· οἱ δέ, ὥσπερ κύνες ἢ λύκοι, διασπῶσιν
 4 αὐτὴν καὶ ρίπτουσιν εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἔτι ἄδοντα τὰ μέλη. Καὶ
 τὰ μέλη γῆ χαριζομένη Νύμφαις ἔκρυψε πάντα· καὶ ἐτήρησε τὴν
 μουσικὴν καὶ γνώμη Μουσῶν ἀφίησι φωνὴν καὶ μιμεῖται πάντα, κα-
 θάπερ τότε ἡ κόρη, θεοὺς ἀνθρώπους ὄργανα θηρία· μιμεῖται καὶ
 5 αὐτὸν συρίττοντα τὸν Πᾶνα. Ὁ δὲ ἀκούσας ἀναπηδᾷ καὶ διώκει
 16 κατὰ τῶν ὄρων οὐκ ἐρών τυχεῖν ἀλλ' ἢ τοῦ μαθεῖν τίς ἐστὶν ὁ λαν-
 θάνων μαθητής.» Ταῦτα μυθολογήσαντα τὸν Δάφνιν οὐδέκα μόνον
 φιλήματα, ἀλλὰ πάνυ πολλὰ κατεφίλησεν ἡ Χλόη· μικροῦ γὰρ καὶ
 τὰ αὐτὰ εἶπεν ἡ Ἥχώ, καθάπερ μαρτυροῦσα ὅτι μηδὲν ἐψεύσατο.

20 24. Θερμοτέρου δὲ καθ' ἐκάστην ἡμέραν γινομένου τοῦ ἡλίου, οἷα
 τοῦ μὲν ἥρος πάυομένου, τοῦ δὲ θέρους ἀρχομένου, πάλιν αὐτοῖς ἐγί-

1 A μέλι καὶ δρ.; VP μελικαὶ δρ.; Μελίαι: Jungermann. — 2 VP om. vv. πᾶσαι καλά; servant AV_{3m}. — 3 VP μὲν ὡς ἐκ; A om. ὡς. — 3 VP δὲ ὡς ἐκ; A om. ὡς — 4 AV₁ τρέφ. μὲν; cet. om. μὲν. — 6 V₂₃ P παρθενίαν; AV₁ V_{3m} -νίας; — 10 A καὶ pro ἡ. — 11 V₁ π. τὴν γῆν; cet. om. τὴν. — 11 AV₁₂ P₂ ἄδοντα (in V₂ superscr. ἰσ. ἄδουσιν); V₃ P₁ ἄδουσιν. — 12 A χαρ. καὶ νύμφ. — 13 AV_{3m} μιμ. πάντα; cet. om. πάντα; V₂₃ μιμεῖται. 16 A ὁ λανθάνων μαθ.; cet. ut ed.; Richards: ὁ λανθ. μιμητής. — 18 A om. φιλήματα. — 19 A ἡ Ἥχώ; cet. om. ἡ. — 20 A γενομένου; cet. γιγνομένου; cf. § 5.

1 Μελίαι. Nymphes qui résident dans les frênes (μελίαι); Δρυάδες. Nymphes des chênes; Ἐλειοί, Nymphes des marais. — 3 Ἥχώ. Nymphé de la famille des Oréiades. Cf. Eur. Androm. (Prologue) = Aristoph. Thesm. 1059-599 et Mosch. IV (VI) 1. — 8 φιλοῦσα. Nab: φυλάττουσα. — 19 ὅτι μηδέν; cf. § III.1.

νοντο καιναὶ τέρψεις καὶ θέρειοι. Ὁ μὲν γὰρ ἐνήχετο ἐν τοῖς πο- 2
ταμοῖς, ἢ δὲ ἐν ταῖς πηγαῖς ἐλούετο· ὁ μὲν ἐσύριζεν ἀμιλλώμενος
πρὸς τὰς πίτυς, ἢ δὲ ἦδε ταῖς ἀηδόσιν ἐρίζουσα· ἐθήρων ἀκρίδας
λάλους, ἐλάμβανον τέτιγας ἤχοῦντας· ἄνθη συνέλεγον, δένδρα
ἔσειον, ὀπώρας ἴσθιον. Ἴδῃ ποτὲ καὶ γυμνοὶ συγκατεκλίθησαν καὶ 5
ἐν δέρμα αἰγῶς ἐπεσύραντο· καὶ ἐγένετο ἂν γυνὴ Χλόη ῥαδίως, εἰ 3
μὴ Δάφνιν ἐτάραξε τὸ αἶμα. Ἀμέλει καὶ δεδοικῶς μὴ νικηθῆ τὸν
λογισμὸν ποτε, πολλὰ γυμνοῦσθαι τὴν Χλόην οὐκ ἐπέτρεπεν, ὥστε
ἐθαύμαζε μὲν ἢ Χλόη, τὴν δὲ αἰτίαν ἤδειτο πυθέσθαι.

25. Ἐν τῷ θέρει τῷδε καὶ μνηστήρων πλῆθος ἦν περὶ τὴν 10
Χλόην καὶ πολλοὶ πανταχόθεν ἐφοίτων παρὰ τὸν Δρύαντα πρὸς γά-
μον αἰτοῦντες αὐτήν· καὶ οἱ μὲν τι δῶρον ἔφερον, οἱ δὲ ἐπηγγέλ-
λοντο μεγάλα, εἰ ταύτης τύχοιεν. Ἡ μὲν οὖν Νάπη ταῖς ἐλπίσιν 2
ἐπαιρομένη συνεβούλευεν ἐκδιδόναι τὴν Χλόην, μηδὲ κατέχειν οἴ-
κοι πρὸς πλεον τηλικαύτην κόρην, ἢ τάχα μικρὸν ὕστερον νέμουσα 15
τὴν παρθενίαν ἀπολέσει καὶ ἄνδρα ποιήσεται τινα τῶν ποιμένων
ἐπὶ μήλοις ἢ ῥόδοις· ἀλλ' ἐκείνην τε ποιῆσαι δέσποιναν οἰκίας καὶ
αὐτοὺς πολλὰ λαβόντας ἰδίῳ φυλάττειν αὐτὰ καὶ γνησίῳ παιδίῳ
ἐγεγόνει δὲ αὐτοῖς ἄρρεν παιδίον οὐ πρὸ πολλοῦ τινος. Ὁ δὲ Δρύας 3
ποτὲ μὲν ἐθέλγετο τοῖς λεγομένοις — μείζονα γὰρ ἢ κατὰ ποιμαί- 20
νουςαν κόρην δῶρα ὠνομάζετο παρ' ἐκάστου—, ποτὲ δὲ (ἐννοή-
σας) ὡς κρείττων ἐστὶν ἢ παρθένος μνηστήρων γεωργῶν, καὶ ὡς,
εἴ ποτε τοὺς ἀληθινοὺς γονέας εὔροι, μεγάλως αὐτοὺς εὐδαίμονας

Α θέριοι.—2 ἐσύριζεν; cf. § 3.25.—4 Α ἤχοῦντες; V₁ ἤχοῦν[τας];
cet. -τας. — 5 ὀπώρας; cf. § 33.5. — 5 VP καὶ γυμνοὶ; Α om. καί.—6
V₃ ἀπεσύρ.—6-7 P₁ εἰμὶ δάφν.—7 V₃ om. τόν; est in V₃m.—9 Α πυν-
θάνεσθαι; cet. πυθέσθαι.—11 τὸν Δρ. AV; P om. τόν.—11 Α πολλὰ πρὸς;
cet. om. πολλὰ.—12 Α οἱ δὲ πολλὰ ὑπέσχοντο; cet. ut ed.—13 vv. ei
ταύτης τύχοιεν in Α solo leguntur.—14 AV₁ συνεβούλευεν; cet. -εν. —
15 AV₁₃ P₁ ἦ; V₂ ἦ; P₂ ἦ.—18 αὐτὰ deest in Α.—21 (ἐννοήσα:) add.
Vill.—23 Α αὐτὴν εὐδαίμονα; cet. ut ed.; Ch: αὐτὸν εὐδαίμονα.

16 ἀπολέσει; cf. § 22.—17 ἐπὶ μήλοις ἢ ῥόδοις. Cf. Theocr. XI 10
ἦρατο δ' οὐ μάλοις οὐδὲ ῥόδῳ οὐδὲ κικλίνοις—17 δέσποιναν οἰκίας "ma-
tresse de maison", en grec moderne (ν)οικοκυρά.—19 ἐγεγόνει; cf. §
19.—20 ἐθέλγετο τοῖς λεγομένοις; cf. I 19.2 θελχθεῖς τοῖς δῶροις.

θήσει. ἀνεβάλλετο τὴν ἀπόκρισιν καὶ εἶλκε χρόνον ἐκ χρόνου καὶ ἐν
 4 τῷ τέως ἀπεκέρδαιεν οὐκ ὀλίγα ὄωρα. Ἡ μὲν δὲ μαθοῦσα λυπη-
 ρῶς πάνυ διήγε καὶ τὸν Δάφνιν ἐλάνθανεν ἐπὶ πολὺ, λυπεῖν οὐ θέ-
 λουσα· ὡς δὲ ἐλιπάρει καὶ ἐνέκειτο πυγθανόμενος καὶ ἐλυπεῖτο
 5 μᾶλλον μὴ μανθάνων ἢ ἔμελλε μαθῶν, πάντα αὐτῷ διηγεῖται· τοὺς
 μνηστευομένους ὡς πολλοὶ καὶ πλούσιοι, τοὺς λόγους οὕς ἢ Νάπη
 σπεύδουσα πρὸς τὸν γάμον ἔλεγεν, ὡς οὐκ ἀπείπατο Δρύας, ἀλλ'
 ὡς εἰς τὸν τρυγητὸν ἀναδέβληται.

26. Ἐκφρων ἐπὶ τούτοις ὁ Δάφνις γίνεται καὶ ἐδάκρυσε καθή-
 10 μενος, ἀποθανεῖσθαι μηκέτι νεμούσης Χλόης λέγων, καὶ οὐκ αὐτὸς
 μόνος, ἀλλὰ καὶ τὰ πρόβατα μετὰ τοιοῦτον ποιμένα. Ἐἴτα ἀνευγ-
 κῶν ἐθάρρει καὶ πείσειν ἐνενόει τὸν πατέρα καὶ ἓνα τῶν μνωμένων
 2 αὐτὸν ἠρίθμει καὶ πολὺ κρατήσειν ἠλπίζε τῶν ἄλλων Ἴὲν αὐτὸν
 ἐτάραττεν· οὐκ ἦν Λάμων πλούσιος· τοῦτο αὐτοῦ τὴν ἐλπίδα μόνον
 15 λεπτήν εἰργάζετο, ὅμως δὲ ἐδόκει μνάσθαι καὶ τῇ Χλόῃ συνεδόκει.
 Τῷ Λάμωνι μὲν οὖν οὐδὲν ἐτόλμησεν εἰπεῖν, τῇ Μυρτάλῃ δὲ θαρ-
 ρήσας καὶ τὸν ἔρωτα ἐμήγυσε καὶ περὶ τοῦ γάμου λόγους προσή-
 3 νεγκεν· ἢ δὲ τῷ Λάμωνι νύκτωρ ἐκοινώσατο. Σκληρῶς δὲ ἐκείνου
 τὴν ἔντευξιν ἐνεγκόντος καὶ λοιδορήσαντος εἰ παιδὶ θυγάτριον ποι-
 20 μένων προξενεῖ μεγάλην ἐν τοῖς γνωρίσμασιν ἐπαγγελιομένῳ τύ-
 χην, ὅς αὐτούς, εὐρῶν τοὺς οἰκείους, καὶ ἐλευθέρους θήσει καὶ δε-
 σπότης ἀγρῶν μειζόνων, ἢ Μυρτάλῃ διὰ τὸν ἔρωτα φοβουμένη μὴ
 τελέως ἀπελπίσας ὁ Δάφνις τὸν γάμον τολμήσῃ τι θανατῶδες, ἄλ-

1 A ἐνεβάλλετο — 1 VP ἠνεγκε χρ.; AV_{3m} εἶλκε. — 2 A ἐκέρδαιεν; VP ἀπεκ — 2 A λαθοῦσα; VP μαθ. — 3 θέλουσα; cf. § 16. — 4 A om. καὶ ante ἐνέκ. — 8 A ὡς ἰσὸν ἀναθ.; cet. ut ed. (V₂ om. τρυγητὸν). — 9 A om. ὁ — 10 V₂₃ μενούσης; cet. νεμ; Hg: (συν)νεμ. — 11 A μεταποιεῖ τὸν ποιμ. — 12 V₂₃ ἀνεθάρρει. — 14 A πλούσιος. ἀλλ' οὐδὲ ἐλευθέρους εἰ καὶ πλούσιος: scholion illud Florentini delevit Hg. — 16 AV₁ μὲν οὖν; cet. om. οὖν. — 18 V₂₃ ἐκοινωνήσατο. — 21 A ὅς αὐτός; cet. ὅς (V₃ ὡς) αὐτός. — 22 AV₁ διὰ τὸν ἔρ; cet. om. τόν. — 22 V₁ τολμήσῃ: cet. -σει.

7 σπεύδουσα πρὸς τὸν γάμον; cf. § 37. — 7 ἀπείπατο; cf. § 28. — 12 πείσειν-ἐνενόει; cf. § 102. — 14 ἐλπίδα μόνον. Hg: τοῦτο μόνον αὐτοῦ τὴν ἐλπίδα. — 23 θανατῶδες; cf. § 119.1.

λας αὐτῷ τῆς ἀντιρρήσεως αἰτίας ἀπήγγελλε. « Πένητές ἐσμεν, ὦ παῖ, 4
καὶ δεόμεθα νύμφης φερούσης τι μᾶλλον· οἱ δὲ πλούσιοι καὶ πλου-
σίων νυμφίων δεόμενοι. Ἴθι δὴ, πείσον Χλόην, ἢ δὲ τὸν πατέρα,
μηδὲν αἰτεῖν μέγα καὶ γαμεῖν. Πάντως δέ που κάκεινη φιλεῖ σε
καὶ βούλεται συγκαθεύδειν πένητι καλῷ μᾶλλον ἢ πιθήκῳ πλουσίῳ.» 5

27. Μυρτάλη μὲν οὐποτε ἐλπίσασα Δρύαντα τούτοις συντεθήσε-
σθαι μνηστῆρας ἔχοντα πλουσιωτάτους, εὐπρεπῶς ὤφειτο παρητη-
σθαι τὸν γάμον. Δάφνης δὲ οὐκ εἶχε μέμφεσθαι τὰ λελεγμένα· λει-
πόμενος δὲ πολὺ τῶν αἰτουμένων τὸ σύνηθες ἐρασταῖς πενομένοις
ἐπραπτεν· ἐδάκρυε καὶ τὰς Νύμφας αὖθις ἐκάλει βοηθούς. Αἱ δὲ 2
αὐτῷ καθεύδοντι νύκτωρ ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐφίστανται σχήμασιν, ἐν οἷς 11
καὶ πρότερον· ἔλεγε δὲ ἡ πρεσβυτάτη πάλιν· «Γάμου μὲν μέλει τῆς
Χλόης ἄλλῳ θεῷ· δῶρα δὲ σοι δώσομεν ἡμεῖς ἃ θέλξει Δρύαντα.
Ἢ ναῦς ἢ τῶν Μηθυμναίων νεανίσκων, ἣς τὴν λύγον αἰσαί ποτε 3
αἰγες κατέφαγον· ἡμέρα μὲν ἐκείνη μακρὰν τῆς γῆς ὑπηνέχθη 15
πνεύματι· νυκτὸς δὲ, πελαγίου ταραξάντος ἀνέμου τὴν θάλασσαν,
εἰς τὴν γῆν, εἰς τὰς τῆς ἄκρας πέτρας ἐξεβράσθη. Αὕτη μὲν οὖν 4
διεφθάρη καὶ πολλὰ τῶν ἐν αὐτῇ· βαλάντιον δὲ τρισχιλίων δραχ-
μῶν ὑπὸ τοῦ κύματος ἀπεπτύσθη καὶ κεῖται φυκίοις κεκαλυμμένον
πλησίον δελφίνου νεκροῦ, οὗ ὄν οὐδεὶς οὐδὲ προσήλθεν ὁδοιπóρος, 20
τὸ δυσῶδες τῆς σηπεδόνας, παρατρέχων. Ἀλλὰ σὺ πρόσελθε καὶ 5
προσελθὼν ἀνελοῦ καὶ ἀνελόμενος δός. Ἰκανόν σοι δόξαι νῦν μὴ
πένητι, χρόνῳ δὲ ὕστερον ἔσῃ καὶ πλούσιος.»

4 Hr del. καὶ γαμεῖν. — 1 A δέ που deest in V₂₃ P; est in AV₁; H. sec. Ch: δῆπου. — 6 συντεθήσεσθαι; cf. § 27. — 7 A πλουσιωτάτους; cet. -τέρους. — 7 παρητησθαι; cf. § 106. — 11 A om. νύκτωρ. — 14 A om. νεανίσκων. — 17 AV₁ τὰς τῆς; cet. om. τῆς. — 17 A αὕτη; cet. αὐτή. — 20 A νεκροῦ. οὐδεὶς οὖν πρ.; Hr om. οὐδέ. — 22 H: σοι νῦν μὲν δόξαι (εἶναι). Cf. Introd. p. 39.

5 πιθήκῳ. Terme injurieux. Cf. Ar. Ran. 707. — 8 λελεγμένα; cf. § 28. — 11 ἐν οἷς καὶ πρότερον; cf. II 23.1. — 13 ἄλλῳ θεῷ scil. Ἐρωτι; cf. II 6.2 Ἐρωτι ὑμῶν μέλει. — 17 εἰς τὴν γῆν, εἰς τὰς... πέτρας; cf. § 121.4. — 18 ἐξεβράσθη; cf. § 116. — 21 πρόσελθε καὶ προσελθὼν; cf. § 121.8. — 23 χρόνῳ; cf. § 45. — 23 ἔσῃ; cf. § 26.

28. Αἱ μὲν ταῦτα εἰποῦσαι τῇ νυκτὶ συναπῆλθον. Γενομένης δὲ
 ἡμέρας ἀναπηδήσας ὁ Δάφνις περιχαρῆς ἤλαυνε βροίζῳ πολλῇ τὰς
 αἰγὰς εἰς τὴν νομήν· καὶ τὴν Χλόην φιλήσας καὶ τὰς Νύμφας προσ-
 κυνήσας κατήλθεν ἐπὶ (τὴν) θάλασσαν ὡς περιρράνασθαι θέλων
 5 καὶ ἐπὶ τῆς ψάμμου, πλησίον τῆς κυματωγῆς ἐβάδιζε ζητῶν τὰς
 2 τρισχιλίας. Ἐμελλε δὲ ἄρα οὐ πολὺν κάματον ἔξειν· ὁ γὰρ δελφίς
 οὐκ ἀγαθὸν ὀδωδῶς αὐτῇ προσέπιπτεν ἐρριμμένος καὶ μυδῶν· οὐ
 τῇ σηπεδόνι καθάπερ ἡγεμόνι χρώμενος ὁδοῦ, προσῆλθέ τε εὐθύς
 3 καὶ τὰ φυκία ἀφελῶν εὐρίσκει τὸ βαλάντιον ἀργυρίου μεστόν. Τοῦτο
 10 ἀνελόμενος καὶ εἰς τὴν πῆραν ἐνθέμενος, οὐ πρόσθεν ἀπῆλθε πρὶν
 τὰς Νύμφας εὐφημῆσαι καὶ αὐτὴν τὴν θάλασσαν· καίπερ γὰρ αἰ-
 πόλος ὢν, ἤδη καὶ τὴν θάλασσαν ἐνόμιζε τῆς γῆς γλυκυτέραν ὡς
 εἰς τὸν γάμον αὐτῇ τὸν Χλόης συλλαμβάνουσαν.

29. Εἰλημμένος δὲ τῶν τρισχιλίων οὐκέτ' ἔμελλεν, ἀλλ' ὡς πάν-
 15 των ἀνθρώπων πλουσιώτατος, οὐ μόνον τῶν ἐκεῖ γεωργῶν, αὐτίκα
 ἐλθὼν παρὰ τὴν Χλόην διηγείται αὐτῇ τὸ ὄναρ, δείκνυσι τὸ βα-
 λάντιον, κελεύει τὰς αἰγὰς φυλάττειν, ἔστ' ἂν ἐπανέλθῃ, καὶ συν-
 τείνας σοβεῖ παρὰ τὸν Δρύαντα. Καὶ εὐρύων πυρούς τινας ἀλωνοτρι-
 βούντα μετὰ τῆς Νάπης πάνυ θρασὺν ἐμβάλλει λόγον περὶ γάμου.
 2 «Ἐμοὶ δὸς Χλόην γυναῖκα. Ἐγὼ καὶ θερίζειν οἶδα καλῶς καὶ κλᾶν
 21 ἄμπελον καὶ φυτὰ κατορύττειν· οἶδα καὶ γῆν ἀροῦν καὶ λιχμῆσαι
 πρὸς ἄνεμον· ἀγέλην δὲ ὅπως νέμω μάρτυς Χλόη· πεντήκοντα αἰ-
 γας παραλαβὼν διπλασίονα πεποίηκα· ἔθρεψα καὶ τράγους μεγά-
 λους καὶ καλοῦς, πρότερον δὲ ἀλλοτρίοις τὰς αἰγὰς ὑπεβάλλομεν.

3 V₂ om. εἰς τὴν νομ. καί. — 4 (τὴν): addidi; cf. § 75. — 5 AV₃m
 κυματωγῆς; cet. κυματώδους γῆς.—7 Hg: (ὁ) οὐκ.—7 A ἦ pro οὐ.—8
 A χρώνος; cet. χρώμενος (P₂ χρόμενος). — 14 AV₁ εἰλ. δέ; cet. om. δέ.
 — 15 A πλουσιώτερος; cet. -τατος.—16 A διηγ. αὐτῇ; cet. om. αὐτῇ. —
 20 θερίζειν: ego; O: συρίζειν.—20 VP om. κλᾶν; servant AV₃m.—21
 κατορύττειν; cf. § 3.20.—23 A om. καί.

4 περιρράνασθαι désigne ordinairement les ablutions purificatoires;
 ici il signifie simplement se baigner ou se laver. — 6 τὰς τρισχιλίας;
 cf. § 120.1 d.—18 ἀλωνοτριβούντα; cf. § 119.2. — 20 θερίζειν. La cor-
 rection s'impose, car la leçon des mss est insoutenable.

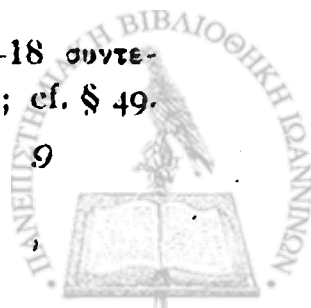

Ἄλλὰ καὶ νέος εἰμι καὶ γείτων ὑμῖν ἄμεμπτος· καὶ με ἔθρεψεν αἰξ ὡς 3
 Χλόην οἷς. Τοσοῦτον δὲ τῶν ἄλλων κρατῶν οὐδὲ δώροις ἠττηθή- 4
 σομαι· ἐκείνοι δώσουσιν αἴγας καὶ πρόβατα καὶ ζευγὸς ψωραλέων
 βοῶν καὶ σίτον μηδὲ ἀλεκτορίδας θρέψαι δυνάμενον, παρ' ἐμοῦ δὲ
 αἶδε ὑμῖν τρισχίλια. Μόνον ἴστω τοῦτο μηδεὶς, μὴ Λάμων αὐτὸς 5
 οὐμὸς πατήρ.» Ἄμα τε ἐδίδου καὶ περιθαλῶν κατεφίλει.

30. Οἱ δὲ παρ' ἐλπίδα ἰδόντες τοσοῦτον ἀργύριον, αὐτίκα τε
 δώσειν ἐπηγγέλλοντο τὴν Χλόην καὶ πείσειν ὑπισχνούντο τὸν Λά- 2
 μωνα. Ἡ μὲν Νάπη μετὰ τοῦ Δάφνιδος αὐτῷ μένουσα περιήλαυε 2
 τὰς βοῦς καὶ τοὺς τριβόλους κατειργάζετο τὸν στάχυν· ὁ δὲ Δρύας 10
 ἠγασαυρίσας τὸ βάλαντιον ἔνθα ἀπέκαιτο τὰ γνωρίσματα, ταχύς παρὰ
 τὸν Λάμωνα καὶ τὴν Μυρτάλην ἐφέρετο, μέλλων παρ' αὐτῶν, τὸ
 καινότετον, μνάσθαι νομφίον. Εὐρὼν δὲ κακείνους κριθία μετρούν- 3
 τας οὐ πρὸ πολλοῦ λελιχημένα, ἀθύμως τε ἔχοντας ὅτι μικροῦ δεῖν
 ὀλιγώτερα ἦν τῶν καταβληθέντων σπερμάτων, ἐπ' ἐκείνοις μὲν πα- 15
 ρεμυθήσατο, κοινὴν ὁμολογήσας αἰτίαν πανταχοῦ γεγονέναι· τὸν δὲ 4
 Δάφνιν ἠτεῖτο Χλόη καὶ ἔλεγεν ὅτι πολλὰ ἄλλων διδόντων οὐδὲν
 παρ' αὐτῶν λήψεται, μᾶλλον δὲ τι οἴκοθεν αὐτοῖς ἐπιδώσει· συντε-
 τράφθαι γὰρ ἀλλήλοις κἂν τῷ νέμειν συνήφθαι· φιλῆν ῥαδίως κωθή-
 ναι μὴ δυναμένη. Ἡδὲν δὲ καὶ ἠλικίαν ἔχειν ὡς συγκαθεύδειν μετ' 20

5 A om. αἶδε.—5 V₂₃ P om. ὑμῖν; servant AV₁—5 A om. αὐτὸς.
 6 V₃ περιλαθῶν.—7 παρ' ἐλπίδα; cf. § 34.2.—8 V₂ ἐπηγγέλλ.—8 V₂₃ P
 om. τὴν; servant AV₁.—10 τὰς βοῦς; cf. § 30.—10 τριβόλοις; cf. §
 118.—10 AV₁ κατειργάζετο; cet. κατειργάσατο.—10 P₂ ὁ δὲ δάφνις θησ.
 —11 A ἐπέκειντο; cet. ἀπέκειτο.—11 ταχύς: O: Hg: ταχύ; cf. § 73.1.
 —11 A πρὸς τόν; cet. παρὰ τόν.—13 V₃ τὸν καινότερον; P₁ τὸν κενότα-
 τον; cet. τὸν καινότετον.—16 A ὁμολ. ἔτι γεγ. παντ; cet. ut ed.: Hg:
 ἀφορίαν pro αἰτίαν; Ch conj. σπάνιν: P₁cc: κενὴν ὁμολ. σποράν παντ.
 γεγ.—18 A δέ τι: cet. δέ τοι: (V₁ δέ τοι); Cr et Se: δ: ἔτι.—18 O:
 συντέτραπται; corr. Jungermann.—19 A συνήφθαι; cet. συνήπται.—19
 V₂₃ om. φιλῆν; servant AV₁ P V₃m.—20 A συγκαθεύδειν μετ' ἄλλ.;
 cet. καθεύδειν καὶ μετ' ἄλλ. (V₃ om. κα!).

13 κρ.θία, Vill. conj. κριθία.—15 ὀλιγώτερα; cf. § 14.—18 συντε-
 τράφθαι... συνήφθαι; cf. § 106.—20 συγκαθεύδειν μετ' ἀλλήλων; cf. § 49.

5 ἀλλήλων. Ὁ μὲν ταῦτα καὶ ἔτι πλείω ἔλεγεν, οἷα τοῦ πείσαι λέγων ἄθλον ἔχων τὰς τρισχιλίας· ὁ δὲ Λάμων μῆτε πενίαν ἔτι προβάλλεσθαι δυνάμενος—αὐτοὶ γὰρ οὐχ ὑπερηφάνουν—, μῆτε ἡλικίαν Δάφνιδος—ἤδη γὰρ μεράκιον ἦν—, τὸ μὲν ἀληθὲς οὐδ' ὡς ἐξη-
5 γόρευεν, ὅτι κρείττων ἐστὶ τοιοῦτου γάμου, χρόνον δὲ σιωπήσας ὀλίγον οὕτως ἀπεκρίνατο·

31. «Δίκαια ποιεῖτε τοὺς γείτονας προτιμῶντες τῶν ξένων καὶ
2 πενίας ἀγχιθῆς πλοῦτον μὴ νομίζοντες κρείττονα. Ὁ Πάν ὑμᾶς ἀντί
10 τῶνδε καὶ αἱ Νύμφαι φιλήσειαν. Ἐγὼ δὲ σπεύδω μὲν καὶ αὐτὸς
10 τὸν γάμον τοῦτον· καὶ γὰρ ἂν μαινοίμην, εἰ μὴ, γέρων τε ὦν ἤδη
καὶ χειρὸς ἐς τὰ ἔργα δεόμενος περιττοτέρας, ᾧμην καὶ τὸν ὑμέτε-
3 ρον οἶκον προσλαβεῖν φίλον ἀγαθόν τι μέγα· περισπούδαστος δὲ
καὶ Χλόη, καλὴ καὶ ὠραία κόρη καὶ πάντα ἀγαθὴ. Δοῦλος δὲ ὦν
οὐδενός εἰμι τῶν ἐμῶν κύριος, ἀλλὰ δεῖ τὸν δεσπότην μανθάνοντα
4 ταῦτα συγχωρεῖν. Φέρε οὖν ἀναβαλώμεθα τὸν γάμον εἰς τὸ μετό-
16 πωρον· ἀφίξεσθαι τότε λέγουσιν αὐτὸν οἱ παραγινόμενοι πρὸς ἡμᾶς
ἐξ ἄστεος. Τότε ἔσονται ἀνὴρ καὶ γυνή, νῦν δὲ φιλείτωσαν ἀλλή-
λους ὡς ἀδελφοί. Ἴσθι μόνον, ὦ Δρύα τοσοῦτον· σπεύδεις περὶ μει-
20 ράκιον κρείττον ἡμῶν.» Ὁ μὲν τοσαῦτα εἰπὼν ἐφίλησέ τε αὐτὸν
καὶ ὠρεξε ποτὸν ἤδη μεσημβρίας ἀκμαζούσης, καὶ προὔπεμψε μέ-
χρι τινός, φιλοφρονούμενος πάντα.

1 A ἢ μὲν; cet. ὁ μὲν; Hr: ὁ μὲν (οὖν).—1 VP om. λέγων.—2 A om. τὰς.—2 μῆτε πενίαν ἔτι; cf. Introd. p. 37.—4 V₁ V₃m οὐδ' ὡς; A οὐδ' ὡς; V₂ P₂ οὐδὲ ὡς (in V₂ superscr. ἰσ. οὐδ' ὀλωσ); P₁ V₃ οὐδ' ὀλωσ.—10 A τὸν γ. τοῦτον ἂν μ. . . νοίμην; VP τὸν γ. καὶ γὰρ ἂν μαινοίμην.—10 A εἰ μὴ γέροντες ὦν ἤδη καὶ; VP ἡμῆς γέρων τε ὦν καὶ; V₃m add. ἤδη post ὦν.—11 ᾧμην: corr. Cr.; O: ὡς μὴ.—12 A ἀγαθότητι; cet. ἀγαθόν τι; Hr del. vv. ἀγαθόν τι μέγα: "expunxi glossam".—13 A om. καὶ ὠραία. 16 A αὐτῶ οἱ παραγινόμενοι; cet. ut ed.—17 φιλείτωσαν; cf. § 20.—18 AV₁ ὡς ἀδελ.; cet. om. ὡς.—19 Hr: (καὶ) ὁ μὲν.—20 προὔπεμψε: VP; in A expall.

1 πείσαι: λέγων. H. et Hr suppriment λέγων, qui se lit pourtant dans l'A.—4 ἐξηγόρευεν: cf. § 28.—9 τῶν δέ; cf. § 76.2.—9 φιλήσειαν; cf. § 20.—9-10 σπεύδω . . . τὸν γάμον; cf. § 37.—10 εἰ μὴ . . . ᾧμην; cf. § 94.—11 ἐς τὰ ἔργα; cf. § 57.1

32. Ὁ δὲ Δρύας οὐ παρέργως ἀκούσας τὸν ὕστερον λόγον τοῦ Λάμωνος ἐφρόντιζε βαδίζων καθ' αὐτόν, ὅστις ὁ Δάφνις· «Ἐτράφη μὲν ὑπὸ αἰγὸς ὡς κηδομένων θεῶν, ἔστι δὲ καλὸς καὶ οὐδὲν ἔοικώς σιμῇ γέροντι καὶ μαδῶσῃ γυναικί, εὐπόρησε δὲ καὶ τρισχιλίων ὄσον οὐδὲ ἀχράδων εἰκὸς ἔχειν αἰπόλον. Ἄρα καὶ τοῦτον ἐξέθηκέ τις 2 ὡς Χλόην; ἄρα καὶ τοῦτον εὔρε Λάμων ὡς ἐκείνην ἐγώ; ἄρα καὶ 6 γνωρίσματα ὅμοια παρέκειτο τοῖς εὐρεθεῖσιν ὑπ' ἐμοῦ; Ἐὰν ταῦτα οὕτως, ὦ δέσποτα Πᾶν καὶ Νύμφαι φίλοι, τάχα οὗτος τοὺς ἰδίους εὐρών, εὐρήσει τι καὶ τῶν Χλόης ἀπορρήτων.» Τοιαῦτα μὲν πρὸς 3 αὐτόν ἐφρόντιζε καὶ ὠνειροπόλοι μέχρι τῆς ἄλλω· ἐλθὼν δὲ ἐκεῖ καὶ 10 τὸν Δάφνιν μετέωρον πρὸς τὴν ἀκοὴν καταλαβὼν, ἀνῆρρωσέ τε γαμβρὸν προσαγορεύσας καὶ τῇ μετοπώρῳ τοὺς γάμους θύσειν ἐπαγγέλλεται· δεξιάν τε ἔδωκεν, ὡς οὐδενὸς ἐσομένης ὅτι μὴ Δάφνιδος Χλόης.

33. Θᾶπτον οὖν νοήματος, μηδὲν πῶν μηδὲ φαγῶν, παρὰ τὴν 15 Χλόην κατέδραμε· καὶ εὐρών αὐτὴν ἀμέλγουσαν καὶ τυροποιούσαν, τὸν τε γάμον εὐηγγελίζετο καὶ ὡς γυναῖκα λοιπὸν μὴ λανθάνων κατεφίλει καὶ ἐκοινωνεῖ τοῦ πόνου. Ἡμελγε μὲν εἰς γαυλοῦς τὸ 2 γάλα, ἐνεπήγνυ δὲ ταρσοῖς τοὺς τυρούς, προσέβαλε ταῖς μητράσι 20 τοὺς ἄρνας καὶ τοὺς ἐρίφους· καλῶς δὲ ἐχόντων τούτων, ἀπελούσαντο, ἐνέφαγον, (ἐν)έπιον, περιήεσαν ζητοῦντες ὀπώραν ἀκμάζουσιν. Ἦν δὲ ἀφθονία πολλή διὰ τὴν τῆς ὥρας πάμφορον· πολλαὶ μὲν 3 ἀχράδες, πολλαὶ δὲ ὄχραι, πολλὰ δὲ μήλα· τὰ μὲν ἴδιη πεπτωκότεα

2 A ἐφρόντιζε. . . . |; Cr: ἐφρόντιζε βαδίζων τὰ ἐξή: μέχρι τοῦ καὶ τὴν πένθος· ἐν τῇ A λείπει ἀποσπασθέντος φύλλου ἐνός; V₂₃ P₁ ἐφρ. βαδίζων; V₁ ἐφρ. βαδίζων, superscr. γρ. α ut sit βαβαδίζων; P₂ ἐφρ. βαβαδίζων.—4 μαδῶσῃ: VP; cf. § 117.—4 ὄσον: VP; Jugermann: ὄσον.

7 ἐὰν ταῦτα: VP; cf. § 120. 1 d.—8 V₁ τάχα οὗτος; V₂₃ P τ. οὕτως.—12 VP θύσειν; corr. Elsner.—22 O: ἐπιον; (ἐν)έπιον: ego.

5 Ἄρα καὶ τοῦτον ἐξέθηκέ τις; On a déjà relevé l'invraisemblance de cette invention de Longus; car Lamon et Dryas, qui s'étaient consultés à propos de leur songe au chap. 7 du liv. I, auraient dû se communiquer alors l'origine de leurs enfants adoptifs.—15 θᾶπτον οὖν νοήματος. Cf. III 22.1 θᾶπτον πτεροῦ. — 20 ἐνεπήγνυ ταρσοῖς; cf. § 49 d 5.

κάτω, τὰ δὲ ἔτι ἐπὶ τῶν φυτῶν· τὰ ἐπὶ (τῆς) γῆς εὐωδέστερα, τὰ
ἐπὶ τῶν κλάδων εὐανθέστερα· τὰ μὲν οἶον οἶνος ἀπῶξε, τὰ δὲ οἶον
4 χρυσοῦς ἀπέλαμπε. Μία μηλέα τετράγητο καὶ οὔτε καρπὸν εἶχεν
οὔτε φύλλον· γυμνοὶ πάντες ἦσαν οἱ κλάδοι. Καὶ ἔν μῆλον ἐπέ-
5 τετο ἔν αὐτοῖς ἄκροις ἀκρότατον, μέγα καὶ καλόν, καὶ τῶν πολλῶν
τὴν εὐανθίαν ἐνίκα μόνον· ἔδεισεν ὁ τρυγῶν ἀνελθεῖν, ἡμέλησε κα-
θελεῖν, τάχα δὲ καὶ ἐφυλάττετο καλὸν μῆλον ἐρωτικῇ ποιμένι.

34. Τοῦτο τὸ μῆλον ὡς εἶδεν ὁ Δάφνις, ὄρμα τρυγᾶν ἀνεληθῶν
καὶ Χλόης κωλυούσης ἡμέλησεν. Ἡ μὲν ἀμεληθεῖσα, ὀργισθεῖσα
10 πρὸς τὰς ἀγέλας ἀπήλθε. Δάφνις δὲ ἀναδραμῶν ἐξίκετο τρυγήσαι
καὶ κομίσαι δῶρον Χλόῃ καὶ λόγον τοιόνδε εἶπεν ὀργισμένη· «ὦ
παρθένε, τοῦτο τὸ μῆλον ἐφύσαν ὦραι καλαὶ καὶ φυτὸν καλόν
2 ἔθρεψε πεπαίοντος Ἡλίου καὶ ἐτήρησε Τύχη. Καὶ οὐκ ἔμελλον
αὐτὸ καταλιπεῖν ὀφθαλμοῦς ἔχων, ἵνα πέσῃ χαμαὶ καὶ ἡ ποιμνιον
15 αὐτὸ πατήσῃ νεμόμενον, ἢ ἐρπετὸν φαρμάξῃ συρόμενον, ἢ χρόνος
δαπανήσῃ (ἐπι)κείμενον, βλεπόμενον, ἐπαινούμενον. Τοῦτο Ἀφρο-
δίτη κάλλους ἔλαβεν ἄθλον, τοῦτο ἐγὼ σοὶ δίδωμι νικητήριον.
3 Ὅμοίως ἔχομεν οἱ συμμάρτυρες· ἐκεῖνος ἦν ποιμήν, αἰπόλος ἐγώ.»
Ταῦτα εἰπὼν ἐντίθησι τοῖς κόλποις· ἡ δὲ ἐγγὺς γενόμενον κατεφί-
20 λησεν, ὥστε ὁ Δάφνις οὐ μετέγνω τολμήσας ἀνελθεῖν εἰς τοσοῦτον
ὑψος· ἔλαβε γὰρ κρεῖττον καὶ χρυσοῦ μῆλου δῶρον.

1 V₁ P₂ ἐπὶ τῆς εὐωδ.; V₂₃ P₁ ἐπὶ γῆς εὐωδ.; (τῆς): Vill. — 3 VP
εἶχον (Γ εἶχεν); corr. Moll.—4 VP ἐπέτετο; corr. Coraïs.—6 VP τὴν
εὐωδίαν; εὐανθίαν: ego; cf. § 119.2.—6 V₁ καὶ ἡμέλ.; V₂₃ P om. καί.
—9 VP ὀρηθεῖσα; Coraïs et Sch: ὀργισθεῖσα.—13 V₂₃ ἡ τύχη; V₁
om. ἡ.—16(ἐπι)κείμενον: Cr.—18 V₁ ὁμοίως (superscr. ως) ἔχομεν τοῖς
σοῦς μάρτυρας; V₂₃ P ὁμοίως ἔχ. (V₂ τοῖς συμμάρτυρας)

3 Μία μηλέα; cf. § 76.8.—6 ἐπέτετο. Vill: ἐπέθετο; Sch: ἐπέπτετο;
Cr: ἐπέκειτο; Hg: ἐλέλειπτο.—6 τὴν εὐανθίαν. Cf. supra τὰ ἐπὶ (τῆς) γῆς
εὐωδέστερα, τὰ ἐπὶ τῶν κλάδων εὐανθέστερα. La correction s'impose,
car la pomme se trouvait trop haut pour qu'on pût juger de son
arôme.—Cet épisode des Pastorales est imité de Sappho: fr. 91 οἶον
τὸ γλυκύμαλον ἐρεύθεται ἄκρη ἐπ' ὕδαθ | ἄκρον ἐπ' ἀκροτάτῃ, λελάθαντο
δὲ μαλοδρόπης, | οὐ μὲν ἐλελάθοντο, ἀλλ' οὐκ ἐθύναντ' ἐπίκασθαι.—10
ἐξίκετο. Hg: ἐφίκετο —11 κομίσαι: H. et Hg ἐκόμισε.

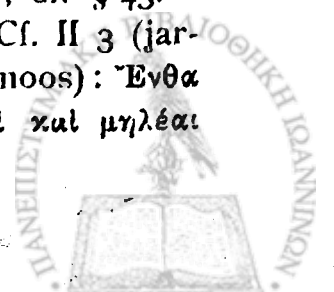
ΛΟΓΟΣ Δ΄.

1. Ἦκων δέ τις ἐκ τῆς Μιτυλήνης δρόδουλος τοῦ Λάμωνος ἤγγειλεν, ὅτι ὀλίγον πρὸ τοῦ τρυγητοῦ ὁ δεσπότης ἀφίξεται μαθησόμενος μὴ τι τοὺς ἀγροὺς ὁ τῶν Μήθυμναίων ἐπίπλους ἐλυμήνατο. Ἦδη οὖν τοῦ θέρου ἀπιόντος καὶ τοῦ μετοπώρου προσιόντος, παρεσκεύαζεν αὐτῷ τὴν καταγωγὴν ὁ Λάμων εἰς πᾶσαν θεὰς ἡδονήν· 2 πηγὰς ἐξεκάθαιρεν ὡς τὸ ὕδωρ καθαρὸν ἔχοιεν, τὴν κόπρον ἐξε- 3 φόρει τῆς αὐλῆς ὡς ἀπόζουσα μὴ διοχλοίη, τὸν παράδεισον ἐθεραπευεν ὡς ὀφθεῖη καλός.

2. Ἦν δὲ ὁ παράδεισος πάγκαλόν τι χρῆμα καὶ κατὰ τοὺς βασιλικούς. Ἐκτέτατο μὲν εἰς σταδίου μήκος, ἐπέκειτο δὲ ἐν χώρῳ 10 μετεώρῳ, τὸ εὖρος ἔχων πλέθρων τεττάρων· εἶκασεν ἂν τις αὐτὸν πεδίῳ μακρῷ). Εἶχε δὲ πάντα δένδρα· μηλέας, μυρρίνας, ὄχνας καὶ

3 VP εἰσπλους; HΓ; cf. III 1.1.—6 V₁ τὸ ὕδωρ; V₂₃P om. τό.—10 ἐκτέτατο; cf. § 19.—11 τεττάρων; cf. § 3.22.

5 τὴν καταγωγὴν "lieu pour se reposer". Socrate, chez Platon (Phaedr. 230 B) appelle καλή καταγωγὴ l'endroit célèbre où il se met à l'aise pour écouter le discours de Lysias. Hérodote désigne de ce mot les stations des routes royales.—5 θεὰς ἡδονήν; cf. § 43.—6 τὴν κόπρον. Moll et H: τὸν κ.—9 Ἦν δὲ ὁ παράδεισος... Cf. II 3 (jardin de Philéas) et Hom. Od. 7. 114 sqq. (jardins d'Alcinoos): Ἐνθα δὲ δένδρεα μακρὰ πεφύκασι τηλεθώντα Ὀγγυαὶ καὶ ῥοιαὶ καὶ μηλέαι

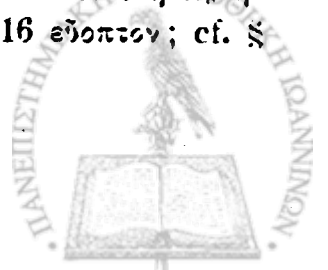
ροιάς καὶ συκάς καὶ ἐλαίας· ἐτέρωθι ἄμπελον ὑψηλήν, καὶ ἐπέκειτο
 ταῖς μηλέαις καὶ ταῖς ὄχλαις περκάζουσα, καθάπερ περὶ τοῦ καρ-
 3 ποῦ αὐταῖς προσερίζουσα. Τοσαῦτα ἡμέρα ἦσαν δὲ καὶ κυπάριττοι
 καὶ δάφναι καὶ πλάτανοι καὶ πίτυς· ταύταις πάσαις ἀντὶ τῆς ἀμπέ-
 5 λου κιττός ἐπέκειτο· καὶ ὁ κόρυμβος αὐτοῦ μέγας ὢν καὶ μελαινό-
 4 μενος βότρυν ἐμιμείτο. Ἐνδον ἦν τὰ καρποφόρα φυτὰ καθάπερ
 φρουρούμενα, ἔξωθεν περιεστήκει τὰ ἄκαρπα καθάπερ θριγγὸς χει-
 ροποίητος· καὶ ταῦτα μέντοι λεπτῆς χιμάσιās περιέθει περίβολος.
 5 Τέτμητο καὶ διακέκριτο πάντα καὶ στέλεχος στελέχους ἀφειστήκει·
 10 ἐν μετεώρῳ δὲ οἱ κλάδοι συνέπιπτον ἀλλήλοις καὶ ἐπήλλαττον τὰς
 6 κόμας· ἐδόκει μέντοι καὶ ἡ τούτων φύσις εἶναι τέχνη. Ἦσαν καὶ
 ἀνθῶν πρασιαί, ὧν τὰ μὲν ἔφευρον ἡ γῆ, τὰ δὲ ἐποίει τέχνη· ῥοδω-
 νιαὶ καὶ ὑάκινθοι καὶ κρίνα χειρὸς ἔργα, ἰωνιάς καὶ ναρκίσσους καὶ
 ἀναγαλλίδας ἔφευρον ἡ γῆ. Σκια τε ἦν θέρους καὶ ἦρος ἀνθη καὶ
 15 μετοπώρου ὀπώρα καὶ κατὰ πᾶσαν ὥραν τρυφή.

3. Ἐντεῦθεν εὐοπτον μὲν ἦν τὸ πεδῖον καὶ ἦν ὄραν τοὺς νέ-
 μοντας, εὐοπτος δὲ ἡ θάλασσα καὶ ἐωρῶντο οἱ παραπλέοντες· ὥστε
 καὶ ταῦτα μέρος ἐγένετο τῆς ἐν τῷ παραδείσῳ τρυφῆς. Ἴνα τοῦ πα-
 ραδείσου τὸ μεσαίτατον ἐπὶ μῆκος καὶ εὖρος ἦν, νεὼς Διονύσου καὶ
 20 βωμὸς ἦν· περιεῖχε τὸν μὲν βωμὸν κιττός, τὸν νεὼν δὲ κλήματα.

1 συκάς; cf. § 33.—3 Hg: τοσαῦτα (τά) ἡμ.—8 Hg exprunxit καί.—
 9 διακέκριτο; cf. § 19.—11 PV₂ φύσις εἶναι: τέχνης; P₁ φύσις καὶ τέχνης;
 P_{1m} εἶναι pro καί; τέχνη; corr. Cr; Picc: φ. εἶναι (ἀνευ) τέχνης.—12
 ροδωνιαὶ καὶ ὑάκινθοι cf. § 33.—15 VP με οπ. τρυφή κ. κατ. π ὥρ. ὀ-
 πώρα; corr. Hinlopen.—16 P₁ om. τό—18 V₂₃P om. τῷ; servat V₁.

ἀγλαόκαρποι, Συκέαι τε γλυκεραὶ καὶ ἐλαῖα: τηλεθώσαι.

1 ἄμπελον ὑψηλήν. Cf. ἄμπελος ταπεινή II 1.4 et III 5.1.—1 ἐπέκειτο.
 Cr: ἐπέκειτο (βότρυν) ταῖς; mais il oublie que βότρυν est masculin.—
 4 πίτυς; cf. § 12.—7 θριγγὸς; cf. § 118.—9 στέλεχος στελέχους ἀφει-
 στήκει; cf. § 48.4.—10 συνέπιπτον ἀλλήλοις. Cf. Ach. Tot. I 15.2 ἔθαλλ-
 λον οἱ κλάδοι, συνέπιπτον ἀλλήλοις ἄλλος ἐπ' ἄλλον· ἐγένοντο τῶν πετάλων
 περιπλοκαί, τῶν φύλλων περιβολαί, τῶν καρπῶν συμπλοκαί· τοιαύτη τις ἦν
 ὁμιλία τῶν φυτῶν.—12-ροδωνιαί... ἰωνιάς; cf. § 118.—16 εὐοπτος; cf. §
 119.2. 19 νεὼς... καὶ βωμὸς ἦν; cf. § 120.2

Εἶχε δὲ καὶ ἐνδοθὲν ὁ νεῶς Διονυσιακὰς γραφάς· Σεμέλῃν τίχτουσαν, 2
 Ἀριάδνην καθεύδουσαν, Λυκοῦργον δεδεμένον, Πενθέα διαιρούμενον·
 ἦσαν καὶ Ἴνδοι νικώμενοι καὶ Τυρρηνοὶ μεταμορφούμενοι· παν-
 ταχοῦ Σάτυροι (πατοῦντες), πανταχοῦ Βάχχαι χορεύουσαι· οὐδὲ ὁ
 Πᾶν ἡμέλητο, ἐκαθέζετο δὲ καὶ αὐτὸς συρίζων ἐπὶ πέτρας, ὅμοιος 5
 ἐνδιδόντι κοινὸν μέλος καὶ τοῖς πατοῦσι καὶ ταῖς χορευούσαις.

4. Τοιοῦτον ὄντα τὸν παράδεισον ὁ Λάμων ἐθεράπευε τὰ ξηρὰ
 ἀποτέμνων, τὰ κλήματα ἀναλαμβάνων· τὸν Διόνυσον ἐστεφάνωσε,
 τοῖς ἀνθεσιν ὕψωρ ἐπωχέτευσε. Πηγὴ τις ἦν, (ἦν) εὔρεν ἐς τὰ ἀνθη
 ὁ Δάφνις· ἐσχόλαξε μὲν τοῖς ἀνθεσιν ἢ πηγῇ, Δάφνιδος δὲ ὅμως 10
 ἐκαλεῖτο πηγῇ. Παρεκελεύετο δὲ καὶ τῷ Δάφνιδι ὁ Λάμων πιαίνειν 2
 τὰς αἴγας ὡς δυνατὸν μάλιστα, πάντως που κάκεινας λέγων ὄψε-
 σθαι τὸν δεσπότην ἀφικόμενον διὰ μακροῦ. Ὁ δὲ ἐθάρρει μὲν ὡς 3
 ἐπαινεθσόμενος ἐπ' αὐταῖς—διπλασίονάς τε γὰρ ὧν ἔλαβεν ἐποίησε
 καὶ λύκος οὐδὲ μίαν ἤρπασε καὶ ἦσαν πιότεραι τῶν ὄτων—, βου- 15
 λόμενος δὲ προθυμότερον αὐτὸν γενέσθαι πρὸς τὸν γάμον πᾶσαν θε-
 ραπίαν καὶ προθυμίαν προσέφερεν ἐξάγων τε αὐτὰς πάν' ἕωθεν καὶ
 ἀπάγων τὸ δειλινόν. Δίς ἤγειτο ἐπὶ ποτόν, ἀνεζήτει τὰ εὐνομώτατα 4

2 V₂ καὶ Ἀριάδ.—4 (πατοῦντες): add. Sch.—6 VP: ὅμοιον: ὅμοιος: Jungermann.—9 V₁ πηγὴ τις ἦν, εὔρεν (V₁m ἦν); PV₂₃ π. τις ἦν εὔρεν.—13 V₃ om. δυνατὸν.—12 VP μάλ. που πάντως κάκ.; transposuit Hr; cf. III 26.4 πάντως δὲ που κάκεινη; Se. sec. Sch. delet που.—15 VP ἤρπαξε; corr. Sch.—17 O: ἄγων; Hr: ἐξάγων.—18 V₂₃P δὲ pro τὰ; V₁ ut ed.

1 Διονυσιακὰς γραφάς. Ce sont là les principaux épisodes de la vie de Dionysos, fils de Sémélé et époux d'Ariadne. Il rencontra sa future épouse à Naxos, où elle avait été abandonnée, pendant son sommeil, par Thésée. Il se vengea cruellement des outrages des Lycurgue, roi des Edoniens, et de Penthée, roi de Thèbes, qui ne voulaient pas accepter le culte du nouveau dieu. La métamorphose des pirates Tyrrhéniens en dauphins est le triomphe le plus éclatant de Dionysos sur mer. Quant à la conquête de l'Inde ce n'est là qu'une légende très postérieure, d'après laquelle Bacchus devait être considéré comme le premier conquérant de l'Asie, et c'est sur ses traces que marcha plus tard Alexandre le Grand.—3 ἦσαν καὶ II: ἐνήσαν; Hr: ἐπήσαν; cf. IV 2.4 ἦσαν καὶ ἀνθῶν πρασιαί.

τῶν χωρίων ἐμέλησεν αὐτῇ καὶ σκαφίδων καινῶν καὶ γαυλῶν πολ-
 λῶν καὶ ταρσῶν μειζόνων. Ἰσοαύτη δὲ ἦν κηδεμονία, ὥστε καὶ τὰ
 5 κέρατα ἤλειψε καὶ τὰς τρίχας ἐθεράπευε. Πανὸς ἄν τις ἱεράν ἀγέ-
 λην ἔδοξεν ὄραν. Ἐκοινώνει δὲ παντὸς εἰς αὐτὰς καμάτου καὶ ἡ
 5 Χλόη καὶ τῆς ποιμνῆς παραμελοῦσα τὸ πλεόν ἐκείναις ἐσχόλαζεν
 ὥστε ἐνόμιζεν ὁ Δάφνης δι' ἐκείνην αὐτὰς φαίνεσθαι καλάς.

5. Ἐν τούτοις οὖσιν αὐτοῖς δεύτερος ἄγγελος ἐλθὼν ἐξ ἄστεος
 ἐκέλευεν ἀποτρυγᾶν τὰς ἀμπέλους ὅτι τάχιστα· καὶ αὐτὸς ἔφη πα-
 ραμενεῖν ἔστ' ἂν τοὺς βότρυς ποιήσωσι γλεῦκος, εἶτα οὕτως κατελ-
 10 θῶν εἰς τὴν πόλιν ἄξειν τὸν δεσπότην ἤδη τῆς μετοπωρινῆς τρύ-
 2 γης (πεπαυμένης). Τοῦτόν τε οὖν τὸν Εὐδρόμον — οὕτω γὰρ ἐκα-
 λείτο, ὅτι ἦν αὐτῇ ἔργον τρέχειν—ἐδεξιοῦντο πᾶσαν δεξιῶσιν, καὶ
 ἅμα τὰς ἀμπέλους ἀπετρύγων, τοὺς βότρυς εἰς τὰς ληνοὺς κομίζον-
 τες, τὸ γλεῦκος εἰς τοὺς πίθους φέροντες, τῶν βοτρυῶν τοὺς ἠδῶν-
 15 τας ἐπὶ κλημάτων ἀφαιροῦντες, ὡς εἶη καὶ τοῖς ἐκ τῆς πόλεως ἐλ-
 θούσιν ἐν εἰκόνι καὶ ἠδονῇ γενέσθαι τρυγητοῦ.

6. Μέλλοντος δὲ ἠδῆ σοβεῖν ἐς ἄστου τοῦ Εὐδρόμου καὶ ἄλλα
 μὲν οὐκ ὀλίγα αὐτῇ Δάφνης ἔδωκεν, ἔδωκε δὲ καὶ ὄσα ἀπὸ αἰπο-
 2 λίου δῶρα· τυροὺς εὐπαγεῖς, ἔριφον ὀψίγονον, δέρμα αἰγῶς λευκὸν
 21 καὶ λάσιον ὡς ἔχει χειμῶνος ἐπιβάλλεσθαι τρέχων. Ὁ δὲ ἠδετο καὶ
 ἐφίλει τὸν Δάφνιν καὶ ἀγαθὸν τι ἔρειν περὶ αὐτοῦ πρὸς τὸν δεσπό-
 την ἐπηγγέλλετο. Καὶ ὁ μὲν ἀπῆει φίλα φρονῶν ὁ δὲ Δάφνης ἀγχι-
 νῶν τῇ Χλόῃ συνένεμεν. Εἶχε δὲ κάκεινη πολὺ δέος· μειράκιον
 γάρ, εἰωθὸς αἰγας βλέπειν καὶ δις καὶ γεωργοὺς καὶ Χλόην, πρῶ-

2 V₃ ταρσῶν.—5 VP ἐκείνοις; corr. Huet.—5 VP ἐσχόλαζεν.—8 ὅτι
 τάχιστα: cf. § 73.2.—9 παραμενεῖν; cf. § 99.—11 (πεπαυμένης) add. Vill.;
 Huet: γενομένης; Sch: ληγούσης.—11 V₁ τὸν Εὐδρ.: V₂₃P om. τόν.—
 13 εἰς; cf. § 57.1.—18 V₁ δὲ καὶ ὄσα; V₂₃P om. καὶ—18 V₁ αἰπόλου;
 V₂₃P αἰπόλου.—23 V₁P συνένεμεν: V₂₃ συνέμενεν.—24 VP βλ. καὶ ὄρος;
 corr. Hinlopen.

1 σκαφίδων. Cf. Hom. Cd. 9.222 ἄγχεα-πάντα Γαυλοὶ τε σκαφίδες...
 τοῖς ἐνάμελγεν.—11 οὕτω γὰρ ἐκαλεῖτο ὅτι... Cf. ma note à propos des
 noms des généraux Hippiasos et Bryaxis (III 2.1).—17 μέλλοντος...
 αὐτῇ; cf. § 110.2—23 κάκεινη. H. et Hr d'après Vill. κάκεινη. Correc-
 tion inutile: "utraque constructio solennis," (Sch.).

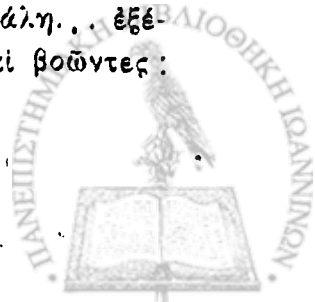

τον ἔμελλον ὑφεσθαι τὸν δεσπότην, οὐ πρότερον μόνον ἤκουε τὸ ὄνομα. Ὑπέρ τε οὖν τοῦ Δάφνιδος ἐφρόντιζεν, ὅπως ἐντεύξεται τῷ 3 δεσπότην, καὶ περὶ τοῦ γάμου τὴν ψυχὴν ἑταράττετο, μὴ μάτην ὀνειροπολοῦσιν αὐτόν. Συνεχῆ μὲν οὖν (τὴν) τὰ φιλήματα καὶ ὡσπερ συμπεφυκότων αἰ περιβολαί· καὶ τὰ φιλήματα δειλά τὴν καὶ αἰ πε- 5 ριβολαί σκυθρωπαί, καθάπερ ἦδη παρόντα τὸν δεσπότην φοβουμένων ἢ λανθανόντων. Προσγίνεται δὲ τις αὐτοῖς καὶ τοιόσδε τάραχος.

7. Λάμπις τις ἦν ἀγέρωχος βουκόλος. Οὗτος καὶ αὐτὸς ἐμνάτο τὴν Χλόην παρὰ τοῦ Δρύαντος καὶ δῶρα ἦδη πολλὰ ἐδεδώκει σπεύδων τὸν γάμον. Αἰσθόμενος οὖν ὡς, εἰ συγχωρηθείη παρὰ τοῦ δε- 2 σπότη, Δάφνις αὐτὴν ἄξεται, τέχνην ἐξήτει δι' ἧς τὸν δεσπότην 11 αὐτοῖς ποιήσειε πικρόν. Καὶ εἰδὼς πάνυ αὐτόν τῷ παραδείσῳ τερπόμενον, ἔγνω τοῦτον, ὅσον οἶός τε ἐστὶ, διαφθεῖραι καὶ ἀποκοσμήσαι. Δένδρα μὲν οὖν τέμνων ἔμελλον ἀλώσεσθαι διὰ τὸν κτύπον· 3 ἐπέιχε δὲ τοῖς ἄνθεσιν ὥστε διαφθεῖραι αὐτά. Νύκτα δὲ φυλάξας 15 καὶ ὑπερβάς τὴν αἵμασίαν, τὰ μὲν ἀνώρυξε, τὰ δὲ κατέκλασε, τὰ δὲ κατεπάτησεν ὡσπερ σὺς. Καὶ ὁ μὲν λαθὼν ἀπεληλύθει· Λάμων 4 δὲ τῆς ἐπιούσης παρελθὼν εἰς τὸν κήπον ἔμελλον ὕδωρ αὐτοῖς ἐκ τῆς πηγῆς ἐπάξειν. Ἴδὼν δὲ πᾶν τὸ χωρίον δεδηλωμένον καὶ ἔργον 5 οἶον ἐχθρὸς οὐ ληστής ἐργάσαιτο, κατερρήξατο μὲν εὐθὺς τὸν χι- 20 τρινίσκον, βοῆ δὲ μεγάλη θεοῦ ἀνεκάλει· ὥστε καὶ ἡ Μυρτάλη τὰ ἐν χερσὶ καταλιπούσα ἐξέδραμε καὶ ὁ Δάφνις ἐάσας τὰς αἰγὰς ἀνέδραμε· καὶ ἰδόντες ἐβόων καὶ βοῶντες ἐδάκρυον.

1 VP οὐ πρότερον; πρότερον: Sch.—1 V₂₃ ἤκουετο ὄν; V₁ P ἤκουε τὸ —4 (τὴν): ego.—7 P₁ δὲ τοῖς; V P₂ δὲ τις; Cr: δ' ἔτι.—8 P λάμπις; V λάμπις.—9 ἐδεδώκει: cf. § 19.—10 V₃ om. εἰ.—12 VP ποιήσειε; cf. § 95.—13 οἶός τε ἐστὶ: VP.—17 V₂₃ P om. ὁ μὲν; servat V₁.—20 V₂₃ P om. οὐ; servat V₁.—22 VP ἐλάσας τὰς; ἐάσας: corr. Ch.

1 οὐ πρότερον. Cf. Introd. p. 15.—15 ἐπέιχε... ὥστε; cf. § 90.—20 ἐχθρὸς οὐ ληστής. Le dommage était tel que Lamon comprit tout de suite que c' était là l'œuvre d'un ennemi et non d'un brigand. Jacobs avait proposé de lire; οἶον οὐδὲ ληστής ἐργάσαιτο ἄν.—20 ἐργάσαιτο; cf. § 79.3.—21 βοῆ δὲ μεγάλη... ἀνεκάλει... Μυρτάλη... ἐξέδραμε... ἀνέδραμε: ὁμοιοτέλευτα; cf. § 121.4.—23 ἐβόων καὶ βοῶντες; cf. § 121.8.

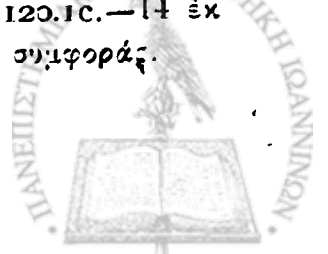

8. Καὶ ἦν μὲν καινὸν πένθος ἀνθῶν· ἀλλ' οἱ μὲν πτοούμενοι
 τὸν δεσπότην ἔκλαον, ἔκλαυσε δ' ἄν τις καὶ ξένος ἐπιστάς. Ἀπο-
 κεχόσμητο γὰρ ὁ τόπος καὶ ἦν λοιπὸν γῆ πηλώδης· τῶν δέ, εἴ τι
 διέφυγε τὴν ὕβριν, ὑπήνθει καὶ ἔλαμπε καὶ ἦν ἔτι καλὸν καὶ κεί-
 2 μενον. Ἐπέκειντο δὲ αὐτοῖς καὶ μέλιτται συνεχῆς καὶ ἄπαυστον βομ-
 6 βοῦσαι καὶ θρηνούσαις ὅμοιον. Ὁ μὲν γὰρ Λάμων ὑπ' ἐκπλήξεως
 3 κάκεινα ἔλεγε· «Φεῦ τῆς ῥοδωνιάς, ὡς κατακέκλασται· φεῦ τῆς ἰω-
 νιάς, ὡς (κατα)πεπάτηται· φεῦ τῶν ὑακίνθων καὶ τῶν ναρκίσσων,
 οἷς ἀνώρυξέ τις πονηρὸς ἄνθρωπος. Ἀφίξεται τὸ ἦρ, τὰ δὲ οὐκ ἀν-
 10 θήσει· ἔσται τὸ θέρος, τὰ δὲ οὐκ ἀκμάσει· μετόπωρ ν, ἀλλὰ τάδε
 4 οὐδένα στεφανώσει. Οὐδὲ σύ, δέσποτα Διόνυσε, τὰ ἄθλια ταῦτα ἠλέ-
 ησας ἄνθη, οἷς παρῳκεις καὶ ἔβλεπες, ἀφ' ὧν ἐστεφάνωσά σε πολ-
 λάκις. Πῶς δείξω νῦν τὸν παράδεισον τῷ δεσπότη; Ἴς ἐκεῖνος θεα-
 σάμενος ἔσται; Κρεμᾶ γέροντα ἄνθρωπον ἐκ μιᾶς πίτυος ὡς Μαρ-
 15 σῦαν, τάχα δὲ καὶ Δάφνιν ὡς τῶν αἰγῶν ταῦτα εἰργασμένων.»

9. Δάκρυα ἦν ἐπὶ τούτοις θερμότερα καὶ ἐθρήνουν οὐ τὰ ἄνθη
 λοιπὸν, ἀλλὰ τὰ αὐτῶν σώματα· ἐθρήνει καὶ Χλόη Δάφνιν εἰ κρε-
 μήσεται καὶ ηὔχετο μηκέτι ἐλθεῖν τὸν δεσπότην αὐτῶν καὶ ἡμέρας
 2 διήντλει μοχθηράς, ὡς ἦδη Δάφνιν βλέπουσα μαστιγούμενον. Καὶ

1 Α καὶ ἦν κενὸν π. ἀνθῶν; VP καὶ ἦν μὲν καινὸν (P₂ καὶ νόν; V₂ καιρόν); V_{3m} γρ. κενὸν πένθος ἀνθῶν; cf. Introd. p. 40.—1 V₂₃ P πτοούμενοι; V₁ [σποδοῦμενοι]; A φοβούμενοι.—2 Α ἐπὶ τούτοις; cet. ἐπιστάς.—3 VP λ. πᾶσα ἢ γῆ; A om. πᾶσα ἦ.—5 VP συνεχεῖς; A -χές.—5-6 βομβ. κ. θρην.; cf. Introd. p. 39.—6 ὅμοιον: O.—7 VP om. νν. φεῦ τῆς ῥοδ. ὡς κατακέκλ.: servant AV_{3m}.—8 (κατα)πεπάτηται: Cb.—10 Α μετόπωρον τὰ δέ; cet. ut ed.; Picc: μετόπωρον ἄλλο, τὰ δέ.—12 Α om. καὶ et σε.—12-13 Α πολλάκις καὶ ἑτερπόμην, πῶς πῶς δ.; cet. ut ed.; Hr del. καὶ ἑτερπόμην; H. conj. καὶ ἑτέρπου; Picc: οἷς ἑτέρπου ἀκμήν.—13 Α ἐκεῖνον.—14 κρεμᾶ; cf. § 22.—17 Α Χλόη δάφνιν βλέπουσα; cf. Introd. p. 36.

1 Καὶ ἦν μὲν καινὸν πένθος ἀνθῶν. Hr rejette cette phrase; cf. Picc. p. 257 qui la défend, en se référant au commencement du chapitre suivant: ἐθρήνουν οὐ τὰ ἄνθη λοιπὸν.—6 μὲν γάρ; H et Hr d'après Cb: μὲν οὖν.—12 οἷς παρῳκεις καὶ ἔβλεπες; cf. § 120.1c.—14 ἐκ μιᾶς πίτυος; cf. § 76.8.—17 τὰ αὐ. σώματα; Hr: τὰς αὐ. συμφοράς.

ἦδη νυκτὸς ἀρχομένης ὁ Εὐδρομος αὐτοῖς ἀπήγγελλεν, ὅτι ὁ μὲν πρεσβύτερος δεσπότης μεθ' ἡμέρας ἀφίξεται τρεῖς, ὁ δὲ παῖς αὐτοῦ τῆς ἐπιούσης πρόσσεισι. Σκέψεις οὖν ἦν περὶ τῶν συμβεβηκότων καὶ 3
κοινωνῶν εἰς τὴν γνώμην τὸν Εὐδρομον παρελάμβανον· ὁ δέ, εὐ-
νους ὢν τῷ Δάφνιδι, παρήγει τὸ συμβᾶν ὁμολογήσαι πρότερον τῷ 5
νέῳ δεσπότη, καὶ αὐτὸς συμπράξειν ἐπηγγέλλετο τιμώμενος ὡς ὁμο-
γάλακτος· καὶ ἡμέρας γενομένης οὕτως ἐποίησαν.

10. Ἦκε μὲν ὁ Ἄστυλος ἐπὶ ἵππου καὶ παράσιτος αὐτοῦ καὶ οὗτος ἐπὶ ἵππου· ὁ μὲν ἀρτιγένειος, ὁ δὲ Γνάθων—τούτῃ γὰρ ἐκα-
λεῖτο—τὸν πώγωνα ξυρώμενος πάλαι. Ὁ δὲ Λάμων ἅμα τῇ Μυρ- 10
τάλῃ καὶ τῷ Δάφνιδι πρὸ τῶν ποδῶν αὐτοῦ καταπεσὼν ἰκέτευεν οἰ-
κτεῖραι γέροντα ἀτυχῆ καὶ πατρώας ὀργῆς ἐξαρπάσαι τὸν οὐδὲν ἀδι-
κῆσαντα· ἅμα τε αὐτῇ καταλέγει πάντα. Οἰκτεῖρει τὴν ἰκεσίαν ὁ 2
Ἄστυλος καὶ ἐπὶ τὸν παράδεισον ἐλθὼν καὶ τὴν ἀπώλειαν τῶν ἀν-
θῶν ἰδὼν, αὐτὸς ἔφη παραιτήσεσθαι τὸν πατέρα καὶ κατηγορήσειν 15
τῶν ἵππων ὡς ἐκεῖ δεθέντες ἐξύδρισαν καὶ τὰ μὲν κατέκλασαν, τὰ
δὲ κατεπάτησαν, τὰ δὲ ἀνώρυξαν λυθέντες. Ἐπὶ τούτοις ἠύχοντο 3
μὲν αὐτῇ πάντα τὰ ἀγαθὰ Λάμων καὶ Μυρτάλη, Δάφνις δὲ δῶρα
προσεκόμισεν, ἐρίφους, τυρούς, ὄρνιθας καὶ τὰ ἔκγονα αὐτῶν, βότρυς
ἐπὶ κλημάτων, μήλα ἐπὶ κλάδων· ἦν ἐν τοῖς δώροις καὶ ἀνθοσμίας 20
οἶνος Λέσβιος, ποθῆναι κάλλιστος οἶνος.

11. Ὁ μὲν δὲ Ἄστυλος ἐπῆγει ταῦτα καὶ περὶ θήραν εἶχε λα-
γῶν, οἷα πλούσιος νεανίσκος καὶ τρυφῶν ἀεὶ καὶ ἀφιγμένος εἰς τὸν
ἀγρὸν εἰς ἀπόλαυσιν ξένης ἡδονῆς. Ὁ δὲ Γνάθων, οἷα μαθῶν ἐσθίειν 2

2 Α παῖς αὐτῇ τῇ ἐπιούσῃ; cet. ut ed.—3 Ο: πρόσσει; corr. Hr.—
3 V₁ P σκέψεις; Α σκέψιν; V₂₃ σκέψεις. — 3 Α οὖν ἦν; cet om. ἦν.—
8 Ἄστυλος; cf. § 9.—8 Α Ἄστ. καὶ ἵππου ὁ μὲν ἀρτιγενῆς; cet. ut ed.
nisi quod in V₂₃ καὶ οὕτως legitur (V_{3m} ἰσ. οὗτος). —10 ξυρώμενος; cf.
§ 118.—12 Α om. καί.—12·AV₁ V_{3m} πατρώας; cet. παρώσας. —16 Α
τὸν ἵππον; V₁ P₂ τῶν ἵππειῶν; V₂₃ P₁ τῶν ἵππων.—17 Α ἐπάτησαν; cet.
κατεπ.—20 VP μήλα δέ; Α οἷν. δέ.—21 Α Λέσβιος δὲ ποθ.; Hr: "ego
vv. Λέσβ. ποθ. καλλ. οἶνος glossatori tribuo".—22 λαγῶν; cf. § 11.

1 Καὶ ἦδη. Hr: καὶ δὲ.—1 ἀπήγγελλεν; Cb: ἀπήγγειλεν.—3 πρόσσει.
Cl. IV 13 προσῆει γὰρ ὁ Διονυσσοφάνης.—9 Γνάθων. Cf. Eur. Fr. 284.5 γνά-
θου δοῦλος.—14 ἀνθῶν; cf. § 12. 17 ἠύχοντο; cf. § 18.

ἄνθρωπος καὶ πίνειν εἰς μέθην καὶ λαγνεύειν μετὰ τὴν μέθην, καὶ
 οὐδὲν ἄλλο ὢν ἢ γνάθος καὶ γαστήρ καὶ τὰ ὑπὸ γαστέρα, οὐ πα-
 ρέργως εἶδε τὸν Δάφνιν τὰ δῶρα κομίσαντα· ἀλλὰ καὶ φύσει παιδε-
 ραστῆς ὢν καὶ κάλλος οἶον οὐδὲ ἐπὶ τῆς πόλεως εὐρών, ἐπιθέσθαι
 3 διέγνω τῇ Δάφνιδι καὶ πείσειν ἤετο βραδίως ὡς αἰπόλον. Γνοὺς δὲ
 6 ταῦτα, θήρας μὲν οὐκ ἐκοινώνει τῇ Ἀστύλῳ, κατιῶν δὲ ἵνα ἐνεμεν
 ὁ Δάφνης; λόγῳ μὲν τῶν αἰγῶν, τὸ δ' ἀληθὲς Δάφνιδος ἐγένετο θεα-
 τῆς. Μαλθάσων δὲ αὐτόν, τὰς τε αἰγὰς ἐπήγει καὶ συρίσαι τὸ αἰ-
 πολικὸν ἠξίωσε καὶ ἔφη ταχέως ἐλεύθερον θήσειν τὸ πᾶν δυνάμενος.
 10 12. Ὡς δὲ εἶδε χειροήθη, νύκτωρ λοχήσας ἐκ τῆς νομῆς ἐλαύ-
 νοντα τὰς αἰγὰς, πρῶτον μὲν ἐτίλησε προσδραμῶν, εἶτα ὀπισθεν πα-
 2 ρασχεῖν (ἔδειτο) τοιοῦτον οἶον αἰ αἰγὰς τοῖς τράγοις. Τοῦ δὲ βρα-
 δέως νοήσαντος καὶ λέγοντος ὡς αἰγὰς μὲν βαίνειν τράγους καλόν,
 τράγον δὲ οὐπω ποτέ τις εἶδε βαίνοντα τράγον, οὐδὲ κριὸν ἀντὶ τῶν
 15 ὄτων κριόν, οὐδὲ ἀλεκτρούνας ἀντὶ τῶν ἀλεκτορίδων ἀλεκτρούνας,
 3 οἶός τε ἦν ὁ Γνάθων βιάζεσθαι τὰς χεῖρας προσφέρων. Ὁ δὲ με-
 θύοντα ἄνθρωπον καὶ ἐστῶτα μόλις παρῳσάμενος ἔσφηλεν εἰς τὴν
 γῆν καὶ ὥσπερ σκύλαξ ἀποδραμῶν κείμενον κατέλιπεν, ἀνδρὸς οὐ
 παιδὸς ἐς χειραγωγίαν δεόμενον. Καὶ οὐκέτι προσέετο ὄλωσ, ἀλλὰ

1 νν. καὶ λαγν. μετὰ τ. μέθην leguntur in A solo.—3 A ἔργα προ
 δῶρα. —3 A παιδαρέστης.—4 A καὶ κάλλος; cet. om. καί.—5 A om. ὡς.
 —6 A ἵνα ἅμα μὲν.—7 AV₁ V₂₃m λόγῳ μὲν; V₂₃ P om. μὲν. —7 τὸ δ'
 ἀληθές; cf. § 123.2ά.—8 A μαλθ. τε; cet. μ. δέ; cf. § 2.4. —11 AV₁
 προσδραμῶν; cet. προδρ.—11 A ὀπισθεν; cet. -σθε.—12 (ἔδειτο) add. Sch.
 —13 A ὡς τὰς αἰγὰς; cet. om. τὰς —14 A om. τῶν —15 A τοὺς ἀλεκτρ.;
 cet. om. τοὺς —16 οἶός τε ἦν: O.—16 A βιάσεται.—18 A οὐκ ἀνδρὸς οὐ
 π.; cet. om. οὐκ.—19 ἐς χεῖρ; cf. § 57.1.—19 V₂₃ om. καί.

2 γαστήρ. Cf. Hés. Theog. 26 γαστέρες οἶον = τροφῆς μόνον ἐπιμε-
 λούμενοι (Hesych.) — 2 τὰ ὑπὸ γαστέρα. Cf. [Lucian] Epigr. 2.9 γαστρί
 χαριζόμενος πᾶσαν χάριν οὐ κατὰ κόσμον, τῇ θ' ὑπὸ τὴν μιαν γαστέρα
 μαργοσύνη.—3 ὡς αἰπόλον. Cf. ma note au liv. II 9.1 (οὐ μόνον παρθέ-
 νων).—5 διέγνω; Hr d'après Cb: ἔγνω.—10 εἶδε. H. et Hr d'après Cb:
 εἶχε; εἶχε se lit, il est vrai, dans le P₃, mais cette leçon n'a aucune
 valeur, car il y a εἶδε dans le V₂.—16 οἶός τε ἦν. H. et Hr d'après
 Cb suppriment τε; cf. § 118.

ἄλλοτε ἄλλη τὰς αἰγας ἔνεμεν, ἐκαίνον μὲν φεύγων, Χλόην δὲ τι-
 ρῶν. Οὐδὲ ὁ Γνάθων δὲ ἔτι περιειργάζετο, καταμαθὼν ὡς οὐ μόνον 4
 καλός, ἀλλὰ καὶ ἰσχυρός ἐστιν· ἐπετίθει δὲ καιρὸν διαλεχθῆναι περὶ
 αὐτοῦ τῷ Ἀστύλῳ καὶ ἤλπιζε δῶρον αὐτὸν ἕξειν παρὰ τοῦ νεανί-
 σκου πολλὰ καὶ μεγάλα χαρίζεσθαι θέλοντος. 5

13. Τότε μὲν οὖν οὐκ ἠδυνήθη· προσήει γὰρ ὁ Διονυσοφάνης
 ἅμα τῇ Κλεαρίστῃ καὶ ἦν θόρυβος πολὺς κτηνῶν, οἰκετῶν, ἀνδρῶν,
 γυναικῶν· μετὰ δὲ τοῦτο συνέταττε λόγον καὶ ἐρωτικὸν καὶ μακρὸν.
 Ἦν δὲ ὁ Διονυσοφάνης μεσαιπόλιος μὲν ἦδη, μέγας δὲ καὶ καλός 2
 καὶ μεираκίοις ἀμιλλᾶσθαι δυνάμενος· ἀλλὰ καὶ πλούσιος ἐν ὀλίγοις 10
 καὶ χρηστός ὡς οὐδεὶς ἕτερος. Οὗτος ἐλθὼν τῇ πρώτῃ μὲν ἡμέρᾳ 3
 θεοῖς ἔθυσεν ὅσοι προεστᾶσιν ἀγροικίας, Δήμητρι καὶ Διονύσῳ καὶ
 Πανὶ καὶ Νύμφαις, καὶ κοινὸν πᾶσι τοῖς παροῦσιν ἔστησε κρατῆρα·
 ταῖς δὲ ἄλλαις ἡμέραις ἐπεσκόπει τὰ τοῦ Λάμωνος ἔργα. Καὶ ὄρων 4
 τὰ μὲν πεδία ἐν αὐλακι, τὰς δὲ ἀμπέλους ἐν κλήματι, τὸν δὲ πα- 15
 ράδεισον ἐν κάλλει· —περὶ γὰρ τῶν ἀνθῶν Ἀστυλος τὴν αἰτίαν ἀνε-
 λάμβανεν—, ἦδετο περιττῶς καὶ τὸν Λάμωνα ἐπῆγει καὶ ἐλεύθερον
 ἀφήσειν ἐπηγγέλλετο. Κατήλθε μετὰ ταῦτα καὶ εἰς τὸ αἰπόλιον, 5
 τὰς τε αἰγας ὀφόμενος καὶ τὸν νέμοντα.

14. Χλόη μὲν οὖν εἰς τὴν ὕλην ἔφυγεν, ὄχλον τοσοῦτον αἰδε- 20
 σθεῖσα καὶ φοβηθεῖσα· ὁ δὲ Δάφνης εἰστήκει δέρμα λάσιον αἰγὸς
 ἐζωσμένος, πῆραν νεορραφή κατὰ τῶν ὤμων ἐξηρητημένος, κρατῶν
 ταῖς χερσὶν ἀμφοτέραις τῇ μὲν ἀρτιπαγεῖς τυρούς, τῇ δὲ ἐρίφους
 ἔτι γαλαθηνούς. Εἴ ποτε Ἀπόλλων Λαομέδοντι θητεύων ἐβουκό- 2

2 A ὁ γνάθος δὲ ἔστι; V₁ ὁ γνάθων δὲ ἔτι; V₂₃P ὁ γνάθων ἔτι.—
 3 A om. περὶ.—6 A δὲ pro γάρ.—12 V₂ om. καὶ ante Διονύσῳ.—13 V₁
 πᾶσιν.—13 V₂ παροῦσι.—15 V₁ κλήματα; cet.—τι.—17 A ἦδ. δὲ καὶ περ.
 —21 V₂ βοηθεῖσα pro φοβηθεῖσα.—21 A αἶγον (superscr. ας).—22 A
 ἔξωσ (superscr. ας) μένου.—24 VP om. ἔτι; servat A.

2 οὐδὲ ὁ Γνάθων δὲ; cf § 113.16.—15 ἐν αὐλακι... ἐν κλήματι... ἐν
 κάλλει; cf. § 69.—17 ἐλεύθερον ἀφήσειν; cf. § 114 a.—20 αἰδεσθεῖσα καὶ
 φοβηθεῖσα; cf. § 121.1.—22 νεορραφή; cf. § 119.2.—22 κρατῶν... τυ-
 ρούς; cf. § 37.—24 Ἀπόλλων Λαομέδοντι θητεύων ἐβουκόλησε Cf. Hom.
 II. 21.448.

λησε, τοιόςδε ἦν, οἷος τότε ὄφθη Δάφνις. Αὐτὸς μὲν οὖν εἶπεν οὐ-
 δέν, ἀλλ' ἐρυθήματος πλησθεῖς ἔνευσε κάτω προτείνας τὰ δῶρα· ὁ
 3 δὲ Λάμων «Οὗτος, εἶπε, σοί, δέσποτα, τῶν αἰγῶν αἰπόλος. Σὺ μὲν
 ἔμοι πεντήκοντα νέμειν δέδωκας καὶ δύο τράγους· οὗτος δέ σοι πε-
 5 ποίηκεν ἑκατὸν καὶ δέκα τράγους. Ὅρθς ὡς λιπαραὶ καὶ τὰς τρί-
 χας λάσαι καὶ τὰ κέρατα ἀθραυστοὶ. Πεποίηκε δὲ αὐτὰς καὶ μου-
 σικὰς· σύριγγος γοῦν ἀκούουσαι ποιῶσι πάντα.»

15. Παροῦσα δὲ τοῖς λεγομένοις ἢ Κλεαρίστη πείραν ἐπεθύ-
 μησε τοῦ λεχθέντος λαβεῖν καὶ κελεύει τὸν Δάφνιν ταῖς αἰξίν οἶον
 10 εἴωθε συρίσαι καὶ ἐπαγγέλλεται συρίσαντι χαρίσασθαι χιτῶνα καὶ
 2 χλαῖναν καὶ ὑποδήματα. Ὁ δὲ καθίσας αὐτοῦς ὡσπερ θέατρον, στάς
 ὑπὸ τῆς φηγγῆ καὶ ἐκ τῆς πήρας τὴν σύριγγα προκομίσας, πρῶτα
 μὲν ὀλίγον ἐνέπνευσε, καὶ αἱ αἰγες ἔστησαν τὰς κεφαλὰς ἀρόμεναι·
 εἶτα ἐπέπνευσε τὸ νόμιον, καὶ αἱ αἰγες ἐνέμοντο νεύσασθαι κάτω· αἰ-
 3 θις λιγυρὸν ἐνέδωκε, καὶ ἀθρόα κατεκλίθησαν. Ἐσύρισέ τι καὶ ὀξύ-
 16 μέλος, αἱ δὲ ὡσπερ λύκου προσιόντος εἰς τὴν ὕλην κατέφυγον μετ'
 ὀλίγον ἀνακλητικὸν ἐφθέγγετο, καὶ ἐξελθούσαι τῆς ὕλης πλησίον
 αὐτοῦ τῶν ποδῶν συνέδραμον· οὐδὲ ἀνθρώπου οἰκέτας εἶδεν ἂν τις
 4 οὕτω πειθομένους προστάγματι δεσπότου. Οἱ τε οὖν ἄλλοι πάντες
 20 ἐθαύμαζον καὶ πρὸ πάντων ἢ Κλεαρίστη καὶ τὰ δῶρα ἀποδώσειν

2 ἀλλ' ἐρυθ. ; cf. § 123.2 δ'.—4 δέδωκας ; cf. § 78.2.—6 Α πεποίηκε
 δι' αὐτὰς ; V₁ πεποίηκε δὲ αὐ. ; P πεποίηκε αὐ ; V₂₃ πεποίηκεν οὐ.—6 Α
 μουσικὴν ; cet.—ἀρ.—8 AV₁ παρ δὴ ; cet. om. δὴ.—10 χαρίσασθαι ; cf. §
 21.—12 Α τὴν φηγγῆ — 12 καὶ ἐκ ; cf. § 48.6.—12 Α προκομίσας ; cet.
 κομίσας.—13 Α ἐπέπνευσε ; cet. ἐνέπν.—14 Α om. νν. εἶτα ἐνέπν. τὸ ν. κ.
 αἱ αἱ. ἐνέμ. νεύσασθαι κάτω ; servant VP₁ sed. v. νεύσασθαι ; deest in V₂₃P.
 —15 Α ἐνέδωκε ; cet. ἔδωκε — 15 AV₁ ἐσ. τι ; V₂P ἐσ. τε ; V₃ ἐσ. δέ —
 16 Α ὡς λ. προσιόντος.—17 P₂ ἀνακλητόν.—20 Α καὶ τὰ δ ; cet. om. τὰ.

8 Παροῦσα δὴ ; Hr : παρ. δέ --10 χαρίσασθαι χιτῶνα. Cr cite Hom.
 Od. 16.79 ἔσσω μὲν χλαῖνάν τε, χιτῶνά τε, εἴματα καλά, δώσω δέ... ποσ-
 σὶ πέδιλα.—11 Ὁ δὲ καθίσας αὐτοῦς... chez Alciphron (II 9) nous avons
 une scène analogue, et certains critiques prétendent qu'ici, comme
 aussi au liv. III 3 (cf. Alciphr. III 30) et au liv. IV 16 (cf. Alciphr. III
 49), Longus imite Alciphron. Cf. cependant Introd. p.p. 4-5 —18 οὐδὲ
 ἀνθρώπους οἰκέτας ; cf. I 5.2 σπύργα γνηρίσματα.

ᾧμοσε καλῶ τε ὄντι αἰπόλῳ καὶ μουσικῷ· καὶ ἀνελθόντες εἰς τὴν ἑπαυλιν ἀμφὶ ἄριστον εἶχον καὶ τῷ Δάφνιδι ἀφ' ὧν ἦσθιον ἔπεμψαν.

16. Ὁ δὲ μετὰ τῆς Χλόης ἦσθιε καὶ ἦδετο γευόμενος ἀστυκῆς ὀφαρτυσίας καὶ εὐελπὶς ἦν τεύξεσθαι τοῦ γάμου πείσας τοὺς δεσπό- 5
 τας. Ὁ δὲ Γνάθων προσεκκαυθεὶς τοῖς κατὰ τὸ αἰπόλιον γεγενημέ-
 νοις καὶ ἀδίωτον νομίζων τὸν βίον εἰ μὴ τεύξεται Δάφνιδος, περι-
 πατοῦντα τὸν Ἄστυλον ἐν τῇ παρχδεύσῳ φυλάξας καὶ ἀναγαγὼν εἰς
 τὸν τοῦ Διονύσου νεών, πόδας καὶ χεῖρας κατεφίλει. Τοῦ δὲ πυν- 2
 θανομένου τίνος ἔνεκα ταῦτα δρᾶ καὶ λέγειν κελεύοντος καὶ ὑπουρ-
 γήσειν ὁμνύντος, «Οἴχεται σοι Γνάθων, ἔφη, δέσποτα. Ὁ μέχρι νῦν 10
 μόνῃς τραπέζῃς τῆς σῆς ἐρῶν, ὁ πρότερον ὁμνύς ὅτι μηδέν ἐστιν
 ὠραιότερον οἴνου γέροντος, ὁ κρείττους τῶν ἐφήθων τῶν ἐν Μιτυ-
 λήνῃ τοὺς σοὺς ὀφαρτυτάς λέγων, μόνον λοιπὸν καλὸν εἶναι Δάφνιν
 νομίζω. Καὶ τροφῆς μὲν τῆς πολυτελοῦς οὐ γεύομαι, καίτοι τοσού- 3
 των παρασκευαζομένων ἐκάστης ἡμέρας κρεῶν, ἰχθύων, μελιτωμά- 15
 των ἠδέως δ' ἂν αἰξ γενόμενος πᾶν ἐσθίσαιμι καὶ φύλλα, τῆς Δά-
 φνιδος ἀκούων σύριγγος καὶ ὑπ' ἐκείνου νεμόμενος. Σὺ δὲ σῶσον
 Γνάθωνα τὸν σὸν καὶ τὸν ἀήττητον Ἔρωτα νίκησον. Εἰ δὲ μή, σὲ 4
 ἐπόμνυμι, τὸν ἐμὸν θεόν, ξιφίδιον λαθῶν καὶ ἐμπλήσας τὴν γασ-
 ττέρα τροφῆς ἐμαυτὸν ἀποκτενῶ πρὸ τῶν Δάφνιδος θυρῶν· σὺ δὲ 20
 οὐκέτι καλέσεις Γναθωνάριον, ὥσπερ εἰώθεις παίζων αἰεῖ».

1 A om. ὄντι.—2 A ἐπαύλην.—3 ἀστυκῆς; cf. § 6.—4 τεύξεσθαι; cf. § 102.—5 A προσε. καμφθεὶς.—6 A τεύξεται.—9 A ἔνεκε δρᾶν; cet. ut ed.—9 V₂ κελεύσαντος.—VP om. νν. καὶ ὑπουργ. ὁμνύντος; servant AV₃m.—11 V₁ τραπ. εὐρών; V₂₃P τρ ἐρών; A τρ. τῆς σῆς ἐρών.—12 A om. τῶν ante ἐφήθων.—14 A εὐ γεύομαι; V₁ οὐ γεύομαι; cet. οὐ γεύομενος (V₂-νον).—15 ἐκάστης ἡμέρας; cf. § 41.—15 A om. νν. μελ. ἠδ. δ' ἂν αἰξ γεν. π. ἐσθ. καί.—17 A ἐκείνων; cet. ἐκείνω; corr. Vill.; cf. § 69.—18 O σοὶ ἐπόμνυ.—21 A ὡς εἰώθεις π. αἰεῖ; cet. ut ed., nisi quod V₂₃P v. παίζων om.

10 ὁμνύντος et infra ὁμνύς; cf. § 26.—12 οἴνου γέροντος; cf. II 1.2 πρεσβύτερον οἶνο.—16 ἠδέως δ' ἂν αἰξ γενόμενος. Cf. I 14.3 εἴθε αἰξ (ἐγενομῆν) ἰν' ὑπ' ἐκείνου νέμωμαι.—18 σὲ ἐπόμνυμι. Correction proposée par Villoison. Le parasite jure ainsi par son patron qu'il considère comme son dieu titulaire.—21 καλέσεις; cf. § 22.

17. Οὐκ ἀντέσχε κλάοντι καὶ αὐθις τοὺς πόδας καταφιλοῦντι
 νεανίσκος μεγαλόφρων καὶ οὐκ ἄπειρος ἐρωτικῆς λύπης, ἀλλ' αἰ-
 τήσειν αὐτὸν παρὰ τοῦ πατρὸς ἐπηγγείλατο καὶ κομίσειν εἰς τὴν
 2 πόλιν, αὐτῷ μὲν δούλον, ἐκείνῳ δὲ ἐρώμενον. Εἰς εὐθυμίαν δὲ καὶ
 5 αὐτὸν ἐκείνον θέλων προαγαγεῖν ἐπυρθάνετο μειδιῶν, εἰ οὐκ αἰσχύ-
 νεται Λάμωνος υἱὸν φιλῶν, ἀλλὰ σπουδάξει συγκατακλιθῆναι νέ-
 μοντι αἴγας μειρακίῳ καὶ ἅμα ὑπεκρίνετο τὴν τραγικὴν δυσωδίαν
 3 μυσάττεσθαι. Ὁ δέ, οἷα πᾶσαν ἐρωτικὴν μυθολογίαν ἐν τοῖς τῶν
 ἀσώτων συμποσίοις πεπαιδευμένος, οὐκ ἀπὸ σκοποῦ καὶ ὑπὲρ αὐ-
 10 τοῦ καὶ ὑπὲρ τοῦ Λάφνιδος ἔλεγεν· «Οὐδεὶς ταῦτα, θέσποτα, ἐρα-
 στής πολυπραγμονεῖ· ἀλλ' ἐν οἷῳ ποτὲ ἂν σώματι εὖρη τὸ κάλλος,
 4 ἐάλωκε. Διὰ τοῦτο καὶ φυτοῦ τις ἠράσθη καὶ ποταμοῦ καὶ θηρίου·
 καίτοι τίς οὐκ ἂν ἐραστὴν ἠλέησεν. ὄν ἔδει φοβεῖσθαι τὸν ἐρώμε-
 νον; Ἐγὼ δὲ σώματος μὲν ἐρῶ δούλου, κάλλους δὲ ἐλευθέρου.
 5 Ὅρας ὡς ὑκλίνθη μὲν τὴν κόμην ὁμοίαν ἔχει, λάμπουσι δὲ ὑπὸ
 16 ταῖς ὀφρῦσιν οἱ ὀφθαλμοί, καθάπερ ἐν χρυσῇ σφενδόνη ψηφίς· καὶ
 τὸ μὲν πρόσωπον ἐρυθρήματος μεστὸν τὸ δὲ στόμα λευκῶν ὀδόντων
 ὡσπερ ἐλέφαντος· τίς ἐκείθεν οὐκ ἂν εὖξαιτο λαβεῖν ἐραστῆς λευκά
 6 φιλήματα; Εἰ δὲ νέμοντος ἠράσθη τῆς ἐμμησάμην· βουκόλος
 20 ἦν Ἀγχίστης καὶ ἔσχεν αὐτὸν Ἀφροδίτη, αἴγας ἔνεμε Βράγχος καὶ
 Ἀπόλλων αὐτὸν ἐφίλησε, ποιμὴν τὴν Γανυμήδης καὶ αὐτὸν ὁ τῶν

1 κλάοντι; cf. § 8.—2 A καὶ οὐκ ἄπ.; cet. om. καί.—2 λύπης: O; Sch: λύπης.—3 A ἐπηγγείλατο; cet. ἐπηγγέλλετο.—4 A εἰς ἐπιθυμίαν; cet. εἰς εὐθυμίαν; Picc: εἰς εὐθυμίαν δὲ καὶ ὄκνον ἐκείνον.—8 A ἐν τοῖς τῆς ἀσωμάτοις; VP ut ed.—11 O: ἐν οἷῳ; Brunck et Cr: ἐν ὄτῳ.—18 λευκά φιλήματα: Vill: γλυκέα φιλ.—20 A βράγχος; VP₂ βράγχιος; V₁ βάγχιος.

7 τραγικὴν δυσωδίαν. Sch: "Fortasse luserit Sophista in verbo ὑποκρίνεσθαι ac nomine τραγικός."—12 φυτοῦ τις ἠράσθη. Xerxès, d'après Elien, était devenu amoureux d'un platane (V. H. II 14).—12 καὶ ποταμοῦ Cf. Hom. Od. 238 (Τυρῶ) ἢ ποταμοῦ ἠράσσαι Ἐπιπῆρος θελοῖο.—18 λευκά φιλήματα Picc: "Le Caro traduit fidèlement λευκά. Je ne sais dire si bianchi baci peut plaire aux Italiens". Les critiques oublient qu'ici Longus fait parler un sophiste.—20 Βράγχος. Cf. Lucian. D. deor 2.2.

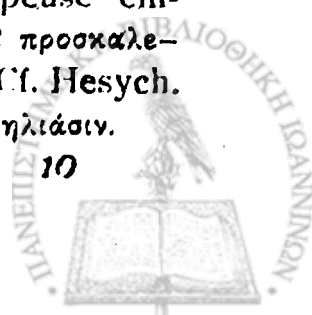

ἔλων βασιλεὺς ἤρπασε. Μὴ καταφρονῶμεν παιδός, ᾧ καὶ αἴγας ὡς 7
 ἐρώσας πειθομένας εἶδομεν· ἀλλ' εἴ γ' ἔτι μένειν ἐπὶ γῆς ἐπιτρέ-
 πουσι τοιοῦτον κάλλος, χάριν ἔχωμεν τοῖς Διὸς ἀετοῖς.»

18. Ἡδὺ γελάσας ὁ Ἄστυλος ἐπὶ τούτῳ μάλιστα τῷ λεχθέντι
 καὶ «Ὡς μεγάλους ὁ Ἔρως ποιεῖ σοφιστάς» εἰπὼν, ἐπετήρει και- 5
 ρόν, ἐν ᾧ τῷ πατρὶ περὶ Δάφνιδος διαλέξεται. Ἀκούσας δὲ τὰ
 λεχθέντα κρύφα πάντα ὁ Εὐδρομος καὶ τὰ μὲν τὸν Δάφνιν φιλῶν
 ὡς ἀγαθὸν νεανίσκον, τὰ δὲ ἀχθόμενος εἰ Γνάθωνος ἐμπαροίνημα
 γενήσεται τοιοῦτον κάλλος, αὐτίκα καταλέγει πάντα κάκεινῳ καὶ
 Λάμμωνι. Ὁ μὲν οὖν Δάφνις ἐκπλαγεὶς ἐγίνωσκεν ἅμα τῇ Χλόῃ 2
 τολμήσαι φυγεῖν ἢ ἀποθανεῖν, κοινῶν κάκεινῃν λαβῶν· ὁ δὲ Λά- 11
 μων προσκαλεσάμενος ἔξω τῆς αὐλῆς τὴν Μυρτάλην, «Οἰχόμεθα,
 εἶπεν, ᾧ γύναι· ἦκει καιρὸς ἐκκαλύπτειν τὰ κρυπτά· ἔρρει μοι δὲ 3
 αἱ αἴγες καὶ τὰ λοιπὰ πάντα, ἀλλ' οὐ μὰ τὸν Πᾶνα καὶ τὰς Νύμ-
 φας, οὐδ' εἰ μέλλω βουῆς, φασιν, ἐν αὐλίῳ καταλείπεσθαι, τὴν Δά- 15
 φνιδος τύχην ἥτις ἐστὶν οὐ σιωπήσομαι, ἀλλὰ καὶ ὅτι εὖρον ἐκκεί-
 μενον ἐρῶ καὶ ὅπως τρεφόμενον μηνύσω καὶ ὅσα εὖρον συνεχκεί-
 μενα δεῖξω. Μαθέτω Γνάθων ὁ μιαρὸς, οἶος ὦν οἶων ἐρᾷ. Παρα-
 σκευάζε μοι μόνον εὐτρεπῆ τὰ γνωρίσματα.»

1 A ὁ τῶν ἔλων βασιλεὺς ἤρπ.; cet. ὁ Ζεὺς ἤρπ. — 2 A εἰ καὶ τι;
 cet. εἰ ἔτι; cf. § 113.7. — 4 P₁ V₂₃ ἠδὺ δὲ γ.; AV₁ P₂ om. δὲ — 5 A om.
 καί.—6 A om. περὶ.—7 V₂₃ P om. νν. καὶ τὰ μ. τὸν δ.—εἰ γνάθωνος;
 servant AV₁.—9 V₃P₁ γενήσεσθαι; V₂ γενήσθαι (superscr. τ); AV₁ P₂
 γενήσεται.—9 A τοῦτο κ.; cet. τοιοῦτον κ.—9 A ἐκείνῳ; cet. κάκ.—
 10 ἐγίνωσκεν; cf. § 5.—10 A μὲν ἅμα; cet. om. μὲν.—11 AV₁ κάκει-
 νῃν; cet. ἐκ.—13 V₂₃ τὰ κρυφά; AV₁ PV₃m τὰ κρυπτά.—13 O: ἔρημοι
 δὲ αἱ αἴγες; H. et Picc: ἔρρει μοι Δάφνις καὶ τὰ; Hg: ἔρρει μοι ***
 (καὶ) αἱ αἴγες καί.—14 A ἀλλ' οὐ μὰ; cet. ἀλλὰ μὰ.—15 αὐλίῳ; cf. §
 117.—15 καταλείπεσθαι; cf. § 102.—16 AV₁ σιωπήσομαι (in A superscr.
 σθαι); V₂₃ P σιωπησόμενος.—16 AV₁ ὅτι; V₂₃ P ὅ,τι; Cr conj. ὅπη.—
 18 A οἶον; V₁₃ P οἶων; V₂ hoc v. om.

1 ὁ τῶν ἔλων βασιλεὺς. Ces mots ne pouvaient pas être une glose.
 Au contraire, Ζεὺς devait expliquer la périphrase pompeuse em-
 ployée par Gnathon.—6 ἐν ᾧ . . . διαλέξεται; cf. § 95.—12 προσκαλε-
 σάμενος. Boden et Hg: προκαλεσάμενος.—15 βουῆς ἐν αὐλίῳ. Cf. Hesych.
 Βουῆς ἐν αὐλίῳ κάθη. Παροιμία ἐπὶ τῶν ἀχρήστων. Κρατίνος Δηλιάσιν.

19. Οἱ μὲν ταῦτα συνθέμενοι ἀπῆλθον εἰσω πάλιν· ὁ δὲ Ἄστυ-
 λος σχολὴν ἄγοντι τῇ πατρὶ προσρυσίς, αἰτεῖ τὸν Δάφνιν εἰς τὴν πόλιν
 καταγαγεῖν, ὡς καλὸν τε ὄντα καὶ ἀγροικίας κρείττονα καὶ ταχέως
 2 ὑπὸ Γνάθωνος καὶ τὰ ἀστυκὰ διδαχθῆναι δυνάμενον. Χαίρων ὁ πα-
 5 τὴρ δίδωσι· καὶ μεταπεμφάμενος τὸν Λάμωνα καὶ τὴν Μυρτάλην,
 εὐηγγελίζετο μὲν αὐτοῖς ὅτι Ἄστυλον θεραπεύσει· λοιπὸν ἀντὶ αἰ-
 γῶν καὶ τράγων Δάφνις, ἐπηγγέλλετο δὲ δύο ἀντ' ἐκείνου δώσειν
 3 αὐτοῖς αἰπόλους. Ἐνταῦθα ὁ Λάμων, πάντων ἤδη συνερρυγχότων
 καὶ ὡς καλὸν ὁμόδουλον ἔξουσιν ἡδομένων, αἰτήσας λόγον ἤρξατο
 10 λέγειν· «Ἄκουσον, ὦ δέσποτα, παρὰ ἀνδρὸς γέροντος ἀληθῆ λό-
 γον· ἐπόμνυμι δὲ τὸν Πᾶνα καὶ τὰς Νύμφας ὡς οὐδὲν ψεύσομαι.
 4 Οὐκ εἰμὶ Δάφνιδος πατήρ, οὐδ' εὐτύχησέ ποτε Μυρτάλη μήτηρ γε-
 νέσθαι. Ἄλλοι πατέρες ἐξέθηκάν τοῦτον, ἴσως παιδίων πρεσβυτέρων
 ἄλλοις ἔχοντες· ἐγὼ δὲ εὐρον ἐκκείμενον καὶ ὑπὸ αἰγῶν ἐμῆς τρεφό-
 15 μενον, ἦν καὶ ἀποθανοῦσαν ἔθαψα ἐν τῇ περικλήπῃ φιλῶν ὅτι ἐποί-
 5 ησε μητρὸς ἔργα. Εὐρον αὐτῷ καὶ γνωρίσματα συνεχκείμενα· ὁμο-
 λογῶ, δέσποτα, καὶ φυλάττω· τύχης γάρ ἐστι μείζονος ἢ καθ' ἡμᾶς
 σύμβολα. Ἀστύλου μὲν οὖν εἶναι δοῦλον αὐτὸν οὐχ ὑπερηφανῶ,
 καλὸν οἰκέτην καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ δεσπότη· παροίνημα δὲ Γνάθω-
 20 νος οὐ δύναμαι περιδεῖν γενόμενον, ὅς ἐς Μιτυλήνην αὐτὸν ἄγειν
 ἐπὶ γυναικῶν ἔργα σπουδάζει.»

1 εἰσω; cf. § 7.—2 V₂₃ προσρυσίς; cet. προσρ.—4 ἀστυκὰ; cf. § 6.
 —6 εὐηγγελίζετο; cf. § 18.—6 VP om. μὲν; servat A.—6 A ὅτι ἄστεος
 θερ.—12 οὐδ' εὐτ.; cf. § 123.2 ἀ.—12 VP om. ποτε; servat A.—13 A
 ἀλλ' οἱ πατ. ἐξ τοῦτον πεδίω. ἴσως παιδίων; VP ἄλλοι π. ἐξ. τοῦτο τὸ
 παιδίον ἴσως παιδίων.—14 A ἐκκείμενον.—16 ὁμολογῶ: O; Hr: ὁμόλογα,
 ὦ δ; Nab: ὁμοῦ. ἃ ἐγώ. δέσπ., καὶ φ.—17 A τύχη; cet.—χης.

1 Οἱ μὲν ταῦτα συνθέμενοι ἀπῆλθον εἰσω πάλιν. Hr: (καὶ) οἱ μὲν.—
 Longus a évidemment dans la pensée une pièce de théâtre qu'il a vu
 représenter et qu'il imite.—2 προσρυσίς; cf. § 118.—13 πατέρες; cf. §
 118. 13 ἐξέθηκάν τοῦτον. La leçon de l'A m'a paru préférable, et je
 considère πεδίω ou παιδίον comme une dittographie. Hr défend le
 texte des VP en se référant au liv. IV 24.1 καὶ γενόμενον ἐπὶ πᾶσι
 τοῦτο τὸ παιδίον ἐξέθηκα et IV 36.1 τοῦτο τὸ παιδίον ἐξέθηκας.

20. Ὁ μὲν Λάμων ταῦτα εἰπὼν ἐσιώπησε καὶ πολλὰ ἀφῆκε δάκρυα. Τοῦ δὲ Γνάθωνος θρασυνομένου καὶ πληγᾶς ἀπειλούντος, ὁ Διονυσοφάνης τοῖς εἰρημένοις ἐκπλαγεὶς τὸν μὲν Γνάθωνα σιωπᾶν ἐκέλευσε, σφόδρα τὴν ὄφρυν εἰς αὐτὸν τοξοποιήσας, τὸν δὲ Λάμωνα πάλιν ἀνέκρινε καὶ παρεκελεύετο τάληθῆ λέγειν μηδὲ ὁμοια 5 πλάττειν μύθοις ἐπὶ τῷ κατέχειν τὸν υἱόν. Ὡς δὲ ἀτενῆς ἦν καὶ 2 κατὰ πάντων ὕμνουε θεῶν καὶ ἐδίδου βρασνίζειν αὐτὸν εἰ ψεύδεται, (παρα)καθημένης τῆς Κλεαρίστης ἐβασάνιζε τὰ λελεγμένα. «Τί δ' ἂν ἐψεύδετο Λάμων μέλλων ἀνθ' ἐνός δύο λαμβάνειν αἰπόλους; Πῶς δ' ἂν καὶ ταῦτα ἐπλασεν ἄγροικος; Οὐ γὰρ εὐθύς ἦν ἄπιστον 10 ἐκ τοιούτου γέροντος καὶ μητρὸς εὐτελοῦς υἱὸν' καλὸν οὕτω γένεσθαι;»

21. Ἐδόκει μὴ μαντεύεσθαι ἐπὶ πλέον, ἀλλ' ἤδη τὰ γνωρίσματα σκοπεῖν εἰ λαμπρᾶς καὶ ἐνδοξατέρας τύχης. Ἀπήει μὲν Μυρτάλη κομίσουσα πάντα φυλαττόμενα ἐν πήρᾳ παλαιᾷ, κομισθέντα 15 δὲ πρῶτος Διονυσοφάνης ἐπέβλεπε Καὶ ἰδὼν χλανίδιον ἀλουργές, 2 πόρπην χρυσήλατον, ξιφίδιον ἐλεφαντόκωπον, μέγα βοήσας «ὦ Ζεῦ δέεσποτα», καλεῖ τὴν γυναῖκα θεασομένην. Ἡ δὲ ἰδοῦσα μέγα καὶ 3 αὐτῇ βοᾷ. «Φίλοι Μοῖραι, οὐ ταῦτα ἡμεῖς συνεξεθήκαμεν ἰδίῳ παιδίῳ; Οὐκ εἰς τούτους τοὺς ἀγροὺς κομίσουσαν Σωφροσύνην ἀπεστεί- 20

6 A ἐπὶ τό; cet. ἐπὶ τῷ. — 6 κατέχειν ὡς υἱόν: O; corr. Brunck. — 6 A ἀτενίσειν. — 7 A εἰ ψεύδεται; cet. εἰ διαψεύδεται; H: εἰ τι ψεύδ. — 8 O: καθημένης; (παρα)καθ.: Valckenaer. — 8 A τὰ λεγόμενα; cet. τὰ λελεγμένα. — 10 A ἐπλασεν; cet. ἐπλασεν; cf. § 3.12. — 11 A καὶ μητρῶας; cet. καὶ μήτρας; μητρὸς: Huet. — 13 μαντεύεσθαι: O; in V₂ superscr. ἰσ. ματεύεσθαι; P₁m ματεύεσθαι (expunctum). — 13 ἀλλ' ἤδη; cf. § 123.2 δ'. — 15 κομίσουσα et infra κομίσουσαν; cf. § 21. — 15 φυλαττόμενα; cf. § 3.26. — 16 V₂₃ P om. δέ. — 16 A πρώτως; cet. πρῶτος. — 16 PV₂₃ ἐβλεπε; AV₁ ἐπέβλ. — 16 χλανίδιον; cf. § 117. — 18 A θεασομένην; cet. -σομένην. — 19 A παιδίῳ; cet. παιδί. — 20 AV₁ οὐκ εἰς; cet. καὶ εἰς. — 20 A σωφροσύνη; cet. -νήν; Cr: Σωφρόνην.

1 Ὁ μὲν. Hr: «malim Ὁ μὲν (οὖν)». — 4 τοξοποιήσας; cf. § 117. — 19 Φίλοι Μοῖραι. Cb: Ὡ φ. M — 19 συνεξεθήκαμεν; cf. § 25. — 19-20 ἰδίῳ παιδίῳ. J'ai préféré la leçon de l'A pour la consonance.

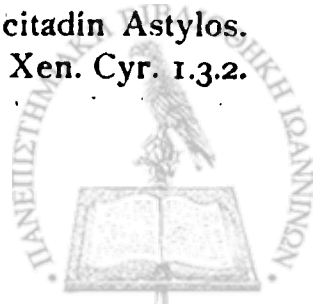
λαμεν; Οὐκ ἄλλα μὲν οὖν, ἀλλ' αὐτὰ ταῦτα. Φίλε ἄνερ, ἡμέτερόν ἐστι τὸ παιδίον· σὸς υἱός ἐστι Δάφνης καὶ πατρός εἰμι αἴγας.»

22. Ἐτι λεγούσης αὐτῆς καὶ τοῦ Διονυσοφάνους τὰ γνωρίσματα φιλοῦντος καὶ ὑπὸ περιττῆς ἡδονῆς δακρύνοντος, ὁ Ἄστυλος συνεί-
5 ὡς ἀδελφός ἐστι, ρίψας θοιμάτιον ἔθει κατὰ τοῦ παραδείσου πρώτος
2 τὸν Δάφνιν φιλεῖν θέλων. Ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Δάφνης θέοντα μετὰ
πολλῶν καὶ βοῶντα «Δάφνι», νομίσας ὅτι συλλαβεῖν αὐτὸν βουλόμενος
τρέχει, ρίψας τὴν πήραν καὶ τὴν σύριγγα, πρὸς τὴν θάλασσαν ἐφέ-
3 ρετο ρίψων ἑαυτὸν ἀπὸ τῆς μεγάλης πέτρας. Καὶ ἴσως ἂν, τὸ και-
10 νότατον, εὐρεθεὶς ἀπωλώλει Δάφνης, εἰ μὴ συνείη ὁ Ἄστυλος ἐβόα
πάλιν· «Στήθι, Δάφνι, μηδὲν φοβηθεῖς· ἀδελφός εἰμι σοῦ καὶ γονεῖς
4 οἱ μέχρι νῦν δεσπόται. Νῦν ἡμῖν Λάμων τὴν αἴγα εἶπε καὶ τὰ γνω-
ρίσματα ἔδειξεν· ὄρα δὲ ἐπιστραφεὶς πῶς ἴασι φαιδροὶ καὶ γελῶντες.
Ἄλλ' ἐμὲ πρῶτον φίλησον· ὄμνυμι δὲ τὰς Νύμφας ὡς οὐ ψεύδομαι.»

23. Μόλις οὖν μετὰ τὸν ὄρκον ἔστη καὶ τὸν Ἄστυλον τρέχοντα
περιέμεινε καὶ προσελθόντα κατεφίλησεν. Ἐν ᾧ δὲ ἐκείνον ἐφίλει,
πλήθος τὸ λοιπὸν ἐπιρρεῖ θεραπόντων, θεραπαινῶν, αὐτὸς ὁ πατήρ,
ἢ μήτηρ μετ' αὐτοῦ. Οὗτοι πάντες περιέβαλλον, κατεφίλου, χαί-
2 ροντες, κλάοντες. Ὁ δὲ τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα πρὸ τῶν ἄλ-
20 λων ἐφιλοφρονεῖτο καὶ ὡς πάλαι εἰδὼς προσεστερνίζετο καὶ ἐξε-
λ-
1

1 A ἀλλ' αὐτὰ φίλε; cet. ἀλλὰ ταῦτα φ.; ἀλλ' αὐτὰ ταῦτα: Cr. —
4 A φιλοῦντος, ἀδελφός ἐστι. Cf. Introd. p. 36.—5 A πρώτος; cet. πρῶ-
τος. —6 VP om. νν. ὁ Δάφνης; servat A. —6 V₂₃ P om. θέοντα; ser-
vant AV₁.—7 A δάφνι; cet. δάφνης.—8 A τὴν πήραν; cet. om. τὴν. —
10 A εὐρεθῆς; cet.—θεις.—10 ἀπωλώλει; cf. § 19. —10 A om. δάφνης;
servant VP. —11 O: φοβηθῆς; in A ἢ corr. in εἰ (?): φοβηθεῖς: ego.
—15 A μόλις οὖν; cet. om. οὖν.—15 A τοὺς ὄρκους; cet. τὸν ὄρκον. —
15 V₂₃ P στρέφοντα; AV₁ V_{3m} τρέχοντα.—16 V₂₃ περιέμενε; cet. —μεινε.
—17 A ἐπιρρεῖσθαι θερ.; cet. ut ed. —18 A περιέλαβον; cet. περιέβα-
λον.—19 κλάοντες; cf. § 8.

5 ρίψας θοιμάτιον. Cf. II 33.3 ρίψας τὸ ἐγκόμβωμα —5 θοιμάτιον; cf.
§ 123.1. —7 νομίσας ὅτι; cf. § 81. —12 τὴν αἴγα εἶπεν; cf. § 36. —13
ἴασι; cf. § 24; Hr: ἐπίασι.—14 ὄμνυμι δὲ τὰς Νύμφας. Lowe remarque
avec raison que ce serment "par les Nymphes", très naturel dans la
bouche d'un paysan, ne convient pas au langage du citadin Astylos.
—19 τὸν πατέρα... ἐφιλοφρονεῖτο. Wyttenbach renvoie à Xen. Cyr. 1.3.2.

θεῖν τῶν περιβολῶν οὐκ ἤθελεν· οὕτω φύσις τυχέως πιστεύεται. Ἐξελάθητο καὶ Χλόης πρὸς ὀλίγον. Καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν ἑπαυλιν ἐσθῆτά τε ἔλαβε πολυτελεῖ καὶ παρὰ τὸν πατέρα τὸν ἴδιον καθέσθεις ἤκουεν αὐτοῦ λέγοντος οὕτως·

24. «Ἐγῆμα, ὦ παῖδες, κομιδῇ νέος. Καὶ χρόνου διελθόντος 5
ὀλίγου, πατήρ, ὡς ᾤμην, εὐτυχῆς ἐγεγόνειν· ἐγίνετο γάρ μοι πρῶ-
της υἱὸς καὶ δευτέρα θυγάτηρ καὶ τρίτος Ἄστυλος. Ὡμην ἱκανὸν
εἶναι τὸ γένος καὶ γενόμενον ἐπὶ πᾶσι τοῦτο τὸ παιδίον ἐξέθηκα,
οὐ γνωρίσματα ταῦτα συνεχθεῖς, ἀλλ' ἐντάφια. Τὰ δὲ τῆς Τύχης 2
ἄλλα βουλευμάτα· ὁ μὲν γάρ πρεσβύτερος παῖς καὶ ἡ θυγάτηρ 10
ὁμοία νόσῳ μιᾶς ἡμέρας ἀπώλοντο, σὺ δὲ μοι προνοία θεῶν ἐσώ-
θης, ἵνα πλείους ἔχωμεν χειραγωγούς. Μήτ' οὖν σύ μοι μνήσικα- 3
κήσης ποτὲ τῆς ἐκθέσεως—ἐκὼν γάρ οὐκ ἐβουλεύσάμην—, μήτε
σὺ λυπηθῆς, Ἄστυλε, μέρος ληψόμενος ἀντὶ πάσης τῆς οὐσίας—
κρεῖττον γάρ τοῖς εὖ φρονούσιν ἀδελφοῦ κτῆμα οὐδέν—· ἀλλὰ φιλεῖ- 15
τε ἀλλήλους καὶ χρημάτων(γ') ἕνεκα καὶ βασιλευσιν ἐρίζετε. Πολλὴν 4
μὲν γάρ ἐγὼ ὑμῖν καταλείψω γῆν, πολλοὺς δὲ οἰκέτας δεξιούς,
χρυσόν, ἄργυρον, ὅσα ἄλλα εὐδαιμόνων κτήματα. Μόνον ἐξαίρετον
τοῦτο Δάφνιδι τὸ χωρίον δίδωμι καὶ Λάμωνα καὶ Μυρτάλην καὶ
τὰς αἴγας ἃς αὐτὸς ἔνεμεν.» 20

25. Ἐτι αὐτοῦ λέγοντος, Δάφνις ἀναπηδήσας «Καλῶς με, εἶπε,
ταῦτα, πάτερ, ἀνέμνησας· ἄπειμι τὰς αἴγας ἀπάξων ἐπὶ ποτόν, αἱ

1 πιστεύεται: O; Hg: πιστοῦται.—4 A ἤκουσεν; cet. ἤκουεν.—6 VP om. ὀλίγου; servant AV₃m.—6 ἐγίνετο: O; Ch: ἐγένετο.—9 A ᾧ γνωρ.; cet. οὐ γνωρ.—9 V₂ P₂ συνελθεῖς (in V₂ superscr. συνθεῖς); P₁ V₃ συνθεῖς; AV₁ V₃m συνεχθεῖς.—12 μήτ' οὖν; cf. § 123.2 β'.—14 A ἀπό πάσης; cet. ἀντὶ π.—16 (γ'): add. Ch; cf. § 113.7.—16 A om. καὶ ante βασιλευσιν.—17 AV μὴν γάρ; cet. μὲν γ.—17 VP om. ἐγὼ; servat A.—19 A om. δίδωμι; servant VP.—22 V₁ om. ταῦτα—22 A ἀπέξαι; cet. ἀπάξων.—22 AV₁ ἐπὶ ποτόν; cet. ἐπὶ τὸν ποτόν.

2 πρὸς ὀλίγον; cf. § 66.—6 ᾤμην; cf. § 6.—7 τρίτος. Nab: τρ. (οὗτος) Ἄ.—9 τὰ δὲ τῆς Τύχης; cf. § 58.2.—11 μιᾶς ἡμέρας; cf. § 41.—13 ἐκὼν γάρ οὐκ ἐβουλεύσάμην. Mauvaise excuse qui n'explique rien.—16 χρημάτων (γ') ἕνεκα; cf. § 72.—18 ὅσα ἄλλα. Hg: (καὶ) ὅσα ἄλλα; cf. § 121. a. 2.—22 ἄπειμι; Cf. § 24.

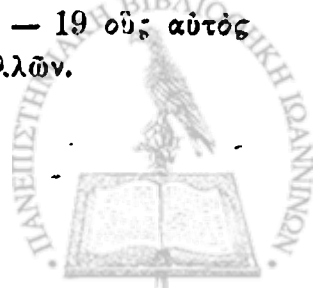

που νῦν διψῶσαι περιμένουσι τὴν σύριγγα τὴν ἐμήν, ἐγὼ δὲ ἐνταυ-
 2 θοῖ καθέζομαι». Ἡδὺ πάντες ἐξεγέλασαν, ὅτι δεσπότης γεγενημένος
 ἔτι θέλει εἶναι αἰπόλος· κακείνας μὲν θεραπεύσων ἐπέμφθη τις
 ἄλλος, οἱ δὲ θύσαντες Διὶ Σωτήρι συμπόσιον συνεκρότουν. Εἰς
 5 τοῦτο τὸ συμπόσιον μόνος οὐχ ἦχε Γνάθων, ἀλλὰ φοβούμενος ἐν
 τῷ νεῷ τοῦ Διονύσου καὶ τὴν ἡμέραν ἔμεινε καὶ τὴν νύκτα, ὥσπερ
 3 ἰκέτης. Ταχείας δὲ φήμης εἰς πάντας ἐλθούσης ὅτι Διονυσοφάνης
 εὔρεν υἷδν καὶ ὅτι Δάφνις ὁ αἰπόλος δεσπότης τῶν ἀγρῶν εὐρέθη,
 ἅμα ἔφ' συνέτρεχον ἄλλος ἀλλαχόθεν, τῷ μὲν μειρακίῳ συνηδόμε-
 10 νοι, τῷ δὲ πατρὶ αὐτοῦ δῶρα κομίζοντες· ἐν οἷς καὶ ὁ Δρύας πρῶ-
 τος, ὁ τρέφων τὴν Χλόην.

26. Ὁ δὲ Διονυσοφάνης κατεῖχε πάντας, κοινωνοὺς μετὰ τὴν
 εὐφροσύνην καὶ τῆς ἑορτῆς ἐσομένους. Παρεσκεύαστο δὲ πολὺς μὲν
 οἶνος, πολλὰ δὲ ἄλευρα, ὄρνιθες ἔλειδι, χοῖροι γαλαθηνοί, μελιτώ-
 15 ματα ποικίλα· καὶ ἱερεῖα δὲ πολλὰ τοῖς ἐπιχωρίοις θεοῖς ἐθύετο.
 2 Ἐνταῦθα ὁ Δάφνις συναθροίσας πάντα τὰ ποιμενικὰ κτήματα διέ-
 νειμεν ἀναθήματα τοῖς θεοῖς· τῷ Διονύσῳ μὲν ἀνέθηκε τὴν πήραν
 καὶ τὸ δέσμα, τῷ Πανὶ τὴν σύριγγα καὶ τὸν πλάγιον αὐλόν, τὴν
 καλαύροπα ταῖς Νύμφαις καὶ τοὺς αὐλοὺς, οὓς αὐτὸς ἐτεκτήνατο.
 3 Οὕτως δὲ ἄρα τὸ σύνηθες ξενιζούσης εὐδαιμονίας τερπνότερόν ἐστιν,
 21 ὥστε ἐδάκρυεν ἐφ' ἐκάστῳ τούτων ἀπαλλαττόμενος· καὶ οὔτε τοὺς

1 A περιμένουσι; cet. παρσμένουσι.—2 AV₁ ἐξεγέλασαν; cet. ἐγέλασαν.—3 AV_{3m} ἔτι θέλει εἶναι αἰπ.; cet. ἔτι ἦν αἰπ.—3 V₂ ἐπέμφη —3 A om. τις.—10 A πρῶτως; cet. πρῶτος.—11 V₂ τρέχων.—13 V₁ ἐσομένους; cet. ἐσομένης.—14 A ἔλειοι χοιρογαλαθηνοί; cet. ut ed.—20 οὕτως δέ: O; V₂ οὕτω δέ.—20 V₂ ξιζούσης.—21 V₂ ἐδάκρυεν; cet. ἐδάκρυεν.—21 ἀπαλλαττόμενος; cf. § 3.27.

1 ἐνταυθοῖ; cf. § 117.—2 καθέζομαι. De même chez Lucien (Deor. dial. 4.2) Ganymède, arraché par Zeus à ses troupeaux et installé parmi les immortels, pense cependant à ses brebis, que les loups pourraient dévorer, maintenant qu'il n'est plus au milieu d'elles pour les défendre.—2 Ἡδὺ ... ἐξεγέλασαν. Hg: ἐγέλασαν. L'expression a paru suspecte à Piccolos: "éclatèrent de sourire".—8 εὐρέθη. Picc. et Richards: ἠρέθη. — 18 τῷ Πανὶ τὴν σύριγγα; cf. § 113.9. — 19 οὓς αὐτὸς ἐτεκτήνατο. Cf. IV 4.4 ἐμέλησεν αὐτῷ... καὶ γαυλῶν πολλῶν.

γαυλοῦς ἀνέθηκε πρὶν ἀμέλξαι, οὔτε τὸ δέρμα πρὶν ἐνδύσασθαι, οὔτε τὴν σύριγγα πρὶν συρίσαι· ἀλλὰ καὶ ἐφίλησεν αὐτὰ πάντα καὶ τὰς αἰγας προσεῖπε καὶ τοὺς τράγους ἐκάλεσε ὀνομασί. Τῆς μὲν γὰρ πηγῆς καὶ ἔπιεν, ὅτι πολλάκις καὶ μετὰ Χλόης· οὔπω δὲ ὠμολόγει τὸν ἔρωτα καιρὸν παραφυλάττων.

27. Ἐν ᾧ δὲ Δάφνις ἐν θυσίαις ἦν, τάδε γίνεται περὶ τὴν Χλόην. Ἐκάθητο κλάουσα, τὰ πρόβατα νέμουσα, λέγουσα, οἷα εἰκὸς ἦν «Ἐξελάθητό μου Δάφνις· ὀνειροπολεῖ γάμους πλουσίους. Τί γὰρ αὐτὸν ὀμνύειν ἀντὶ τῶν Νυμφῶν τὰς αἰγας ἐκέλευον; Κατέλιπε ταύτας ὡς καὶ Χλόην· οὐδὲ θύων ταῖς Νύμφαις καὶ τῷ Πανὶ ἐπεθύμησεν ἰδεῖν Χλόην· εὖρεν ἴσως παρὰ τῇ μητρὶ θεραπεύσασθαι ἑμοῦ κρείττονας· χαιρέτω, ἐγὼ δὲ οὐ ζήσομαι».

28. Τοιαῦτα λέγουσαν, τοιαῦτα ἐννοοῦσαν, ὁ Λάμπις ὁ βουκόλος μετὰ χειρὸς γεωργικῆς ἐπιστάς ἤρπασεν αὐτήν· ὡς οὔτε Δά-

3 A τῆς μὲν γὰρ πηγῆς ὅτι ἔπινε πολλ. μετὰ Χλ.; cet. ut ed.—5 A φυλάττων; cet. παραφυλάττων.—7 A ἐκάθεζετο; cet. ἐκάθητο.—7 κλάουσα; cf. § 8.—9 A αἰγας οὐκ ἐκέλ.; cet. om. οὐκ.—9 A κατέλειπε; cet. κατέλιπε.—10 V₂₃ P καὶ ταύτας; AV₁ om. καί.—11 A om. Χλόην post ἰδεῖν—13 VP καὶ τοιαῦτα λέγ.; A om. καί.

3-4 τῆς ... πηγῆς καὶ ἔπιεν; cf. § 40.—7 τὰ πρόβατα νέμουσα, λέγουσα. Hr: "(haec) verba Hirschig tacite omisit. Ego τὰ πρόβατα νέμουσα in margine collocavi, retinui λέγουσα». — 9 ὀμνύειν; cf. § 26.—12 ἐγὼ δὲ οὐ ζήσομαι. M. Mérejkofsky remarque que l'amour de Chloé, qui n'est même pas jalouse, ne s'indigne pas et ne se révolte pas à l'idée que Daphnis peut l'avoir oubliée, ne ressemble en rien à l'amour des héroïnes d'Homère, d'Eschyle, de Sophocle et d'Euripide: "Quand Phèdre et Médée gémissent, ravagées par leur passion jalouse et outragée, on entend, dans leurs cris, le rugissement du lion qui fait trembler même les cœurs des héros... Dans le poème de Longus le feu sacré de l'antique virilité hellénique s'est éteint. Les voilà donc les derniers rejetons... des créateurs du Prométhée Enchaîné et des vainqueurs de Marathon!" Mais M. Mérejkofsky oublie que le roman de Longus est une œuvre réaliste dont les héros ne sont que des enfants.—12 ζήσομαι; cf. § 27.—14 χειρὸς γεωργικῆς; cf. § 33.—14 ἤρπασεν αὐτήν. Hr: "malim αὐτήν transponi post γαμήσοντος."—14 οὔτε... καί; cf. § 113.18.

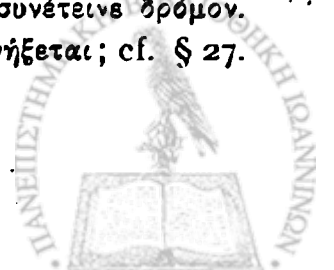

φνιδος ἔτι γαμήσοντος καὶ Δρύαντος ἐκείνον ἀγαπήσοντος. Ἡ μὲν
 οὖν ἐκομίζετο βοῶσα ἐλεεινόν· τῶν δὲ τις ἰδόντων ἐμήνυσε Νάπη
 2 κάκεινη τῷ Δρύαντι καὶ ὁ Δρύας τῷ Δάφνιδι. Ὁ δὲ ἔξω τῶν φρε-
 νῶν γενόμενος οὔτε εἰπεῖν πρὸς τὸν πατέρα ἐτόλμα καὶ καρτερεῖν
 5 μὴ δυνάμενος εἰς τὸν περίκηπον εἰσελθὼν ὠδύρετο, «Ὁ πικρᾶς
 ἀνευρέσεως, λέγων, πόσον ἦν μοι κρεῖττον νέμειν· πόσον ἦμην μα-
 3 καριώτερος δοῦλος ὢν. Τότε ἔβλεπον Χλόην· τότε. Νῦν δὲ
 τὴν μὲν Λάμπις ἀρπάσας οἶχεται, νυκτὸς δὲ γενομένης (συγ)κοιμή-
 σεται· ἐγὼ δὲ πίνω καὶ τρυφῶ καὶ μάτην τὸν Πάνα καὶ τὰς αἰγας
 10 καὶ τὰς Νύμφας ὤμοσα».

29. Ταῦτα τοῦ Δάφνιδος λέγοντος ἤκουσεν ὁ Γνάθων ἐν τῷ
 παραδείσῳ λανθάνων. Καὶ καιρὸν ἤκειν διαλλαγῶν πρὸς αὐτὸν νο-
 μίζων, τινὰς τῶν τοῦ Ἀστύλου νεανίσκων προσλαβὼν μεταδιώκει
 2 τὸν Δρύαντα· καὶ ἠγγεῖσθαι κελεύσας ἐπὶ τὴν τοῦ Λάμπιδος ἔπαυλιν
 15 συνέτεινε δρόμον. Καὶ καταλαβὼν ἄρτι εἰσάγοντα τὴν Χλόην, ἐκεί-
 νην τε ἀφαιρεῖται καὶ ἀνθρώπους γεωργοὺς συνηλόησε πληγαῖς·
 3 ἐσπούδαζε καὶ τὸν Λάμπιν δήσας ἄγειν ὡς αἰχμάλωτον ἐκ πολέ-
 μου τινός, εἰ μὴ φθάσας ἀπέδρα. Κατορθώσας δὲ τηλικούτον ἔργον,
 4 νυκτὸς ἀρχομένης ἐπανέρχεται· καὶ τὸν μὲν Διονυσοφάνην εὐρίσκει
 20 καθεύδοντα, τὸν δὲ Δάφνιν ἀγρυπνοῦντα καὶ ἔτι ἐν τῷ περικήπῳ
 δακρύοντα. Προσάγει δὴ τὴν Χλόην αὐτῷ καὶ διδοὺς διηγείται
 πάντα καὶ δεῖται μηδὲν ἔτι μνησικακοῦντα δοῦλον οὐκ ἄχρηστον
 5 ἔχειν, μηδὲ ἀφελῆσθαι τραπέζης, μεθ' ἣν τεθνήξεται λιμῷ. Ὁ δὲ

1 AV₁ P γαμήσοντος - ἀγαπήσοντος; V₂₃ γαμήσαντος - ἀγαπήσαντος; cf. § 22.—1 A ἐκείνος.—6 A πόσος ἦμην.—7 A Χλόην. νῦν (Cr legit: Χλόην τότε.; Cb: Χλόην τότε. . . αὖ); VP Χλόην νῦν.—8 κοιμήσεται: O; corr. Valckenaer.—9 A πίνω.—9 A μάτην. . . | . . . μφας καὶ τὰς αἰγας ὤμοσα; cet. μάτην τὸν π. καὶ τὰς αἰ. καὶ τὰς ν. ὤμ.—11 A ἤκουε γν.; cet. ἤκουσεν ὁ γν.—12 P₂ καιρῶν.—13 A om. τοῦ.—22 A δοῦλ. ἔχειν οὐκ ἄχρ.; cet. ut ed.—23 A ἀφελῆσθαι.—23 A τεθνήξομαι.

5 Ὁ πικρᾶς. Hg.: ὦ (τῆς) πικρᾶς.—7 τότε. Cr supplée: τότε (κατεφίλουν αὐτήν); Hg.: τότε (ἤκουον Χλόης λαλούσης); Picc.: τότε (ἡδὺ λαλούσης ἤκουον) "réminiscence de Sophocle".—15 συνέτεινε δρόμον. Coraïs: δρόμῳ; cf. § 38.—23 μεθ' ἣν; cf. § 62.—23 τεθνήξεται; cf. § 27.

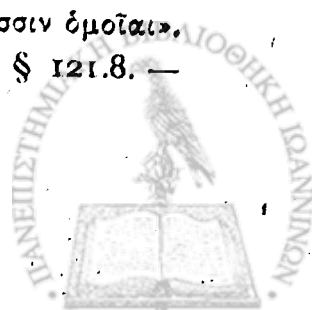
ιδῶν Χλόην καὶ ἔχων ἐν ταῖς χερσὶ Χλόην, τῷ μὲν ὡς εὐεργέτη διηλλάτετο, τῇ δὲ ὑπὲρ τῆς ἀμελείας ἀπελογεῖτο.

30. Βουλευομένοις δὲ αὐτοῖς ἐδόκει τὸν γάμον κρύπτειν, ἔχειν δὲ κρύφα τὴν Χλόην, πρὸς μόνην ὁμολογήσαντα τὸν ἔρωτα τὴν μητέρα· ἀλλ' οὐ συνεχώρει Δρύας, ἠξίου δὲ τῷ πατρὶ λέγειν καὶ 5 πείσειν αὐτὸς ἐπηγγέλλετο. Καὶ γενομένης ἡμέρας, ἔχων ἐν τῇ 2 πύρρα τὰ γνωρίσματα πρόσεισι τῷ Διονυσοφάνει καὶ τῇ Κλεαρίστῃ καθημένοις ἐν τῷ παραδείσῳ, παρῆν δὲ καὶ ὁ Ἄστυλος καὶ αὐτὸς δ' Δάφνις· καὶ σιωπῆς γενομένης ἤρξατο λέγειν· «Ὅμοία με ἀνάγκη 3 Λάμῳνι τὰ μέχρι νῦν ἄρρητα ἐκέλευσε λέγειν. Χλόην ταύτην οὔτε 10 ἐγέννησα, οὔτε ἀνέθρεφα· ἀλλ' ἐγέννησαν μὲν ἄλλοι, κειμένην δὲ ἐν ἀντρῷ Νυμφῶν ἀνέτρεφεν οἷς. Εἶδον τοῦτο αὐτὸς καὶ ἰδῶν ἐθαύ- 4 μασα καὶ θαυμάσας ἔθρεφα. Μαρτυρεῖ μὲν καὶ τὸ κάλλος — ἔοικε γὰρ οὐδὲν ἡμῖν—, μαρτυρεῖ δὲ καὶ τὰ γνωρίσματα — πλουσιώτερα γὰρ ἢ κατὰ ποιμένα. Ἴδετε ταῦτα καὶ τοὺς προσήκοντας τῇ κόρῃ 15 ζητήσατε, ἂν ἀξία ποτὲ Δάφνιδος φανῇ.»

31. Τοῦτο οὔτε Δρύας ἀσκόπως ἔρριψεν, οὔτε Διονυσοφάνης ἀμελῶς ἤκουσεν, ἀλλ' ἰδῶν εἰς τὸν Δάφνιν καὶ ὄρων αὐτὸν χλωριῶντα καὶ κρύφα δακρῦνonta ταχέως ἐφώρασε τὸν ἔρωτα· καὶ ὡς ὑπὲρ παιδὸς ἰδίου μᾶλλον ἢ κόρης ἀλλοτρίας δεδοικώς, διὰ πάσης 20 ἀκριβείας ἠλέγγετο τοὺς λόγους τοῦ Δρύαντος. Ἐπεὶ δὲ καὶ τὰ γνω- 2

1 A ἐν ταῖς χερσὶ; V₁ ἐν ταῖς χερσίν; V₂₃ P ἐν χερσὶ. — 1 P₁ V₂₃ om. Χλόην post χερσὶ; servant AV₁ P₂. — 2 P₂ om. δὲ post τῇ. — 3 P₁ βουλομένοις. — 6 A αὐτῷ; cet. αὐτός. — 9 A om. ἀνάγκη. — 11 ἀλλ' ἐγένν.; cf. § 123.2 δ'. — 12 ἀνέτρεφεν: O. — 12 AV₁ ἐθαύμασα θαυμάσας ἔθρεψα; V₂₃ P ἐθαύμασα (P₂ ἐθαύμασας) ἔθρεψα; V_{3m} καὶ θαυμάσας. — 18 ἀλλ' ἰδῶν; cf. § 123.2 δ'. — 18 χλωριῶντα AV₁ V_{3m}; cet. χλωρῶντα. — 21 AV₁₂ P₂ ἠλέγγετο (in V₂ superscr. ἰσ. ἠλεγγε); P₁ V₈ ἠλεγγε.

1 ὁ δὲ ἰδῶν Χλόην. Cr: ὁ δὲ ἰδῶν καὶ ἔχ. ἐν ταῖς χ. Χλόην; H.: ὁ δ' ἰδῶν καὶ ἔχ. ἐν ταῖς χ. τὴν Χλόην. Cf. § 121.4. — 2 ὑπὲρ τῆς ἀμελείας; cf. § 68. — 3 τὸν γάμον "la promesse de mariage". — 3 ἔχειν; sujet: τὸν Δάφνιν; cf. § 120 d. — 9 Ὅμοία με ἀνάγκη Λάμῳνι. Lowe: "comparatio compendiaria; cf. Hom. II. 17.51 κόμαι Χαρίτεσσιν ὁμοίαι". — 12 εἰδὸν... καὶ ἰδῶν ἐθαύμασα καὶ θαυμάσας: climax; cf. § 121.8. — 16 ἂν ἀξία; cf. § 87.

ρίσματα εἶδε κομισθέντα, (τὰ) ὑποδήματα (τὰ) κατάχρυσα, τὰς περισκελίδας, τὴν μίτραν, προσκαλεσάμενος τὴν Χλόην παρεκελεύετο θαρρεῖν, ὡς ἄνδρα μὲν ἔχουσαν ἤδη, ταχέως δὲ εὐρήσουσαν καὶ
 3 τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα. Καὶ τὴν μὲν ἢ Κλεαρίστη παραλα-
 5 βοῦσα ἐκόσμηι λοιπὸν ὡς υἱοῦ γυναῖκα, τὸν δὲ Δάφνιν ὁ Διονυσιοφάνης ἀναστήσας μόνον ἀνέκρινεν εἰ παρθένος ἐστί. Τοῦ δὲ ὁμόσαντος μηδὲν γεγονέναι φιλήματος καὶ ἔρκων πλεόν, ἤσθεις ἐπὶ τῷ συνωμοσίῳ κατέκλινεν αὐτούς.

32. Ἦν οὖν μαθεῖν οἶόν ἐστι τὸ κάλλος, ἔταν κόσμον προσλά-
 10 βηται· ἐνδυθεῖσα γὰρ ἢ Χλόη καὶ ἀναπλεξαμένη τὴν κόμην καὶ ἀπολούσασα τὸ πρόσωπον, εὐμορφοτέρα τοσοῦτον ἐφάνη πᾶσιν,
 2 ὥστε καὶ Δάφνις αὐτὴν μόλις ἐγνώρισεν. Ὁμοσεν ἂν τις καὶ ἄνευ τῶν γνωρισμάτων, ὅτι τοιαύτης κόρης οὐκ ἦν Δρύας πατήρ. Ὅμως μέντοι παρῆν καὶ αὐτὸς καὶ συνεισιτάτο μετὰ τῆς Νάπης συμπότας
 3 ἔχων ἐπὶ κλίνης ἰδίας τὸν Λάμωνα καὶ τὴν Μυρτάλην. Πάλιν οὖν
 16 ταῖς ἐξῆς ἡμέραις ἐθύετο ἱερεῖα καὶ κρατῆρες ἴσταντο καὶ ἀνετίθει καὶ Χλόη τὰ ἑαυτῆς· τὴν σύριγγα, τὴν πήραν, τὸ δέρμα, τοὺς γαυλοὺς. Ἐκέρασε δὲ καὶ τὴν πηγὴν οἴνω τὴν ἐν τῷ ἄντρῳ, ὅτι καὶ
 4 ἐτράφη παρ' αὐτῆ καὶ ἐλούσατο πολλάκις ἐν αὐτῇ. Ἐστεφάνωσε
 20 καὶ τὸν τάφον τῆς οἴου δειξάντος Δρύαντος καὶ ἐσύρισέ τι καὶ αὐτῇ τῇ ποιμνῇ καὶ ταῖς θεαῖς συρίσασα ἠῦξαστο τοὺς ἐκθέοντας εὐρεῖν ἀξίους τῶν Δάφνιδος γάμων.

33. Ἐπεὶ δὲ ἄλις ἦν τῶν κατ' ἀγρόν ἐορτῶν, ἔδοξε βαδίζειν εἰς τὴν πόλιν καὶ τοὺς τε τῆς Χλόης πατέρας ἀναζητεῖν καὶ περὶ

1 (τὰ) -(τὰ): add: H. sec. Cb.—2 A καὶ τὴν μ.—4 A καὶ τὴν μὲν ἦρα κλ. λαβοῦσά; cet. ut ed.—7 πλεόν; cf. § 7.—9 A προσλάβη; cet.—βηται.—10 ἐνδυθεῖσα; cf. § 28.—11 A οπι. καὶ ante ἀπολούσασα (P₁₂ V₂ ἀπολύσασα).—15 O: ἰδία; corr. Sch.—17 A τὰ ἐπ' αὐτῆς; cet. τὰ ἑαυτῆς.—19 Cb inserebat δὲ post ἐστεφάνωσε.—20 ἐσύρισε A; cet. ἐσύριζε.—23 AV₁ κατ' ἀγρόν; cet. κατὰ ἀγρῶν.—23 A τοὺς τελεῖς Χλόης; cet. τοὺς τε τῆς Χλ.

6 εἰ παρθένος ἐστί scil. ἢ Χλόη; cf. § 120 d.—8 συνωμοσίῳ; cf. § 118.—11 τοσοῦτον; cf. § 38.—13 Ὅμως μέντοι; cf. § 113.14.—22 τῶν Δάφνιδος γάμων; cf. § 34.—24 τοὺς τε τῆς Χλόης πατέρας; cf. § 118.

τὸν γάμον αὐτὸν μηκέτι βραδύνειν. Ἔωθεν οὖν ἐνσκευασάμενοι τῷ 2
 Δρύαντι μὲν ἔδωκαν ἄλλας τρισχιλίας, τῷ Λάμῳ δὲ τὴν ἡμίσειαν
 μοῖραν τῶν ἀγρῶν θερίζειν καὶ τρυγᾶν καὶ τὰς αἰγὰς ἅμα τοῖς αἰ-
 πόλοις καὶ ζεύγη βρῶν τέτταρα καὶ ἐσθῆτας χειμερινὰς καὶ (ἐλευ-
 θερον αὐτὸν ἔθηκαν καὶ) ἐλευθέραν τὴν γυναῖκα· καὶ μετὰ τοῦτο 5
 ἤλαυνον ἐπὶ Μιτυλήνην ἵπποις καὶ ζεύγεσι καὶ τρυφῇ πολλῇ. Τότε 3
 μὲν οὖν ἔλαθον τοὺς πολίτας νυκτὸς κατελθόντες, τῆς δὲ ἐπιούσης
 ἄχλος ἠθροίσθη περὶ τὰς θύρας ἀνδρῶν, γυναικῶν. Οἱ μὲν τῷ
 Διονυσοφάνει συνήδοντο παῖδα εὐρόντι καὶ μᾶλλον (συνήδοντο)
 ὄρωντες τὸ κάλλος τοῦ Δάφνιδος· αἱ δὲ τῇ Κλεαρίστῃ συνέχαιρον 10
 ἅμα κομιζούσῃ καὶ παῖδα καὶ νύμφην. Ἐξέπλησσε γὰρ κάκεινας 4
 ἢ Χλόη, κάλλος ἐκφαίνουσα παρευδοκιμηθῆναι οὐ δυνάμενον.
 Ὅλη γοῦν ἐκίττα ἢ πόλις ἐπὶ τῷ μεираκίῳ καὶ τῇ παρθένῳ καὶ
 εὐδαιμόνιζον μὲν ἤδη τὸν γάμον, ἠῦχοντο δὲ καὶ τὸ γένος ἄξιον
 τῆς μορφῆς εὐρεθῆναι τῆς κόρης· καὶ γυναῖκες πολλαὶ τῶν μέγα 15
 πλουσίων ἠράσαντο θεοῖς αὐταὶ πιστευθῆναι μητέρες θυγατρὸς
 οὕτω καλῆς.

34. Ὅναρ δὲ Διονυσοφάνει μετὰ φροντίδα πολλὴν εἰς βαθὺν
 ὕπνον κατενεχθέντι τοιόνδε γίνεται. Ἐδόκει τὰς Νύμφας δεῖσθαι

1 A τὸν γάμον αὐτήν; V₁ P₂ τὸν γάμον αὐτῶν; V₂₃ P₁ τῶν γάμων
 αὐτῶν; corr. Picc.—2 μὲν ἔδωκαν; cf. § 25.—4-5 O: χειμερ. καὶ ἐλευ-
 θέραν τὴν γυναῖκα. Cg: γραπτέον καὶ (ἐλεύθερον αὐτὸν ἔθηκαν καὶ) ἐλευ-
 θέραν τὴν γυναῖκα; H: καὶ ἐλεύθερον (εἶναι αὐτὸν τε καὶ) τὴν γυναῖκα.
 —7 τῆς δὲ ἐπιούσης; cf. § 41.—9 A συνήδοντες π. εὐρ. καὶ μᾶλλον
 εὐρόντες τό; cet. συνήδοντο π. εὐρ. καὶ μᾶλλον ὄρωντες τό; (συνήδοντο):
 addidí.—11 ἐξέπλησσε; cf. § 2.5.—12 O: κάλλος ἐκφέρουσα; ἐκφαί-
 νουσα: Corais.—12 A μὴ δυνάμ.: cet. οὐ δ.—13 A ὅλη γὰρ ἐκίττα;
 cet. ὅλη γὰρ ἐκινεῖτο; γοῦν: ego; Hr conj. δὲ ἄρα.—14 A ἄξιον.....
 τῆς κόρης εὐρεθῆναι.—15 A τῶν μάλα πλ.; V₁ τῶν μέγα πλ.; V₂₃ P τῶν
 πλ.—16 A αὐταὶ π. μρες; cet. αὐτὰς π. μητέρας.

1 ἐνσκευασάμενοι. Hr: οὐσκευασάμενοι.—3 ἅμα τοῖς αἰπόλοις. Il s'a-
 git des deux remplaçants de Daphnis. Cf. IV 19.2.—6 ἵπποις καὶ ζεύ-
 γεσι; cf. § 47.—13 ἐκίττα; cf. § 117.—14 εὐδαιμόνιζον-ἠῦχοντο; cf. §
 18.—19 ἐδόκει; cf. § 103.

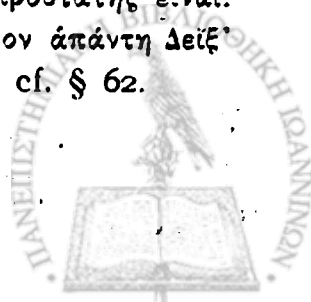

τοῦ Ἐρωτος ἤδη ποτὲ αὐτοῖς κατανεῦσαι τὸν γάμον· τὸν δὲ ἐκλύσαντα τὸ τοξάριον καὶ ἀποθέμενον τὴν φαρέτραν κελεῦσαι τῷ Διονυσοφάνει πάντας τοὺς ἀρίστους Μιτυληναίων θέμενον συμπότας, ἥνικα ἂν τὸν ὕστατον πλήσῃ κρατῆρα, τότε δεικνύειν ἐκάστῳ τὰ
 2 γνωρίσματα· τὸ δὲ ἐντεῦθεν ἄδειν τὸν ὑμέναιον. Ταῦτα ἰδὼν καὶ
 6 ἀκούσας ἔωθεν ἀνίσταται καὶ κελεύσας λαμπρὰν ἐστίασιν παρασκευασθῆναι τῶν ἀπὸ γῆς, τῶν ἀπὸ θαλάσσης καὶ εἴ τι ἐν λίμναις καὶ εἴ τι ἐν ποταμοῖς, πάντας τοὺς ἀρίστους Μιτυληναίων ποιεῖται
 3 συμπότας. Ὡς δὲ ἤδη νύξ ἦν καὶ πέπληστο (ὁ) κρατῆρ ἐξ οὗ
 10 σπένδουσιν Ἑρμῆ, εἰσκομίζει τις ἐπὶ σκεύους ἀργυροῦ θεράπων τὰ γνωρίσματα καὶ περιφέρων ἐνδέξια πᾶσιν ἐδείκνυε.

35. Τῶν μὲν οὖν ἄλλων ἐγνώρισεν οὐδεὶς· Μεγακλῆς δὲ τις διὰ γῆρας ὕστατος κατακείμενος, ὡς εἶδε, γνωρίσας, πάνυ μέγα καὶ
 2 νεανικὸν ἐκβοᾷ· «Τίνα ὄρω ταῦτα; Τί γέγονάς μοι, θυγάτριον; Ἄρα
 15 καὶ σὺ ζῆς, ἣ ταῦτά τις ἐβάστασε μόνῃ ποιμῆν ἐντυχῶν; Δέομαι, Διονυσόφανες, εἰπέ μοι, πόθεν ἔχεις ἐμοῦ παιδίου γνωρίσματα; Μὴ φθονήσῃς' μετὰ Δάφνιν εὔρειν τι κάμέ.» Κελεύσαντος δὲ τοῦ Διο-

1 A ἔρωτος αὐταῖς; cet. ἔρ. εἰ δήποτε αὐτοῖς; ἤδη: Cr. — 2 VP ἀποθ. παρὰ τὴν φαρέτραν (P -τρην); A om. παρὰ. — 3 V₂₃ P τῶν μιτυλ.; AV₁ om. τῶν.—9 πέπληστο; cf. § 19.—9 (ὁ): add. Sch.—10 A ἔρμεις, κομίζει. — 10 O: σκεῦος ἀργυροῦν; corr. Cb. — 11 O: ἐν δεξιᾷ; corr. Brunck. — 12 A ἐγνώριζεν; cet. -σεν. — 13 εἶδε γνωρίσας; cf. Introd. p. 37. — 14 A ἐκβοᾷ; cet. ἐβόα. — 15 A μὲν ἄ ποιμῆν; cet. μὲν ποιμῆν; μόνῃ: Corais et Sch.

1 κατανεῦσαι. Sch: εἰ δήποτε αὐτοῖς κατανεῦσαι (optat.; cf. Aristoph. Av. 120 ἰκέται νῶ πρός σέ δεῦρ' ἀφίγμεθα, εἴ τινα πόλιν φράσεως ἡμῖν εὐερον); Nab: κατανύσαι.— 2-3 κελεῦσαι τῷ Διονυσοφάνει . . . θέμενον; cf. § 105.— 4 δεικνύειν et infra ἐδείκνυε; cf. § 26.— 6 παρασκευασθῆναι; cf. § 105.— 7 εἴ τι ἐν λίμναις; cf. § 91.— 9 ἐξ οὗ σπένδουσιν Ἑρμῆ. Cf. Hom. Od. 7.137 Σπένδοντας δεπέσσειν εὐσκόπη Ἄργειφόντη, ἧ πυμάτη σπένδεσκον, ὅτε μνησαίατο κόλτου; Athen. p. 16 B ἔσπενδον δὲ ἀπὸ τῶν δειπνῶν ἀναλύοντες καὶ τὰς σπονδὰς ἐποιοῦντο Ἑρμῆ καὶ οὐχ ὡς ὕστερον Διὶ τελείῳ δοκεῖ γὰρ Ἑρμῆς ὕπνου προστάτης εἶναι.— 11 ἐνδέξια. Cf. Hom. Il. 7.184 κῆρυξ δὲ φέρων ἂν' ὄμιλον ἀπάντη δειξ' ἐνδέξια πᾶσιν.— 14 ἄρα καί. Cr: ἄρά γε.— 17 μετὰ Δάφνιν; cf. § 62.

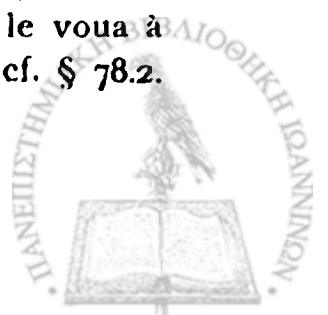

νυσοφάνους πρότερον ἐκείνον λέγειν τὴν ἔκθεσιν, ὁ Μεγακλῆς οὐδὲν ὑφελὼν τοῦ τόνου τῆς φωνῆς ἔφη· «Ἦν ὀλίγος μοι βίος τὸν πρό- 3
τερον χρόνον· ὃν γὰρ εἶχον εἰς χορηγίας καὶ τριηραρχίας ἐξεδα-
πάνησα. Ὅτε ταῦτα ἦν, γίνεται μοι θυγάτριον· τοῦτο τρέφειν ὀκνή-
σας ἐν πενία, τούτοις τοῖς γνωρίσμασι κοσμήσας ἐξέθηκα, εἰδὼς ὅτι 5
πολλοὶ καὶ οὕτω σπουδάζουσι πατέρες γενέσθαι. Καὶ τὸ μὲν ἐξέ- 4
κειτο ἐν ἄντρῳ Νυμφῶν πιστευθὲν ταῖς θεαῖς, ἐμοὶ δὲ πλοῦτος ἐπέρ-
ρει καθ' ἐκάστην ἡμέραν κληρονόμον οὐκ ἔχοντι. Οὐκέτι γοῦν οὐδὲ 5
θυγατρίου πατὴρ γενέσθαι εὐτύχησα, ἀλλ' ὥσπερ οἱ θεοὶ γέλωτά με
ποιούμενοι νύκτωρ ὄνειρους μοι ἐπιπέμπουσι δηλοῦντες ὅτι με πα- 10
τέρα ποιήσει ποίμνιον.»

36. Ἀνεβόησεν ὁ Διονυσοφάνης μείζον τοῦ Μεγακλέους καὶ ἀναπηδῆσας εἰσάγει Χλόην πάνυ καλῶς κεκοσμημένην καὶ λέγει·
«Τοῦτο τὸ παιδίον ἐξέθηκας· ταύτην σοι τὴν παρθένον οἷς προνοία
Νυμφῶν ἐξέθρεψεν, ὡς αἰξ Δάφνιν ἐμοί. Λαβὲ τὰ γνωρίσματα καὶ 2
τὴν θυγατέρα, λαβὼν δὲ ἀπόδος Δάφνιδι νύμφην. Ἀμφοτέρους ἐξε- 16
θήκαμεν, ἀμφοτέρους εὐρήκαμεν, ἀμφοτέρων ἐμέλησε Πανὶ καὶ
Νύμφαις καὶ Ἑρωτι». Ἐπῆνει τὰ λεγόμενα ὁ Μεγακλῆς, καὶ τὴν 3
γυναῖκα Ῥόδην μετεπέμπετο καὶ τὴν Χλόην ἐν τοῖς κόλποις εἶχε.
Καὶ ὕπνον αὐτοῦ μένοντες εἶλοντο· Δάφνις γὰρ οὐδενὶ διώμνυτο 20
προήσεσθαι τὴν Χλόην, οὐδὲ αὐτῷ τῷ πατρί.

2-3 A τὸ πρότερον ὃν γάρ; cet. ut ed. — 3 A εἰς τὴν ἡρασχίαν καὶ χορηγίαν; V₁ εἰς χορηγίαν καὶ τριηραρχίαν; cet. εἰς χορηγίαν καὶ τριηραρχίαν. — 5-6 A εἰδὼς καὶ οὕτως πολλοὶ σπ. — 8 A καὶ κληρον.; cet. om. καί. — 8-9 A οὐκέτι θυγ.; cet. οὐκέτι γοῦν οὔτε θυγ.; οὐδέ: Sch. — 9 εὐτύχησα; cf. § 18. — 14 AV₁ τὴν παρθ.; cet. om. τὴν. — 14-15 A προνοία νυμφῶν; cet. πρ. θεῶν. — 16-17 A ἀμφοτέροι ἐξεθ. ἀμφοτέροι εὐρ.; cet. ut ed. — 21 A προσέσθαι. — 21 A αὐτῷ τῷ π.; cet. om. τῷ.

3 εἰς χορηγίας καὶ τριηραρχίας ἐξεδπάνησα. — Mégacles se ruina en dépensant son argent au profit de ses concitoyens; et quand il se vit trop pauvre pour pouvoir élever sa fille, il la confia aux Nymphes, dans l'espoir qu'elles lui trouveraient des parents plus riches. Dionysophanès, au contraire, tout riche qu'il était, ne voulut pas se charger d'un quatrième enfant, et en l'exposant, il le voua à une mort certaine. — 10 ὄνειρους; cf. § 13. — 17 εὐρήκαμεν; cf. § 78.2.

37. Ἡμέρας δὲ γενομένης συνθέμενοι πάλιν εἰς τὸν ἀγρὸν ἤλαυ-
νον· ἐδεήθησαν γὰρ τοῦτο Δάφνης καὶ Χλόη μὴ φέροντες τὴν ἐν
ἄστει διατριβήν. Ἐδόκει δὲ κάκεινοις ποιμενικούς τινας αὐτοῖς
2 ποιῆσαι τοὺς γάμους. Ἐλθόντες οὖν παρὰ τὸν Λάμωνα, τὸν τε
5 Δρύαντα τῇ Μεγακλεῖ προσήγαγον καὶ τῇ Ῥόδῃ, τὴν Νάπην συν-
έστησαν καὶ τὰ πρὸς τὴν ἑορτὴν παρεσκευάζοντο λαμπρῶς. Πα-
ρέδωκε μὲν οὖν ἐπὶ ταῖς Νύμφαις τὴν Χλόην ὁ πατήρ καὶ μετὰ
ἄλλων πολλῶν ἐποίησεν ἀναθήματα τὰ γνωρίσματα καὶ Δρύαντι
τὰς λειπούσας εἰς τὰς μυρίας ἐπλήρωσεν.
- 10 38. Ὁ δὲ Διονυσοφάνης, εὐημερίας οὔσης, αὐτοῦ πρὸ τοῦ ἄν-
τρου στιβάδας ὑπεστόρεσεν ἐκ χλωρᾶς φυλλάδος καὶ πάντας τοὺς
2 κωμήτας κατακλίνας εἰστία πολυτελῶς. Παρήσαν δὲ Λάμων καὶ
Μυρτάλη, Δρύας καὶ Νάπη, οἱ Δόρκωνι προσήκοντες, (Φιλητᾶς),
οἱ Φιλητᾶ παῖδες, Χρῶμις καὶ Λυκαίνιον· οὐκ ἀπὴν οὐδὲ Λάμπις
3 συγγνώμης ἀξιωθείς. Ἦν οὖν, ὡς ἐν τοιοῖσδε συμπόταις, πάντα
16 γεωργικὰ καὶ ἀγροικὰ· ὁ μὲν ἦδεν οἶα ἄδουσι θερίζοντες, ὁ δὲ
ἔσκωπτε τὰ ἐπὶ ληνοῖς σκώμματα· Φιλητᾶς ἐσύρισε, Λάμπις ἠῶ
λησε, Δρύας καὶ Λάμων ὠρχήσαντο, Χλόη καὶ Δάφνης ἀλλήλους κα-
4 τεφίλουν. Ἐνέμοντο δὲ καὶ αἱ αἴγες πλησίον, ὥσπερ καὶ αὐταὶ κοι-
20 νωνοῦσαι τῆς ἑορτῆς· τοῦτο τοῖς μὲν ἀστυκοῖς οὐ πάνυ τερπνὸν ἦν,
ὁ δὲ Δάφνης καὶ ἐκάλεσέ τινας αὐτῶν ὄνομαστί· καὶ φυλλάδα χλω-
ρὰν ἔδωκε καὶ κρατήσας ἐκ τῶν κεράτων κατεφίλησε.

2 A ἐδ. τοῦτου; cet. ἐδ. γὰρ τοῦτο.—3 A om. αὐτοῖς; servant cet.;
Cr conj. αὐτοῦ.—7 AV₁ P₂ ἐπὶ ταῖς; V₂ ἔστι (superscr. ἰσ. ἔτι); V₃ P₁
ἔτι.—7 A om. τὴν ante Χλόην.—7-8 AV₁ μετὰ ἄλλων; cet. μετ' ἄλλων.
—10 AV₁ αὐτοῦ πρὸ; cet. αὐτοῦ ὑπό.—13 A ἡ δόρκωνος πρ.; cet. ut ed.
—13 (Φιλητᾶς): add. Boden.—17 A ληνοῖς; cet. ληνοῖς.—18 A λάμπων
ὠρχήσατο; cet. λάμων ὠρχήσαντο.—19 A καὶ α.γες; cet. κ. αἱ αἰγ.—20
ἀστυκοῖς; cf. § 6.—21 A οὐδὲ δάφνης; cet. ὁ δὲ δ.

3 ποιμενικούς τινας; cf. § 76.8.—7 ἐπὶ ταῖς Νύμφαις; cf. § 60.—10
αὐτοῦ πρὸ τοῦ ἀντρου; cf. § 121.1.—15 ἐν τοιοῖσδε συμπόταις; cf. § 76.2.
—20 ἀστυκοῖς; cf. § 6.—21 ἐκάλεσέ τινας αὐτῶν ὄνομαστί Cf. IV 26.4
καὶ τὰς αἴγας προσεῖπε καὶ τοὺς τράγους ἐκάλεσεν ὄνομαστί.—22 κερά-
των; cf. § 12.

39. Καὶ ταῦτα οὐ τότε μόνον, ἀλλ' ἔστε ἕζων, τὸν πλείστον χρόνον ποιμενικὸν εἶχον, θεοὺς σέβοντες Νύμφας καὶ Πᾶνα καὶ Ἐρωτα, ἀγέλας δὲ προβάτων καὶ αἰγῶν πλείστας κτησάμενοι, ἠδίστην δὲ τροφὴν νομίζοντες ὀπώραν καὶ γάλα. Ἀλλὰ καὶ ἄρρεν μὲν 2 παιδίον ὑπέθηκαν (αἰγί) καὶ θυγάτριον γενόμενον δεύτερον ὄϊος ἐλ- 5 κύσαι θηλὴν ἐποίησαν· καὶ ἐκάλεσαν τὸν μὲν Φιλοποίμενα, τὴν δὲ Ἀγέλην. Οὕτως αὐτοῖς καὶ ταῦτα συνεγήρασεν· οὗτοι καὶ τὸ ἄν- 3 τρον ἐκόσμησαν καὶ εἰκόνας ἀνέθεσαν καὶ βωμὸν εἶσαντο Ποιμένος Ἐρωτος· καὶ τῷ Πανὶ δὲ ἔδωσαν ἀντὶ τῆς πίτυος οἰκεῖν νεῶν Πα- νὸς Στρατιώτου ὀνομάσαντες. 10

40. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὕστερον καὶ ὀνόμασαν καὶ ἔπραξαν· τότε δὲ νυκτὸς γενομένης πάντες αὐτοὺς παρέπεμπον εἰς τὸν θάλαμον, οἱ μὲν συρίττοντες, οἱ δὲ αὐλοῦντες, οἱ δὲ δᾶδας μεγάλας ἀνίσχοντες. Καὶ ἐπεὶ πλησίον ἦσαν τῶν θυρῶν, ἤδον σκληρᾶ καὶ ἀπηνεῖ 2 τῇ φωνῇ, καθάπερ τριαίναις γῆν ἀναρρηγνύοντες, οὐχ ὑμέναιον ἄδον- 15 τες. Δάφνης δὲ καὶ Χλόη γυμνοὶ συγκατακλιθέντες περιέβαλλον ἀλλήλους καὶ κατεφίλου, ἀγρυπνήσαντες τῆς νυκτὸς ὅσον οὐδὲ γλαυ- 3 κες. Καὶ ἔδρασέ τι Δάφνης ὢν αὐτὸν ἐπαίδευσε Λυκαίνιον· καὶ τότε Χλόη πρῶτον ἔμαθεν ὅτι τὰ ἐπὶ τῆς βλῆς γινόμενα ἦν ποιμένων παίγνια. 20

Τ Ε Λ Ο Σ

1 A ἀλλ' ἔσται; VP ἀλλ' ἔστε (V₁₂ ἔστε).—4 A om. δέ.—4 ὀπώραν; cf. § 33.—4 A om. μὲν.—5 (αἰγί) add. Jungermann et Huet.—7 A οὕτως αὐτοῖς καὶ τ. συνεγήρασεν; VP om. οὕτως, servat V_{3m}; P₁₂ συνεγήρασαν (in P₂ -αν corr. in -εν).—8 A εἶσαντο; cet. ἐποίησαντο.—9 A ἀντὶ τῆς π. | πᾶνα στρατιώτην [Cb: "codex οἰκεῖν omittit, recte ut opinor,"]; cet. ἀντὶ τῆς πίτυος οἰκεῖν νεῶν πᾶνα στρατιώτην; Πανὸς Στρατιώτου: Cb.—11 A καὶ ὄνομ.; cet. om. καί.—15 ἀναρρηγνύοντες; cf. § 26.—16 AP₁ περιέβαλον; cet. περιέβαλλον.—19 γινόμενα; cf. § 5.

1 Καὶ ταῦτα. Hg: Κατὰ ταῦτά.—2 ποιμενικὸν εἶχον. Hg: ποιμενικῶς διήγον, "scripsi ποιμενικῶς cum Courierio, διήγον de meo."—5 ὑπέθη- καν αἰγί; cf. § § 25 et 49.—7 Οὕτως αὐτοῖς καὶ ταῦτα συνεγήρασεν. Hg: "Ejeci glossam quae orationis continuitatem interrumpēbat. Hirschig ex Courierii sententia edi jussert οὕτως αὐτοῖς καὶ ταῦτα συνεγήρασαν."—15 τριαίναις; cf. § 118.